

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

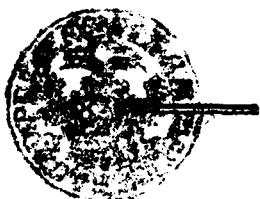
L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S I I I

C V R A V I T

IO. PETR. SCHMIDIUS

M I T A V I A E

A P V D I A C O B V M F R I D E R. H I N Z I V M

M D C C L X X V I I .

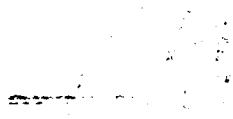
W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

W A T O Y

Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων.

Καὶ τί σοι πρῶτον, ὦ Φιλότης, ἢ τί ὕστατον, Φασί, καταλέξω τέτων, ἃ πάσχειν ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνόντας, καὶ ἅντα τὰς τῶν εὐδαιμόνων τέτων Φιλίαις ἐξεταζομένης, εἰ χρὴ Φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δαλείαν ἐπὶ νομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, ἐκ αὐτὸς, μὲν Δία, τῷ τοιούτῳ πειραθεῖς. ἔ γάρ ἐν ἀνάγκῃ μοι ἡ πείρα ἐγεγένητο, μηδὲ, ὦ Θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τῶτον ἐμπεπτωκότων,
ἐξή-

De mercede conductis potentium familiaribus.

Et quid primum tibi, amice, aut quid ultimum, aiunt, enarrem illorum, quae pati vel facere coguntur familiares illi, quique censerī se in amicitiiis beatorum istorum volunt, modo amicitiam nominare fas sit hanc illorum servitutem. Noui enim multa, et fere pleraque eorum, quae usu illis veniunt, non ego profecto eiusmodi aliquid expertus: (neque enim necessarium mihi experimentum fuit, neque unquam, Dii boni, fiat) sed multi eorum, qui in hanc vitam inci-
Λ derant,

ἐξηγόρευον πρὸς με 1)· οἱ μὲν ἔτι ἐν τῷ κακῷ
 ὄντες, ἀποδυρμένοι ὅποσα καὶ ὅποια ἔπασχον·
 οἱ δ', ὥσπερ ἐκ δεσμωτηρίᾳ τινὸς ἀποδράντες
 ἐκ ἀηδῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ
 γὰρ ἠὺ φραίνοντο, ἀναλογιζόμενοι, οἷων ἀπηλλά-
 γησαν· ἀξιοπιστότεροι δὲ ἦσαν ἔτοι δια πάσης,
 ὡς εἰπεῖν, τῆς τέλετῆς διεξεληλυθότες, καὶ
 πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. οὐ
 παρέργως ἔν, ἔδ' ἀμελῶς ἐπήκων αὐτῶν, κα-
 θά-

derant, apud me enunciarunt; alii in malo ad-
 huc constituti, cum deslerent, quam multa et qua-
 lia paterentur; alii vero, qui ex illo quasi carce-
 re effugerant, quae perpeffi essent non sine iu-
 cunditate memorantes. Sane enim laetabantur,
 quoties rationes ponerent, quae effugissent. Fide
 autem digniores hi erant, qui tota, vt ita loquar,
 mysteria exsequuti, ab initio ad finem omnia in-
 spexissent. Non obiter itaque, nec incuriose au-
 diebam

1. Ἐξηγόρ. πρὸς με] Ex Grammaticorum pla-
 citis scribendum foret πρὸς με. Illi enim
 encliticam accentum retinere iubent post
 praepositionem. Nolui tamen mutare, quia
 non solum Edd. consentiunt; sed et apud
 alios centies sic scribitur, (fors. male) Con-
 structio autem verborum ἀγορεύω, λέγω,
 Φημι et simil. cum praepos. πρὸς loco dati-
 ui, est frequentissima. Reitz.

θάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν αὐτῶν πα-
 ράλογον διηγαμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς.
 ἐξηρημένοι 2) τὰς κεφαλὰς, σὺν ἑμὲ πολλοὶ τὰς
 τρικυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ ἐμβο-
 λὰς, καὶ ἰσῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκαυ-
 λίσσεις διεξιόντες· ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὰς Διοσκέρους
 ἐπιφαινομένους· (οἰκεῖοι γὰρ τῆς τοιαύτης τρα-
 γωδίας οὗτοί γε,) ἢ τίν' ἄλλον ἐν μηχανῇς
 θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς
 πηδαλίοις ἐσῶτα, καὶ πρὸς τινὰ ἡῖονα μαλακὴν
 ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ προσενεχθεῖσα ἔμελ-
 λεν αὐτὴ μὲν ἡρέμα καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθῆ-
 σεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χά-

ριτι
 diebam illos velut naufragium quoddam et inspe-
 ratam ex illo salutem enarrantes; quales sunt,
 quos ad templa videmus, rasis capitibus multifi-
 mul decumanos fluctus, et procellas, et pro-
 montoria, et iacturas, et malos fractos, et gu-
 bernacula reuulsa persequentes: super omnia ve-
 ro vt Dioscuri praesentes illuxerint, (hi enim
 tragodiae huius velut domestici sunt) aut alius
 aliquis ex machina Deus in carchesio federit, aut
 adstiterit gubernaculo, atque ad molle litus na-
 vem direxerit, in quod delata ipsa quidem paul-
 latim et otiose solueretur, ipsi vero gratia et be-

A 2

nigni-

2. Ἐξηρημένοι] Naufragis radi solebat caput.
 vt non modo ex hoc loco pater, sed etiam
 ex *Dial. de Senect.* c. 86. *Bos.*

ριτι καὶ εὐμενείᾳ τῷ θεῷ. ἐκεῖνοι μὲν ἔν τᾷ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παραινῆσαν χρεῖαν ἐπιτραγωδῶσιν, ὡς παρὰ πλειόνων λαμβάνοιεν, ἔδυσυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκῶντες.

Οἱ δὲ, τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις χειμῶνας, καὶ τὰς τρικυμίας 3), καὶ, νῆ Δία, πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας, εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγήμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, γαληνῶς ὑποφαινομένη τῷ πελάγῳ, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸν πλῆν ὅλον

nignitate numinis salui discederent. Et illi quidem multa id genus, prout ipsis tum usus est, tragice declamant, ut a pluribus accipiant nimirum, si non calamitosi solum, sed Diis etiam cari esse videantur.

2. At hi tempestates domesticas, fluctusque triplices, aut hercle quintuplices, vel decemplexes adeo, si fas sit ita dicere, *enarrant*; et ut primum oram soluerint, tranquillo ad speciem mari, et quos deinde labores per totam nauigationem susti-

3. Τρικυμίας] Vix assequi licet interpretatione Latina hunc locum. Τρικυμία, quasi *triplicem fluctum* dicas, Graecis iam maximum est, et quem Latini *decumanum* dicant: hunc igitur lepide auget auctor. Sed ea minorem vim habent conuersa Latine: nisi forte a *decumano* ad *vicefimum*, *tricesimumque* velis adscendere, *Gesner*.

ὅλον ὑπέμειναν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυτιῶντες, ἢ ὑπεραντλήμενοι τῇ ἁλμῇ· καὶ τέλος, ὡς πρὸς πέτραν τινὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, περιρρήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἄθλιοι καὶ κῶς ἐξενήξαντο, γυμνοί, καὶ πάντων ἐνδεδεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὲ ταῖς ταῖς, καὶ τῇ τῶν διηγήσει, ἐδόκην μοι τὰ πολλὰ εἶποι ὑπὸ αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν· ἀλλ' ἐγωγε καί κεινα, καὶ τιν' ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ζυντιθεῖς· εὐρίσκω προσόντα ταῖς τοιαύταις ξυνσχίσαις, ἃ ἐκ ὁκνήσω σοι πάντ' αὐτά, ὧ καλὰ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν· δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλῶν ἤδη κατανενοηκέναι σε τέττω τῷ βίῳ ἐπιβυλεύοντα.

Καὶ

fustinuerint, vel siti, vel nausea, vel abundante ultra exhaurientium vires aqua salsa: et denique, ut ad coecum aliquem scopulum, aut praeruptam rupem, fracta infelici scapha, miseri aegre enatauerint, nudi et rerum omnium necessariorum indigentes. Inter haec sane, et in harum rerum enarratione, videbantur mihi multa pudore quodam tegere, ac velle eorum obliuisci. At ego et illa, et quaedam alia ex sermonibus illorum *coniectura quadam* componens, inuenio adesse eiusmodi familiaritatibus, quae non grauabor tibi omnia, mi bone Timocles, enarrare: quippe diu est, cum intellexisse mihi videor, huius te vitae ineundae consilium agitare.

Καὶ πρῶτόν γε, ἐπὴνίκα περὶ τῶν τοιᾶτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν, εἶτα ἐπὴνέσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρισευδαίμονας εἶναι, λέγων, οἷς μετὰ τῆς τῆς Φίλης ἔχειν τὰς ἀρίστους Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥασιώνης, καὶ ἡδονῆς· ἐπὶ λευκῇ ζεύγῃ εἰ τύχοι ἐξυπτιαζοντας· προσέτι καὶ μισθὸν τῆς Φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχει τῶν λαμβάνειν ἐκ ὀλίγον, ἐστὶν· ἀτεχνῶς γὰρ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιᾶτοισι τὰ πάντα Φύεσθαι. ὁπότε ἔν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες, ἐώρων ὅπως ἐκεχῆνεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς

3. Et primum quidem, si quando sermo incideret de talibus, ac deinde laudaret praesentium aliquis vitam illam mercenariam, ter eos beatos praedicans, quibus cum eo, quod amicos haberent Romanorum nobilissimos, et coenarent nihil ipsi conferentes coenas sumtuosissimas, et pulchre habitarent, et peregrinarentur commodissime iucundissimeque; resupini, si res ita ferret, in cutru equis albis iuncto; mercedem insuper amicitiae, et perceptarum, quas dixi, commoditatum, non exiguam capere contigisset; hos enim plane esse, quibus nec ferentibus, neque colentibus nascerentur omnia: quoties igitur haec et his similia audires, videbam te hiare ad illa, et

πρὸς τὸ δέλεαρ ἀναπεπταμένον παρῆχες τὸ σό-
μν. ὡς ἔν τὸ γε ἡμέτερον εἰσαῦθις ποτὲ ἀνατί-
τιον ἤ, μηδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλί-
κῃτο μετὰ τῆς καρίδος 4) ἄγκιστρον καταπίνον-
τα, οὐκ ἐπαλαβόμεθα, εἰδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ
λαιμῷ περιεσπάσαμεν, αὐδὲ προσδηλώσαμεν,
ἐλλὰ περιμενάντες ἐξελκομένου 5), καὶ ἐμ-
πεπηγότος, ἤδη συρόμενον, καὶ πρὸς ἀνάγκην
ἐγόμενον ὁρῶν· ὅτ' αἰδὲν ὄφθαλς, ἐς ὧτες ἐπε-
δακρύ-

et patens ad escam os praebere. Vt igitur ego in
posterum culpa sim vacuus, neque dicere possis,
nos, licet videremus te talem cum Carica hamum
glutire, manuum tibi non iniecisse, neque prius,
quam immergeretur gutturi, retraxisse, neque
ante indicasse adeo, sed expectasse, dum vide-
remus, te introtracto et fixo firmiter iam trahi et
necessitate duci, et iam, cum nihil tibi ea res
A 4 profit,

4. Καρίδος] *Squillam* τὴν καρίδα hic etiam
verterunt. Sed cum *Carica ficus*, quae κα-
ρίς eadem Eustathio, sub finem Piscatoris
huic rei adhibita sit; dum de Squilla, ne-
scio an praedae nata? constet certius, *fi-
cum* interim hamo addidi. *Gesner.*

5. Ἐξελκομένη] Recte adscriptit pater ἐσελ-
κομένη. *I. Gron.* Et hoc *Gesn.* vult, recte;
sed suspectam lectionem seruo, quia con-
stans. *Reisz.*

δαικρύνουμεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς. ποτέ πάνυ
 εὐλόγα, ἦν λέγῃσαι, καὶ ἄφυστα ἡμῖν, ὥς οὐκ
 ἀδικῶμεν μὴ προσηνύσαντες, ἀκασον ἐξ ἀρχῆς
 πάντων, καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τῶν κύρ-
 των τὸ ἀδιέξοδον ἔκτροσθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ
 μὴ ἔνδοθεν ἐκ τῆς μυχῆ προεπισκόπησον· καὶ τῆ
 ἀγκίστρε δὲ τὸ ἀγκύλον, καὶ τὴν ἐς τὸ ἔμπαλιν
 τῆ σκόλοπος ἀναστροφὴν, καὶ τῆς τριαινῆς τὰς
 ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς τὴν γνά-
 θον πεφυστημένην ἀποπειρώμενος, ἦν μὴ πάνυ
 ὀξέα, μὴδ' ἄφυστα, μὴδ' ἀνιὰρὰ ἐν τοῖς τραύ-
 μασι φαίνεται βιαίως σπῶντα, καὶ ἀμάχως ἄν-
 τιλαμβανομενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ
 διὰ τῆτο πεινώσιν, ἀνάγραφε· σαυτὸν δὲ πα-
 ρακα-

prosit, stantes illacrimari; ne, inquam, talia di-
 cas aliquando, rationabilia omnino, si dicantur,
 et ad quae causam dicere non possimus, quin
 videamur iniurii in te illo silentio nostro fuisse:
 audi nunc a principio omnia, et rete ipsum, et
 nasam ut exitum non habeat, otiose extra illam
 constitutus, non intus ex recessu, ante conside-
 ra: et hami aduncitatem, ipsumque flexum retro
 aculeum, et tridentis acumina, in manus sumens,
 et ad inflatam buccam tentans, nisi acuta omnino,
 nisi inevitabilia, nisi ipso vulnere molestissima intel-
 ligas, trahentia violente, et inuicte contra vrgen-
 tia: nos quidem in meticulosis, et ob id ipsum
 esurientibus adscribe. Ipse vero animo confirma-
 to

ραμαλέας θάρρειν, ἐπιχειρεῖ τῇ ᾠγρᾳ, εἰ θέ-
λεις, καθάπερ ὁ Λάρος, ὅλον περιχανῶν τὸ δέ-
λαρ.

Ῥηθήσεται δὲ ὁ πᾶς λόγος, τὸ μὲν ὅλον ἴσως
διὰ σέ, πλὴν ἄλλ' ἔ γε περὶ τῶν Φιλοσοφούν-
των ὑμῶν μόνων, ἔδ' ὅποσοι σπευδαιοτέραν τὴν
προαίρεσιν προεὶλοντο ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ
γρῦματις, καὶ ῥητόρων, καὶ μεσσηνῶν, καὶ ὁλῶ
τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συνεῖναι καὶ μισθοφορεῖν ἀξιομέ-
νων. κοινῶν δὲ ὡς ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων
τῶν συμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς ἐκ ἐξαιρέ-
τα μὲν, αἰσχύω δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς
Φιλοσοφῶσιν, εἰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦν-
το,

to venatum aggredere, si volueris, et Lari mo-
re totam escam hiatu complectere.

4. Habebitur autem omnis oratio in vniuersam
quidem tua forte caussa: verum non de vobis so-
lum philosophantibus, aut his, qui serium et
grauē vitæ genus amplexi sunt: sed de Gramma-
ticis etiam, et Rhetoribus, et Musicis, omni-
busque adeo, qui doctrinae caussa familiares esse,
et eius rei mercedem ferre, e sua dignitate pu-
tant. Cum enim communia vt plurimum sint,
et similia, quae vfu veniunt omnibus; manife-
stum est, non eximia quidem esse ista, sed eo
turpiora, quatenus eadem eueniunt Philosophis;
si ipsi eadem quae alijs sibi conuenire putant, et

το, καὶ μηδὲν αὐτὰς σεμνότερον οἱ μισθοδοτοὶ
 ἄγοιεν. ὅ, τι δ' ἂν ἔν ὁ λόγος αὐτὸς ἐπιὼν ἐξ-
 ευρίσκη, τὰ τε τὴν αἰτίαν μάλιστ' αὖ οἱ ποιῶν-
 τες αὐτοὶ, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομέναντες αὐτὰ, δί-
 καιοι ἔχειν· ἐγὼ δὲ ἀναίτιος, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ
 παρρησίας ἐπιτίμιόν τί ἐσι. τὰς μέντοι καὶ ἄλ-
 λα πλήθους, οἷον γυμνασὰς τινάς, ἢ κόλακας
 ἰδιώτας, καὶ μικρὰς τὰς γνώμας, καὶ ταπεινὰς
 αὐτόθεν ἀνθρώπους, ἔτε ἀποτρέπειν ἄξιον τῶν
 τοιᾶτων συνεσιῶν, ἔδὲ γὰρ ἂν πεισθῆεν· ἔτε
 μὴν αἰτιᾶσθαι καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους
 τῶν μισθοδοτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζονται
 ὑπ' αὐτῶν· ἐπιτιγῆδαιοι γὰρ, καὶ ἔκ ἀνάξιοι τῆς
 τοιαύ-

illi conductores nulla parte honestius ipsos tra-
 ctent. Quidquid autem progressus orationis hu-
 ius deprehenderit, eorum causam maxime qui-
 dem ipsi, qui faciunt, deinde vero etiam qui ea
 patiuntur, sustinent merito: ego vero innocens,
 nisi veritatis et libertatis poena est. Ac reliquam
 quidem turbam, ut exercitores quosdam, aut adu-
 latores idiotas, parvo animo et humiles suo in-
 genio homunciones, neque operae pretium est
 ab eiusmodi familiaritatibus detertere, neque e-
 nim obsequantur: quin ne reprehensione quidem
 valde digni sunt, si non discedant a suis condu-
 ctoribus quantacumque ab illis contumelia adfe-
 cti: idonei enim, nec indigni sunt ea consuetu-
 dine:

τοιαύτης διατριβῆς. ἄλλως τε εὐδὲ σχοῖεν ἂν τι ἄλλο, πρὸς ὃ, τι χρὴ ἀποκλίναντας αὐτὰς, παρέχειν αὐτὰς ἐνεργὰς· ἀλλ' ἦν τις αὐτῶν ἀφέλῃ τῷτο, ἄτεργοι αὐτίκα, καὶ ἄργοι, καὶ περιτοί εἰσιν. εὐδὲν ἔν' ἔτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἂν, ἔτ' ἐκεῖνοι ὑβριζαὶ δοκοῖεν, ἐς τὴν ἀμίδα Φασὶν ἐνερῶντες· ἐπὶ γὰρ τοι τὴν ὑβριν ταύτην ἐξ ἀρχῆς παρέρχοντα ἐς τὰς οἰκίας· καὶ ἡ τάχυν Φέρειν καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. περὶ δὲ ὧν προεῖπον τῶν πεπαιδευμένων, ἀξιὸν ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἐνὶ μάλις μεταγείν αὐτὰς, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν ἀΦαιρεῖσθαι.

Δοκῶ δέ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸν τοιοῦτον βίον ἀΦικνῶνται

τινες,

dine: et alioquin neque habeant ad quod animum appellentes, operosos se demonstrent; sed si quis hoc illis auferat, illicet inertes sunt, otiosi, superflui. Neque igitur indigna his accidere, neque illos alteros contumeliosos esse putauerim, si in matulam, quod aiunt, immingant: huius enim contumeliae causa a principio domos isti intrant, haec professio istorum est, ferre quae fiunt et perpeti. Horum vero, quos dixi, eruditorum hominum causa indignari aequum est, et tentare quantum eius potest fieri, reducere possint et erepti dominis suis ad libertatem reuocari.

5. Videor autem commode facturum, si perpen-
dis antea causis, quibus ad hoc vitae genus induci
qui-

τινες, προξετάσας, δείξαιμι, ἔ πανυ βιχίους, ἔδ' ἀναγκαιίας. ἔτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογίη προαναηροῖτο, καὶ ἡ πρώτη ὑπόθεσις τῆς ἐθελοδομαλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων χρεῖαν προθέμενοι, ἱκανὸν τῆτο προκαλύμμα οἶονται, προβεβλῆσθαι τῆς πρὸς τὸν βίον τῆτον αὐτομολίας· καὶ ἀποχρῆν αὐταῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς συγγνώμης ἄξιον ποιῶσι, τὸ χαλεπώτατον τῶν ἐν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν διαφυγεῖν ζητῶντες· εἴτα ὁ Θεογνὺς πρόχειρος, καὶ πολὺ τὸ,

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος,

[ἔτ' ἔτι εἰπεῖν, ἔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσαι δὲ οἱ δέδεταί,] καὶ ὅσα ἄλλα δείγματα ὑπὲρ τῆς πενίας

quidam se patiuntur, ostendam, non valide urgentes esse, neque necessarias. Ita enim praecidatur illis caussa, quam possint dicere, et primum voluntariae servitutis argumentum. Plerique igitur paupertatem, et necessariorum rerum indigentiam caussati, illud putant idoneum velum praetendisse sui ad hanc vitam transfugii: ac sufficere sibi putant, si dixerint, venia se dignum facere, qui difficillimam rerum in vita omnium, paupertatem, effugere studeant. Tum Theognis in promptu est, et frequens illud:

Quisquis enim dira vir paupertate subactus:

Et quaecumque terriculamenta de paupertate ignauis-

πενίας οἱ ἀγεννέστατοι τῶν ποιητῶν ἐξενήνχα-
 σιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἐώρων αὐτὰς Φυγὴν τινὰ ὡς
 ἀληθῶς τῆς πενίας εὐρισκομένης ἐκ τῶν τοιχῶν
 ξυγκσιῶν, ἔκιν' ἂν ὑπὲρ τῆς ἄγαν ἐλευθερίας ἐμὴ
 χρονολογίαν πρὸς αὐτὰς. ἐπεὶ δὲ (ὡς ὁ καλὸς
 περ ῥήτωρ ἔφη) τοῖς τῶν νοσχόντων σιτήροις εἰ-
 κόντα λαμβάνασιν, τίς ἔτι μηχανὴ μὴ ἔχει καὶ
 πρὸς τῷτο κακῶς βεβηλῆσθαι δοκεῖν αὐτὰς;
 αἰεὶ μὲν ἄσης ὁμοίας αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως τοῦ
 βίβ; πενία γὰρ εἰς αἰεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναι-
 κίαν, καὶ ἀπόθετον ἔδεν, ἔδὲ περιττὸν ἐς Φυ-
 λακίαν, ἀλλὰ τὸ δοθῆναι, καὶν δοθῇ, καὶν ἀθρόως
 ληφθῇ, πᾶν ἀκριβῶς, καὶ τῆς χαρίας ἐνδεῶς
 κατα-

gnauissimi quique poetarum extulere. Ego vero
 si quidem viderem illos fugam aliquam pauper-
 tatis reuera talibus in conuictibus inuenisse, mi-
 nutam cum illis de nimia libertate disputationem
 non occiperem. Quandoquidem vero, vt prae-
 clarus alicubi orator ait, tibi aegrotorum simi-
 lia accipiunt; quomodo efficient, vt non et hac
 parte male sibi consuluisse videantur, eodem illis
 vitae tenore semper manente? Paupertas enim
 semper illos comitatur, accipere semper necesse
 habent, nihil est quod reponant, aut tamquam
 superfluum in praesentia custodiant; sed quid-
 quid datur, quantumuis detur, quantumuis cre-
 bro accipiat, ad assem omne et in praesentem
 neces-

καταναλίσκεται. καλῶς δὲ εἶχε, μὴ τοιαύτας
 τινὰς ἀφορμὰς ἐπινεεῖν, αἱ τὴν πενίαν τήρῃσι,
 παραβοηθεῖσιν μόνον αὐτῇ, ἀλλ' αἱ τέλεον ἐξαι-
 ρήσῃσι· καὶ ὑπὲρ γε τῶ τοιᾶντα, καὶ ἐς βαθυκή-
 τεα πόντον ἴσως ῥίπτειν ἔδει, ὧ Θεόγνι, καὶ
 πετρῶν, ὡς Φῆς, κατ' ἡλιβάτων. εἰ δέ τις
 αἰεὶ πένης, καὶ ἐνδεῆς, καὶ ὑπόμισθος ὢν, οἴε-
 ται πενίαν αὐτῷ τέτῳ διαπεφλεγέναι, καὶ οἶδα
 πῶς ὁ τοιᾶντος καὶ ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν.

Ἄλλοι δὲ πενίαν μὲν αὐτὴν καὶ ἂν φοβηθῆναι,
 καὶ δὲ καταπλαγῆναι φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλ-
 λοις ὁμοίως πονεῖντες, ἐκπορίζειν τὰ ἀλφίτα,
 νῦν δὲ (πεπληνῆναι γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ
 ὑπὸ

necessitatem impenditur. At praestiterat, eas ex-
 cogitasse rationes, non quae serviant paupertat-
 em, modice modo subleuatam interim, sed quae
 tollant penitus. Et huius quidem rei causa in
 pontum forte cetis horribilem proiicere se, Theo-
 gni, fas fuerit, rupe vel aëria, quod ais, se da-
 re praecipitem. Si quis vero semper inops, in-
 digus, et mercenarius cum sit, ea ipsa re pau-
 pertatem se putat effugisse: nescio, qui talis non
 ipse sibi videatur imponere?

6. Alii rursus paupertatem ipsam a se metui
 negant, neque abhorrere se aiunt, si possint eo-
 dem quo alii modo laborantes victum parare. Iam
 vero affecto sibi vel senectute vel morbis corpore,
 ad

ὑπὸ γήρωσ, ἢ ὑπὸ νόσων) ἐπὶ τήνδε ῥάσιν ἔσαν
τὴν μισθοφορὰν, ἀπηντηκέναι. Φέρ' ἐν ἴδωμεν,
εἰ ἀληθῆ λέγασι, καὶ εἰ ἐν τῷ ῥάσῃ περιγίγνε-
ται αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μηδὲ πλείω
τῶν ἄλλων πονῶσιν. εὐχῇ γὰρ ἂν εἰκότα εἴη
ταῦτά γε, μὴ πονήσαντα, μηδὲ καμύντα, ἔτοι-
μον ἀργύριον λαβεῖν. τὸ δέ ἐστι καὶ ῥηθῆναι κατ'
ἀξίαν, ἀδύνατον· τοσαῦτα πονῶσι καὶ κάμνυ-
σιν ἐν ταῖς συνθεταῖς, ὥστε πλείονος ἐνταῦθα
καὶ ἐπὶ τῷτο μάλισα τῆς ὑγείας δεῖσθαι, μυ-
ρίων ὄντων ὁσημέραι τῶν ἐπιτριβόντων τὸ σῶ-
μα, καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀπόγνωσιν καταπονέν-
των. λέξομεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ προσήκοντι και-
ρῷ· ἐπειδὴν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερεΐας
διεξίω-

ad hanc se facillimam mercenariae vitae rationem
delatos. Age igitur videamus, vtrum vera prae-
dicent, et an ex facili adeo redeant illis ea, quae
dantur, non multum, non plus quam alii labo-
rantibus. Voto enim sane simile fuerit, sine la-
bore aliquem, sine molestia, praesentem pecu-
niam accipere. Sed *quam contra omnia se habeant*,
neque dici, prout res postulat, potest: tot labo-
res sustinendi, tot molestiae in illis familiarita-
tibus, vt firmiore hic vel ad hoc ipsum valetudi-
ne opus sit, cum sexcenta sint, quae corpus at-
terant quotidie, et ad vltimam desperationem fa-
tigent. Dicemus autem suo illa tempore, cum
etiam reliquas istorum molestias enarrabimus. In
prae-

διεξίωμεν. τὸ δὲ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἦν ὑποδείξαι, ὥς ἔδ' οἱ διὰ ταύτην λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τὴν πρόφασιν, ἀληθεύοιεν ἄν.

Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέστατον μὲν, ἥμισα δὲ πρὸς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα καὶ τῶν πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδᾶν αὐτὰς εἰς τὰς οὐκίας, καταπληγέντας μὲν τὸ πλῆθος τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἀργύρῳ, εὐδαιμονίσαντας δὲ ἐπὶ τοῖς δειπνοῖς, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ· ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χανδὸν ἔδενος ἐπισομίζοντος πίεσθαι τῷ χρυσίῳ· ταῦτα ὑπάγει αὐτὰς, καὶ δέλεος ἀντ' ἐλευθέρων τίθησιν, ἔχῃ ἢ τῶν ἀναγκαίων χρεία, ἣν ἔφασκον, ἀλλ' ἢ τῶν ἐν ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ἐκείνων
ζῆ-

praesentia satis fuit ostendisse, neque eos verum dicere, qui hac de causa se ipsos vendidisse praedicant.

7. Relinquitur, id quod verissimum est, minime vero omnium ab illis dicitur, voluptatis causa illos et multas propter spes easque luculentas, in domos alienas insilire, attonitos multitudine auri atque argenti, felicitatem ponentes in coenis et deliciis aliis, sperantes quantum tauri statim plenis faucibus, nemine obturante, devoraturi sint. Haec abducunt illos, et ex liberis servos faciunt: non indigentia rerum necessariarum, quam dicebant modo, sed non necessariorum cupiditas, et multarum illarum aequae pretii magni

ζῆλος. τοιγαρὲν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτὰς καὶ
κακοδαίμονας ἐρασὺς ἐντεχνοὶ τινες, καὶ τρίβω-
νες ἐρώμενοι παραλαβόντες, ὑπεροπτικῶς περιέ-
πασιν, ὅπως αἰεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν θεραπεύον-
τες, ἀπολαῦσαι δὲ τῶν παιδικῶν, ἀλλ' ἐδὲ μέ-
χρι Φιλήματος ἄμρα μεταδιδόντες· ἴσασι γὰρ
ἐν τῷ τυχεῖν τὴν διάλυσιν τῆς ἐρώτος γενησομέ-
νην. ταύτην ἐν ἀποκλείσει, καὶ ζήλοτύπως φυ-
λάττεσι· τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος αἰεὶ τὸν ἐρα-
τὴν ἔχουσι· δεδίασι γὰρ, μὴ αὐτὸν ἢ ἀπόγνωσις
ἀπαγάγῃ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέραστος αὐ-
τοῖς γένηται· προσμειδιῶσιν ἐν, καὶ ὑπὸ σπινθῶ-
ται, καὶ αἰεὶ ποιήσῃσι, καὶ χαρίζονται, καὶ ἐπι-
μελήσονται πολυτελῶς. εἴτ' ἔλαθον ἄμφω γη-
ράσαν-

magni rerum affectatio. Itaque istos, tanquam
inuenustos et infelices amatores cum nati sunt,
astuti et veteratores amantii superbe tractant, at-
que in tantum modo colunt, vti semper ab iis
amentur, frui autem amoribus suis ne ad oscu-
lum quidem extimum permittunt, qui norint in
fructu ipso solutionem amoris inesse. Hanc igitur
excludunt, et summo cauent studio. caete-
rum ipse semper amatorem sustentant: quippe me-
tuunt, ne desperatio illum a nimia cupiditate
abducatur, atque ita amare ipsos definat. Arrident
igitur, et pollicentur, et semper facturi sunt, et
praebituri, et rationem habituri pretiosorum
munerum: inter haec amobus non sentientibus

ράσαντες, ἔξωροι γενόμενοι, καὶ ἕτος τῷ ἑρῶν, καὶ κείνους τῷ μεταδιδόναι. πέπρακται δ' ἔν αὐτοῖς ἔδεν ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πέρα τῆς ἐλπίδος.

Τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπομένειν, ἔ πάνυ ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμῃ εἴ τις ἡδονῇ χαίρει, καὶ ταύτην ἐξ ἅπαντος θεωραπύει, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδῶδες, ἀποδόσθαι διὰ ταύτην ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων. ἢ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονῇ. ὅμως δ' ἔν ἐχέτω τινὰ 6) συγγνώμην

anni obrepunt, vt iam intempestiuum sit, amare alterum, alterum praebere. Tota itaque vita nihil iis praeter spem actum est.

8. Ac propter cupiditatem voluptatis sustinere omnia, non omnino forte reprehendendum fuerit: sed venia indulgenda, si quis voluptate gaudeat, et vndique illam persequatur, vt particeps illius fiat: quamquam illud tamen forte turpe ac seruire, ipsum se propter eam vendere; multo enim maior ea, quae ex libertate contingit, voluptas est: verumtamen veniam aliquam habeat, ea si potiat.

6. Ἐχέτω τινὰ συγγνώμην] Etsi paullo difficilior videtur vulgata, quam si cum Cl. Gesn. legeris αὐτῆς, tamen commodus est sensus vulgatae, cum ἔχέτω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς significet: Habero, siue des tamen aliquam iis veniam, εἰ ἐπιτύχοιτο, si contigerit, nempe id, quod cupiunt. Adeoque neque

μην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιτο. τὸ δὲ δι' ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνέητον· καὶ ταῦθ' ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι σαφεῖς, καὶ πρόδηλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπίζόμενον ἐκεῖνο, ὃ, τι δὴ ποτέ ἐστὶ τὸ ἡδὺ, ἔτε ἐγένετό πᾶ τασά τε χρόνῳ.

tiatur. At enim propter solam spem voluptatis insuavia ita multa sustinere, ridiculum et amens esse arbitror, idque cum videant, labores quidem manifestos esse, et apertos, et necessarios: speratum autem illud, quidquid demum sit suave, neque contigisse vnquam tanto tempore, neque

B 2

adco,

que cum *Soulio* opus erit ἐπιτύχοντο legere, nec quaerere, quo αὐτοῖς referatur; nam ad eos homines pertinet, qui voluptatem sectantur, de quibus ante dixit; et pergit etiam in plurali personae; mox ὁρῶντας dicens. Nec refert, quod eiusmodi pluralis non expresse praecedat ante αὐτοῖς, sed τις tantum; nam singularis bis ter repetita oratio tanto facilius pluralem feret, quanto illud praecedens τις est magis generale, et quasi collectivum. Immo et dativus personae huic phrasi est accommodatior, vid. supra *Piscat.* c. 26. Εἶχε γὰρ ἂν τινὰ συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος — ἔδρασε. Itaque et hic τὸ πρᾶγμα poteris intelligere, et exponere: haec res illis veniam tribuat etc. *Reitz.*

να· προσέτι δὲ, εἰδὲ γενήσεσθαι ἔοικεν, εἴ τις
ἐκ τῆς ἀληθείας λογιζοίτο. οἱ μὲν γὰρ τῷ Ὀδυσ-
σεῶς ἑταῖροι, γλυκύν τινά τὸν λωτὸν ἐπιδίοντες,
ἡμέλυν τῶν ἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὲν ἡδύ, τῶν
καλῶς ἐχόντων κατεφρόνεν· ὥστε ἂ πάντῃ ἄ-
λογος αὐτῶν ἡ λήθη τῷ καλῷ, πρὸς τὸ ἡδύ ἐκεῖ-
νο τῆς ψυχῆς διατριβῆς. τὸ δὲ λιμῶ ζυνόν-
τα παρεσῶτα ἄλλῳ τῷ λωτῷ ἐμφορεμένῳ, μη-
δὲν μεταδιδόντι, ἐπ' ἐλπίδος μόνης, τῷ καὶ 7)
αὐτὸν παραγεύσασθαι ποτε δεδοσθαι, τῶν κα-
λῶς καὶ ὀρεσῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡρά-
κλεις

adeo, si quis recte rationem putet, ut contingat,
futurum videri. Ac socii quidem Vlyssis, dulci
illo Loto gustato, neglexerunt reliqua, et prae
eo, quod in praesentia suaue videretur, honesta
et pulchra neglexerunt, et non omnino absurda
esset illorum obliuio honesti, animo in suauitate
illa occupato. Verum esse aliquem, qui famis
ipse sodalis adstet alii Loto se ingurgitanti, neque
impertienti quidquam, hac sola spe ductus, fore
ut sibi etiam aliquando degustandus detur: atque
interim bona et recta obliuiscatur: illud meher-
cules

7. Τῷ καὶ] Legendum τῷ καὶ αὐτῷ — δι-
δοσθαι, si aliquid dixisse velimus Lucia-
num. *Gesner.*

κλεις, ὡς καταγέλασον, καὶ πληγῶν τινῶν Ὀμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δεόμενον.

Τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυνουσίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλεσίτοις χρῆσθαι πρὸς ἃ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐσιν, ἢ ὅτι ἐγγύτατα τῷ αὐτῷ. σὺ γὰρ εἰ μὴ καὶ κείνων τις μεμνησθαι ἀξιώσεις, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, τῶν ξυνεῖναι εὐπαρεΐδαις τε καὶ εὐπαρέφοις ἀνδράσιν. εἰσι γὰρ οἱ καὶ τῶτο περιβλεπτον καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἐγὼ γε τὰ μὲν ἴδιον, ἀδὰ βασιλεὺς τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ σὺ γὰρ ὁ εἶσθαι, μηδὲν χρῆσθαι ἀπολαύων τῆς ξυνουσίας, δεξαίμην ἂν.

Τοιαύ.

cules risu dignum, et Homericis plagis vere indigens.

9. Quae igitur ad conuictus istos agunt, et propter quae diuitibus se praebent, ut ipsis pro arbitrio abutantur, haec sunt, aut his fere proxima: nisi forte illorum etiam mentionem iniecisse aliquis velit, qui gloria sola efferuntur versandi cum generosis viris et praetextatis. Sunt enim qui hoc etiam illustre quiddam et vulgo superius putant, cum equidem, quod ad me privatim attinet, ne velim quidem nec cum magno Rege esse, et in conuictu eo conspici, si hoc per se solum sit, neque aliud quidquam boni ex illa consuetudine ad me redeat.

Τοιαύτης δὲ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ἔσεως, Φε-
ρε ἤδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα
μὲν πρὸ τῆς εἰσδοχθῆναι καὶ τυχεῖν ὑπομένεσιν,
οἷα δὲ ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες πάσχειν· ἐπὶ πᾶσι
δὲ, ἥτις αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ τῆς δράματος
γίνεται. ἢ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔστιν, ὡς εἰ
καὶ πονηρὰ ταῦτα, εὐληπτα γὰν, καὶ ἢ πολλὰ
δεήσει τῆς πόνου, ἀλλὰ θελήσαι δεῖ μόνον. εἴτ' οὖν
σοι πέπρακται τὸ πᾶν εὐμαρῶς. ἀλλὰ πολλῆς
μὲν τῆς διαδραμῆς, συνεχῆς δὲ τῆς θυραυλίας,
ἔωθεν τε ἄξανισάμενον, περιμένειν ὠθέμενον,
καὶ ἀπακλεισάμενον, καὶ ἀναίσχυντον ἐνίοτε, καὶ
ὀχληρὸν θαμνέντα ὑπὸ θυρωρῶ κακῶς σφρίζοντι,
καὶ

IO. Hoc igitur cum *rationis suae* argumentum
et quasi fundamentum habéant, age iam inter
nos videamus primo, quae sustineant, priusquam
admittantur et votorum fiant compotes; quae de-
inde, cum ibi sunt, illis eueniant; post omnia
vero, quae ipsis conuersio fiat fabulae. Neque
enim hoc dicere licet, vilia quidem ista esse, sed
ob id ipsum facilia ad adipiscendum, neque multo
labore opus habere; sed modo opus esse, vt velis
dein reliqua facile perfecta omnia. Quin multo
discursu *opus est*, et multis ad ianuam excubiis.
Mane surgendum, expectandum deinde est, ac
durandum, si impellaris interea et excludaris,
et impudens non numquam molestusque videaris,
sub imperio quasi ianitoris Syrum male fermo-
nem

καὶ ὀνομακλήτορα Λιβυκῶν τὰ ττόμενον, καὶ μισθὸν τελῶντα τῆς μνήμης τῶ ἀνέματος· καὶ μήν καὶ ἐσθῆτες ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, πρὸς τὸ τῶ θεραπευομένου ἀξίωμα, καὶ χρώματα αἰρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκείνος ἡδύται, ὥς μὴ ἀπάδης, μηδὲ πρᾶσινος ἡλόμενος· καὶ φιλοπόνως ἐπιστάει, μᾶλλον δὲ ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῶν οἰκιστῶν προσηχόμενον, καὶ ὥσπερ τινὰ πομπὴν ἀναπληρῶντα. ὁ δὲ εὐδὲ προσβλέπει παλῶν ἐξῆς ἡμερῶν.

Ἦν δὲ ποτε καὶ τὰ ἄριστα πράξεις, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσας εἴρηται τι, ὧν ἂν τύχη, τότε δὴ τότε πρὸς μὲν οἰδῶς, ἀθρόος δὲ οἰλιγ-
γος;

nem admiscantis, aut nomenclatoris Libyci constitutus, quibus mercedem solvas etiam oportet, quod nomen tuum meminere. Quin etiam vestium curam maiorem quam pro facultatibus suscipere oportet, ad dignitatem nempe eius, quem colas, et colores eligere, quibus ille delectetur, ne discrepes ab illo, neque offendas, si forte te videat; tum studiose illum affectari, vel praecedere potius impulsu a servis, et quamdam quasi pompam implere. Ille vero multis deinceps diebus neque adspicit te.

II. Si vero aliquando felicissimus sis, et videat te, et ad se vocatum rogauerit fortuitorum quiddam: tum sane fudor multus, et crebra ver-

γος, καὶ τρόμος ἀκαιρος, καὶ γέλως τῶν πα-
ρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ· καὶ πολλάκις ἀποκρίνα-
σθαι δέον τις ἦν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτε
χίλιαι νῆες ἦσαν, αὐτοῖς λέγεις. τῷτο οἱ μὲν
χρησαὶ αἰδῶ ἐκάλεσαν· οἱ δὲ τολμηροὶ θειλίσαν·
οἱ δὲ κακοήθεις ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἔν ἐπα-
σφαλεστάτης πειραθεῖς τῆς πρώτης Φιλοφροσύ-
νης, ἀπῆλθες καταδικάζσας σεαυτὴ πολλὴν τὴν
ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν αὐπνυχας νύ-
κτας ἰαύσης, ἡμᾶτα δ' αἱματόεντα διαγάγης,
ἔ, μὰ Δία, τῆς Ἑλένης ἔνεκα, ἔδὲ τῶν Πριά-
μου Περγάμων, ἀλλὰ τῶν ἐλπίζομένων πέντε
ὀβολῶν, τύχης δὲ καὶ τραγικῆς τινος θεῶ συνι-
σάντος, ἐξέτασις τέντεῦθεν, εἰ οἶσθα τὰ μα-
θήμα-

tigo, et tremor intempestivus, et risus praesen-
tium de aestu tuo: et saepe cum respondendum
sit, quis Achiuorum rex fuerit? respondes, mille
illis naues fuisse. Hoc boni quidem viri pudor-
em appellant, audaces vero timiditatem, et ma-
ligni incitiam, tu vero primam tibi humanita-
tem periculosissimam expertus, discedis tuam
ipse damnans meticulosam diffidentiam. Cum
vero multae tibi inde noctes sine munere somni,
sanguineique dies transierunt, non Helenae sane
causa, aut Pergamorum Priami, sed quinque
quos speras obolorum, et iam Tragicus tibi deus
aliquis obuenerit, qui te commendet; examen
inde instituitur, an literas noueris? Ac diuini
quidem

θήματα· καὶ τῶ μὲν πλεσίῳ ἢ διατρεῖν· οὐκ
 ἀνδρῆς, ἐπαινεμένῳ, καὶ εὐδαιμονισομένῳ· σοὶ
 δέ, ὃ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαν-
 τος τῆ βίης τότε προκρίσθαι δοκεῖ· ὑπεισέχρε-
 ται γὰρ εἰκότως τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλῃ ἂν καταδε-
 χθῆναι, πρὸς τῶ προτέρῳ ἀποβληθέντα, καὶ
 δοξάντα εἶναι ἀδύνατον· ἀνάγκη τοίνυν ἐς μω-
 ρία διαίρεσθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομέ-
 νοις φθονῶντα· (τίθει γὰρ καὶ ἄλλας εἶναι τῶν
 αὐτῶν ἀντιπαισθέντας) αὐτὸν δὲ πάντα ἐνδεῶς
 εἰρηκέναι νομίζοντα, Φαβόμενον δὲ καὶ ἐλπίζον-
 τα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνῳ πρόσωπον ἀπεικίζοντα,
 καὶ εἰ μὲν ἐκφραυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολ-
 λύμε-

quidem illa non infuavis exercitatio, qui laude-
 tur per hanc occasionem, et felicitatis nomine
 praedicetur; tibi vero certamen de ipsa anima, et
 vita vniuersa videtur esse propositum. Nec in-
 merito enim subit, nec ab alio receptum te iri,
 reiectus a priore aliquo, et reprobatus si fueris.
 Necesse igitur est in sexcentas tum partes ani-
 mum distrahi, qui inuideas his, qui tecum si-
 mul examinantur, (pone enim alios esse eadem
 quae tu appetentes) te ipsum vero tenuiter nimis
 dixisse omnia arbitreris: porro metuas et speres,
 et ipsius in vultu oculos defigas, ita ut si ipse
 respuere quid eorum quae dicis videatur, perisse

λύμενον· εἰ δὲ μειδιῶν ἀκχοί, γογηθῆτα καὶ
εὐέλπιν καθιστάμενον.

Εἰκὸς δὲ πολλὰς εἶναι τὰς ἐναντία σοι Φρο-
νῆντας, καὶ ἄλλας ἀντὶ σ' αἰτιθεμένους ὧν ἕκα-
στος ὥσπερ ἐκ λόγου τοξέων, λήληθεν. εἴτ' ἐν-
νόησον ἄνδρα ἐν βαθεῖ πώγωνι καὶ πολυῷ τῇ κό-
μῃ, ἐξετάζομενοι, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς
μὲν δοκῶντα εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ· μέσος ἐν το-
σῷ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονεῖται σ' ἅπας ὁ
παρελθούτως βίος· καὶ μὲν τις ἢ πολίτης ὑπὸ
φθόνης, ἢ γείτων ἐκ τινος εὐτελεῆς αἰτίας προσ-
κερεκκῶς, ἀνακρινόμενος εἴπῃ μοιχόν, ἢ παιδε-
ραστὴν, τ' αὖτ' ἐκεῖνο, ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρ-
τυς·

te putes; si vero cum fabris audiat, gaudeas. et
bona cum spe adites.

12. Est autem vero simile, multos esse, qui ob-
trectent tibi, et alios tibi opponant, quorum
vnusquisque velut ex insidiis occulte faculetur.
Iam cogita virum proluxa cum barba et canis ca-
pillis explorari, si quid norit vtile; et aliis qui-
dem videri nosse, aliis non item. Tum tempus
intercedit, quo scrupulose inquiritur vita tua o-
mnis superior: et si quis vel tuus cuius inuidia,
aut vicinus leui quadam de causa tibi offensus,
interrogatus de te aut moechum dixerit, aut
puerorum amore infamem, ilicet, is putatur ex
Iouis ipsius tabulis datus testis: sin ad vnum o-
mnes

τυς· ἂν δὲ πάντες ἅμα θῆης ἐπαινοῦσιν, ὑπο-
 κτοί, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ ἀδεδεασμένοι. χρὴ
 τοῖσιν πολλὰ εὐτυχῆσαι, καὶ μηδὲν ὅλως ἐναν-
 τιωθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἔτω κρατήσῃς. εἰς
 καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα τῆς εὐχῆς μειζό-
 τως· αὐτὸς τε γὰρ ἐπήνεσε τὰς λόγους, καὶ τῶν
 φίλων οἱ ἐντιμώτατοι, καὶ οἷς μάλα πιστεύει
 τὰ τοιαῦτα, ἐκ ἀπέτρεψαν· ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνή
 βέλεται, ἐκ ἀντιλέγει δὲ ἔτε ἐπίτρεπος, ἔτε
 ὁ οἰκονόμος· ἔδὲ τις ἐμέμψατό σε τὸν βίον,
 ἀλλὰ πάντα ἴλεω, καὶ πανταχόθεν αἰσία τὰ
 ἱερά.

Κερατῆνας ἔν, ὦ μακάριε, καὶ ἔσφαί τὰ
 Ὀλύμπια, μᾶλλον δὲ, Βαβυλῶνα εἰληφας, ἥ
 τήν

mnes ordine te laudent, suspecti habentur, et
 ambigui, et corrupti. Oportet igitur multa te
 felicitate vti, et nusquam omnino oppugnari:
 hac sola enim ratione viceris. Esto. Feliciter tibi
 omnia a maiori quadam fortuna euenerunt: et
 ipse enim tuam laudauit orationem, et amico-
 rum honoratissimi, et quibus maxime credit de-
 talibus, ipsum non auerterunt: porro idem vult
 vxor, neque procurator contradicit, nec dispen-
 sator: neque vitam tuam quisquam reprehendit,
 sed placata omnia, et litatum vndique.

13. Vicisti igitur, beate, coronatus es Olym-
 piis, vel potius, Babylonem cepisti, aut Sar-
 dium

τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθήρηνας, καὶ ἔξεις
 τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἀμείλξεις ὀρνίθων
 γάλα. δεῖ δὲ σοι ἐντὶ τῶν τοσάτων πόνων μέ-
 γιστ' ἡλίκα γενέσθαι τάγαθόν, ἵνα μὴ Φύλλινος
 μόνον ὁ σέφαρος ᾖ, καὶ τόν τε μισθὸν ἐκ εὐκω-
 ταφρονήτων ὀρίσθηναι, καὶ τῶτον ἐν καιρῷ τῆς
 χρεῖας ἀπρωγμένως ἀποδίδουσθαι, καὶ τὴν αἰ-
 λην τιμὴν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ὑπάρχειν· πόνων δὲ
 ἐκείνων, καὶ πηλᾶ, καὶ δρέμων, καὶ ἀγρυπνηῶν,
 ἀναπεπαῦσθαι· καὶ τῶτο δὲ τὸ τῆς εὐχῆς, ἀ-
 ποτρίνικοντα τῷ πόδα καθεύδειν, μόνον ἐκεῖνα
 πράττοντα, ὧν ἕνεκα τὴν ἀρχὴν παρελήφθης,
 καὶ ὧν ἐμμισθος εἶ. ἐχρῆν μὲν ἔτως, ὦ Τιμό-
 κλεις, καὶ ἔδεν, ἂν ᾦν μέγα κακὸν, ὑποκύναντες
 Φέρειν

dium arcem expugnasti: et Amaltheae cornu ha-
 bebis, et gallinarum lac mulgebis. Oportet enim
 pro tantis tibi laboribus mirum quanta bona
 contingere, ne foliacea modo cbronā sit; merce-
 dem oportet constitui minime contemnendam,
 eamque, quo tempore opus est, sine difficultate
 solui, aliumque etiam supra vulgus honorem
 tibi haberi; et quietem iam contingere laborum
 illorum, et luti, et cursuum, et vigiliarum;
 et illud, quod in votis fuerat, ut porrectis pedibus
 dormire liceat, ac sola ea agere, quorum causa
 adsumtus initio fuisti, et quorum nomine capis
 mercedem. Sic quidem oportebat, Timocles,
 nec magnum sic malum foret, submissa ceruice
 iugum

φέρειν τὸν ζυγὸν ἐλαφρύν τε καὶ εὐφορον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπὶ χρυσενόντα, ἀλλὰ πολλῶν μάλλον δὲ τῷ πάντες δεῖ. μυρία γάρ ἐστιν ἀφάρετα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἡδη ταῖς συνουσίαις γιγνόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκάνων, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπερμεῖναι δύναίτο, παιδείᾳ καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ὠμοληχῶς.

Ἀρξομαι δ' ἀπὸ τῶν πρώτων δειπνῶν, ἣν δεκῆς, ὃ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ προτέλεια τῆς μελλούσης συνουσίας. εὐθύς ἂν πρόσσεισι παραγγέλων τις ἡκεῖν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἐκ ἀνομίλητος οἰκείτης, ὃν χρὴ πρέτερον ἱλεῶν ποιήσασθαι, πέρα βύσαντα ἐς τὴν χεῖρα, ὥς μὴ ἀδέξιός εἶναι δεκῆς, τέλαχισον πέντε δραχμάς· ὃ δὲ ἀκκισάμενος

iugum ferre leue et commodum, et quod maximum est, inauratum. Sed multum abest, immo omnia. Sexcenta enim sunt intolerabilia libero homini, quae in ipso iam conuictu fiunt. Confidera autem ipse, dum deinceps audies, vtrum ferre ea possit, si cui vel ad breuissimum tempus consuetudo cum eruditione fuerit.

14. Incipiam autem a prima coena, si ita videtur, quam te coenaturum probabile est, aditalem quasi futurae consuetudinis. Statim igitur accedit, qui ad coenam te vocet, non inhumanus seruulus, quem placare prius oportet, in manum demissis, ne rusticus esse videaris, quinque minimum drachmis. Ille vero per simulationem

νος 8), καὶ ἄπαγε, παρὰ σὲ δὲ ἐγώ; καὶ Ἡρακλεῖς,
μὴ γένοιτο ἐπειπὼν, τέλος ἐπίσθῃ· καὶ ἄπει-
σί σοι πλατὺ ἐγχανών· σὺ δ' ἐσθῆτα καθαράν
προχειρισάμενος, καὶ σεαυτὸν ὡς κοσμιώτατα
εὐχηματίσας, λασάμενος ἤκεις, δεδιώς, μὴ πρὸ
τῶν ἄλλων ἀΦίκοιο. ἀπειρέκαλον γὰρ, ὥσπερ
καὶ τὸ ὕστατον ἦκειν, Φορτικόν· αὐτὸ ἔν τῇ
σας τὸ μέσον τῆ καιρῶ, εἰσελήλυθας· καί σε πᾶ-
ν ἐντίμως ἐδέξαντο· καὶ παραλαβάν τις, κα-
τέκλινε μικρὸν ὑπὲρ τοῦ πλεσί, μετὰ δύο πε-
σχεδὸν τῶν παλαιῶν Φίλων.

Σὺ

tionem recusans initio, et, apage, inquires, a
tene ego? et, me Hercules non fiet, subiiciens,
denique persuaderi sibi patitur, et albis te denti-
bus ridens abit. Tu vero pura veste depromta,
et quam ornatissime compositus lotusque venis,
metuens, ne ante alios adsis: parum elegantis enim
hoc fuerit, ut superbum, venire ultimum. Ipso
igitur medio obleruato tempore, ingressus es, et
cum honoris te significatione exceperunt, teque
prehensum aliquis accumbere iussit paulum supra
diuitem, post duos circiter amicorum veterum.

15. Tu

8. Ἀκκισάμενος] De iis usurpatur, qui cum
indignatione ea renuere videntur, quæ
cupiunt maxime. *du Soul.*

Σὺ δ' ὥσπερ τῷ Διὸς τὸν οἶκον παρελθὼν,
 πάντα τεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πρατ-
 τομένων μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνω-
 στα πάντα· καὶ ἢ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει,
 καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτη-
 ρᾶειν· ἃ δ' αὐτῷ δὲ ἀμελὲς τῷ πλεσίῳ τᾶτο,
 ἀλλὰ καὶ προσεῖπέ τισι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν,
 ὅπως ἐς τὰς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, εἰ πολ-
 λάκις ἐκ περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τῶν
 συνδείπνων ἀκόλαστοι ὄρῳντες ἐκπεπληγμένοι,
 ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν δρωμένων ἀποσικώπτουσι,
 τεκμήριον ποιᾶμενοι τῷ μὴ παρ' ἄλλῃ πρότερον
 σε δεδειπνηκέναι, τὸ καινὸν εἶναί σοι καὶ τὸ χει-
 ρόμακτρον τιθέμενον. ὥσπερ ἔν εἰκός, ἰδίειν τε
 ἀνάγκη

15. Tu vero tamquam Iouis domum ingressus
 admiraris omnia, et ad vnumquodque eorum;
 quae fiunt, suspensus aestuas: peregrina enim tibi
 et incognita omnia, porro hinc familia in te inten-
 dit oculos, hinc conuiuarum quisque, quid agas,
 obseruant. Nec ipse diues non hoc curat, sed
 praecepit etiam seruorum quibusdam, vt atten-
 dant, quomodo erga pueros et uxorem te geras,
 vtrum saepe circumlatis oculis eos adspicias. Ac
 conuiuarum quidem serui attonitum te videntes,
 inscitiam eorum, quae facis, rident, signumque
 etiam ex illo capiunt, te numquam apud alium
 prius coenasse, quod nouum tibi insolensque sit
 mantile adpositum. Vt igitur facile est ad con-
 u. ien-

ἀνάγκη ὑπ' ἀπορίας, καὶ μήτε διψῶντα πίνειν αἰτεῖν τολμᾶν, μὴ δόξης σινόφλυξ τις εἶναι, μήτε τῶν ὄψων παρατεθέντων ποικίλων πρὸς τινὰ τάξιν ἐσμενρασμένων, εἰδέναι ἐφ' ὃ, σὶ πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκης. ὑποβλέπεις ἔν ἐς τὸν πλησίον δεήσει, καὶ κείνων ζηλῶν καὶ μανθάνειν τὰ δείπνυα τὴν ἀκολαθίαν.

Τὰ δ' ἄλλα ποικίλος εἶ, καὶ θορύβῳ πλέως τὴν ψυχὴν, πρὸς ἑκάστα τῶν πραττομένων ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν εὐδαιμονίζεις τὸν πλάσιον τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἐλέφαντος, καὶ τῆς τοσαύτης τρυφῆς· ἄρτι δὲ οἰκτεῖρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὦν, εἴτα ζῆν ὑπελαμβάνεις. ἐνίσοτε δὲ καὶ κείνο εἰσέρχεται σε, ὡς ζηλωτὸν τινὰ
βιω-

iiciendum; sudare te prae aestu necesse est, nec audere, cum fitis, polcere poculum, ne vinosus videare; neque fructibus adpositis variis, ordine quodam structis, scire, ad quid primo aut postea manum porrigas. Furtim igitur respicere ad vicinum oportebit, et illum imitari, et ab illo discere coenae ordinem.

16. Caeterum varius es, et tumultu animi plenus, perturbatus ad singula, quae fiunt: et nunc quidem beatum praedicas divitem auri causa et eboris, et tantarum deliciarum: iam vero te miserabere, qui cum nihil sis ad hunc comparatus divitem; vivere tamen te arbitreris: non numquam vero illud quoque in mentem tibi veniet;
quam

βιώσῃ τὸν βίον, ἅπαντι ἐκείνοις ἐντρυφήσων,
καὶ μεθεξῶν αὐτῶν ἐξ ἰσοτιμίας. οἷσι γὰρ εἰς-
αὐτὴν Διονύσια ἐορτάσβιν, καὶ πᾶς καὶ μετράκια
ῥακίᾳ διακονήμενα, καὶ ἡρέμα προσμειδιῶντας,
γλαφυρωτέραν ὑπογράφει σοι τὴν μέλλουσαν
διατριβήν· ὥστε συνεχῶς τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο
φθέγγεσθαι·

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
Πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τοσαύτης
εὐδαιμονίας. Φιλοτησίᾳ τὸ ἐπὶ τῷ καὶ
σκύφον εὐμεγέθη τινὰ αἰτήσας, πρᾶπιέ σοι τῷ
διδασκάλῳ, ἢ ὅ, τι δὴ ποτε προσειπὼν· σὺ δὲ
λαβὼν, ὅ, τι μὲν τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔ-
δει,

quam invidendam victurus sis vitam, qui ad de-
licias usque omnibus illis usurus, et aequo iure
particeps illorum futurus sis. Putabis nimirum
semper te acturum Dionysia. Ac forte etiam ado-
lescentuli formosi ministrantes, et leuiter adri-
dentes, venustiore tibi futuram viuendi condi-
tionem pingunt, vti semper Homericum illud di-
cas:

Non pigeat Troasque ocreati et cruris Achiuos
Multa pati et facere tantae felicitatis gratia. Hinc
amicitiae libabitur, et magnum quoddam pocu-
lum poscens propinat tibi Magistro, vel quocum-
que demum nomine te appellans: tu vero capiens
poculum, quid tibi respondendum sit ignoras:
Luc. Op. T. III. C prae

δει, ἡγνόησας ὑπ' ἀπειρίας, καὶ ἀγροικίας δο-
ξαν ὠφλεα.

Ἐπίφθορος δ' ἔν ἀπὸ τῆς προπόσεως ἐκείνης
πολλοῖς τῶν παλαιῶν Φάλων γεγένεσθαι, καὶ
πρῶτερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησας τινὰς αὐ-
τῶν· ὅτι τήμερον ἦκων, πρὸ κρείττης ἀνδρῶν πο-
λυετῇ δαλείαν ἠντληκότων. εὐθύς ἔν καὶ προ-
ἔτος τις περὶ σὲ λόγος ἐν αὐτοῖς. τῷτο, ἡμῖν
πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς εὐλείπετο, καὶ τῶν ἀρ-
τι ἐσεληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρως εἶναι,
καὶ μόνοις τοῖς Ἑλλήσι τέτοις ἀνέωκται ἡ Ρω-
μαίων πόλις. καίτοι τί ἐσιν, ἐφ' ὧ τῷ προτι-
μῶνται ἡμῶν; ἔρημά τι οὕσηνα λέγοντες, αἰν-
ταί τι παμμέγεθες ὠφελεῖν; ἄλλος δέ, ὃ γὰρ
εἶδες,

prae imperitia, et rusticitatis opinionem prac-
bes.

17. Igitur invidiam ab illa propinatione vete-
rum amicorum plurimum subiisti, et iam prius in
ipso accubitu offendisti quosdam illorum, quod
novus hospes praelatus es viris, qui multorum
iam annorum servitutem exhaustere. Statim igitur
tales inter ipsos habentur de te sermones. Hoc
scilicet nobis ad reliqua mala deerat, ut etiam
post eos, qui modo ingressi domum sunt, habea-
mur: et solis hisce Graeculis Romanorum urbs
patet. Quid vero est, quo ante nos censentur?
num sermunculis quibusdam miseris proferendis,
maximam se putant utilitatem adferre? Alius ve-

αἶδες, ὅσα μὲν ἐπιέν, ὅπως δὲ τὰ παρατεθέντα
 συλλαβεῖν κατέφαγεν; ἀπειρέσιμος ἀνθρώπος,
 καὶ λιμὲ πλέως· εἰ δ' ἕναρ λευκὲ ποτε ἄρτου
 ἐμφορηθεῖς, ἔτε γε Νομαδικῆ, ἢ Φασιανῆ ὄρ-
 κθος, ὧν μέλις τὰ ὀσᾶ ἡμῖν καταλέλοιπε. τρί-
 τος ἄλλος, ὦ μάταιοι, Φησί, πάντε εἰδ' ἔλων
 ἡμερῶν ὀψεσθε αὐτόν, εἰταῦθά περ ἐν ἡμῖν τὰ
 ὁμοία ποτνιόμενον. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ και-
 ρὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ
 ἐσίν· ἐπειδὴν δὲ πατηθῇ πολλὰκις, καὶ τῆ πη-
 λῆ ἀναπλησθῇ, ὑπὸ τῇ κλίτῃ ἀθλίως ἐρρίψε-
 ται· κόρσων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως· σκεῖνοι μὲν
 ἐν τοιαῦτα περὶ σὲ πολλὰ φεβύρασι, καὶ περ ἡ-
 δὴ καὶ πρὸς διαβολὰς τινες αὐτῶν παρασκευά-
 ζονται.

Τὸ
 ro, non enim vidisti, inquit, quantum biberit?
 et quomodo adposita sibi corriprensus vorauerit?
 bonarum rerum imperitus homo, et esuritionum
 plenus, ne per quietem unquam candido pa-
 ne satiatum, aut Numidica gallina, vel Phasiana,
 quarum vix ossa nobis reliquerit. Tertius alius,
 inepti, inquit, ne totis quidem quinque interie-
 ctis diebus videbitis hominem hic inter nos simi-
 liter querentem. Nunc enim, ut novi calcei, in
 honore quodam et cura est: cum vero calcatus
 fuerit aliquoties, et luto oppletus, sub lecto iace-
 bit misere, cimicibus non minus quam nos re-
 fertus. Ac hi quidem talia de te multa versant, et
 forte iam ad calumnias se parant quidam eorum.

Τὸ δ' ἔν συμπόσιον ὅλον ἐκείνο σόνεσι, καὶ περὶ σὺ οἱ πλεῖστοι τῶν λόγων· σὺ δ' ὑπ' ἀηθείας πλῆρον τῆ ἰκανῆ ἐμπιῶν οἶνον λεπτῆ καὶ δριμέος, πάλαι τῆς γαστρὸς ἐπεγχεσῆς, πονήρως ἔχεις· καὶ ἄτε προεξανασῆναι σοι καλὸν, οὔτε μένειν ἀσφαλές. ἀποτεινομένη τοίνυν τῆ πότῃ, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θαύμασι παριόντων, (ἅπαντα γὰρ ἐπιδειξασθαί σοι τὰ αὐτῆ βέλεται) νόλασιν ἔμικρὰν ὑπομένεις, μήτε ὄρῶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκῶν, εἴ τις αἶδει, ἢ καθαρίζει, πάνυ τι μώμενος μειρακίσκος, ἀλλ' ἐπαινεῖ μὲν ὑπ' ἀνάγκης, εὐχῇ δὲ ἢ σεισμῷ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα,

18. Conuiuium igitur illud totum tuum est, ac de te sermones plerique. Tu vero, insuetus videlicet, plus iusto qui biberis vini tenuis et acris, olim vrgente ventre male habes: et tamen neque ante reliquos surgere decorum tibi est, neque manere tutum. Producta ergo computatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculum succedit spectaculo: (omnia enim sua ostentare tibi vult) poenam non paruam sustines, prae qua nec vides quae fiunt, neque audis si quis cantat, vel cithara canit habitus magno in pretio adolescentulus: sed laudas tu quidem necessario, caeterum aut terrae motu concidere illa, omnia optas,

τα, ἢ πυρκαϊάν τινα προσαγγελθῆναι, ἢ κα-
τὰ καὶ διαλυθῇ τὸ συμπόσιον.

Τῷτο μὲν δὲ σοι τὸ πρῶτον, ὦ ἑταῖρε, καὶ
ἡδίστον ἐκείνο θαῖπνον, ἐκ ἐμοί γε τῷ θυμῳ, καὶ
τῶν λευκῶν αἰλῶν ἡδίων, ὀπηνύκα βέλομαι, καὶ
ὀπόσον ἐλευθέρως ἐσθιομένῳ. ἵνα γὰρ σοι τὴν
ὀξυρρυμίαν τὴν ἐπὶ τέτοις παρῶ, καὶ τὸν ἐν τῇ
νυκτὶ ἔμετον, ἔωθεν δεήσει περὶ τῷ μισθῷ ζυμ-
βῆναι ὑμᾶς, ὀπόσον τε καὶ ὀκότες τῷ ἔτιος χρῆ-
λαμβάνειν. παρόντων ἂν δύο ἢ τριῶν Φίλων,
προσκαλέσας σε, καὶ καθίζεσθαι κελεύσας, ἄρ-
χεται λέγειν: τὰ μὲν ἡμέτερα, ὅπα ἅ ἐσιν, ἐώ-
ραται ἤδη, καὶ ὡς τυφὸς ἐν αὐτρὶς ἀδὲ εἰς, ἀ-
τραγώδητα δὲ καὶ περὶ πάντα, καὶ δημοτι-
κά·

optas, aut incendium quoddam narrari, vt tan-
dem aliquando solvatur conuiuium.

19. Haec itaque prima tibi, sodalis, et suauissi-
ma illa coena: mihi non item, de cepa et can-
dido sale iucundius, cum volo et quantum volo,
libere sument; vt enim acidum ructum, qui con-
sequi ista solet, et vomitionem nocturnam omit-
tam, postridie oportebit de mercede inter vos
conuenire, quantum, et quo anni tempore acci-
pere oporteat. Praesentibus ergo duobus tribusue
amicis, aduocato te atque adfidere iussq, dicere
incipit: Quae sit nostra viuendi ratio, heri vidi-
sti, et quam nullus sit in ea iactationi locus, ni-
hil hic tragoediarum, pedestria (humilia) omnia
C 3 et

καὶ χρὴ δὲ σε ἔτιωσ ἔχειν ὡς ἀπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. γελοῖον γάρ, εἰ τὸ κυριώτατον, τὴν ψυχὴν σοι τὴν ἑαυτῆς, ἢ καὶ, νῆ Δία, τῶν παιδῶν (εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδεύσεως δεόμενοι) ἐπιτρέπων, τῶν ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡγοίμην δεσπότῃν. ἐπεὶ δὲ καὶ ὠρίσθαι τι δεῖ, ὁρῶ μὲν τὸ μέτριον καὶ αὐταρκὲς τῆ σῆς τροπῆς, καὶ συνίημι, ὡς ἔχει μισθῶ ἐλπίδι προσεληλυθας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τῶν δ' ἄλλων ἕνεκα, τῆς εὐνοίας τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν παρὰ πᾶσιν ἔξεις· ὁμως δ' ἔν καὶ ὠρίσθω τί. σὺ δ' αὐτὸς ὅ, τι καὶ βέλει, λέγε, μεμνημένος, ὦ φίλτατε, καὶ κεινῶν, ἅπερ ἐν ἑορταῖς ἐτησίοις εἰκὸς ἡμῶν

et ciuilia: caeterum ita te existinare volo, et ita te instituere, vt communia nobis futura memineris omnia. Ridiculum enim fuerit, si quod principatum tenet, animum tibi meum, (aut Hercle liberorum, si sint illi liberi institutionis egentes) cum credam, reliquorum te non ex aequo dominum arbitrer. Quandoquidem vero et definiri aliquid opus est, video quidem mediocritatem tuam et mores sua virtute beatos contentosque, atque intelligo, non mercedis spe nostram te domum accessisse, sed aliarum rerum causa, beneuolentiae nostrae, et honoris, quem omnes tibi habebunt: attamen etiam definiatur aliquid. Tu vero ipse, quid volueris, dicito, sed memineris, carissime, illorum etiam, quae in solemnitatibus annuis daturos nos facile assequeris:

μᾶς παρέξειν. ἔ γὰρ ἀμελήσομεν ἐδὲ τῶν τοι-
 ἔτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ συντιθέμεθα. πολ-
 λαὶ δέ, οἶσθα, τῷ ἔτι καὶ τοιαῦται ἀφορμαί·
 καὶ πρὸς ἐκεῖνα τοίνυν ἀποβλέπων, μετριώτε-
 ρον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τὸν μισθόν· ἄλ-
 λως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις
 ὑμῖν κρείττοσιν εἶναι χρημάτων.

Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε διασεΐσας
 ταῖς ἐλπίσι, τιθασσὸν ἑαυτῷ πεποίηκε· σὺ δέ,
 πάλα τάλαντα, καὶ μυριάδας ὄνειροπολήσας,
 καὶ ἀγρὰς ὄδας, καὶ συνοικίας, συνῆς μὲν ἡρέ-
 μα τῆς μικρολογίας, σαίνεις δὲ ὁμῶς τὴν ὑπό-
 σχασιν 9), καὶ τὸ Πάντα ἡμῖν κοινὰ ἔσαι, βέ-
 βαιον

queris: neque enim negligemus ista, licet de his
 nihil iam inter nos conueniat: multae autem,
 nosti, singulis annis eiusmodi sunt occasiones.
 Ad haec ergo respiciens, moderatiorem nobis
 scilicet mercedem impones: et alioquin decet vos
 eruditos superiores esse pecunia.

20. His ille dictis totum te commouit spe varia,
 et mansuetum sibi reddidit. Tu vero, qui ta-
 lenta olim et millia somniaueras, et agros
 totos vicosque, intelligis quidem paulatim
 minutam parsimoniam; interim tamen adula-
 ris, ac promissionem, et illud, communia no-
 bis

C 4

9. Σαίνεις — τὴν ὑπόσχασιν] Σαίνειν proprie
 canum esse caudam agitantium, et hic ad
 homi-

Βαιον καὶ ἀληθὲς ἔσσεσθαι νομίζεις, ἃ ἐξ εἰδῶς,
ὅτι τὰ τοιαῦτα,

Χεῖλα 10) μὲν τ' ἐδίην', ὑπερώην δ' ἃ ἐδίηνε.
Τελευταῖον δ' ὑπ' αἰδῆς αὐτῷ ἐπέτρεψας. ὁ δέ,
αὐτὸς μὲν, ἃ Φησιν εἶναι, τῶν Φίλων δέ τινα
τῶν παρόντων κελυβεῖ, μέσον ἐλθόντα τῷ πράγ-
ματος εἰπεῖν, ὃ μὴτ' αὐτῷ γίγνοιτ' ἂν βαρὺ,
καὶ πρὸς ἄλλα τέτων ἀνγκυαιότερα δαπανῶν-
τι, μὴτε τῷ ληφομένῳ εὐτελές. ὁ δέ, ὁμο-
γέρων

bis erunt omnia, firmum verumque esse putas,
nesciens haec talia,

Labra rigasse quidem; non humectasse palatum.
Denique prae pudore ipsi permittis. At ille, se
quidem dicturum negat, amicorum autem prae-
sentium vnum iubet intercedere, et dicere, quod
neque sibi graue sit, qui in alia etiam magis ne-
cessaria sumtum faciat, nec vile accepturo. Ille
vero

homines translatum, *blandiri* significare,
recte tradit *Elfner*. ad I. *Tbeff.* 3, 3. Iam
vero κατὰ vel διὰ videtur intelligendum,
vt sit, *blandiris tibi propter pollicitationem.*
Vel cum Cl. *Gesn.* ad νομίζεις referendum.
Reitz.

10. Χεῖλα] Il. X. 495. de Astyanacte pri-
mis modo labris degustante poculum. Vult
nempe inter suprema labra nata quasi ver-
ba, non profecta ex animo. *Gesner.*

γέρον τις, ἐκ παίδων κολακείᾳ σύντροφος, ὡς
 μὲν ἐκ εὐδοκμονέστατος εἶ, φησί, τῶν ἐν τῇ πό-
 λει ἀπάντων, ὃ ἔτος, ἐκ ἂν εἴποις, ὃ γὰρ τῷ
 το πρῶτον ὑπῆρχεν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομέ-
 νοις μάλιστα ἂν γένοιτο παρὰ τῆς Τύχης. λέγω
 δέ, ὁμιλίας ἀξιοθῆναι, καὶ ἐξίας κοινωνῆσαι,
 καὶ ἐς τὴν πρώτην αἰκίαν τῶν ἐν τῇ Ῥωμαίων
 ἀρχῇ καταδεχθῆναι. τῆτο γὰρ ὑπὲρ τὰ Κραίστα
 τάλαντα, καὶ τὸν Μίδα πᾶτον, εἰ σωφρο-
 νεῖν οἶσθαι. εἶδον I.) δὲ πολλὰς τῶν εὐδοκί-
 μων, ἐξελήσαντας ἂν, εἰ καὶ προσδιδόναι ὅσοι,
 μόνῃς τῆς δόξης ἕνεκα, συνεῖναι τέττω, καὶ ὁ-
 ρᾶσθαι

vero eiusdem senectutis homo, adulationi a pue-
 ritia inde adsuetus, felicissimum te, o noster,
 inquit, esse qui in hac vrbe sunt omnium, non
 negabis, cui primum hoc contigerit, quod mul-
 tis vehementer cupientibus vix a fortuna obtin-
 gat: hoc dico, quod consuetudine et communi
 mensa dignus habitus es, atque in primam earum,
 quae sunt in Romanorum imperio, domum rece-
 ptus. Hoc enim supra Croesi talenta et Midae
 diuitias, si moderate scias vti. Equidem cum
 viderim multos nobiles viros, qui vellent, si
 quid etiam impendendum sit, solius gloriae cau-
 sa cum hoc viuere, et conspici circa hunc, et so-

C 5

dales

II. Εἶδον] Videntur melius cohaerere, quae
 sequuntur, si non legas εἶδον, sed ἰδὼν.
 Equidem ita verti. *Gesner.*

ῥᾶσθαι περὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ Φίλους εἶναι θα-
κῆντας· ἐκ ἔχω ὅπως σε τῆς εὐπορίας μακρο-
ρίσω· ὅς, καὶ προσλήψῃ μισθὸν τῆς τοιαύτης
εὐδαιμονίας. ἀρεαῖν ἔν νομίζω, εἰ μὴ πάνυ αἰ-
σῶτος εἶ, τὸσόν δέ τι εἰπὼν ἐλάχιστον, καὶ μά-
λις πρὸς τὰς σὰς ἐκείνας ἐλπίδας.

Ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. ἔ γάρ· ἔδ' αὖ
Φυγεῖν ἔτι σοι δυνατόν ἐντὸς ἀρκύων γενομένων.
δέχῃ τοίνυν τὸν χαλινόν, μύσας, καὶ τὰ πρῶ-
τα εὐάγωγος εἰ πρὸς αὐτὸν, ἔ πάνυ περισπῶν-
τα, ἔδ' ὀξέως σὺττοντα, μέχρ' ἂν λάθῃς τέ-
λεον αὐτῷ συνήθης γενομένος· οἱ μὲν δὲ ἔξω
ἄνθρωποι πρὸ μετὰ τᾶτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες
ἐντὸς τῆς κηκλίδος διατρεῖβοντα, καὶ ἀκωλύτως
εἰσιόν-

dales ipsius atque amicos videri: non inuenio,
quibus verbis fortunam tuam praedicem, qui ad
hanc felicitatem insuper etiam mercedem acceptu-
rus sis. Sufficere igitur puto, nisi plane prodi-
gus et nequam es, hic certum quiddam dicit, id-
que valde exiguum, in primis ad illas spes tuas.

21. Tamen boni consulas necesse est: neque
enim iam fugere tibi integrum, intra retia hac-
renti. Recipis itaque frenum et os comprimis,
et primum facilem te ipsi praebes agilemque, nec
valde trahenti, neque acutum pungenti, donec
sensim plane mansuetus illi fias. At qui extra
familiam sunt homines ab eo te tempore admi-
rantur, videntes te intra cancellos esse, ac ne-
mine

εἰσιόντα, καὶ τῶν πάντων τινὰ ἔνδον γεγενημένον. σὺ δὲ αὐτὸς ἐδέσπῳ ὁρᾷς, ἔτινος ἕνεκα εὐδαίμωνων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γε, καὶ σεαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ αἰετὰ μέλλοντα βελτίῳ γενήσεσθαι νομίζεις· τὸ δ' ἔμπαλιν, ἢ σὺ ἠλπίσας, γίγνεται· καὶ ὡς οἱ παροιμίαι φησὶν, ἐπὶ Μανδραβῆλα χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἐκάστην ὥς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν, ἀποσμιμενόμενον, καὶ εἰς τ' ἐπίσω ἀναποδίζον.

Ἡρέμα ἔν ὥσπερ ἐν ἀμυδρῷ τῷ φωτὶ τότε πρῶτον διαβλέπων, ἀρχὴ κατανθεῖν, ὡς αἰμὲν χρυσαῖ ἐκεῖνα ἐλπίδες, ἐδὲν ἀλλ' ἢ φῦσαι τι-
τες ἦσαν ἐπίχρυσοι· βαρεῖς δὲ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες ἔ-
τοι

mine prohibente intrare, et interiorum quam qui maxime vnum factum esse. Tu necdum ipse vides, qua re felix illis esse videaris: gaudes interim, et ipse te decipis, et futura semper meliora putas futura. At illud plane contra quam tu speraueras accidit, et quod est in prouerbio, Mandrabuli more succedit negotium, quod singulis prope diebus minuitur, et retro pedem ferat.

22. Paullatim itaque et quasi per obscuram lucem tum primum perspicere incipis, aureas illas spes nihil fuisse aliud, quam bullas aqueas coloris aurei; graues autem, veros, ineuitabiles, perpetuosque labores. Qui sunt illi? forte

τοὶ ἴσως ἐρήσῃ με· ἔχ. ὁρῶ γὰρ ὃ, τι τὸ ἐπί-
 πονον ἐν ταῖς ταιαύταις ζυνκσίαις ἐστίν, ἐδ' ἐπι-
 νοῶ ἅτινα ἔφησθα τὰ καματηρὰ καὶ ἀφόρητα.
 ἔκέν ἄκυσον, ὦ γενναῖε, μὴ εἰ κάματος ἐνεσιν
 ἐν τῷ πράγματι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ
 αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως δαλοπρε-
 πές, ἐκ ἐν παρέρῳ τῆς ἀκροάσεως τιθέμενος.

Καὶ πρῶτόν γε μέμνησο μηκέτι ἐλευθερον τὸ
 ἀπ' ἐκείνῃ, μηδ' εὐπατρίδην σεαυτὸν οἶσθαι.
 πάντα γὰρ ταῦτα τὸ γένος, τὴν ἐλευθερίαν,
 τὰς προγόνους ἔξω τῶ ἐδ' καταλείφων, ἴσθι,
 ἐπειδὴν ἐπὶ τοιαύτην σεαυτὸν λατρείαν ἀπεμ-
 πολήσας εἰσίσῃς. ἔ γὰρ ἐδελήσῃ σοι ἡ Ἐλευ-
 θερία ζυνεισελθεῖν, ἐφ' ἕτως ἀγεννῇ πράγμα-
 τα

forte rogabis; nec enim video, quid laboriosum
 fit tali in conuictu, nec intelligo, quae molesta
 atque intolerabilia dixeris. Audi itaque, vir o-
 ptime, et non hoc solum, an labor insit in hoc
 negotio, expendere; sed quid turpe, quid humile,
 et omnino seruale habeat, non obiter audi.

23. Ac primum quidem illud memento, ab
 illo te tempore non iam liberum, non ingenuum
 putare. Genus enim, libertatem, maiores, haec
 omnia extra te limen illud relicturum scito, cum
 primum ad illud ministerium a te ipso mancipatus
 intraueris. Nec enim ingredi tecum libertas vo-
 let, qui ad ignobilia adeo negotia et humilia in-
 gredia-

τὰ καὶ ταπεινὰ εἰσιόντι. δῆλος ἔν, εἰ καὶ πάν-
 νυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι, καὶ ἔχ' ἐνός, ἀλλὰ
 πολλῶν δῆλος ἀναγκαιῶς ἔσῃ, καὶ ζητεῦσεις
 κάτω νενευκῶς εἰσθῆν ἐς ἐσπέραν, ἀσκησίῳ ἐπὶ
 μισθῷ· καὶ ἄτε δὴ μὴ ἐν παίδων τῇ δαλείᾳ
 ζυντραφείς, ὀψιμαθήσας δέ, καὶ πέρρῳ πον-
 τῆς ἡλικίας παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, ἔ' πάνυ
 εὐδόκιμος ἔσῃ, ἔδὲ πολλῶν ἄξιος τῷ δεσπότη.
 διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπὶ-
 ᾧσα, καὶ ἀποσκικτῶν ἐνίοτε ποιεῖ, καὶ δι' αὐ-
 τὸ ἐν τῇ δαλείᾳ πονήρως ἀπαλλάττειν· πλὴν εἰ
 μὴ ἀποχρῆν σοι πρὸς ἐλευθερίαν νομίζεις, τὸ μὴ
 Πυρρίεα μηδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μηδ' ὥσ-
 περ τις Βιδυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνῳ τῷ κήρυκα
 ἀπημ-

grediare. Servus itaque, quantumvis hoc nomen
 graueris, nec vnus, sed multorum servus eris
 necessario, et serviles operas obstipo capite prae-
 stabis a mane inde vsque ad vesperam, mercede
 iniquissima: et tamquam homo non a puero inde
 servituti innutritus, sed qui sero discas, atque ae-
 tate iam prouecta instituendum te illi tradideris,
 non valde probaberis, nec magni pretii videre
 domino. Corruptit enim te subiens libertatis
 recordatio, et resilire facit non nunquam, et ea
 ipsa de causa servitute male defungi. Nisi forte
 illud satis esse putas ad libertatem, quod non
 Pyrrhae neque Zopyrionis filius es, neque vt
 Bithynus aliquis sub vocali praecone veniisti. Ve-
 rum

ἀπημπολήσθαι. ἀλλ' ἀπόταν, ὦ βέλτιστε, τῆς
νεμηνίης ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῷ Πυρρήϊα καὶ
τῷ Ζωπυρίωνι, προτείνης τὴν χεῖρα ὁμοίως
τοῖς ἄλλαις οἰκέταις, καὶ λάβης ἐκεῖνο ὃ, τε
δῆπότε ἦν τὸ διδόμενον, τῷτο ἢ πρᾶσις ἐστὶ
κῆρυκος γὰρ ἐκ ἔδει ἐπ' ἄνδρα ἑαυτὸν ἀποκηρύ-
ξαντα, καὶ μακρῷ χρόνῳ μνησευσάμενον ἑαυ-
τῷ τὸν δεσπότην.

Εἴτ', ὦ χάθαρμα, (Φαῖν' ἂν καὶ μάλιστα πρὸς
τὸν Φιλοσοφεῖν Φάσκοντα) εἰ μὲν σέ τίς ἤ
πλέοντα καταποντισῆς συλλαβῶν, ἢ ληστὴς ἀπε-
δίδωτο· ὤκτειρες ἐν σεαυτὸν, ὡς παρὰ τὴν ἀ-
ξίαν δυσυχῆντα. ἢ εἰ τίς σε συλλαβόμενας, ἢ
καὶ δᾶλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τὰς νόμους καὶ
δεινὰ

rum enim vero, cum tu, vir optime, instantibus
Kalendis permistus Pyrrhiae ac Zopyrioni, ma-
num non minus quam reliqui serui porriges,
capiēsque quidquid est, quod tibi datur; haec ve-
ro venditio est: praecone quidem non erat opus
in viro, qui ipse suo se praeconio venderet, et
longo tempore herum *anibires et quasi* procarētur.

24. Tu vero, purgamentum hominis, prope
dixerim, praesertim ad eum, qui Philotophum
se ferat, si te nauigantem hostis, qui submerge-
re nauim posset, vel pirata vendidisset, misera-
reris te, vt praeter dignitatem calamitosum. Aut
si quis, manu iniecta, seruum te suum perhibens
abducatur, leges proclames; et quiriteris, et indi-
gneris,

εἰνὰ ἐποίεις, καὶ ἡγανάντεις, καὶ ὧ γῆ, καὶ
 θεοί, μεγάλη τῇ Φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν' σεαυτὸν.
 δὲ, ἐλίσγων ἕνεκα ὀβολῶν, ἐν τάτῳ τῆς ἡλι-
 κίας, ὅτε καὶ εἰ Φύσει ὄχλος ἦσθα, καιρὸς ἦν
 πρὸς ἐλευθερίαν ἡδὴ ἔρῳ, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σο-
 φίᾳ φέρων ἀπημπόληκας; εἰς τὰς πολλὰς ἐ-
 κείνας λόγους αἰδουθεῖς, εἰς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ
 ὁ Χρυσίππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεβηλεύθασι, τὸ
 μὲν ἐλευθέριον ἐπαινῶντες, τὸ δὲ λοιπὸν δὲ
 διαβάλλοντες, καὶ ἐκ αἰσχύνῃ κόλαξιν ἀνθρώ-
 ποις, καὶ ἀγοραίοις, καὶ βιωτολόχοις ἀντεξε-
 τάζομενος, καὶ ἐν τοσούτῳ πλήθει Ῥωμαϊκῶν
 μόνος ξενίζων 12) τῷ τρίβωνι, καὶ ποιήσας
 τὴν

gneris, et terram deosque magna voce testeris;
 et te ipsum paucos propter huminos, in hoc ae-
 tatis, cum, si natus esses servus, tempus erat li-
 bertatem circumspicere, cum ipsa te virtute et
 sapientia vendidisti? nihil veritus multas illas dis-
 putationes, quas pulcher Plato, et Chrysippus,
 et Aristoteles, in laude libertatis, et servilis hu-
 militatis vituperatione, consumserunt: neque pu-
 det te cum adulatoribus, et forensi turba, et ni-
 dorem sectantibus componi, et in tanta Roma-
 norum multitudine solum peregrino cum pallio
 conspici, et male nec sine barbarie Romanorum
 lin-

12. Ξενίζων] Ξενίζειν est peregrina agere, di-
 cere, et mirari. Conf. nostram Gall. c. 18.

"Ὅσω

τὴν Ῥωμαίων Φωνὴν βαρβαρίζων, εἴτα δειπνῶν
 δείπνα θορυβώδη, καὶ πομπυάνθρωπα, συγ-
 κλύδων τινῶν, καὶ τῶν πλείων μοχθηρῶν,
 καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινεῖς Φορτικῶς, καὶ πίνεις πέ-
 ρα τῆ μετρίως ἔχοντος· ἑωθέν τε ὑπὸ κώδωσι
 ἐξαναστὰς, ἀποσσεισάμενος τῆ ὕπνης τὸ ἡδιστον,
 συμπεριθεῖς ἄνω καὶ κάτω, ἔτι τὸν χθίζεν
 πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν· ἔτως ἀπορία μέν
 σε θέρμων ἔσχεν, ἢ τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπέ-
 λιπον δὲ καὶ αἱ κρήναι ῥέεσαι τῆ ψυχρῆ ὕδα-
 τος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ὑπ' ἀμνηχανίας ἐλθεῖν;
 ἀλλὰ δῆλον, ὡς ἔχ ὕδατος, ἔδὲ θέρμων, ἀλλὰ
 περμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἶνε ἀνθοσμὶς ἐπι-

θυμῶν,
 lingua loqui, tum coenas coenare tumultuosas et
 multorum hominum, conuenarum, et maiorem
 partem malorum. In his ipsis conuiujs laudas
 importune, et bibis ultra mediocritatem, et ma-
 ne ad tintinnabuli sonum surgens, excussa somni
 parte suauissima, fursum deorsum curris cum a-
 liis, hesternum adhuc lutum in cruribus circum-
 ferens. Adeone inops lupinorum eras, aut agre-
 stium olerum; adeone defecerant te fontes frigi-
 da manantes, vt prae desperatione ad haec deue-
 nires? Sed apertum scilicet est, te non aquae, ne-
 que lupinorum, sed bellariorum et pulpamentor-
 um, et vini odorati cupiditate captum, lucii in-

star,

Ὅσω δὲ ἂν ξενίζοιμι, τοσάτω καινότερος
 ὦμην αὐτοῖς. Reiz.

θυμῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μά-
λα δικαίως τὸν ὀρεγόμενον τέτων λαιμὸν δια-
παρεῖς· παρὰ πόδας τοιγαρὲν τῆς λιχνείας
ταύτης τὰπίχαιρα. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι,
κλοιῷ δεθείς τὸν τράχηλον, ἄλλοις μὲν γέλῳτα
παρέχεις· σαυτῷ δὲ δοκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔσι-
σοι τῶν ἰσχάδων ἀφθόνως ἐντραγεῖν· ἡ δ' Ἐ-
λευθερία, καὶ τὸ εὐγενές, αὐτοῖς Φυλέταις
καὶ Φράττοισι, Φρεῖδα πάντα, καὶ εἰδὲ μνήμη
τις αὐτῶν.

Καὶ ἀγαπητὸν, εἰ μόνον τὸ αἰσχρὸν προσῇν
τῷ πράγματι, δέλον ἀντ' ἐλευθέρᾳ δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κατὰ τὰς πάνυ τέτῃς οἰκέτας·
ἀλλ' ὅρα, εἰ μετριώτερά σοι προσέτακται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προσηταγμένων. ὧν μὲν
γάρ

star, ipsaque marito, quae appeteret ista, gula
confossum. Praesto ergo sunt liguritionis illius
praemia, et instar simiorum collari vinctus risum
praebes aliis, tibi vero in deliciis esse videris,
quod licet quantum lubet deuorare ficuum. Cae-
terum libertas cum ipsis tribulibus et sodalibus
ilicet euauerunt, nec memoria illorum superest.

25. Ac ferendum erat, si sola ea turpitudine in-
esset huic negotio, quod iam pro libero seruus
videris; nec labores etiam iidem, qui plane seruis.
Verum vide mihi, an moderatiora tibi iniuncta
sint, quam Dromoni aut Tibio. Nam doctrina

γὰρ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν Φήσας
 παρείληφέ σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοι-
 νὸν Φασι λύρα καὶ ἔνω; πάνυ γὰρ ἔχ' ὀξῆς;
 ἐκτετήκασι τῷ πόθῳ τῆς Ὀμήρου σοφίας, ἢ τῆς
 Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγα-
 λοφροσύνης, ὧν ἦν τις ἐκ τῆς ψυχῆς ἀφέλη τὸ
 χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τῶν
 Φροντίδας· τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τῷφος καὶ
 μαλακία, καὶ ἡδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ
 ὕβρις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δὲ σε ἐπ' ἐκεῖ-
 να μὲν ἔδαμῶς, ἐπεὶ δὲ πώγωνά ἔχεις βαδύν,
 καὶ σεμνὸς τις εἴ τὴν πρόσοψιν, καὶ ἰμάτιον
 Ἑλληνικὸν εὐσταλῶς περιβεβλησά, καὶ πάντες
 ἴσασι γε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ Φιλόσο-
 Φον,

illa, cuius se cupiditate ductum adsciuisse te di-
 cebat, parum illi curae est: quid enim, aiunt,
 asino cum lyra? Nimirum omnino, (nonne vi-
 des?) intabescunt cupiditati Homericae sapien-
 tia, aut Demosthenicae grauitatis, aut magni-
 ficentiae Platonis. Quorum si quis ex animo au-
 rum auferat et argentum, et earum rerum curas;
 quod superest fastus est, et mollities, et voluptas,
 et luxuries, et contumelia, et ruditas. Ad ista
 vero neutiquam te opus habet: Verum, quod
 barbam habes prolixam, et vultum venerabilem,
 et Graeco pallio decenter amictus es; et quod
 omnes Grammaticum te esse norunt, aut Rheto-
 rein,

Φον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμῆχθαι καὶ τοιῶ-
 τόν τινα τοῖς προῖξσι, καὶ προπομπεύουσιν αὐ-
 τῷ. δόξει γὰρ ἐκτέτε καὶ Φιλομαθὴς τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν
 Φιλόκαλος· ὥστε κινδυνεύεις, ὦ γενναῖε, ἀντὶ
 τῶν θαυμασῶν λόγων, τὸν πώγωνα καὶ τὰν τρι-
 βωνκ μεμισθωκέναι. χρὴ ἔν σε αἰεὶ σὺν αὐτῷ
 ὄρασθαι, καὶ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι· ἀλλ'
 ἔωθον ἐξαναστάντα, παρέχειν σεαυτὸν ὀφθησό-
 μενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν·
 ὃ δ' ἐπιβάλλων ἐνίοτέ σοι τὴν χεῖρα, ὃ, τι αὖ
 τύχοι, ληρεῖ, τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπιδεικνύμενος,
 ὡς ἐδ' ὁδῷ βαδίζων, ἀμελής ἐς τῶν μασσῶν, ἀλλ'
 εἰς καλὸν τὴν ἐν τῷ περιπάτῳ διατίθεσθαι σχολήν.

Σὺ

rem, aut Philosophum, pulchrum illi videtur,
 permistum esse etiam ex hoc genere aliquem prae-
 cedentibus ipsum et deducuntibus: videbitur e-
 nim ipsa hac re ipse quoque Graecarum literarum
 cupidus, et vniuersim pulchritudinis illius, quae
 in doctrina inest, studiosus. Itaque metus est, ne
 pro admirandis illis sermonibus tuis barbam pal-
 liumque locaueris. Oportet igitur te semper cum
 illo conspici, et nec umquam desiderari, sed ma-
 ne surgentem praebere te ridendum in officio,
 nec deferere ordines. Ille vero manu nonnum-
 quam tibi iniecta, quod in buccam venerit, nu-
 gatur, ostendens obuiis, se neque in via curam
 musarum deponere, sed ipsum quoad in itinere
 contingit otium, bene collocare.

Σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν παραδραμιῶν, τὰ δὲ
 βάδην ἄναντα πολλὰ καὶ κáταντα (τοιαύτη
 γὰρ, ὡς αἴσθα, ἡ Πόλις) περιελθὼν, ἰδρωκᾶς
 τε καὶ πνευσιᾶς. καμείνῃ ἐνδον τινὶ τῶν Φί-
 λων, πρὸς ὃν ἦλθε, διαλεγομένη, μηδ' ὅπῃ κα-
 θίξῃς ἔχων, ὀρθὸς ὑπὲρ ἀπορίας ἀναγκηκώσας
 τὸ βιβλίον προχειρισάμενος· ἐπειδὰν δὲ αἰσιτὸν
 τε καὶ ἀποτον ἢ νύξ καταλάβῃ, λυσάμενος πο-
 νηρῶς ἄωρε, περὶ αὐτὸ πᾶ σχεδὸν τὸ μασονύ-
 κτιον ἤκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἐκ ἑθ' ὁμοίως ἐν-
 τιμος, ἔδὲ περίβλεπτος τοῖς παρῆσιν. ἀλλ' ἦν
 τις ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τὴν πίσω σὺ·
 καὶ ἔτως ἐς τὴν ἀτιμοτάτην γωνίαν ἐξωσθεῖς,
 κατὰκεισαι μάρτυς, μόνον τῶν παραφερομένων
 τὰ

26. Tu vero miser partim vna currens, par-
 tim lente ingressus, per ardua multa et declivia,
 talis enim est vrbs, vt nosti, post circuitum il-
 lum sudas et anhelas: et dum ille intus cum ami-
 corum aliquo, ad quem inuifit, colloquitur, tu,
 qui ne sedendi quidem copiam habeas, adstans,
 cum nihil sit quod agas, deprompto libello legis.
 Cum vero cibi potusque expertem nox oppressit,
 lotus male intempestive, circa ipsam fere mediam
 noctem ad coenam venis, non iam vt ante hono-
 ratus, neque conspiciendus praesentibus, sed si
 quis alius superuenit recentior, tu post tergum
 atque ita in contemptissimum angulum expulsus
 testis modo accumbis eorum, quae praeterferun-
 tur,

τὰ ὅσα, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σῆ, καθάπερ οἱ
κύνες περισθίων, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλαχῆς
Φύλλον, ὃ τὰ ἄλλα συνειλεῖσιν, εἰ ὑπερφθαίη.
ὑπὸ τῶν προκατακειμένων, ἄσμενος ὑπὸ λιμοῦ
παρὰβήμενος. ἔ μὴν ἔδ' ἡ ἄλλη ὕβρις ἀπεσιν,
ἀλλ' ἔτε ὦν ἔχεις μόνος. ἔ γὰρ ἀναγκάσιον ἔσθ'
καὶ σὲ τῶν αὐτῶν αἰ τοῖς ἔξοις καὶ ἀγνώστοις
ἀντιποιεῖσθαι· ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τ' ἐτό· γε·
ἔτε ἡ ὄρνις ὁμοία ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲν
πλεσίῳ, παχεῖα καὶ πιμελής, σοὶ δέ, νεοττὸς
ἡμίτομος, ἢ Φάττα τις ὑπόσκληρος, ὕβρις ἀν-
τικρυς, καὶ ἀτιμία· πολλὰς δέ ἦν ἐπιλίποι
ἄλλ' ἑνὸς, αἰφνιδίως ἐπιπαρόντος ἀράμενος ὁ
διάκονος τὰ σοὶ παρὰκείμενα φέρων, ἐκείνῳ πα-
ρατέ-

tur, ossa sola, modo ea ad te perveniant, ro-
dens canum instar, aut ficcum maluae folium,
cui inuoluunt alia, si qua despiciatur ab his, qui
ante te accumbunt, lubenter abrasdens. Verum
nec alia contumelia abest: sed neque ovum solus
habes. Neque enim opus est, et te eadem ad-
fectare semper, quae hospites et ignoti: (illa e-
nim esset impudentia tua) neque quis tibi similis
aliarum apponitur: verum diuiti pinguis et sagi-
nata; tibi vero pullus dimidiatus, aut palumbus
exsiccus, quae quidem aperta contumelia est et
contemptus. Saepe etiam, si qua desit, alio re-
pente conuiua superveniente, minister, ablata
ea, quae tibi apposita fuerant, ponit illi, admur-

ρατέθεικεν, ὑποτονθορύσας· σὺ γὰρ ἡμέτερος
 εἶ. τεμνομένῃ μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἡ σὺς ὑπο-
 γαστήρ 13), ἢ ἑλάφῃ, χρῆται πάντες ἢ τὸν δια-
 νέμοντα ἰλεὼν ἔχειν, ἢ τὴν Προμηθεὺς μερίδα
 φέρεσθαι, ὅσα κηκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ
 τῷ μὲν ὑπὲρ σέ τὴν λοπάδα παρεσῆναι, ἐστ'
 ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐμφαρκέμενος, σέ δ' ἔτι τα-
 χέως παραδραμεῖν, τίμῃ φορητὸν ἐλευθέρῳ ἄν-
 δρῇ, καὶ ἐπόσῃ αἱ ἑλάφοι τὴν χολὴν ἔχοντι;
 καίτοι

*murans illud: tu enim noster es. Quoties qui-
 dem carpitur in medium appositus aut porcellus
 subrumis, aut ceruus, omnino aut propitium ha-
 beas diuiforem, opus est, aut Promethei partem
 feras, ossa dico pinguedini inuoluta. Quod e-
 nim supra te accumbenti adstat patina, donec
 satietate victus renunciet, te vero celeriter adeo
 praeterit, cui libero tolerabile est, si etiam non
 plus quam cerui bilis habeat? Sed illud nondum
 dixi,*

13. Σὺς ὑπογαστήρ] Verba mihi obscura. Il-
 lud quidem liquet, ὑπογαστήριον substanti-
 ue hic non capi pro *sumine* vel *abdomine*;
 cum fiat ossium mentio; utrum vero ὑπο-
 γαστήριος σὺς sit *porcellus subrumis*, *lactens*;
 an, quod Erasmo placuit *sus foeta*, iam de-
 finire non audeo: prius expressi versione,
 cum analogiae epitheti illius magis conue-
 niat. *Gesner.*

καίτοι ἐδέπω· ἐκεῖνο ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἡδισ-
 ζόν τε καὶ παλαιότατον αἶνον· πινόντων, μόνος
 σὺ πονήσῃς τινα καὶ παχύν· πίνεις· θραπεύων
 αἶ, ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν, ὥς μὴ ἐλθῇ
 χθεῖνης ἀπὸ τῆ χρώματος, ἔτιως ἀτμός ὡς
 συμπότης· καὶ εἶθε γε καὶ σκεῖνα ἐς κόρον ἤκ-
 κισθ· νῦν δὲ πολλὰ μὲν αἰτήσαντος, ὁ παῖς οὐδ'
 αἰσάντι ἔοικεν.

Ἀνιᾷ δὴ σε πολλὰ καὶ ἀθρόα, καὶ σχεδόν τὰ
 πάντα, καὶ μάλιστα ὅταν σε παρευδοκίμῃ κέναι·
 δός τις, ἢ ὀρχησοδιόδασκαλος, ἢ Ἰωνικὰ ξυνεί-
 ρων, Ἀλεξανδρεώτικος ἀνθρωπίστος. τοῖς μὲν
 γὰρ τὰ ἐρωτικά ταῦτα διακονεμένοις, καὶ γραμ-
 ματίδις ὑπὸ κόλπῃς διακομίζεσι, πόθεν σὺ δ'
 ἰσά-

dixi, quod aliis suauissimum vetustissimumque
 vinum bibentibus, solus tu minutum et crassum
 potas. Itaque curas in argento semper aut auro
 bibere, ne colore vini, quam contemptus sis con-
 vivia, prodatur. Et utinam vel illius ad satietatem
 bibere tibi liceret. Iam vero saepe te poscente
 puer se exaudiisse dissimulat.

27. Molestia sane te adficiunt multa et crebra,
 et paene omnia: maxima quoties prae te floret vel
 cinaedus aliquis, vel saltandi magister, vel Io-
 nicos modos et cantilenas contexens homuncio
 Alexandrinus. Vnde enim amatoriarum volupta-
 tum hisco ministris, et literulas fangi perferenti-

ἰσότιμος κατακείμενος; τοιγαρὲν ἐν μυχῶ τοῦ
 συμποσίᾳ, καὶ ὑπὸ αἰδῶς καταδεδυκώς, ζένεις
 ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σεαυτὸν οἰκτεῖρεις, καὶ αἰτιᾷ
 τὴν τύχην, ἢ δ' ὀλίγα σοι τῶν χαρίτων ἐπιψε-
 κάσασάν. ἡδέως δ' ἂν μοι δοκεῖς καὶ ποιητὴς
 γενέσθαι τῶν ἐρωτικῶν ἁσμάτων, ἢ καὶ ἄλλου
 ποιήσαντος, δύνασθαι ἄδειν ἀξίως. ὁρᾷς γάρ
 οἱ τὸ προτιμᾶσθαι, καὶ εὐδοκίμειν ἔστιν. ὑπο-
 σταίης δ' ἂν, εἰ καὶ μάγον, ἢ μάντιν ὑποκρίνα-
 σθαι θέοι, τῶν κλήρης πολυταλάντες, καὶ ἀρ-
 χᾶς, καὶ ἀθρόας τὰς πλάτεις ὑπισχνυμένων.
 καὶ γὰρ αὐτὴ καὶ τέττις ὁρᾷς εὖ φερομένης ἐν ταῖς
 Φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιζόμενης· καὶ ἐν τι γέν.
 τέτων.

bus, aequalem accubitus honorem tu postules.
 Itaque in latibulo aliquo tricliniū, prae pudore
 quaerens suffugium, ingemiscis merito, teque
 ipse miseraris, et fortunam accusas, quae ne tan-
 tillum tibi venustatis adsperserit. Libenter au-
 tem videaris et ipse poëta velle fieri amatoriarum
 cantilenarum, aut ab alio composita canere posse
 commode; cum videas, quibus rebus honor et
 plausus adiunctus sit. Sustineas vero, si magum
 aut vatem agere oporteat *ex eorum genere*, qui
 hereditates multorum talentorum, et imperia, et
 confertas diuitias pollicentur: vides enim hos
 quoque felicem in amicitiiis cursum habere, et
 magna in dignitate versari. Horum igitur vnum
 ali-

τάτων ἡδέως αὖ γένετο, ὥς μὴ ἀπέβλητος καὶ
περιττός εἴης, ἀλλ' ἄρδ' πρὸς ταῦτα ὁ κακο-
δαίμων πιθανὸς εἴ. τοιγαρὶν ἀνάγκη μειῶσθαι,
καὶ σιωπῇ ἀνέχεσθαι, ὑπομιώζοντα καὶ ἁμυ-
λούμενον.

Ἦν μὲν γὰρ κατεῖπ' ἑὲ τις ψίδυρος σιδήτης,
ὥς μόνος ἐκ ἐπὶ νηυσὶ τὸν τῆς δεσποίνης παιδίσκον
ὀρχόμενον, ἢ κιθαρίζοντα, κίνδυνος ἔμικρος ἐκ
τῆς πράγματός. χρεὶ ἐν χερσαίᾳ βατράχῃ δι-
κην διψῶντα, κεκραγόντι, ὥς ἐπίσημος εἴη ἐν
τοῖς ἐπικροῦσι, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελούμενον.
πολλὰ μὲν δὲ καὶ τῶν ἄλλων σιωπήσαντων, αὐ-
τὸν ἐκτεκεῖν ἐσκεμμένον τὸν αἶψαινον, πολλὴν
τὴν κολακείαν ἐμφανίζοντα. τὰ μὲν γὰρ λημψί-
ζυόντα, καὶ, νῆ Δία, γε διψῶντα, μύρω χρίεσθαι,

καὶ
aliquid libenter fieres, ne plane relictus esses et
superfluous. Sed nec ad ista, infelix, probabilis
es. Itaque necessario minueris, et silentio oc-
cultisque lacrimis perfers neglectum tui.

28. Si enim deferat te susurro servus, solum
te non laudasse puerum dominae saltantem, aut
canentem cithara, periculum ex ea re non par-
vum. Oportet igitur terrestris ranae instar sitien-
tem clamare, et ut insignis inter clamantes sis et
quasi praecentor, studere: saepe etiam, postquam
conticuerunt alii, ipsum subiicere meditatam
quamdam laudationem, proluxae adulationis in-
dicem. Porro esuritionem te sodalem, et sitien-
tem,

καὶ σεΦανῶσθαι τὴν κεφαλὴν, ἡρέμα καὶ γυ-
λοῖον. ἔοικας γὰρ τότε σὴλῃ, ἑώλε τινὸς νεκρῶ,
ἀγρόντος ἐναγίσματα. καὶ γὰρ ἐκείνῃς καταρῄσαν-
τες μύρων, καὶ τὸν σεΦανὸν ἐπιθέντες, αὐτοὶ
πίνεσι, καὶ εὐωχῶνται τὰ παρεσκευασμένα.

Ἦν μὲν γὰρ καὶ ζήλοτυπὸς τις ἡ, καὶ παῖδες
εὐμορφοὶ ὥσιν, ἡ νέα γυνή, καὶ αὐὴ μὴ παντε-
λῶς πόρρω. Ἀφροδίτης καὶ Χαρίτων ἦς, ἀνὴρ ἐν
εἰρήνῃ τὰ πρᾶγμα, ἀδ' ἑ κίνδυνος εὐκαταφρό-
νητος. ὥτα γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλεύουσιν πολ-
λοῖς, καὶ μόνον τὰ ληθῇ ἀρῶντες, ἀλλ' αἰεὶ τι καὶ
προσπεριμετρῶντες ὥς μὴ νυτᾶζειν δελοῖεν. δεῖ
ἂν ὥσπερ ἐν τοῖς Περσικοῖς ἀείπνους κατὰ κεύον-
τα κατακρίσθαι, δεδιᾶτα, μή τις εὐνῆχας σε ἰδῇ
προσ-

tem, vngi et coronari, sane ridiculum. Similis
enim es cippo nuperi affectis mortui, cui mit-
tuntur inferiae. Nam etiam illum perfundunt
vnguento, et coronam illi imponunt, vinum ve-
ro ipsi bibunt et epulantur ea quae parata sunt.

29. Si vero Zelotypus ipse sit, et formosi libe-
ri, aut mulier iuuenis, neque tu sis plane alie-
nus a Venere et Gratiis, vix pax constabit, nec
periculum est, quod facile contemnas. Aures e-
nim regis et oculi multi, nec qui vera solum vi-
deant, sed semper quasi corollarium, ne conui-
vere vinqum putes, addiciant. Oportet igitur,
vt in Persarum conuiuiis, deiecto vultu accum-
bere, metuentem, ne quis te forte Eunuchorum
obser-

προσβλέψαντα μοῦ τῶν πελλακίδων, ἐπεὶ ἄλ-
λος γὰρ εὐνῆχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔ-
χων, ἂ μὴ θέμις ὄρωντα, διζυγείρας τῷ οἷσθι
μεταξὺ πύγοντος, τὴν γνάθον,

Εἴτ' ἀπελθὼν τᾷ δείπνῃ, μικρὸν τι κατέδαρ-
θες. ὑπὸ δ' ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὡς
δείλαιος ἐγὼ Φῆς, καὶ ἄθλιος, οἷας τὰς πάλαι
δικτριβὰς ἀπολιπὼν, καὶ ἑκαίρας, καὶ βίαν ἀ-
πράχμονα, καὶ ὕπνον μετράμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ,
καὶ περιπάτης ἐλευθέρου, εἰς οἷον βάραθρον φέ-
ρων ἑμαυτὸν ἐνσώσεικα. τίνας ἐνεκα, ὦ θεοί, ἡ-
τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἡτός ἐστιν; ἃ γὰρ καὶ ἄλ-
λως μοι πλεῖον τέτων ἐκπορίζειν δυνατόν ἦν, καὶ
προσὴν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας.
νῦν

obseruet adspicere pellicum unam, cum alias Eu-
nuchus intentum iam arcum habeat, qui adspi-
cientis quae fas non est, buccam sagitta inter bi-
bendum traiciat.

30. Deinde egressus convivio paulum obdor-
miisti. Sub gallorum vero cantum excitatus, mi-
serum me inquis et aerumnosum! quibus reges
exercitationibus relictis, et sodalibus, et quam
otiosa vita, et somno, quem *sota* metiretur dor-
miendi libido, et ambulationibus liberis, in-
quod me barathrum ipse praecipitavi: Cuius rei
caussa, Di! boni! aut quae splendida illa merces?
Nonne enim alio etiam modo plura ipsis parare
mihi licuit, libertate manente et omnium rerum
potesta-

νῦν δὲ τὸ τῆς λέγει, λέων κρέκη δεθείς, ἄνω καὶ
κάτω περισύρομαι, τὸ πάντων οἰκτιστον, οὐδ'
εὐδοκίμαϊν εἰδώς, ἔδδ' κεχαρισμένους εἶναι δυνά-
μενος. ιδιώτης γὰρ ἔγωγε τῶν τοις τῶν, καὶ
ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παραβαλλόμενος ἀνδράσι
τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς δὲ καὶ ἁ-
χάριστός εἰμι, καὶ ἥκιστα συμποτικός, ἔδ' ὅσον
γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος· συνίημι δὲ, ὡς καὶ
ἐμοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστα ὅ-
ταν ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλω. σκυθρωπὸς
γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, ἐκ ἔχω ὅπως ἀρ-
μόσωμαι πρὸς αὐτόν. ἦν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ σεμνῇ
Φυλάττῳ ἑμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μονονου-
χι

potestate. Nunc vero tanquam leo, quod est in
proverbio, licio devinctus, fursum deorsum tra-
hor, et, quod omnium miserrimum est, nec bo-
nam de me opinionem concitare, neque gratio-
sus esse possum. Idiota enim ego his in rebus et
iners, maxime si cum hominibus comparer, qui
artem sibi hoc opus fecerint. Insuper vero inue-
nustus etiam sum, et minime comis conuiua,
ac ne tantillum quidem excitare risum possum.
intelligo autem, conspectum etiam meum saepe
molestum esse, in primis quoties me ipso suavior
hilariorque esse volo: tetricus enim illi videor,
et in vniuersum non video, quomodo aptus illi
esse possim: si enim gravitatem seruo, insuavis
illi

χὶ Φαιστέος. ἦν δὲ μαιδιάτω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἡδίστον, καταφρόνησεν εὐθύς, καὶ διέπτυσεν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίναιτο, τραγικὸν προσσώπειον περικείμενος. τὰ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὃ μάταιος ἐμαυτῷ βιάσομαι βίον, τὸν παρόντα τῆτον ἄλλω βεβιωκώς.

Ἔτι σε ταῦτα διαλογιζομένα, ὃ κώδιαν ἤχησε, καὶ χρῆ, τῶν ὁμοίων ἔχασθαι, καὶ περινοσεῖν, καὶ ἐξάννα, ὑπαλείψαντά γε πρότερον τὰς βεβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις διαφεύσαι πρὸς τὸν ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὁμοιον, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν ὥραν περιηγμένον. καὶ σοι τὰ τῆς διαίτης, πρὸς τὸν πάλαι βίον ἀντίστροφά, καὶ
ἢ ἂ-

illi videor et tantum non fugiendus; sin rideam et ad suauitatem componam vultum, contemnit statim et despuit; et similis mihi res videtur, ac si quis tragicam personam indutus comoediam agat. In summa vero, quam aliam stultus ego vitam mihi viuam, hanc praesentem si alii vixero?

31. Adhuc ista cogitas, cum tintinnabulum sonuit, et consuetus vitae tenor seruandus est: circumeundum est, standum est, vnctis prius summis femoribus poplitibusque, si velis durare ad instans certamen: tum coena similis, et in eandem horam protracta. Inter haec victus ratio superiori vitae contraria, tum vigiliae, et sudor,
et

ἡ ἀγρυπνία δὲ, καὶ ὁ ἰδρώς, καὶ ἡ κάραιος, ἡ
 ῥέμα ἤδη ὑπορύττεσιν, ἡ φθόνη, ἡ περιπνευ-
 μονίαν, ἡ κώλε ἄλγημα, ἡ τὴν καλὴν ποδάγραν
 ἀναπλάττοντες. ἀντέχεις δὲ ὅμως, καὶ ποδ-
 λάνις κατακεῖσθαι δέον, ἐδὲ τὸ τοιοῦτον κεχώρη-
 ται. σιῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν κα-
 θηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἀπάντων ὠχρὸς αἶς,
 καὶ ὅσον ἐδέπω τεθνηξομένῳ ἔοικας.

Καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἦν δὲ σου
 καὶ ἀποδημῆσαι θέοι, τὰ μὲν ἄλλια ἔω. ὕοντος
 δὲ πολλάνις, ὕδατος ἐλθὼν (τοῖς τοι γὰρ σοι ἀ-
 ποκεκληρώται) καὶ τὸ ζεύγος περιμένεις, ἔστ'
 ἂν, ἐκ ἐτ' εὖσης καταγωγῆς, τῷ μαγείῳ σε ἡ
 τῷ

et fatigatio paulatim cuniculis te suffodiunt, et
 vel tabem, vel respirandi difficultatem, vel co-
 li dolorem, vel praeclaram podagram elaborant.
 Obduras tamen et saepe, cum decumbendum es-
 set, neque hoc tibi concessum est. Simulatio e-
 nim morbus tuus videtur et officiorum fuga. Ita-
 que ob haec omnia pallidus semper, et parum
 abest, quin iam morituro similis videaris.

32. Haec quidem urbanae vitae ratio. Si qua
 vero etiam iter instituendum sit, reliqua omitto.
 Saepe vero cum pluit, ultimus tu veniens, hoc
 enim fors tibi tribuit, et iumenta exspectas, do-
 nec, cum iam non amplius sit vecturae copia,
 cum

ταῦ τῆς δεσποίνης κοίμῳ τῇ συμπαράβυσσῳ σιγῇ,
ἐδὲ τῶν Φρυγάνων διαψιλῶς ὑπεβαλόντες.

Οὐκ ἔκινῶ δέ σοι καὶ διηγῆσασθαι ὃ μοι Θε-
σμίοπολις ἔτος ὃ Στωϊκὸς διηγῆσατο, ζυμβάν
αὐτῷ πάνυ γελοῖον, καὶ, νῆ Δί', ἢ ἀνέλπισον,
ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμβαίη. συνῆν μὲν
γὰρ πλεσίᾳ τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπι-
φανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῆσαν δὲ καὶ ἀποδημή-
σαι ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, ἐκεῖνο παθεῖν ἔφη
γελοιότατον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ παρα-
δεδόςθαι Φιλοσόφῳ ἔντι, κίναιδόν τινα τῶν
πεπιττωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώγωνα πε-
ριεξηρημένων· διὰ τιμῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνη ὡς τὸ
εἰκὸς

cum coquo te aut ciniflone dominae in vehicu-
lum compingunt, et ne virgultorum quidem
satis substernunt.

33. Non pigebit etiam narrare tibi, quod sibi
accidisse Thesinopolis, hic Stoicus, mihi narrauit,
ridiculum sane, quod aliis quoque usu venire
posse nec improbable, per Iouem, fuerit. Vi-
uebat ille in domo diuitis et delicatae mulieris;
cum autem peregre eundum esset aliquando,
primum hoc sibi accidisse omnino ridiculum, ut
iuxta se, Philosophum hominem, adsidere iube-
retur cinaedus quidam laeuigatis pice cruribus
et rasa barba: nempe in honore illum ipsa, ut
facile

εἰκὸς ἦγε, καὶ τᾶνομα δὲ τᾷ κιναιδᾷ ἀπεμνη-
 μόνευε, Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τᾶτο τοί-
 νυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπῶ καὶ γέροντι ἄν-
 δρῇ καὶ πολιῶ τὸ γένειον (οἶσθα δὲ, ὡς βαθὺν
 πώγωνα καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε) παρα-
 καθίζεσθαι Φύκος ἐντετριμμένον, καὶ ὑπογε-
 γραμμένον τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ διασεσαλευμέ-
 νον τὸ βλέμμα, καὶ τὸν τραχὺν ἐπικειλασμέ-
 νον, ἔ χειλιδόνα, μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ πε-
 रिτετιλμένον τᾷ πώγωνος τὰ πτερὰ· καὶ εἶγε-
 μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτᾷ, καὶ τὸν κεκρυφαλὸν
 ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθέζεσθαι. τὰ
 δ' ἐν ἄλλᾳ, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀη-
 δίας ἀνασχέσθαι, ὑπάδοντος, καὶ τερετίζον-
 τος· εἰ δὲ μὴ ἐπέιχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὄρχε-
 μένῃ

facile est ad intelligendum, habebat: nomen et-
 iam cinaedi mihi retulit, Chelidonium dictum
 esse. Hoc igitur primum quale est? Tetrico et
 seni viro, et cano mento (nostis vero, quam pro-
 lixam barbam et venerabilem Thesimopolis habue-
 rit) adsidere infucatum, et pictis genis, et na-
 tantibus oculis, et fracta ceruice, non hirundi-
 nem sane, (*quae nominis illius vis est*) sed vultu-
 rem quemdam vulvis barbae pennis! Et nisi mul-
 tum deprecatus esset, etiam caput flammeo tectum
 habentem ait fuisse adsessurum: se ergo tum cae-
 teras sexcentas in illa via molestias sustinuisse, can-
 tillante illo et mipuriente, qui nisi ipse retinisset,
 forte

μένει ἐπὶ τῆς ἀπῆνης. ἕτερον δ' ἔν τι καὶ τοιῷ-
τον αὐτῷ προσταχθῆναι.

Καλέσασα γὰρ αὐτὴν ἡ γυνή, Θεσμόπολιν, Φη-
σιν, ἔτως ἔναιο, χάριν ἔ μικρὰν αἰτέσῃ, δὸς,
μηδὲν ἀντειπὼν, μηδ' ὅπως ἐπὶ πλείον σε δεῖ-
σομαι περιμείνας. τῷ δέ, ὅπερ εἰκὸς ἦν, ὑπο-
σχόμενα πάντα πράξειν, θέομαι σε τῷτ', ἔφη
χρηστὸν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῇ, καὶ Φιλόσοφ-
γον, τὴν κύνα ἣν οἶσθα τὴν Μυρρίνην, ἀναλα-
βὼν εἰς τὸ ὄχημα, Φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελᾶ,
ὅπως μηδεὶς ἐνδεὴς ἔσται. Βαρύνεται γὰρ ἡ ἀ-
θλία τὴν γαστέρα, καὶ σχεδόνως ἐπίτεξ ἔσιν· οἱ
δὲ κατάρατοι ἔσσι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ
ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' ἔδ' ἐμὲ αὐτῆς πολλὸν ποιεῖν-
ται

forte et iam in ipso plauistro esset saltaturus? Ve-
rum iniunctum sibi etiam aliud huiuscemodi.

34. Vocans enim illum mulier, da mihi, in-
quit, hanc veniam, Thesimopoli, sic fortunatus
sis! magnam quidem, petenti nihil contradicens,
nec exspecta, ut diutius te rogem: illo vero, quod
facile credas, pollicito se facturum omnia; hoc,
inquit, te rogo, quae benignum te videam, et
diligentem, et a natura factum ad amorem; ca-
nem, quam nosti, Myrrhinam, receptam in vehi-
culum custodi mihi, et curam illius gere, ne qua
re indigeat, vterum enim gerit misera, et prope
abest a partu: execrabiles autem illi et immorigeri
serui, ne mei quidem ipsius, tantum abest, ut
Luc. Op. T. III. E illius,

ται λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι σμικρὸν
οἰηθῆς εὐποιήσῃν με, τὸ περισπένδασόν μοι,
καὶ ἡδίστον κυνῶδιον διαφυλάξας. ὑπέσχετο ὁ
Θεσμόπολις, πολλὰ ἰκετευέσσης, καὶ μονονεχῆ
καὶ δακρυάσσης. τὸ δὲ πρᾶγμα παγγέλαιον ἦν,
κυνῶδιον ἐκ τῆ ἱματίης περικύπτου μικρὸν ὑπὸ τὸν
πύγων, καὶ κατερῆσαν πολλὰίης, εἰ καὶ μὴ
ταῦτα ὁ Θεσμόπολις προσετίθει, καὶ βαύζον
λεπτῇ τῇ Φωνῇ (τοιαῦτα γὰρ τὰ Μελιταῖα)
καὶ τὸ γένειον τῆ Φιλοσόφου περιλινθώμενον,
μάλισα εἴ τι τῆ χθιζῆ αὐτῷ ζωμῷ ἐγκατεμέ-
μιχτο. καὶ ὁ κύναιδης, ὁ ξύνεδρος, ἐκ ἀμέσως
ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρόντας ἐν τῷ ξυμ-
ποσίῳ ἀποσκώπτων, ἐπειδὴ ποτὲ καὶ ἐπὶ τὸν
Θεσμό-

illius, ullam rationem habent in via. Ne putes
igitur te mediocriter de me mereri, si caniculam,
de qua tantum laborem, suauissimamque mihi ser-
uaueris. Pollicetur Thesinopolis simpliciter ita et
tantum non cum lacrimis petenti. Res autem ri-
dicula omnino, canicula de veste sub ipsam bar-
bam prospiciens, parua, et saepe ipsum permin-
gens, (etiam si illud quidem non addidit Thesino-
polis) et minuta voce ganniens, (tales enim sunt
Melitenenses illae caniculae) et mentum philosophi
circumlambens, in primis si quid pridiani iuris in
illo haereret. Et Cinaedus, affessor, qui alioqui
non indocta dicta in caeteros iacere in conuiuio
solet,

Θεσμίοπολιν καθῆκε τὸ σκῶμα· περὶ δὲ Θεσμίου
 πλίδος, ἔφη, τῆτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀν-
 τὶ Στωϊκῇ ἤδη Κυνικὸς ἡμῖν γεγέννηται. τὸ δ'
 ἐν κυνίδιον καὶ τετοκέναι ἐν τῷ τρίβωνι τῆ Θε-
 σμοπλίδος ἐπυθόμην.

Τοιαῦτα ἐντρύφῳσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι
 τοῖς ξυνῆσι, κατὰ μικρὸν αὐτὰς χειρὶ θείῃ τῇ
 ὕβρει παρασκευάζοντες. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορας
 τῶν καρχάρων ἐπὶ τῷ δειπνῷ κελευσθέντα, με-
 λετήσαντα, μὴ τὸν Δί', ἐκ ἀπαιδευτῶς, ἀλ-
 λὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκοτημένως· ἐπηρεῖτο
 γὰρ μεταξὺ πινόντων, ἔπρὸς ὕδωρ μεμετρημέ-
 νον, ἀλλὰ πρὸς οἶνον ἀμφοτέρω λέγων. καὶ τῆτο
 ὑποσηναί τὸ τόλμημα ἐπὶ διακρίσει δραχμαῖς
 ἐλόντι-

folet, cum in Thesinopolin laxaret dicacitatem,
 de Thesinopoli de, inquit, hoc solum habeo quod
 dicam, illum pro Stoico iam Cynicum nobis fa-
 ctum. Caniculam igitur etiam peperisse in pallio
 Thesinopolidis audiui.

35. Sic ad delicias, vel ad contumeliam potius,
 abutuntur suis familiaribus, quos paulatim man-
 suetos et patientes iniuriæ faciunt. Noui ego
 etiam rhetora quemdam de asperis illis iussum in
 coena declamare, non inerudite profecto, sed ve-
 hementer et concinne; laudabatur igitur inter
 pocula, qui non ad aquam demensam diceret, sed
 ad vini amphoram; dicebatur autem pro ducentis

ἐλέγγο. ταῦτα μὲν ἔν-ίσως μέτρια· ἣν δὲ ποιη-
 τικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλάσιος ἢ παρα-
 τὸ δεῖπνον τὰ αὐτὰ ῥαψωδῶν, τότε καὶ μάλι-
 στα διαρραγῆναι χρὴ, ἐπαινῶντα καὶ πολλακεύον-
 τα, καὶ τρόπας ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοῶντα,
 εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ κἀλλεὶ θαυμάζεσθαι ἐθέλῃσι. καὶ
 δεῖ Ἀδώνιδας αὐτὰς, καὶ Ῥακίνθους ἀκείειν, πῆ-
 χεως ἐνίοτε τὴν ῥῖνα ἔχοντας. σὺ δ' ἔν εἰ μὴ
 ἐπαινῆς, ἐς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίας εὐθύς
 ἀφίξῃ, ὡς καὶ Φθονῶν, καὶ ἐπιβελεύων αὐτῶ.
 χρὴ δὲ καὶ σοφὸς καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτὰς· κἂν
 εἰ τι σολοικίσαντες τύχωσιν, αὐτὸ τὸ τῆς Ἀτ-
 τικῆς καὶ τῆς Ὑμηττῆς μεσὲς δοκεῖν τὰς λόγους,
 καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν ἔτω λέγειν.

Καί-

illam rem drachmis ausus esse. Si vero dives ipse
 vel poëticam adfectet laudem, vel historicam, qui
 in cōnuiuiō sua recitet, tum maxime est, vbi
 rumpatur aliquis laudando, adulando, modis lau-
 dandi nouis excogitandis. Sunt vero qui etiam
 pulchritudinis nomine admirationi esse postulant,
 quos Adonidas, vel Hyacinthos audire oportet,
 cubitalem licet nasum interdum habeant. Tu vero
 si non laudes, ilicet in Dionysii lautumias venies,
 ytpote qui inuideas ipsi et infidieris. Oportet au-
 tem doctos esse ipsos et rhetoras, et licet soloeci-
 smos committant, Atticae tamen et Hymetti ple-
 nos videri illorum sermones, et legem esse in po-
 sterum ita dicendi.

36. Quam

Καίτοι Φαρητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. αἱ δὲ
 ἐν γυναιῖς (καὶ γὰρ αὐτὴ καὶ τόδε ὑπὸ τῶν γυν-
 ναικῶν σπερδάζεται, τὸ εἶναι τινὰς αὐταῖς πε-
 παιδευμέναις, μισθῶ ὑποτελεῖς ζυνόντας, καὶ
 τῷ Φορεῖῳ παρεπομέναις) ἐν γὰρ τι καὶ τοῦτο
 τῶν ἄλλων καλλωπισμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ἣν
 λέγεται, ὡς πεπαιδευμέναί τε εἰσι, καὶ Φιλό-
 σοφοί, καὶ ποιῶσιν ᾠσματα ἔκ πολὺ τῆς Σαπ-
 Φῆς ἀποδόντα. καὶ διὰ δὲ ταῦτα μισθωτὰς
 καὶ αὐταὶ περιάγουται ῥήτορας, καὶ γραμματι-
 κὰς, καὶ Φιλοσόφους· ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πη-
 νία (γελᾶσθαι γὰρ καὶ τῆτο) ἥτοι μεταξύ κοσμέ-
 μεναι, καὶ τὰς κόμας περιπλεκόμεναι, ἢ
 παρὰ τὸ δεῖπνον· ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγχει σχο-
 λήν. πολλάκις δὲ καὶ μεταξύ τῆ Φιλοσόφου
 τί

36. Quamquam tolerabilia forte videantur, quae
 viri faciunt. Mulieres vero, nam hae quoque nunc
 adfectant habere quosdam eruditos, mercede inter-
 posita sibi familiares, et lecticam adsectantes, quan-
 doquidem vnum hoc inter reliqua ornamenta illis
 videtur, si dicantur eruditae esse et philosophae,
 et carmina faciant non multum inferiora Sapphi-
 cis: propter haec igitur mulieres ipsae quoque
 mercenarios circumducunt Rhetores, et Gramma-
 ticos, et Philosophos. Audiunt vero illos inter-
 dum, quod ipsum quoque ridiculum, vel dum
 ornantur, et comas disponi sibi curant, vel in
 coena adeo: neque enim aliud ipsis otium suppe-
 tit. Saepe vero dum Philosophus aliquid disputat,

τὶ διεξίοντος, ἢ ἄβρα προσελθῶσα, ὥρεξε παρὰ
τῷ μοιχῷ γραμματίον· οἱ δὲ περὶ σωφροσύνης ἐ-
κείνοι λόγοι ἐστῶσι περιμένοντες, ἐστ' ἂν ἐκείνη ἀν-
τιγράψατα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὴν
ἀκρόασιν.

Ἐπειδὴν δὲ ποτε διὰ μακρῶ τῷ χρόνῳ Κρο-
νίων ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπηται τί-
σοι ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτῶνιον ὑπόσαθρον,
ἐνταῦθα μάλιστα πολλὰν δεῖ καὶ μεγάλην γενέ-
σθαι τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, εὐθύς ἐτι-
σκεπτομένῃ παρακῆσας τῷ δεσπότῃ, προδραμὼν
καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν ἐκ ὀλίγου
τῆς ἀγγελίας προσλαβὼν. ἔωθεν δὲ τρισκαίδε-
κα ἡκαστι κομίζοντες ἕκαστος, ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ
ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτραπείς, τὸ κάλλιον
ἐπελέ-

accedens ancilla a moechno tabellas tradit: at illi
de temperantia sermones insistunt, expectantque,
dum illa, moechno postquam rescripserit, ad audi-
tionem redeat.

37. Cum vero longo post tempore aliquando
Saturnalibus instantibus vel Panathenaicis, mitti-
tur tibi amiculum miserum, aut tunica fere putris,
tunc maxime multam institui magnamque pom-
pam oportet. Et primus quidem, qui deliberante
domino illud sublegit, praecurrens et indicans,
non paruo ablato nuntii praemio, reddit. Mane
vero tredecim veniunt ferentes munus, quorum
vnusquisque, vt multa dixerit, vt monuerit, vt
dato sibi negotio pulcherrimum elegerit, comme-
morat.

ἐπελθῆναι διελθόντων· ἅπαντες δ' ἐν ἀπαλλάττονται λαβόντες, ἔτι καὶ βρενδυόμενοι, ὅτι μὴ πλείων ἔδωκας.

Ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτῶν, κατὰ δύο ὀβολούς, ἢ τέτταρας· καὶ βαρὺς αἰτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ἐν λάβῃς, κολακευτέρως μὲν αὐτὸς, καὶ ἰκετευτέρως· θεραπευτέρως δὲ καὶ ὁ οἰκονόμος. ἔτος μὲν καὶ ἄλλας θεραπείας τρόπος, ἐκ ἀμελητέος δὲ ἐδ' ὁ ἐξυμβελος καὶ φίλος, καὶ τὸ ληφθῆναι ἤδη προωφείλετο ἱματιστικῇ, ἢ ἰατρῇ, ἢ σκυτοτόμῳ τινί. ἄδωρα ἄν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόνητα.

Πολὺς δὲ ὁ φθόνος, καὶ πε καὶ διαβολὴ τις ἡρῆμα ὑπεξάνίσταται πρὸς ἄνδρα ἤδη τῆς κατὰ
σᾶ

morat. Omnes igitur cum munusculo abeunt; insuper cum fastidio, quodam murrunt, quod plura non dederis.

38. Merces ipsa minutatim tibi soluitur, obolis binis, aut quaternis: si petas, gravis videris ac molestus. Vt igitur accipias, adulandum primo ipsi et supplicandum; colendus autem etiam est dispensator, quod aliud culturae genus est; nec vero negligendus consiliarius et amicus. Porro, quod accipis iam debebatur vestiario, aut medico, aut futori cuidam. Munera igitur illa non munera et nullius utilitatis.

39. Inter haec forte etiam calumnia quaedam paulatim contra te insurgit apud virum, sermo-

σὲ λόγῳς ἡδέως ἐνδοσχόμενον· ὁρᾷ γὰρ ἤδη σέ μὲν
 ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἐκτετρυχωμένον, καὶ
 πρὸς τὴν θεραπείαν σιάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα,
 τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανιῶσαν. ὅλως γὰρ ὥς περ ἦν
 νοσιμώτατον ἐν σοί, ἀπηνθισάμενος, καὶ τὸ
 ἐγκαρπώτατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀμμιότα-
 τον τῷ σώματι ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυ-
 σχιδὲς ἐργασάμενος, ἤδη περιβλέπει, σέ μὲν οἷ
 τῆς κόπρᾳ ἀπορρίψῃ Φέρον, ἄλλον δὲ ὅπως τῶν
 δυναμένων τὰς πόνους καρτερεῖν προσλήψεται.
 καὶ ἦτοι μειράκιον αὐτῷ ὅτι ἐπέραςάς ποτε, ἢ
 τῆς γυναικὸς ἄβραν παρθένον γέρον ἀνὴρ διέ-
 Φθειρας, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπικληθεῖς, νύκτωρ
 ἐγκαλυμμένος, ἐπὶ τράχηλον ὠσθεῖς, ἐξελη-
 λυθας

nes qui contra te habentur libenter iam excipien-
 tem. Videt enim te iam perpetuis laboribus de-
 tritum, et ad officia claudicantem, et defectum
 viribus, subeuntemque paulatim podagram. O-
 mnino enim postquam florem aetatis valetudinis-
 que tuae praecerpsit, postquam fertilissimam vi-
 tae tuae partem et summum vigorem corporis
 contriuit, et pannum te vndique fissum concin-
 navit, iam circumspicit, te quidem in quod ster-
 quilinium abiiciat, alium vero, qui labores susti-
 nere possit, ut adsumat. Tum igitur vel tentasse
 puerum, vel ancillam virginem dominae impi-
 nuisse, homo senex, vel quiddam aliud huic si-
 mile inculatus noctu, capite obuoluto, praiceps
 eiice-

λυθας ἔρημος ἀπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτί-
στην ποδάγραν αὐτῷ γῆρα παραλαβών. καὶ ἔ-
μην τέως ἤδεις, ἀπομαθὼν ἐν τοσέτῳ χρόνῳ·
θυλάκῃ δὲ μείζον τὴν γαστέρα ἐργασάμενος, ἀπλή-
ρωτόν τι, καὶ ἀπαραίτητον κακόν. καὶ γὰρ ἁ-
λαιμὸς ἀπαιτεῖ ἐκ τῆς ἐθῆς· καὶ ἀπομανθάνων
αὐτὰ, ἀγανακτεῖ.

Καὶ σε ἐκ ἂν τις ἄλλος δεξαίτο ἔξωρον ἤδη γε-
γενότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐοικότα,
ὧν ἔδὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον· ἄλλως τε,
καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀπώσθηται διαβολὴ πρὸς τὸ μείζον
εἰκαζομένη, μοιχὸν, ἢ Φαρμακέα σε, ἢ τι τοι-
ᾶτον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγερος,
καὶ σιωπῶν ἀξιοπίστος· σὺ δ' Ἑλλήν, καὶ ῥαδίος
τὸν

eiiceris domo, relictus ab omnibus, inops, cum
senectute podagram etiam optimam naetus; obli-
tus hoc tanto tempore interiecto eorum, quae ante
sciebas, ventre auctus maiore quam culeus est,
malo, quod nec explere possis, nec deprecari. Et
enim et gula polcit te ex consuetudine, et cum
indignatione et querela dediscit.

40. Nec te facile alius quis recipiat exoletum
iam et equis vetulis similem, quorum neque pellis
aeque utilis. Alioquin etiam calumnia e tua ex-
pulsione orta, et maius quid suspicata, ut moe-
chus, vel veneticus, vel horum simile aliquid vi-
dearis, efficit. Tuus enim accusator tacens etiam
fide dignus: tu vero Graeculus et levis ingenii,
et

τὸν τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδινίαν εὐκολός· τοιαύτας γὰρ ἅπαντας ἡμᾶς εἶναι αἰῶνται· καὶ μάλα εἰκότως· δοκῶ γάρ μοι καὶ τῆς τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἣν ἔχουσι περὶ ἡμῶν, κατανενοημέναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ τῆ μηδὲν ἄλλα χρήσιμον εἰδέναι, μαντείας καὶ Φαρμακείας ὑπέσχοντο, καὶ χάριτας ἐπὶ ταῖς ἐρωτικαῖς, καὶ ἐπαγωγαῖς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευθεὶς λέγοντες, καὶ τρίβωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας ἀκευκαταφρονήτες καθειμέναι. εἰκότως ἂν τὴν ὁμοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχουσιν, ὅς ἀρίστους ὦντο, τοιαύτας ὀρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηρῆντες αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυσία

et ad scelus omne facilis. Tales enim vniuersos nos arbitrantur, nec iniuria. Videor enim mihi etiam talis illorum opinionis, quam de nobis habent, causam intellexisse. Multi enim in domos ingressi, quod nihil aliud utile scirent, vaticinia et veneficia polliciti sunt, et gratiam ab amasiis, et malorum in hostium capita auersiones: idque cum facerent, se eruditos dicebant, et pallia induti erant et barbas submittebant minime contemnendas. Non absurde ergo similia de omnibus suspicantur, cum tales esse videant, quos putabant praestantissimos, obseruentque eorum in

coe-

κρίαι κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δαλο-
πρέπειαν.

Ἀποστεισάμενοι δὲ, αὐτὰς μισῶσι, καὶ μάλα
εὐλότως, καὶ ἐξ ἅπαντος ζητῶσιν ὅπως ἄρδην
ἀπολέσωσιν, ἣν δύνωνται. λογίζονται γὰρ, ὡς
ἐξαγορεύσασιν αὐτῶν τὰ πολλὰ ἐκείνα τῆς Φύ-
σεως 14) ἀπόρρητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκρι-
βῶς, καὶ γυμνὰς αὐτὰς ἐπωπτευκότες. τῆτο
ταῖνυν ἀποπνίγει αὐτάς· ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς
ἥμιοι εἰσι τοῖς καλλίστοις τέτοις βιβλίοις, ὧν
χρυσοὶ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρὰ δ' ἐκτοσθεν
ἡ διφθέρα· τὰ δ' ἔνδον, ἡ Θυέστης ἐστὶ τῶν τέ-

κνων

coenis et reliqua consuetudine adulationem, et
quam seruillem lucri causa personam suscipiant.

41. Quos vero eiecerunt, illos etiam, ut valde
consentaneum est, odio habent, et undique quae-
runt funditus, si queant, perdere. Etenim arbi-
trantur illos enuntiuros esse multa illa in natura
ipsorum ac prioribus secreta, ut qui norint accu-
rate omnia, et nudos ipsos inspexerint. Hoc igitur
est, quod illos angit. Omnes enim accurate
similes sunt pulcherrimis illis libris, quorum aurei
vinbilici, purpureique coloris membrana exte-
rior: intus autem vel Thyestes est liberos suos
epula-

14. Φύσεως] Si usquam, hic certe, late pa-
tere videtur Φύσεως appellatio, quae cor-
poris et animi morbos, ingenium, mores,
vitam totam comprehendat. Gesner.

κνων ἐσιώμενος, ἢ Οἰδίπας τῇ μητρὶ ξυνών, ἢ
 Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα ὀπυίων. τοιῶτοί καὶ
 αὐτοί εἰσι, λαμπροί, καὶ περίβλεπτοι, ἔνδον
 δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν
 σκάνοντες. ἕκαστον γὰρ αὐτῶν ἔν θ' ἐκλήσῃς,
 δράμα ἢ μικρὸν εὐρήσεις Εὐριπίδεσιν, ἢ Σοφο-
 κλέας. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα εὐανθής, καὶ χρυ-
 σῆς ὁ ὀμφαλός· ταῦτ' ἐν ξυνεπιστάμενοι αὐτοῖς,
 μισῶσι, καὶ ἐπιβελεύουσιν, εἴ τις ἀποδᾶς ἀκρι-
 βῶς, κατανενοηκῶς αὐτὰς ἐκτραγωδήσει, καὶ
 πρὸς πολλὰς ἐρεῖ.

Βέλομαι δ' ὅμως ἔγωγε, ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεί-
 νος, εἰκόνα τινὰ τῶ τοιῶτα σοὶ βίε γράψαι, ὅ-
 πως ἐς αὐτὴν ἀποβλέπων, εἰδῆς εἴ σοι παριτη-
 τέον

epulatus, aut Oedipus cum matre concumbens,
 aut duas simul sorores Tereus subigens. Tales
 et hi sunt, splendidi et conspicui, intus vero sub
 purpura tragoediam multam tegentes. Si enim
 vnumquemque eorum euolvas, actum inuenies
 haud paruum, Euripidis alicuius, aut Sophoclis
 ingenio dignum: extra autem sunt purpura florida,
 et umbilicus aureus. Horum ergo sibi conscii
 odio habent et struunt infidias, si quis ab illis se-
 iunctus, qui accurate ipsos norit, tragoediam ipsos
 faciat, et in vulgus de ipsis narret.

42. Volo tamen ego vt Cebes ille imaginem
 tibi quamdam talis vitae depingere, vt illa perspe-
 cta constituas, vtrum in eam tibi ingrediendum
 sit.

τέων ἑστίν ἐς αὐτήν. ἡδέως μὲν ἔν' Ἀπολλῶντινος,
ἢ Παρράσιᾳ, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφράνορος ἂν
ἐδεσθῇ ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δὲ ἄπορον νῦν
εὑρεῖν τινα ἔτω γενναῖον, καὶ ἀκριβῆ τὴν τέ-
χνην, ψιλὴν ὡς οἶόν τέ σοι ἐπιδείξω τὴν εἰκόνα,
καὶ δὴ γεγράφθω προπύλαια μὲν ὑψηλά, καὶ
ἐπίχρυτα, καὶ μὴ κατὰ ἐπὶ τῷ ἐδάφει, ἀλλ'
ἂνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφῳ κείμενα, καὶ ἡ ἀνοδος
ἐπιπολὺ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθον. ἔχασα, ὡς
πολλὰκις ἤδη πρὸς τῷ ἄκρῳ ἔσεσθαι ἐλπίσαν-
τας, ἐκτραχηλισθῆναι, διαμαρτόντος τῷ πο-
δός· ἐνδον δὲ ὁ Πλάτων αὐτὸς καθήσθω, χρυ-
σῆς ἄλος, ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπέ-
ρασος, ὃ δ' ἐρασῆς μόγις ἀνελθὼν, καὶ πλησια-
σας

fit. Libenter itaque Apellem quemdam, aut
Parrhasium, aut Actionem, aut Euphranorem et-
iam ad picturam adhiberem. Quandoquidem vero
fieri non potest, ut nunc inueniatur aliquis eo
vel ingenio vel artis praestantia; tenuem tibi,
quantum a me potest, imaginem ostendam. Pin-
gatur itaque vestibulum altum, inauratum, nec
infra in solo, sed supra terram in colle situm: ad-
scensus longus sit et arduus, lubricusque, ut saepe
qui in summo se iam sperarent esse, vestigio fal-
lente euertantur. Intra vero Plutus sedeat ipse,
aurea specie totus, formosus idem atque amabilis.
Amator autem, qui aegre adscendit, et ad ianuam
accessit,

σας τῇ θυρᾷ, τεθηπέτω, ἀφορῶν εἰς τὸ χρυ-
 σίον. παραλαβῆσα δὲ αὐτὸν ἡ Ἑλπίς, εὐπρόσ-
 ωπος καὶ αὐτῇ, καὶ κομιῶν ἀμπεχομένη ἐσα-
 γέτω, σφόδρα ἐκπεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τὸν-
 τεῦθεν δὲ, ἡ μὲν Ἑλπίς αἰεὶ προηγείσθω. θια-
 δεξάμεναι δ' αὐτὸν αἱ καὶ γυναῖκες, Ἀπάτη,
 καὶ Δελεία, παραδύτουσαν τῷ Πόντῳ. ὁ δὲ,
 πολλὰ τὸν ἀθλιὸν καταγυμνάσας, τελευτῶν,
 ἐγχειρισάτω αὐτὸν τῷ Γῆρῳ ἤδη ὑπονοσῶντα,
 καὶ τετραμμένον τὴν χρόαν· ὑστάτη δὲ ἡ Τβρεῖς
 ἐπιλαβομένη, συρῆτω πρὸς τὴν Ἀπόγνωσιν· ἡ
 δ' Ἑλπίς, τὸ ἀπὸ τῆς ἀφανῆς ἀποητάσθω,
 καὶ μηκέτι καθ' ἑς εἰσῆλθε τὰς χρυσῆς θυρῶ-
 νας, ἐκ τίνος δ' ἀποσρόφῃ καὶ λεληθυῖας ἐξό-
 δε

accessit, obstupescat oculis in aurum directis. Ad-
 sumtum vero spes, formosa et ipsa, et pictam ve-
 stem induta introducat, valde in ingressu percussam.
 Inde vero Spes quidem praecedat semper, exci-
 pientes autem illum mulieres aliae, Fraus, et Ser-
 nitus, tradant Labori. At hic postquam multum
 exercuit miserum, commendet eum Senectuti,
 iam aliquantum segrotantem et colorem verten-
 tem: ultima vero Contumelia comprehensum
 abducat ad Desperationem. Spes ab hoc inde loco
 auolet, nec conspiciatur amplius: ipse vero non
 iam per aureum qua ingressus fuerat vestibulum,
 sed per auerium quemdam et latentem exitum nu-
 dus

δε ἐξωθεῖσθαι, γυμνός, πρᾶγμωρ, ὠχρὸς, γέ-
ρων, τῇ ἐτέρᾳ μὲν τὴν Αἰδῶ σκέπων, τῇ δε-
ξιᾷ δὲ αὐτὸς ἐαυτὸν ἄγχων· ἀπαντᾷ δ' ἐξ-
ιόντι ἡ Μετανοία δακρύσασα ἐς ἄδεν ὄφελος, καὶ
τὸν ἄθλιον ἐπαπολλύσασα.· τὰτο μὲν ἔσω τὸ τέ-
λος τῆς γραφῆς· σὺ δ' ἦν, ὧ ἄρισε Τιμόκλειε,
αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, ἐνόησαν,
εἰ σοι καλῶς ἔχει, προσελθόντα εἰς τὴν εἰκόνα
κατὰ ταύτας τὰς θύρας, ἐκεῖνην τὴν ἔμπαλιν
αἰσχρῶς ἄτως ἐκπεσεῖν. ὃ, τι δ' ἂν πράττης,
μέμνησο τῆς σοφῆς λεγοντος, Ὡς θεὸς ἀναίτιος,
αἰτία δὲ ἐλεγμένα.

dus extrudatur, ventre prominulo, pallidus, se-
nex, altera manu pudenda tegens, altera autem
suum ipse collum angens. Occurrat exeunti Poe-
nitentia nequidquam plorans, et magis perdens
perditum. Hic quidem picturae finis erit. At tu,
Timocles optime, ipse iam diligenter inspiciens
singula, cogita, an bonum tibi putes, ingressum
te in vitam depictam per illas portas, altera illā
ianua turpiter adeo elabi. Quidquid autem fece-
ris, sapientis viri memento, qui innocens, in-
quit, Deus est, culpa vero eligentis.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘῶ
ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

Πάλαι σκοπῶ πρὸς ἑμαυτὸν, ὧ καλῆ Σαβῖνε, ἅτινά σοι εἰκὸς ἐπελθεῖν ἢ εἰπεῖν ἀναγνόν-
τι ἡμῶν τὸ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῶ συνόντων βι-
βλίον. ὅτι μὲν γὰρ ἐκ ἀγελαστὶ διεξήεις αὐτὸ,
καὶ πάνυ μοι πρόδηλον. ἃ δὲ μεταξὺ καὶ ἐπὶ
πᾶσιν ὑπὸ σὲ ἐλέγετο, ταῦτα νῦν ἐφαρμόττειν
ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τοίνυν μὴ κακὸς
ἐγὼ μαντικὴν, δοκῶ μοι ἀκχεῖν σε λέγοντος, εἴ-
τά τις αὐτὸς ταῦτα γεγραφώς, καὶ κατηγορίαν
ἔτω δεινὴν κατὰ τῆ τοιόχτε βίᾳ διεξελθὼν, ἔ-

ΠΕΙΤΑ

Defensio eorum qui mercede
conducti in potentiorum
convictu sunt.

Olim apud me confidero, pulcher Sabine, quid
in mentem tibi venisse probabiliter dicam,
legenti nostrum de mercenariis familiaribus libel-
lum. Nam id quidem omnino certum habeo,
non sine risu te illum percurrisse. Quae vero in-
teriecto tempore et post omnia a te dicta sint, ea
nunc componere his, quae legisti, studeo. Nisi
igitur male ego vaticinari didici, videor mihi au-
dire te dicentem ista: Et est, qui postquam scri-
psit ipse talia, et grauem adeo accusationem con-
tra hoc vitae genus explicauit, repente omnium
oblitus,

πειτα πάντων ἐκλαθόμενος, ὁ δὲ Ζεὺς, Φησί, μεταπεσόντος, ἐκὼν ἑαυτὸν Φέρων ἐς δαλείαν ἔ-
τω περιφανῇ καὶ περιβλεπτον ἐνῆκε; πόποι Μι-
δαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπει-
σαν αὐτὸν ἀφείναι μὲν τὴν ἐκ παίδων Φίλην
καὶ σύντροφον Ἑλευθερίαν, πρὸς αὐτῷ δὲ ἤδη
τῷ Αἰακῷ γενόμενον, καὶ μονοναχὶ τὸν ἕτερον
πόδα ἐν τῷ πορθμαίῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυ-
τὸν ἔλκεσθαι καὶ Φέρεσθαι, καθάπερ ὑπὸ
κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἷά ἐστι
τῶν τρυφώντων πλεσίων τὰ σφυγγία, καὶ τὰ
κεφάλια (15). πολλὴ γὰρ ἡ διαφωνία τῶ νῦν βίβ

πρὸς

oblitus, cadente, vt aiunt, aliter calculo, sua se
sponte in manifestam adeo conspicuamque serui-
tutem demiserit? Quot hunc Midæ et Croesi et
Pactoli integri in sententiam aliam traduxere, vt
relicta amica illa a teneris inde et cui innutritus est
libertate, cum iam prope ipsum est Aeacum, et
tantum non alterum pedem in cymba Charontis
habet, praeberet se trahendum agendumque tam-
quam aureo circa ceruices collari deuinctum, qua-
les sunt delicatiorum diuitum fimiolæ et parui
sciuri. Multum ergo hæc vita et illa scriptio dis-
crepant.

15. Κεφάλια] Cum aliquid dandum esset in
versione, quod responderet τοῖς κεφαλίοις,
in tanta sententiarum diuersitate placuit et
nobis aliquid audere, et ponere. Interim,
quasi legeretur σκιζράλια, quod a distan-

πρὸς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω τῷ ποταμοῦ
χωρεῖν, καὶ ἀντεγράψθαι τὰ πάντα, καὶ παλιν-
ᾠδεῖν πρὸς τὸ χεῖρον, τῷτ' ἂν εἴη, ἔχ' ὑπὲρ
Ἑλένης, μὰ Δί', ἐδ' ὑπὲρ τῶν ἐπ' Ἰλίου γενο-
μένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένων τῶν λόγων κα-
λῶς πρότερον εἰρησθαι δεκάντων.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἰκός, λέλε-
νται σοι· ἐπάξεις δὲ ἴσως καὶ πρὸς αὐτὸν ἐμὲ
συμβελὴν τινα τοιαύτην, ἐκ ἀναιρον, ἀλλὰ Φι-
λικήν, καὶ οἷω σοι χρηστῶ καὶ Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ
πρέπασαν· ἣν μὲν ἔν κατ' ἀξίαν ὑποδύς τὸ σὺν
πρόσω-

crepant, et hoc sane fuerit illud, quod aiunt,
*contra flumen retro ire, et inuersa omnia, et in
peius recantare*, non de Helena per Iouem, aut
his, quae ad Ilium gesta sunt, sed cum opere et
factis retractantur, quae bene antea dicta vide-
bantur.

2. Haec quidem ad te ipsum, ut consentaneum,
a te dicta sunt. Subiicies autem forte ad me ipsum
etiam consilium quoddam eiusmodi non intempe-
stium, sed amicū, teque virum bonum et sa-
pientem decens. Si igitur pro dignitate sumtam
perfo-

te non satis presse pronuntiatum in κερύ-
λια mutasse librarius potest. Sciuri certe
hodie in deliciis quorundam: et fuisse olim
vel maxime *amabiles*, apparet ex Martialis
V, 38. *Gesner*.

πρόσωπον ὑπεκρίνωμαι, εὖ ἂν ἡμῖν ἔχοι, καὶ
τῷ λογίῳ θυσομεν. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ σὺ προσθή-
σεις τὰ ἐνδέοντα. ὦρα τοίνυν μετασχευάσαν-
τας ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέ-
χεσθαι ταμνόμενον, καὶ καίόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ
σωτηρίᾳ, σὲ δὲ ἐπιπάττειν τῶν Φαρμάκων, καὶ
τὴν σμίλην ἅμα πρόχειρον ἔχοντα, καὶ τὸ καυ-
τήριον διάπυρον· καὶ δὴ παραλαβὼν τὴν φή-
τραν, σὺ ταῦτα πρὸς μὲ ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις.

Πάλαι μὲν, ὦ Φιλότης, ὡς εἰκὸς, εὐδοκίμη-
ταί σοι ταῦτ' ἐν τῷ σύγγραμμά, καὶ ἐν πολλῷ πλή-
θει δειχθὲν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγᾶν-
το, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅποσοι
ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἢ
τῆ

personam tuam egero, bene res habet, et Elo-
quenti Deo sacrificabimus: sin minus, at tu quas
desunt adicies... Tempus igitur est, conuersa
læcena me silentio secandum vrendumque, si opus
sit, salutis causa præbere; te vero medicamenta
inspergere, cultrumque in promptu habere, et
candens canterium. Iamque suntis dicendi par-
tibus tu hæc ad me, Sabine, dicis.

3. Olim sane, amice, vt par erat, ad famam
tibi hoc scriptum profuit, et eo tempore, quo in
magna concione recitaretur, vt narrarunt mihi,
qui tum audiere, et priuatim apud eruditos, qui
cognoscere illud et in manu habere dignati sunt.

τε γὰρ τῶν λόγων παρασκευή, ἔμειπτή, καὶ ἡ ἰσορία πολλή, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἔκαστα σαφῶς ἔλθῃτο· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις, ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφῶς αὐτὰς εἰς δαλείαν ὑπάγοισιν. ἐπεὶ δέ σσι μετέδοξε βελτίονα ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν Ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν εἶναι, ζηλώσαι δὲ τὸ ἀγεννέστατον ἐκείνο ἱαμβεῖον·

“Ὅπως τὸ κέρδος, παρὰ Φύσιν δαλευτέον.

ὄρα, ὅπως μηδεὶς ἔτι ἀκέσσηται σε ἀναγινώσκοντος αὐτό· ἀλλὰ μηδ' ἄλλω παράσχης τῶν τὸν παρόντα σε βίον ὀρώντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα· εὐχε δ' Ἐρμῇ τῷ χθονίῳ, καὶ τῶν ἀκηκούστων

Etenim verborum in eo apparatus non contemnendus, et historiae multum, et rerum peritia, et quod aperte omnia dicerentur: et inaxiue, quod vtilia omnibus essent, eruditis praesertim, ne per ignorantiam ipsi in servitutem se coniiciant. Postquam vero mutata sententia tibi visum est, meliora haec esse, et longum libertati valedicere, imitarique ignavum illum versiculum:

Vbi lucra magna, serviant et liberi:

vide, ne quis imposterum audiat te illud praelegentem, sed nec alii cuiquam eorum, qui praesentem vitam tuam inspiciunt, copiam facito legendi; sed infero Mercurio vota nuncupa, ut hos, qui

κοῦτων πρότερον, πολλὴν λήθην κατασημάσαι·
 ἢ δόξεις τῷ τῷ Κορινθίῳ μῦθον ταυτὸν τι πε-
 κονθέναι, κατὰ σαυτῆ ὁ Βελλεροφόντης γεγρα-
 φὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Διῶ, ἔχ' ὁρῶ τὴν
 ἀπολογίαν, ἣτις ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο
 πρὸς τὰς κατηγορεῦντας· καὶ μάλιστα, ἣν συνγέ-
 λωτι αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινῶντες μὲν τὰ γεγραμ-
 μένα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ
 τὸν συγγραφεὰ δαλεύοντα ὀρῶντες, καὶ ἐκόντα
 ὑποτιθέντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ.

Οὐκ ἀπειμότεα γέν' ἂν λέγοισιν, εἰ λέγοισιν, ἦ-
 τοι ἄλλα τῷ γενναίῳ ἀνδρὶ εἶναι τὸ βιβλίον·
 καὶ σὲ τὸν κολοῖον, ἄλλοτρίαις πτεροῖς ἀγάλλε-
 σθαι· ἢ εἴπερ σὸν ἐσιν, ὁμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ
 ποιεῖν·

qui prius audiere, Lethaeis aquis perfundat: alio-
 quin videbitur idem tibi usu venisse, quod est in
 fabula Corinthia, et ipse contra te Bellerophon
 scripsisse libellum. Ita enim me Iupiter amet,
 ut non video, quam causam, quae quidem spe-
 ciem habeat, contra accusantes possis dicere: prae-
 sertim si cum risu hoc faciant, laudantes scripta,
 et quae in illis elucet, libertatem, ipsum vero scri-
 ptorem servare videntes, qui sponte collum iugo
 submiserit.

4. Non absurde itaque dixerint, si dixerint,
 aut alterius cuiusdam fortis viri esse librum, teque
 graculum alienis superbire pennis; aut, si tuus
 sit, idem te, quod Salaethum facere, qui acer-

ποιεῖν· ὃς πικρότατον κατὰ μοιχῶν τοῖς Κρο-
τωνιάταις νόμον θείς, καὶ θαυμαζόμενος ἐπ' αὐ-
τῷ, μετὰ μικρὸν αὐτὸς ἐάλω, μοιχεύων τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. περὶ πόδα 16) τοίνυν καὶ
σὲ τὸν Σάλαιθον ἐκείνον Φαίη τις ἂν· μᾶλλον
δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκείνος, ἔρωτι μὲν ἀλούς
ὥς ἔφασκεν ἀπολογούμενος, ἐκὼν δὲ μάλα εὐψύ-
χως ἐς τὸ πῦρ ἀλλόμενος, καί τοι ἐλεάντων αὐ-
τὸν ἤδη Κροτωνιάτῶν, καὶ ἐνδιδόντων Φυ-
γεῖν, εἰ βέλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ἢ παρὰ μικρὸν ἀτο-
πώτερον, ἀκριβέστερος μὲν ἐν ταῖς λόγοις τὴν τῷ
τοιαύ-

bissima apud Crotoniatas lege contra adulteros
lata, eam ob causam celebratus, non ita multo
post in adulterio cum fratris vxore deprehensus
est. Ad amissim igitur te quoque Salaethum il-
lum aliquis dixerit. Quin tolerabilius ille, amore
qui captus esset, quemadmodum in causa dicen-
da commemorauit, et ultro in ignem atque ani-
mosè infilierit, misericordia licet illius iam tan-
gerentur Crotoniatae, et fugae atque exilii, si vo-
luisse, copiam facerent. Tuum autem haud
paullo absurdius factum est, qui seruilem huius
vitae

16. Περὶ πόδα] Brodaeus Miscell. IX. cap. 14.
legit παραπῶδως. Sed post eum satis hunc
locum munivit Is. Casaubonus ad Theophras-
ti Charact. cap. 5. vbi docet περὶ πόδα
Graecos dixisse de omnibus, quae apta essent,
et conuenirent. Iensius.

τοιῆτα βίᾳ δαλοπρέπειαν, καὶ κατηγοροῦντος, εἴ
τις εἰς πλῆσις τινὸς ἐμπροσθεν, καὶ καθείρξας
ἐαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων,
καὶ ποιῶν. ἐν γῆρα δ' ὑσάτω, καὶ σχεδὸν ἤδη
ὑπὲρ τὸν ἔδον, ἔτιω ἀγεννῆ λατρείαν ἐπ' ἀννηρη-
μένα, καὶ μονοναχί καὶ ἐμπομπεύοντος αὐτῆ,
ἔσω γὰρ Φασιν ἐπισημότερος εἶναι δοκεῖς, τοσά-
τω καταπαραστέρος ἀν' δόξειας εἶναι, ἀντιφω-
νῆντος τῷ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ.

Καίτοι τί δεῖ κακὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν,
μετὰ τὴν θαυμαστὴν τραγωδίαν λέγεσθαι.

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις ἂν αὐτῷ σοφός,

Οὐκ

vitae humilitatem accurata oratione excusseris, ac-
cusamurisque; si quis in diuitis alicuius domum
incidens et concludens se, sexcenta incommoda
et pati et facere sustineat; extrema vero senectute,
et superato fere lumine, ignauam adeo sexuplitem
subieris, et tantum non in ea te, tamquam in
pompa quadam ostentes. Quanto igitur, in-
quiunt, insignior esse videris, tanto magis idem
videare ridiculus, reclamante quam nunc agis vita
libello tuo.

5. Quamquam quid opus est, nouam contra
te accusationem circumspicere, post admirabilem
illam Tragoediam, quae

Odi, inquit, Sophistam, qui sibi nihil sapit;

Οὐκ ἀπορήσῃσι δὲ οἱ κατηγοροῦντες καὶ ἄλλων
 παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν τοῖς τρα-
 γικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάζουσιν, οἱ ἐπὶ μὲν τῆς σκη-
 νῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐ-
 τὸς Ἡρακλῆς εἰσιν· ἔξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδη-
 μος, ἀποθέμενοι τὰ προσωπεῖα, γίνονται ὑ-
 πόμισθοι τραγωδῶντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συ-
 ριττόμενοι· ἐνίοτε δὲ, μασιγέμενοί τινες αὐτῶν,
 ὡς ἂν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ τὸ τῷ πιθῆ-
 κε πεπονθέναι σέ φησασιν, ὃν Κλεοπάτρα τῇ
 πάνυ Φασὶ γενέσθαι, ἐκεῖνον γὰρ διδάχθέντα
 τέως μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμε-
 λῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μένοντα ἐν τῷ
 σχήματι, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ
 τοῖς

Nec deerunt his, qui accusare volent, etiam alia
 in te argumenta: sed alii Tragicis te actoribus ad-
 similabunt, qui in scena quidem Agamemnon
 unusquisque, aut Creon, aut ipse adeo Hercules
 sunt; extra vero Polus aut Aristodemus personis
 depositis fiunt mercenarii, tragoedi, qui excidunt
 interdum exhibenturque, interdum vero etiam,
 si ita videatur spectatoribus, flagellis quidam illo-
 rum caeduntur. Alii idem tibi vsu venisse di-
 cent, quod simiae, quam Cleopatrae ajunt fuisse.
 Illam enim edoctam aliquamdiu quidem saltasse
 decenter admodum, modulateque, ac multae
 fuisse admirationi, quae et habitum suum seruet, et
 decorum custodiret, et hymenaeum voce tibia-
 que

τοῖς αἰδοσὶ καὶ αὐλῶσι συνημέμενον 17) Τρέ-
ναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδας, αἰνῶν, ἢ ἀμνυδα-
λον πόρρω κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσαντα
τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συν-
αρπάσαντα κατὰ τρεῖς γειν, ἀπορρέψαντα, μάλ-
λον δὲ συντρέψαντα τὸ πρόσωπον.

Καὶ σὺ τοίνυν, Φαίεν αὖ, ἐχ' ὑποκριτῆς. ἀλ-
λὰ ποιητῆς τῶν καλῶν, καὶ νομοθέτης γενό-
μενος, ὑπὸ ταύτῃ τῇ ἰσχάδι παραφανεύ-
σης, ἡλέγχθης πίθηκος ὢν, καὶ ἀπ' ἀνδρ' χεί-
λες φιλοσοφῶν, καὶ ἑτέρα μὲν κεύθων ἐνὶ φρε-
σιν,

que canentibus motus accommodaret: conspectis
vero ficibus, opinor, aut amygdala procul ia-
cente, longum vale dixisse tibiis et modis et fal-
tationibus, correptosque fructus abiecta vel con-
trita potius persona, deuorasse.

6. Et tu igitur, dixerint, non actor, sed poeta
rerum pulcherrimarum et legislator qui fueris, ab
hac ostensa ficu sumius esse, et a primoribus labris
philosophari conuictus es, atque *Mente aliud ce-*

F 5. *lare,*

17. Συνημέμενον] Et si συνημέμενον aliquo mo-
do exponi queat, ut *conuenientiam*, gestuum-
ue compositionem cum cantantibus conue-
nientem significet; tamen lectio *Codd. B.*
συνκινέμενον adeo hac videtur melior, ut
eam vel in contextum recipiendum putem,
et versiones iam olim ita sunt compositae,
ut hoc ipsum expressisse videantur. *Roiss.*

σιν, ἀλλὰ δὲ λέγων, ὡς εἰκότως ἂν τινὰ ἐπὶ
 σὲ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λέγεις καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινείσθαι
 ἀξιοῖς, χεῖλα μὲν σὲ εἰδήσῃ, ὑπερώην δ' αὖ-
 χμῶσαν καταλέλοιπε. τοιγαρὶν παρὰ πόδας
 εὐθύς ἑτίσας δίκην, προπετῶς μὲν θρασυτάμο-
 νος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρεῖας, μετὰ μικρὸν δὲ
 μονοεσχί ὑπὸ κήρυξιν ἑξομολάμετος τὴν ἐλευ-
 θερίαν. καὶ ζῶναι ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν
 ἐφεστῶσα σοι εὐδοκιμᾷντι, ἐφ' οἷς κατηγόρεις
 τῶν ἄλλων, καταγελαῖν, ὡς ἂν θεὸς εἰδυῖα τὴν
 μέλυσάν σοι ἐς τὰ ὅμοια μεταβολὴν, καὶ ὅτι
 ἔκεις τὸν κόλπον πτύσας πρότερον, ἤξίς κατη-
 γορεῖν τῶν διὰ ποιμίκας τινὰς τύχας τοιαῦτα
 πράττειν ὑπομεινόντων.

Εἰ

*lare, aliud sed promere verbis; ut iure aliquis de
 te dicat, quae dicis, et propter quae laudem ad-
 fectas, ea Labra rigasse quidem, siccum liquisse pa-
 larum. Itaque e vestigio statim poënas dedisti,
 qui temere audaciam sumseris contra hominum
 necessitates, paullo post autem tantum non sub
 praecone libertatem eiuraveris. Ac videtur, lau-
 dibus tibi hominum ab accusatione aliorum flo-
 renti, a tergo adstans Adrastea te derisisse, quae
 tamquam Dea, futuram tuam ad idem vitae ge-
 nus mutationem videret, atque illud etiam, quod
 non despuens ante in tuum finem, accusares
 eos, qui per quamdam fortunae varietatem facere
 talia sustinerent.*

7. Si

Εἰ γὰρ ὑπόθοιτό τις τῷ λόγῳ τὸν Αἰσχίνην μετὰ τὴν κατὰ τῷ Τιμάρχῃ κατηγορίαν αὐτὸν ἀλῶναι, καὶ Φωραθῆναι τὰ ὅμοια πάσχοντα, πόσον ἂν οἶει παρὰ τῶν ὁρώντων γενέσθαι τὸν γέλῳτα, εἰ Τιμάρχον μὲν εὐθύνει ἐπὶ ταῖς κατ' ὥραν ἡμικρημέναις, αὐτὸς δὲ γέγων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρηνόμει; τὸ δ' ὅλον, ἐκείνῳ τῷ Φαρμακοπώλῃ ἔσθαι, ὃς ἀποκηρύττων βηχὸς Φάρμακον, καὶ αὐτίκα παύσειν τὰς πάσχοντας ὑπισχνάμενος, αὐτὸς μεταξὺ σπώμενος ὑπὸ βηχὸς ἐφαίνετο.

Ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἴποι τις ἂν, οἷος σὺ κατηγορῶν, ἐν ᾧ τῷ ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρ-
ερχόμε-

7. Si quis igitur hoc declamationi argumentum ponat, Aeschinē post Timarchi accusationem ipsum deprehendi patientem similia: quantum a spectantibus risum putas oriturum, si Timarchum quidem in iudicium vocet ob ea, quae in flore aetatis peccauerit, ipse vero iam senex, eadem in se designet. In summa, Pharmacopolae illi similis es, qui tussis remedium praedicans, et statim liberaturum se illa laborantes pollicitus, ipse interim conuelli a tussi cerneretur.

8. Haec igitur, et in hoc genere multa alia, dicat aliquis tui similis accusator in argumento ita copioso, et mille dicendi opportunitates praebente.

εχομένη· ἐγὼ δὲ ἤδη σκοπῶ, ἥντινα καὶ τῶν
 πωμαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν. ἄρ' αὖ μοι κράτιστον
 ἐθελοκακήσαντα, καὶ τὰ νῦν ἐπιστρέψαντα,
 καὶ ἀδικεῖν ἐν ἀρνεύμενον, ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐκείνην
 ἀπολογίαν καταφυγεῖν; λέγω δὲ τὴν τύχην,
 καὶ μοῖραν, καὶ εἰμαρμένην, καὶ παρατεῖσθαι
 συγγνώμην ἔχειν μοι τὰς ἐπιτιμῶντας, εἰδό-
 τας, ὡς ἀδενὸς ἡμεῖς κύριοι, ἀλλ' ὑπὸ τινος κρείτ-
 τονος, μᾶλλον δὲ μιᾶς τῶν προειρημένων ἀγέ-
 μεθα, ἔχ' ἐκόντες, ἀλλ' ἀνάγκη παντὰ πασὶν
 ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν, ἢ τὰτο μὲν
 κομιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ἃ δ' ἂν σύ με, ὦ φιλό-
 της, ἀνάσχοιο τοιαύτην ἀπολογίαν προῖσχό-
 μενον, καὶ συνήγορον τὸν Ὅμηρον παραλαμβάν-
 οντα, καὶ τὰ ἐκείν' ἐπὶ ῥαψωδῶντα·

Μοῖ-

bente. Ego vero iam dispicio, qua via ad causam
 dicendam adgrediar. Numquid optimum fuerit,
 sponte me succumbere, et tergum praebere, nec
 negare peccatum, sed ad communem illam de-
 precessionem confugere: Fortunam dico, et Par-
 cam, et Fatum, ac rogare veniam hos, qui me
 reprehendant, cum sciant, nullius rei penes nos
 arbitrium esse, sed a praestantiorē natura, aut po-
 tius ab vna earum, quas praediximus, agi non
 sponte nostra, sed extra causam vndiquaque con-
 stitutos, quidquid dicamus faciamusquē? An pla-
 ne hoc plebeium, ut neque tu me, amice, feras,
 talem defensionem si praetendam, et Homerum
 advocatum adsciscam, versusque illius recitem:

Fa-

PRO MERCEDE CONDUCTIS 593

Μοῖραν δ' ἔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμε-
να ἀνδρῶν.

καὶ τὸ·

Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μή-
τηρ.

Εἰ δὲ τῆτον ἀφείς τὸν λόγον, ὡς ἔπᾶνυ ἀ-
ξιόπισον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων,
μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης δελεα-
σθεῖς, ὑποσῆναι τὴν παρῆσαν συνκσίαν, ἀλλὰ
τὴν σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν καὶ μεγαλόνοϊαν τοῦ
ἀνδρὸς θαυμάσας, ἐθελῆσαι κοινωνῆσαι πρά-
ξεων τῷ τοιούτῳ, δέδοικα, μὴ πρὸς τῇ ἐπιφερο-
μένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλαβὼν,
κατὰ εὐρίσκωμαι ἤλω, φασίν, ἐκκρέων τὸν ἥ-
λον, καὶ μείζονί γε τὸν σμικρότερον, ὅσω κολα-
κεία

*Fatum equidem nullum dico effugisse virorum:
et illud:*

Nascenti neuit, genitrix cum funderet aluo.

9. Sin relicta hac oratione tamquam non valde
probabili, illud dicam, me neque a pecuniae, ne-
que ab alia id genus cupiditate illectum, subiisse
praesentem conuictum, sed prudentiae, fortitu-
dinis, et magnanimitatis in hoc viro admiratione
voluisse in communionem venire illius actuum:
metuo, ne ad intentatam accusationem adulatio-
nis insuper crimen subeam, deprehendaturque clauo
quod aiunt clauum eiicere, maiori minorem, in
quan-

κεῖα τῶν ἄλλων ἀπάντων κακῶν, τὸ δαλοπρε-
πέσατον εἶναι, καὶ ταύτη χειρίζον νενόμισα.

Τί ἔν ἄλλο, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα λέ-
γειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲ ἐν
ὑγίᾳ εἰπεῖν ἔχειν; μία μοι ἴσως ἐκείνη ἀγκυρα
ἔτι ἄβροχος, ὁδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νό-
σον· καὶ μετὰ τῶν, τὴν πενίαν, πάντα
ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσιν, ὡς ἐκΦύγοι
τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ ἔκ ἀκαιρον ἴσως
καὶ τὴν τῷ Εὐριπίδῃ Μήδειαν παρακχλῆσαι παρ-
ελθῶσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμῶ ἐκεῖνα τὰ ἰαμβεῖα, μι-
κρὸν αὐτὰ παρωδήσασαν·

Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα δρᾶν μέλλω κακά.

Πενία

quantum adulatio malorum omnium reliquorum
maxime feruile esse, et hoc ipso nomine pessimum,
perhibetur.

10. Quid igitur, si neque haec, neque illa di-
cenda videntur, aliud relinquitur, quam vt con-
fitear, nihil quidquam sani me quod dicam ha-
bere. Illa forte vna mihi ancora adhuc in sicco
est, deplorare senectutem, et morbum, et cum
his paupertatem, facere omnia ac pati persuaden-
tem, vt quis illam effugiat: vbi forte nec intem-
pestiuum fuerit Euripidis Medeam aduocare, vt
in medium progressa dicat pro me iambos illos
paullum quiddam inflexos:

Nec me fugir, quantum scelesti moliar,

Sed

Παρία δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Τὸ μὲν γὰρ τῷ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς
ἐκ οἶδεν ἐκ ἀπαξιῶντος, καὶ ἐς βωθυκῆτα πόν-
τον σφᾶς αὐτὲς ῥίπτειν, καὶ κατὰ κρημνῶν γε
ἡλιβάτων, εἰ μέλλοι τις ἔτιως ἀποδράσασθαι τὴν
πενίαν.

Ταῦτα μὲν εἶναι δοκεῖ, ἃ τις ἂν ὡς ἐν τοιού-
τῳ ἀπολογῆσασθαι ἔχοι, ἔκ παντὶ εὐπρόσωπον
ἐκασὸν αὐτῶν. σὺ δέ μοι θάρρει, ὦ ἑταῖρε, ὡς
ἔδενι τέττων ἐμῷ χρησομένῃ. μὴ γὰρ τοιᾶτός
ποτε λίμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν Κυλ-
λάραβιν 18) σπείρειν ἐπιχειρεῖν. ἔδ' ἡμεῖς ἔτω
πένη-

Sed maior urget consiliis inopia.

Illa enim Theognidis vel me tacente quis ignorat,
non indignum putantis, vel in mare cetosum ab-
iicere se, vel montis ab aërii praecipitio, si quis
hoc modo queat effugere pauperiem?

11. Haec igitur esse videntur, quae quis in
tali re defendendi criminis causa dicere habeat,
quorum nullum vnum per se valde speciosum.
At bono te, sodalis, animo esse iubeo, vtpote
nullo horum me vsuro: ne enim talis vnquam
fames Argos deprehendat, vt *cauam Arabiam* fe-
rere conentur. Neque nos ita pauperes defensio-
nis

18. Κοίλην Ἀραβίην] Locus est vexatissimus.
Quae aut vbi gentium est caua illa Arabia?
Noui κοίλην Συρίαν, coele Syriam; memi-
ni Ἄργος dici κοίλον Sophocli, vti Εὐβοίην
κοίλην

πένητες εὐλόγη ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπαγίας τὰ
 τοιαῦτα κρησφύγετα πρὸς τὴν κατηγορίαν ζη-
 τεῖν. ἀλλὰ μοι ἐκείνο ἐνόησον, ὡς πάντοτε
 τὰ

nis rationabilis, vt prae inopia id genus effugia
 contra accusationem quaeramus. Sed illud mihi
 cogita,

κοίλην eidem, et Homero Λακεδαιμόνα
 κοῖλον cauam Lacedaemonem. Sic enim
 Graeci vocabant loca in vallibus, et humili
 loco sita, non in montibus. Sed Arabiam
 cauam esse nemo vsquam reperiet. Et, si
 quae esset, quid tamen illa ad Argiuos?
 Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν
 κυλλαραβίαν. Mihi tamen ad veram le-
 ctionem aditum aperuerunt. Legendum
 enim: ὡς τὴν κυλλαραβίαν σπεῖρειν ἐπιχει-
 ρεῖν. vt Cyllarabin velint scribere. Fuit Cyl-
 larabis gymnasium in Argolide. Istud gy-
 mnasium sacrum fuit, et vt pleraque alia,
 dedicatum diis, itaque vsibus humanis ex-
 emptum, vt ager eius coli non potuerit. In-
 de prouerbum hoc natum. *Gracuius*. Re-
 tinui in versione lectionem omnium, quan-
 tum constat, librorum: licet indicare non
 possim *cauam Arabiam*, vel melius aliquid
 excogitare *Gracuiana* emendatione, quae
 inde quaeque aliquid probabilitatis accipit,
 quod Ἀραβίην legunt omnes, non Ἀραβί-
 αν, quomodo scripturus videtur fuisse Lu-
 cianus, si Arabiam voluisset. *Gesner*.

τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλασίην
 ὑπόμισθον παρελθόντα, δελεῦειν, καὶ ἀνέχε-
 σθαι ὅσα μοι Φῆσι τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ
 πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πο-
 λιτευόμενον, ἐπὶ τῷ παρὰ βασιλέως μισθο-
 φορεῖν. διελθὼν δὲ, καὶ ἰδίᾳ καταθεῖς ἐκά-
 τερον, σκέπει, εὐρήσεις γὰρ τὸ τῶν μουσικῶν
 δὴ τῷτο, δις διὰ πασῶν, τὸ πρᾶγμα. καὶ
 τοσῶτον εὐκότας ἀλλήλοις τὰς βίβας, ὅσον μό-
 λιβδος ἀργύρῳ, χαλκὸς χρυσῷ, καὶ ἀνεμώνῃ
 ῥόδον, καὶ ἀνθρώπῳ πίδακος. μισθὸς μὲν γὰρ
 δὴ καίμει, καὶ νταῦτα, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τᾶττε-
 σθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα παμπόλλην ἔχει τὴν δια-
 φωνίαν.

cogita, multum omnino haec inter se differre,
 vtrum in domum diuitis cuiusdam mercede con-
 ductus aliquis ingrediatur, et ibi seruiat, susti-
 neatque quaecumque mihi dicit liber: an vero
 publicae rei partem aliquam tractans et pro virili
 parte administrans, mercedem eo nomine ab im-
 peratore accipiat? Nimirum percurrere, et separa-
 tim vnumquodque horum situm, considera. In-
 uenies sane Musicorum illud *Disdiapason*, hoc
 est eo quod maximum est interuallo, scriptum
 illud *distare a facto vno*, ac tantumdem sibi simi-
 lem vtramque vitam, quantum argento plumbum,
 aes auro, et anemone rose, et homini simius.
 Etenim merces quidem et illic et hic est, et quod
 alieno paretur imperio, et res ipsa plurimum dif-

Φωτίαν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δαλεία σαφής, καὶ τὸ
 πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκοτρίβων διαφέ-
 ρουσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιᾷτῳ προσιόντες. οἱ δὲ τὰ
 κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι καὶ ἔθ-
 νεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτὰς χρησίμους παρέχοντες,
 ἔκ ἂν εἰκότως ἐκ μίνας τῆ μισθοῦ διαβάλοιιντο,
 καὶ ἐς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας
 καθέλκοιντο. ἐπεὶ ἐκ ἂν Φθάνοι τις ἀπίστος
 ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας προσασίας· καὶ ἔτε οἱ
 τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροτεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πό-
 λεις ἀρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ
 στρατόπεδα ὅλα ἐγχειρίζομενοι, ὀρθῶς ποιήσα-
 σιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῷ ἔργῳ πρόσεςιν.
 ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἐνὸς σίμαι χρεὶ ἀνατρέπειν τὰ
 πάν-

crepat. Nam ibi quidem seruitus manifesta nec
 multum emtis mancipiis distant, qui ea lege ac-
 cedunt: at qui publicam rem tractant, et urbibus
 gentibusque integris utiles se praestant, eos ini-
 quum fuerit solius mercedis causa male audire,
 et in similitudinem communionemque criminis
 detrahi. Quandoquidem ubi primum aliquis o-
 mnes id genus praefecturas sustulerit: neque ipsi,
 qui tantas gentes procurant, neque qui urbium
 statum ordinant, neque quibus legiones et exer-
 citus integri mandati sunt, recte facient, cum
 merces ipsorum quoque operi proposita sit. Ve-
 rum non oportet vno omnia impetu euerte-
 re,

πάντα, οὐδ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων
καθιστάται.

Τὸ δ' ὅλον, ἃ τὰς μισθαρνῶντας ἅπαντας
ἐγὼ Φαύλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τοὺς
ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ προφάσει παιδεύσεως δου-
λεύοντας ὥκτειρον. ταῦτί δέ, ὧ ἐταῖρε, τὸ
ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἑτεροῦν ἐστίν,
εἴ γε τὰ μὲν οἴκοι, ἰσότιμα ἡμῖν· δημοσία δέ,
τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοινωνῶμεν, καὶ τὸ μέρος
συνδιαπράττομεν. ἐγὼ γ' ἔν, εἰ σκέψαιο, δό-
ξαιμ' ἂν σοι ἃ τὸ σμικρότατον τῆς Αἰγυπτίας
ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσά-
γειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τὴν προσήκασαν ἐπιτί-
θεσθαι, καὶ τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων
ἀπαξα-

re, nec vno loco qui mercedem accipiunt omnes
habere.

12. In vniuersum vero non omnes ego, qui mer-
cede locarent operas, miseram vitam dixi viuere,
sed eos miseratus sum, qui in domibus institutio-
nis obtentu seruiunt. Hoc vero nostrum, o so-
dalis, negotium longe diuersum est; quandoqui-
dem priuatim eodem quo ante loco sumus, pu-
blice autem in maximi partem imperii venimus,
eiusque partem vna administramus. Equidem,
si considerare velis, videar tibi non minimam
Aegyptii huius imperii partem mandatam habere,
iudicia dare et ordinem illis decentem adhibere,
et eorum quae aguntur dicunturque omnium comi-

ὑπάζα πάντων ὑπομνήματα γράφεισθαι, καὶ τὰς τε ῥητορείας τῶν δικαιολογούντων ἐνθμίζειν, καὶ τὰς τῷ ἄρχοντος γνώσεις πρὸς τὸ σαφές· αὐτὸν ἅμα καὶ ἀκριβέστατον σὺν πίσει τῇ μεγίστῃ διαφυλάττειν· καὶ παραδιδόναι δημοσίᾳ πρὸς τὸν αἰεὶ χρόνον ἀποκεισομένης. καὶ ὁ μισθὸς ἐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τῷ βασιλέως· ἔσμι· κρὸς ἔδὲ ἔτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δέ, ἔστω Φαῦλα ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθνος ἐπιτραπήναι, ἢ τινὰς ἄλλας πράξεις βασιλικάς.

Ἐθέλω γὰρ ἐν περὶ τῷ χρησάμενός τῃ παρρησίᾳ, καὶ ὁμοσε χωρήσας τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καὶ ὑπερβεβῆναι ἀπολογήσασθαι. καὶ δὴ

mentarios scribendos curare, et litigantium orationes moderari, et decreta principis quam discretissime potest et accuratissime, cum fide maxima conferuare, et publice tradere ad futuri temporis perpetuitatem reponenda. Porro merces non a priuato, sed ab Imperatore, nec parua illa, sed multorum talentorum: et post haec non spes quaedam exiguae, si fiant, quae consentaneum est fieri, sed futurum ut gens integra nobis committatur, aut actiones aliae principales.

13. Volo equidem ex abundanti, utens fiducia, et cominus congressus intentato crimini, ultra etiam quam oportet causam dicere, et illud nempe

ἤ Φημί σοι μηδέν αἰσθῆναι ποιεῖν. οὐδ' ἂν τὰς τὰ μέγιστα πράττοντας εἴπῃς, ὅτε μηδὲ βασιλεὺς αὐτὸς αἰσθῆναι ἐστίν. ἔ Φόρεας λέγω, καὶ δασαρχαί, ὅποσοι παρὰ τῶν ἀρχομένων ἐπέτειοι φοιτῶσιν· ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ αἰσθῆναι μέγιστος, ἑπαινοί, καὶ ἡ παρὰ πάντων εὐκλεία, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις προσκυνεῖσθαι. εἰκόνες δὲ, καὶ νεῶ, καὶ τεμένη, ὅποσα παρὰ τῶν ἀρχομένων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ τῶν φροντίδων, καὶ προνοίας, ἣν ἐκφέρονται προσκοπῆντες αἰεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιῶντες· ὡς δὲ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν ἣν ἐθέλης, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τῆ σωρῆ κορυφῆς, ἐφ' ἑκάστον τούτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὅ-
ψει

nempe dico tibi, neminem quidquam sine mercede facere. Neque tu mihi eos nomines, qui res maximas gerunt; cum neque ipse Imperator mercedis expers sit. Non vectigalia dico, neque tributa, quae a ciuibus quotannis veniunt: sed est Imperatori merces maxima laudes, et gloria apud omnes, et quod beneficiorum causa adoratur; statuæ porro et aedes, ac templa, quae habent a ciuibus, merces et ista sunt pro curis et prouidentia, quam adhibent procuranda semper publicare et in melius augenda. Nempe vt parua adsimulemus magnis, si volueris a vertice quasi acerui ad vnumquodque eorum, quibus constat,

ψει, ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι διαλλάττομεν τῶν ἀκροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ἰμοίως ἅπαντες.

Εἰ μὲν ἔν τῷτον ἐτεθείκειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκην τῇ παρανομίᾳ· εἰ δὲ τῷτο μὲν ἔδαμῃ τῷ βιβλίῳ λέλεκτά μοι, χρὴ δὲ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ Φίλοις συμπονῶν πρὸς τὰ βέλτισα, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαίθριος πεῖραν αὐτῷ διδᾶς, ὅπως ἔχει πίσεως, καὶ σπυδῆς, καὶ εὐνοίας πρὸς τὰ ἐγκειρισμένα, ὡς μὴ τὸ Ὀμηρικὸν εἰεῖνο·

Ἐτώσιον ἀρέρης ἄχθος εἶη.

Πρὸ

descendere, videbis magnitudine nos et paruitate differre ab his, qui summi sunt; caeterum mercenarios aequae esse vniuersos.

14. Si igitur eam ego legem scripsissem, neminem quidquam oportere agere, tenerer merito violatae legis meae. Sin vero hoc quidem nusquam in libello dictum a me est; ac porro bonum virum efficacem esse oportet: quodnam aliud ad officium applicet se, quam ut elaboret cum amicis in iis, quae optima sunt, et in medio atque sub diuo quasi constitutus experimentum sui praebeat, qualis sit fide, diligentia, amore quodam eorum, quae commissa ipsi sunt, ne sit, ut Homeri verbo utar,

Telluris inutile pondus.

15. An-

Πρὸ δὲ τῶν ὅλων μνηστῆσαι χρὴ τὰς ἐπιτι-
μῶντας, ὅτι ἔσοφῶ ὄντες μοι, εἰ δὴ τις καὶ
ἄλλος ἐςί' πρὸ σοφός, ἐπιτιμήσασιν, ἀλλὰ τῶ
ἐκ τῆ πολλῆ δῆμῃ, λόγους μὲν ἀσκήσαντι, καὶ
τὰ μέτρια ἐπαινεμένῳ ἐπ' αὐτοῖς, πρὸς δὲ τὴν
ἄκραν ἐκείνην τῶν καρφαίων ἀρετὴν ἔ' πάν-
τε γυμνασμένῳ. καὶ, μὴ Δί', ἔδ' ἐπὶ τέτρω-
τῶν ἀνίσταί μοι ἄξιον, ὅτι μηδὲ ἄλλῳ ἔγωγ' ἐκ
ἐντετύχηκα, τὴν τῆ σοφῆ ὑπόσχεσιν ἀποπλη-
ρᾶντι. σὲ μὲντοι καὶ θαυμάσαιμ' ἀν' ἐπιτιμῶν-
τός με τῶ νυνὶ βίῳ, εἴγε ἐπιτιμῶνς, ὃν πρὸ
πολλῆ ἡδονῆς ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μεγίστης μι-
σθοφορὰς ἐνεγκάμενον, ὁπότε κατὰ θεῶν τῆ
ἔσπε-

15. Ante omnia vero et hoc meminisse oportet, qui reprehendere nos voluerint, ipsos non tanquam sapientem me, (modo usquam sit aliquis sapiens) reprehensuros, sed vnum de multis, qui dicendi facultatem exercuerit, ille quidem, mediocrem ex ea re laudem consecutus; ad summam autem illam eorum, qui capita ac duces sunt, virtutem non sit exercitatus. Neque Hercules, eo nomine dolere mihi fas est, quando quidem nec in alium ego quemquam incidi, qui sapientis professionem impleret. Ac equidem mirer etiam, si reprehendas vitam praesentem nostram; eum enim hominem reprehendas, quem olim novas rhetorices nomine maximas publice mercedes capere, cum Occidentalis Oceani vi-

ἐσπερίᾳ Ὀρεανᾷ καὶ τὴν Κελτικὴν ἅμα ἐπιὼν
ἐνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφι-
στῶν ἐναριθμημένοις. ταῦτά σοι, ὦ ἐταῖρε,
κίττοι ἐν μυρίαις ταῖς ἀσχολίαις ὧν, ὅμως ἀ-
πελογησάμεν, ἐκ ἐν παρέργῳ θέμενος τὴν λευ-
κὴν παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπεὶ
πρὸς γὰρ τὰς ἄλλας καὶ συνάμα πάντες κατη-
γορῶσιν, ἰκανὸν αὖν εἴη μοι τὸ, οὐ Φροντὶς Ἴπ-
ποκλείδῃ.

defendi causa, et Celticam eadem peragrans, in
nos incideres, qui in illis Sophistarum numera-
remur, qui magnas mercedes mererentur. Haec
apud te, sodalis, maximas licet inter occupatio-
nes, tamen defendendi criminis causa scripsi, non
obiter id agendum ratus, ut album a te et plenum
calculum feram. Apud alios enim, si vel simul
omnes me accusent, satis mihi illud fuerit, Non
curas Hippoclidēs.

Ἵπὲρ τοῦ 1) ἐν τῇ προσαγορεύσει
πταίσματος.

Χαλεπὸν μὲν, ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος
ἐπῆρειαν 2) διαφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώ-
τερον ἀπολογία ἐν εὐρεῖν παραλόγῃ καὶ δαιμονίᾳ
πταίσματος. ἅπερ ἀμφότερα νῦν ἐμοὶ συμβέ-
βηκεν,

Pro lapsu in salutando.

Difficile est, homo natus cum sis, dei alicuius
invidiam effugere: multo porro difficilius,
verba inuenire, quibus defendas inopinatum et
immissum diuinitus errorem. Quae quidem vtra-
que modo vsu mihi venerunt, qui matutinae sa-

G 5

lutationis

1. ὙΠΕΡ ΤΟΥ ...] Difficultatis aliquantum
interpreti facessit hic libellus, quod totus
est in vi ac potestate verborum quorundam
in salutationibus vsitatorum, quibus non
vsquequaque respondent Latina. Opus au-
tem fuit, ne circumlocutione langueret o-
ratio, verbum χαίρειν, quod quantum ad
vsu fere respondet Latino *Saluere*, redde-
re *Gaudere*; tum ὑγιαίνειν *valere*, et, quod
consequens erat, ὑγείαν, *Valitudinem*, quae
Salus Dea alioqui commodius diceretur; εὖ
πράττειν denique *bene agere*. Gesner.

2. Ἐπῆρειαν] Sic verti ἐπῆρειαν, quae *nox*
alias est; sed putavi fontem indicandum,
et solenne apud hos homines Deorum cri-
men, φθονερὸν γὰρ τὸ θεῶν. Gesner.

βηκεν, ὃς ἀφικόμενος παρὰ σέ, ὡς προσείποι-
 μι τὸ ἐωθινόν, δέον τὴν συνήθη ταύτην Φωνὴν
 ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεύειν, ἐγὼ δ' ὁ χρυ-
 σῆς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἡξίην, εὐΦημον
 μὲν καὶ τῷτο, ἐκ ἐν καιρῷ δέ, ὡς ἔ κατὰ τὴν
 ἔω. ἐγὼ μὲν ἔν ἐπὶ τῷτῳ εὐθύς ἰδίον τε, καὶ
 ἡρυθρίων, καὶ παντοῖος ἦν ὑπ' ἀπορίας· οἱ παρ-
 ὄντες δέ, οἱ μὲν παρκαταίειν, ὡς τὸ εἰκός· οἱ
 δὲ ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας· οἱ δὲ χθρυσίνῃς κραι-
 πάλης ἀνάμμεσον ἔτι ὦντό με εἶναι, εἰ καὶ ὅτι
 μάλιστ' αὐτὸ ἐπιεικῶς ἠνεγκας τὸ γεγονός· ἔδ'
 ὅσον ἀμρῷ τῷ μειδιάματι ἐπισημηνάμενος τῆς
 γλώττης τὴν διαμαρτίαν. ἔδοξεν ἔν μοι καλῶς
 εἶχειν

lutationis causa domum tuam veniens, cum oportet
 consuetam illam vocem mittere, et aue
 (Gr. *gaude*) dicere: ego vera homo aureus obli-
 uione lapsus, *valere* te iusserim, quod boni et
 ipsum quidem ominis, sed non tempestiuum,
 quippe quod matutino parum conueniret. Ergo
 in ipso *verba* statim sudabam equidem, erubescē-
 bam, aestuabam, consilii inopia. Praesentes vero
 qui essent, alii desipere me videlicet, alii prae
 senectute delirare, alii hesterni crapula adhuc op-
 pletum *turbatumque* existimabant, quamquam
 molliter ipse tu ferres, ut qui maxime, quod fa-
 ctum erat, ac ne lenissime quidem subridens lin-
 guae nostrae errore innotares. Faciendum itaque
 putavi,

ἔχειν παραμυθίαν τινὰ ἐμαυτῷ συγγράψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνπόμην ἐπὶ τῷ πταίσματι, μηδ' ἀφόρητον ἡγοίμην, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσούτον ἀπεσφάλην τῷ καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τασέτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἔδεν ἔδει, οἶμαι, ὑπὲρ γλώττης, εἰς ἔτως εὐφημον εὐχὴν ὀλισθοῦσης.

Ἀρχόμενος μὲν ἔν τῇ γραφῇ, πάνυ ἀπόρρω ἐντεύξεσθαι ὤμην τῷ προβλήματι· προϊόντι δὲ πολλὰ πρὸ Φάνη τὰ λεκτέα. ἔ μὴν πρότερον ἐρῶ αὐτὰ, ἣν μὴ περὶ τῶ χαίρειν αὐτῶ, καὶ τῶ εὐ πράττειν, καὶ τῶ ὑγιαίνειν, προείπω τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὲ χαίρειν ἀρχαία μὲν ἢ προσ-
αγόρευ-

putavi, vt consolationem mihi aliquam scriberem, ne lapsu illo nimis excruciarer; neque intolerandum putarem, si homo fenex tantum a decoro, coram tot testibus aberrassem: nam defensione quidem nihil opus videbatur, linguae in bene ominatas adeo preces lubrico quasi vestigio prolapsae.

2. Ac sub initium scriptionis, difficilem dubiamque sane quaestionem propositam mihi fore arbitrabar: *aliquantum* autem progressu multa se dicenda *ultra* offerebant. Neque tamen prius ea dicam, quam de ipsis verbis *Gaudere*, *Bene agere*, et *Valere*, quae opportuna videbuntur praedixero. Atque *Gaudere* (*si quem iubeas*) est illa qui-

αγόρευσις, ἔ μὴν ἐωθινή μόνον, ἔδ' ὑπὸ τὴν
πρώτην ἐντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες
ἀλλήλας, ἔλεγεν αὐτὸ, ὡς τὸ,

Χαῖρ', ὦ δυνάσα τῆσδε γῆς Τίρυνθίας.
Καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παροινίως τρα-
πόμενοι, ὡς τὸ,

Χαῖρ', Ἀχιλεῦ, δαιτὰς μὲν εἴσης ἐκ ἐπι-
δευεῖς,

Ὀδυσσεὺς ὁπότε τὴν ἐπεξαλμμένην πρεσβείαν
αὐτῷ ἐρρήτόρευε. καὶ ἤδη ἀπιόντες παρ' ἀλλή-
λων, ὡς τὸ,

Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος,
ἐκ ἐτι θνητός.

Ἴδιος δὲ καιρὸς ἔδει ἀπενενέμητο τῇ προσήσει,
ἔδ' ἔ

quidem salutatio, verum non matutina solum,
neque quae ad primam modo congressionem per-
tineat: sed utebantur ea quidem etiam, qui prius
non viderant alterum, quale est,

Gaude, potens telluris o Tiryntbiae;
Verum post coenam quoque ad comessionem et
liberiores in vino sermones iam conuersi;

Gaude, verum epulis paribus nec egemus, Achille,
Vt Vlysses inquit: cum mandatam sibi legationem
apud illum orat: et, qui iam discederent, vt,

Gaudete, hinc vobis iam nunc deus, haud bo-
mo, versor:

Proprium autem tempus nullum attributum erat
huic

ὅδε ὡς νῦν μόνος ὁ ἐωθινός, ὅπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν
ἀπαισίων καὶ ἀπεικτοτάτων ὁμῶς ἐχρῶντο αὐ-
τῇ· ὡς ὁ τῷ Εὐριπίδῃ Πολυνείκης ἤδη τελευ-
τῶν τὸν βίον, καὶ,

Χαίρετ', ἤδη γὰρ με περιβάλλει σκότος.
Καὶ ἔ μόνον ΦιλοΦροσύνης αὐτοῖς ἦν τῷ τοσού-
τον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ τῷ μηκέτι
χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὰν χαίρειν
φράσαι, τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ.

Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομή-
σας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην,
εἰπεῖν πρὸς τὰς ἀρχοντας καθημένους καὶ πε-
φροντικότες ὑπὲρ τῷ τέλει τῆς μάχης, χαίρε-
τε,

huic appellationi, neque, vt nunc, solum matu-
tinum: cum etiam minime auspiciis temporibus
et abominandis maxime, tamen illa vterentur,
vt Euripidis ille Polynices, iam finiens vitam,
inquit:

Gaudete, iam nox atra me complectitur.
Nec beneuolentiae modo illis haec erat quasi tes-
fera, sed inimicitiarum quoque, et cum negaret
alter se vsurum altero. Qui enim *longum gaudere*
alterum iubet, ille non curaturum se in poste-
rum significat.

3. Primus autem illud verbum Philippides cur-
sor dicitur *vsurpasse*, cum a Marathone victoriam
nunciaret, et dixisse ad Archontes sedentes ac de
pugnae exitu sollicitos, *Gaudete, vincimus*, eoque
dicto

τε, νικῶμεν, καὶ τῷτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι. ἐν ἐπιστολῇ δὲ ἀρχῇ, Κλέων, ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός, ἀπὸ Σφακτηρίας πρῶτον χαίρειν πρῆθμεν, εὐαγγελιζόμενος τὴν νίκην τὴν ἐκεῖθεν, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἄλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ' ἐκείνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπισέλλων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῶν ἐπιστολῶν διέμεινεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων.

Ἄλλ' ὁ Φαυμασὸς Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος, νομοθέτης τῶν τοιᾶτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν 3) ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ

dicto suo nuntio immortalis esse, et in ipso gaudendi verbo exspirasse. In epistolae autem principio Cleon Atheniensium orator eius, *quam* Sphacteria dederat, victoriae illius et Spartanorum captorum nuntiam, primus illud *Gaudere* praeposuit: et omnino post illum Nicias a Sicilia mittens in antiquo epistolarum *more* perseveravit, initium ab ipsis rebus capiens.

4. Sed admirabilis *noster* Plato, vir fide dignus, legislator talium, illud *Gaudere* quidem gaudere (Lat. *valere*) iubet, et plane reiici, velut malum

3. Ἀποδοκιμάζειν] Non dissimulo, mihi videri illum lusum, *quem* versione expressi, Luciano non indignum, et similem illi versiculo, Τὸ μηδὲν γὰρ ἄγαν, ἄγαν με τέτρεψι, quin germanum illi, quod mox de Epicuro ait,

καὶ ἔδὲν σπερδαῖον ἐμφαῖνον. τὸ δ' εὖ πράττειν αὐτ' αὐτῇ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματος τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιτέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν ἕς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνώξιον τῇ Πυθίᾳ, καὶ ἔχ' ὅπως θεοῖς, ἀλλ' ἔδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς πρέπον.

Ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτῇ ἡξίωσεν,

lum et nihil honesti significans: sed alterum *Bene agere* pro eo inducit, vt communem corporis pariter et animi bene constituti tesseram. Atque scribens ad Dionysium accusat illum, quod in Hymno Apollinis Gaudere (Lat. *Saluere*) Deum iubeat, tanquam indignum Pythio, et non tantum Diis, sed ne hominibus quidem non ineptis decorum.

5. Diuinus sane Pythagoras, etsi nihil ipse nobis proprium relinquere suorum *scriptorum* dignatus

ait, ἀνὴρ πάντῃ χαίρων τῷ χαίρειν; Plato καλεῖται ἀποδοκιμάζειν iubet reicere, pro quo magis Latine dicitur *reici*. Χαίρειν vel bis positum a Luciano semel omisit librariorum, vel duplicem personam ipse illi auctor imposuit, quo de genere dicimus in Lex. rustico voc. *Duplex*, et ad Plin. epist. 8, 6. 17. *Gesner*.

ασεν, ὅσον Ὁκέλλω τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύ-
 τα, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτῷ τοιμαίρε-
 σθαι, ἔτε τὸ εὖ πράττειν πρὸς γράφειν, ἀλλ'
 ἀπὸ τῷ ὑγιαίνειν ἀρχεῖσθαι ἐκέλευεν. ἅπαντες
 γὰρ οἱ ἀπ' αὐτῷ ἄλλήλοις ἐπισέλλοντες, ὁπότε
 σπεκδαῖον τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ
 παρεκλεύοντο, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῇ τε καὶ σώ-
 ματι ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα πε-
 ρειληφὸς τὰνθρώπων ἀγαθά. καὶ τότε τριπλῶν
 αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ διαλλήλων, τὸ πεντά-
 γραμμον, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τὰς ὁμοδόξας ἐχρῶν-
 το, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὁλῶς
 ἡγᾶντο 4) τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ἔτε δὲ τὸ εὖ
 πράτ-

gnatus est, quantum tamen ex Luciano Ocello et
 Archyta, et reliquis ipsius familiaribus colligere
 licet, neque ipsum illud *Bene agere* praescripsit,
 sed a verbo *vale* (Lat. *Salve*) iussit incipere. O-
 mnes enim ab illo *docti* in epistolis quoties serium
 quiddam scriberent, *valere* (Gr. *sanum esse*) in
 ipso statim principio iuebant, tamquam et ipsum
 animo pariter et corpori conuenientissimum, et
 bona hominis complexum in vniuersum omnia:
 et triplex illud triangulum sibi implexum, quin-
 que descriptum et inclusum lineis, qua tessera
 ad sententiae suae homines vterentur, *sanitas* ab
 ipsis vocabatur. Et omnino putabant, in verbo
valere inesse [etiam ipsum *bene agere et gaudere*]
 sed

4. Καὶ ὁλῶς ἡγᾶντο — — ὑγιαίνειν]. Si re-
 cte.

πραττεῖν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰς δὲ οἱ καὶ τὴν τετρακτὺν, τὸν μέγιστον ὄρκον 5) αὐτῶν, ἢ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν, ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι.

Καὶ

sed neque bene agere, neque gaudere, continuo esse etiam valere. Sunt vero etiam qui quaternionem, maximum illorum iusiurandum, qui perfectum secundum ipsos numerum efficit, iam sanitatis (*valitudinis*) initium vocarent, in quibus et Philolaus est.

6. Et

Et attendas, imperfectam videbis sententiam, et deesse aliqua talia. καὶ ὁλως ἡγῶντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ εὐπραττεῖν καὶ τὸ χαίρειν. ἔτε δὲ τὸ εὐπραττεῖν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de sententia Pythagoraeorum ponderantium efficaciam significationis trium horum verborum, quorum adeo validius censebant ὑγιαίνειν, vt illud vnum in se contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par esset verbo ὑγιαίνειν. Et haec Graeca sic supplebat Pater. *Iac. Gronov.*

5. "Ὁρκον] Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ὃ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν etc. Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἥδη καὶ ὑγείας. *Marcil.* Hic *Marcilii* emendationem sequimur; vt adhuc edirum est, caecutire nos fatemur. *Gesner.*

Lac. Op. T. III.

H

Καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅπερ καὶ Ἐπίκκερος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἀπάντων αἰρέμενος, ἐν ταῖς σπουδαιοτέραις ἐπιστολαῖς (εἰσὶ δ' αὖται ὀλίγαι) καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς Φιλτάτας μάλις αὐγαίνειν εὐθύς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' αὖ καὶ ἐν τραγωδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὖροις τὸ αὐγαίνειν, πρῶτον εὐθύς λεγόμενον· τὸ μὲν γάρ,

Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε,
Σαφῶς προτεταγμένον τῷ χαίρειν τὸ αὐγαίνειν ἔχει· ὁ δ' Ἀλεξίς,

ὦ δέσποθ', αὐγαίνει, ὡς χρόνιος ἐλήλυθας.
Ὁ δ' Ἀχαιοῦς,

Ἦκω

6. Et quid tibi antiquos narro? cum et Epicurus vir valde gaudens gaudio (*verbo gaudere*) et voluptatem rebus praeoptans omnibus, tum in feriis magis epistolis, sunt autem hae paucae, tum in his, quas dedit ad carissimos, valere statim in principio iubeat? Multum etiam in tragodia et in comoedia vetere inuenias *valere*, primo statim *congressu* dictum. Etenim illud

Vale multumque gaude

Sapienter praepositum habet gaudendi voto illud valitudinis. Alexis autem,

Here mi, vale, (pro Salve) quam quaeso serus aduenis?

Et Achaeus,

Venio

"Ἦκω πεπραχώς δεινὰ, σὺ δ' ὑγιάινέ μοι.
Καὶ ὁ Φιλήμων,

Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραξίαν,
Τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὀφείλειν μηδενί.

Ὁ μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν γράψας, ἔκαστος καὶ Πλάτων
μέμνηται, τί καὶ ἑτὸς Φησιν; ὑγιάίνειν μὲν
ἄριστον· τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι· τρίτον
δὲ, πλατεῖν. τῷ χαίρειν δὲ τὸ παράπαν οὐκ
ἐμνήσθη, ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ἐκείνο, καὶ
πᾶσι διὰ σώματος, λέγω, Ὑγίεια πρεσβίσα
μακάρων μετὰ σεῦ ναίσιμι τὸ λειπόμενον βιο-
τᾶς. Ὡς εἰ πρεσβίση ἐς τὴν ὑγείαν, καὶ τὸ ἔρ-
γον αὐτῆς τὸ ὑγιάίνειν, προσηκτέον τῶν ἄλ-
λων ἀγαθῶν.

Mu.

Venio parvatis horridis, ut tu vale!

Et Philemon,

*Valere sit primum, bene sed agere alterum,
Gaudere deinde, cum debere nemini.*

Ille vero conuiualis cantici scriptor, cuius etiam
Plato mentionem facit, quid ait? *Primum volo
valere: deinde vero pulcher esse; deinde diues: gau-
dendi vero omnino mentionem non fecit.* Ut
tibi notissimum illud, quod omnium in ore est,
dicam, *Valitudo, Diuum Senior, Habitare tecum
Vitae reliquum liceat.* Si itaque antiquissima est *va-
litude*, eiusque opus est *valere*, utique praeponen-
dum id est bonis reliquis.

Μυρία δὲ καὶ ἄλλα ἐν τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδείξαι σοι ἔχων, προτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τῷτο μὲν παραιτήσομαι, ὡς μὴ εἰς ἀπειροκαλίαν τινὰ μειρακιώδη ἐκπύσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύωμεν ἄλλῳ ἢ ἡ ἐκκρεῖν τὸν ἥλον. ὀλίγα δέ σοι τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ὅποσα μέμνημαι εἰκεῖα τῷ παρόντι προσγράψαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον.

Ὅτε Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἰσσοῦ μάχην ἀγωνισθεῖν ἔμελλεν, ὡς Εὐμενῆς ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἔωθεν εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἐκταραχθεὶς, ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε καὶ θεῶ τινος τῷτο καταναγκάσαντος, ταυτὸν

7. Sexcenta autem alia cum habeam, quae ostendere tibi possim e poetis, historicisque et philosophis, *valere* praeponentibus, superfedebam equidem, ne in pueriles mihi ineptias scriptio ista exeat, et forte clauum excutere clauo alio videar. Pauca vero tibi ex antiqua historia, quorum recorder, domestica huic negotio adscribere haud abs re putavi.

8. Cum Alexander praelium ad Issum commissurus esset, ut narrat in Epistola ad Antipatrum Cardianus Eumenes, mane in tabernaculum regis ingressus Hephaestio, vel obliuione quadam, vel perturbatus, ut ego, et aestuans, vel numine quodam cogente, idem quod ego dixit, *Vale Rex,*

τὸν ἐμοὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη πα-
ρατάττεσθαι· ταραχθέντων δὲ τῶν παρόντων
πρὸς τὸ παράδοξον τῆς προσαγορευσεως, καὶ
τῷ Ἡφαισίωνος ἐλίγῃ δεῖν ὑπ' αἰδῆς ἐκθανόν-
τος, Ἀλέξανδρος, δέχομαι, εἶπε, τὴν κληδόνα·
τὸ γὰρ σώας ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἥδη μοι
ὑπισχνεῖται.

Ἀντίοχος δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις
συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὄναρ ἐπισάντα οἱ τὸν
Ἀλέξανδρον, κελύειν σὺνθήμα πρὸ τῆς μάχης
παραδόναι τῇ στρατιᾷ τὸ ὑγιάειν. καὶ ὑπὸ
τῷ σὺνθήματι τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην νίκην
ἐνίκησε.

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγῃ, Σελεύκῳ ἐπιστά-
λων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, ἐν ἀρχῇ μὲν
τῆς

*Rex, tempus est iam eundi in aciem. Turbatis au-
tem ad insolitam salutationem reliquis, et He-
phaestione prae pudore tantum non mortuo, Ale-
xander, accipio, inquit, omen: saluos enim nos
exraelio redituros, iam mihi pollicetur.*

9. Antiochus autem Soter, conflikturus cum
Gallo - Graecis, per quietem videre sibi visus est
adstantem Alexandrum, qui tesseram iuberet
ipsum dare ante pugnam militibus, *vale*: et ea
ipsa tessera admirabilem illam victoriam retulit.

10. Et Ptolemaeus Lagi scribens ad Seleucum
aperte inuertit ordinem, qui in principio episto-

τῆς ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐτὸν προσσιπὼν, ἐπὶ τέλει δὲ, ἀντὶ τῆ ἐρῶσθαι, ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολάς αὐτῆ συναγαγὼν, Φησιν.

Ἄξιον δὲ καὶ Πύρρῃ τῆ Ἡπειρώτῃ μνησθῆ-
 ναί, ἀνδρὸς μετ' Ἀλεξάνδρον τὰ δεύτερα ἐν στρα-
 τηγίαις ἐνεγκαμένῃ, καὶ μυριάς τροπᾶς τῆς τύ-
 χης ἐνεγκόντος. ἔτος τοίνυν αἰεὶ θεοῖς εὐχόμε-
 νος, καὶ θύων, καὶ ἀνατιθεὶς ἐδεπώποτε ἢ
 νίκην, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μείζον, ἢ εὐκλειαν,
 ἢ πλάτῃ ὑπερβολὴν, ἣτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ'
 ἐν τῷτ' ἠὔχετο, ὑγιαίνειν. ὡς ἔς' ἂν τῷτ' ἔ-
 χῃ, ἐκδίως αὐτῷ τῶν ἄλλων προσγενησομένων.
 καὶ ἄριστα, οἶμαί, ἐφρόνει, λογισόμενος, ὅτι ἔδεν
 ὁφε-

lae *valere* illum iuberet, in fine autem, pro eius-
 dem potestatis verbo, *Gaudere* subscriberet, vt
 Dionysfodorus refert, qui collegit illius epistolas.

II. Operae vero pretium est Epirotae etiam
 Pyrrhi mentionem facere, viri, qui secundas post
 Alexandrum imperii militaris tulit, et sexcentas
 fortunae vices subiit. Hic igitur, qui semper Diis
 supplicaret, et mactaret, et donaria suspenderet,
 nec victoriam vnquam, neque regni maiestatem
 ampliorem, neque gloriam, nec diuitiarum vim
 ab illis petebat, sed hoc vnum optabat, *valere*,
 veluti, hoc si haberet, facile ipsi accessuris reli-
 quis. Et praeclare, arbitror, sapuit, qui ita
 puta-

Ἕφελος τῶν ἀπάντων ἀγαθῶν, ἔς' ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ.

Ἀλλὰ νῦν ἐκάσθε καιρὸς ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδεικται, τάχα ἂν εἴποι τις. σὺ δὲ τῷτον ἐναλλάξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφησθα, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ ἐκ ἂν ἔξω εἴης τῷ ἡμαρτημένῳ, ὥσπερ ἂν εἴ τις περὶ τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ περὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιδέσαιτο· ἀλλ, ὦ βέλτις, φαίνῃ ἂν καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγείας μὴ δεόμενος. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ μεσχέσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, αἰεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον· καὶ μάλιστα τοῖς ἀρχαῖς, καὶ πολλὰ πράττεσιν ὑμῖν

putaret, nihil prodesse sibi bona reliqua omnia, quoad solum illud absit, valere.

12. Ast nunc quidem, forte dixerit aliquis, proprium unicuique verbo et suum tempus adsignatum est: tu vero, illo immutato, etsi nihil diuersum dixisti, tamen, si recte rem putemus, extra peccatum non fueris, non magis quam si tibiae galeam alliget aliquis, aut ocream capiti. Verum, vir optime, ego quoque huic respondeam, merito ista tu quidem diceres, si quod omnino tempus esset, valitudine non indigens. Iam vero et mane, et medio die, et noctu semper valere necessarium est, et maxime imperantibus vobis, et negotia multa sustinentibus, quo

ὑμῖν, ὅσῳ καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθε τῷ σώματι.
 ἔτι δὲ, ὁ μὲν χαῖρε εἰπὼν, μόνον εὐφήμεν
 τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχή τὸ πρᾶγμα·
 ὁ δὲ ὑγιαίνειν παρκελευόμενος, καὶ χρησίμῳ
 τι δεῖν, καὶ ὑπομιμνήσκει τῶν πρὸς τὸ ὑγιαί-
 νειν συντελέωντων· καὶ εὖ συνεύχεται μόνον, ἀλ-
 λά καὶ παραγγέλλει.

Τί δ' ἐχὶ καὶ ἐν ταῖς τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ
 αἰεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τῆτο πρῶ-
 τον ὑμῖν ἐστὶ παράγγελμα, τῆς ὑγείας τῆς ὑμέ-
 τερας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως.
 ἔδεν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος ὑμῶν πρὸς τὰλλα, μὴ
 ἔτῳ διακειμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἴ τι
 καὶ γὰρ τῆς Ῥωμαίων Φωνῆς ἐπαίῳ, τὰς προσα-
 γορεύον-

magis corpore ad multas res opus habetis. Ad
 haec, qui *Gaude* dicit, bene ominato tantum
 exordio usus est, et votum est, quidquid agitur.
 Sed qui *valere* iubet, etiam utile aliquid agit,
 et eorum admonet, quae ad valitudinem quid-
 quam conferunt, nec vna optat modo, sed etiam
 praecipit.

13. Quid vero? nonne et in mandatorum li-
 bello, quem semper et ab imperatore accipitis,
 hoc primum vobis est praecceptum, *valitudinem*
vestram curate. Recte sane. neque enim usus ali-
 quis vestrum esset ad reliqua, nisi ita constitui
 sitis. Verum vos ipsi adeo, si quid ego quoque
 de Romanorum lingua aliquid intelligo, salu-
 tanti-

γορεύοντας ἀντιδεξιόμενοι, τῷ τῆς ὑγείας ὀνόματι πολλάκις ἀμείβεσθε.

Καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, ἔχ' ὡς ἐκ προνοίας ἀφελὼν μὲν τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' αὐτ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τῶτο μὲν ἄκων παθὼν, ἢ γελοῖος ἂν ἦν ξενίζων, καὶ τὰς καιρὰς τῶν προσαγορεύσεων ἐναλλάττων.

Χάριν δὲ ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον περιετράπη, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρώλισθον. καὶ τάχα τῆς Ὑγείας, ἢ Ἀσκληπιῶ αὐτῷ ἐπιπνοίᾳ τῶτ' ἐπράχθη, δι' ἐμῶ σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑπισχνεμένη. ἐπεὶ ἐγώ γε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνευ θεῶ, μὴδέ-

tantibus comiter respondentes, *valitudinis* (Lat. *Salutis*) nomen saepe reponitis.

14. Et haec dixi omnia, non qui prudens *Gaudere* illud omiserim, et *vale* pro eo dicere affectarim, sed tamquam, cui imprudenti hoc acciderit, nisi forte et ridiculus studio fui, et tempora salutationum permutavi.

15. Sed gratias Diis ago, quod error mihi meus in longe auspiciatus quiddam versus est, quod labascente etiam lingua in melius incidi: et forte Hygeae, aut ipsius adeo Aesculapii consilio hoc accidit, valetudinem meo tibi ore promittentis. Quomodo enim sine Deo hoc mihi

μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μακρῷ βίῳ ταραχθεῖς ὁμοιον.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνην τινὰ ὑπὲρ τῆ γεγο-
νότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἔδὲν ξέναν, εἰ πάνυ
ἐσπεδακῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σῆ γνωρίζεσθαι,
ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τὸναντίον διαταρα-
χθεῖς, ἐνέπεσον; τάχα δ' ἂν τινὰ ἐκπλήξειε
τῶν κατ' ἄρθρον λογισμῶν, καὶ στρατιωτῶν πλη-
θος, ὧν οἱ μὲν, προωθῆντες, οἱ δὲ, ἐν τῇ τά-
ξει τῆς προσαγορεύσεως μὴ μένοντες.

Σὺ δ' εὖ οἶδ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ
ἀπαιδευσίαν, ἢ παραφροσύνην παραφέρωσι τὸ
πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας
ἐποίησω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγοραῖον καὶ ἔντε-
χνον

accidisset, qui in longa vita nunquam simili ra-
tione turbatus fuerim?

16. Si vero humanam etiam pro eo quod acci-
dit excusationem proferre fas est, nihil mirum,
si in summo studio, ut optimis in rebus abs te co-
gnoscerer, prae nimia illa cupiditate perturbatus
in contrarium incidi. Forte etiam recta cogi-
tandi via excutiat aliquem multitudo militum,
quorum alii quidem antrorsum vrgent, alii vero
ordinem salutandi minime servant.

17. Tu vero, bene novi, licet alii stuporem,
aut rusticam ruditatem, aut delirationem eam
rem calumnientur, pudoris signum et simplicita-
tis iudicasti, et animi a fori tritura et artis osten-
tatione

χρον ἔχσεως, ὡς τὰ γε πάνυ θαρραλέον ἐν τοῖς τοιῆτοις ἔ πόρρω θρασυτήτος καὶ ἀναισχυντίας ἐσί. καὶ ἔμοι γε εἴη μηδὲν μὲν τοιῆτον σφάλλεσθαι, εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι.

Ἐπὶ γὰρ τῷ πρώτῳ Σεβασῷ καὶ τοιόνδε τι λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν ἔτυχε δίκην τινὰ δικίας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τῷ μεγίστῳ ἀδίκως συκοφαντῆμενον ἄνθρωπον· ὁ δὲ, χάριν ἐμολογῶν, μεγάλη τῇ Φωνῇ, χάριν οἶδαι σοι, ἔφη, ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τῶν περὶ Σεβασόν ἀγανακτήσάντων, καὶ διασπάρσασθαι τὸν ἄνθρωπον ἐθελόντων, Παύσασθε χαλεπαίνοντες, ἐκεῖνος ἔφη.

tatione abhorrentis: vt fere insignis in talibus fiducia a temeritate et impudentia non longe abest. Ac mihi quidem contingat, nihil tale peccare, si vero eueniat, in bonum id ipsum quoque omen verti.

18. Primo quidem Augusto imperante etiam tale quid factum narratur. Causam ille quamdam recte iudicauerat, hominemque maximo crimine per summam illi calumniam impacto liberauerat. At ille gratias agens, magna voce, *Gratiam tibi habeo*, inquit, *Imperator, cum male et iniuste iudicasti*. Cumque ii, qui essent circa Augustum, indigne ferrent, et dilacerare hominem vellent, ille, *desinere*, inquit, *irasci: neque enim linguam boni-*

ἔφη· ἔ γάρ τὴν γλῶτταν αὐτῆ, ἀλλὰ τὴν γνώ-
μην ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἔτω. σὺ δ'
εἴτε τὴν γνώμην σκέψαιο, πάνυ εὖνεν εὐρήσεις·
εἴτε τὴν γλῶτταν, εὐφημος καὶ αὐτή.

Ἔοικα δ' ἐνταῦθα ἤδη γενόμενος, εἰκότως ἄλ-
λο τι φοβηθήσεσθαι, μὴ τισι δόξω ἐξεπίτη-
δες ἡμαρτηκέναι, ὡς τὴν ἀπολογίαν ταύτην συγ-
γράψαιμι. καὶ εἴη γε, ὦ Φάλτατε Ἀσκληπιε,
τοιᾶτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν,
ἀλλ' ἐπιδείξως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

*hominis, sed mentem examinare aequum est. Atque
ille quidem sic. Tu vero siue animum spectes,
beneuolentissimum reperies, siue linguam, bene
ominata etiam haec est.*

19. Caeterum huc delatus non sine causa vi-
deor alterum quiddam vereri, ne sint, quibus
dedita opera peccasse videar, vt defensionem
hanc scriberem. Ac sane contingat mihi, Ae-
sculapi optime, talem videri hunc libellum, vt
non defensio, sed ostentandae orationis *perita* esse
occafio videatur.

Ἑρμότιμος, ἡ περὶ αἵρέσεων.

ΛΥΚ. **Ο**σον, ὦ Ἑρμότιμε, τῷ βιβλίῳ καὶ
τῇ τᾷ βαδίσματος σπαρτῇ τεκμη-
ρασθαι, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένῳ ἑοί-
κας, ἐγενόεις γὰρ τι μετὰ τὸ προϊὼν I), καὶ τὰ
χείλη διεσάλευες, ἡρέμα ὑπότονθορύζων, καὶ
τὴν χεῖρα ὥδε καὶ κεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινα
ῥῆσιν ἐπὶ σεαυτᾷ διακτιθέμενος· ἐρώτημα δέ, ἡ
τὶ τῶν ἀγκύλων συντιθεῖς, ἡ σκέμμα σοφισ-
κὸν

Hermotimus, siue de sectis.

LYC. **Q**uantum licet, Hermotime, ex libro,
tum ex incessus celeritate colligere,
festinare ad magistrum videris. Commentabaris
enim aliquid inter eundem, et mouebas cum leni
murmure labia, et manum huc illuc transferebas,
tanquam qui orationem aliquam intra te disponeres,
aut altercationem, aut tortuosum quiddam compo-
neres, aut Sophisticam quaestionem cogitatione
perfe-

I. Μετὰ τὸ προϊὼν] Ne credas male cohaere
μετὰ τὸ προϊὼν, καὶ διεσάλευες, memi-
neris μετὰ τὸ eleganter cum participio iun-
gi, vt μετὰ τὸ πίνων, *inter bibendum*; adeo-
que et hoc loco participium pro infinitiuo
vel gerundio positum nihil commune ha-
bere cum seq. verbo. *Reiz.*

κὼν ἀναφροντίζων, ὡς μὴδὲ ἐδῶ βαδίζων σχολήν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἴης, αἰεὶ σπαρδαῖόν τι πράττων, καὶ ὃ πρὸ ἐδῶ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. EPM. Νὴ Δί', ὦ Λυκῖνε, τοιῦτό τι. τὴν γὰρ χθιζὴν συνασίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμεν, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἔκασα. χρὴ δὲ μηδένα καιρὸν, εἴμαι, παριέναι, εἰδότας ἀληθεῖς ἐν τὸ ὑπὸ τῷ Κῳεῖ ἰατρῶ εἰρημένον, ὡς ἄρα Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ δὲ ἡ τέχνη. καίτοι ἐκείνος ἰατρικῆς περὶ ταῦτ' ἔλαγεν, εὐμαθεσέρεα πράγματος· φιλοσοφία δὲ καὶ μακροῦ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ἣν μὴ πάνυ τις ἐργηγόρως ἀτενὲς αἰεὶ καὶ γοργὸν ἀποβλέπη ἐς αὐτήν· καὶ τὸ κινδύνευμα ἔπερι μικρῶν, ἢ
 ἄθλιον

persequeris, ut ne in via quidem otio indulgeas nimirum, sed operosus sis, et serium quiddam agas, quodque ad doctrinam tibi proficit. HERM. Per Iouem, Lycine, tale quiddam erat. Etenim hesternam auditionem, et quae dixit nobis, repetebam, memoria percurrrens singula. Oportet autem, puto, tempus nullum praetermittere, qui sciamus verum esse illud a Coo dictum medico, *Breuem vitam esse, artem vero longam*. Quamquam ista de medicina dixit ille, re ad discendum faciliore: ad philosophiam vero aliquis ne longo quidem tempore peruenerit, nisi vigilantī admodum animo defixos et acres in illam oculos habeat; nec de parua re periculum, cum id agatur,

ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδιωτῶν συρφε-
τῷ παραπορόμενον, ἢ εὐδαιμονῆσαι φιλοσο-
φήσαντα.

ΛΥΚ. Τὰ μὲν ἄθλα, ὦ Ἑρμότιμ, θαυμά-
σια, ἡλικίᾳ εἴρηκας. οἶμαί γε μὴν ἔπ' ὀρέω σε
εἶναι αὐτῶν, εἴ γε χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ, ἑ-
πτόσον φιλοσοφεῖς, καὶ προσέτι τῷ πόνῳ οἷόν
μοι ἔ μέτριον ἐκ πολλ' ἔ ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ
τι μέμνημα, σχεδὸν εἰκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν,
ἂφ' ἧ σε ἄδεν ἄλλο ποιῶντα ἐώρακα, ἢ παρὰ
τὲς διδασκαλίας φοιτῶντα, καὶ ὡς τοσούτ' ἐς
βιβλίον ἐπικενυφότα, ὑπομνήματα τῶν συνε-
σιῶν ἀπογραφόμενον, ὥχρ' ἂν αἰεὶ ὑπὲρ φροντί-
δων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληρότα. δοκεῖς δέ
μοι

vt aut miser sis et in multa vulgi colluuię pareas,
aut beatum in philosophia æuū agas.

2. LYC. Praemia quidem, quanta dixisti, ad-
mirabilia. Ac puto equidem te non longe ab
illis abesse, si quidem conicere illud fas est et
tempore, quo philosopharis, et labore insuper,
quem minime mihi mediocrem a longo inde tem-
pore sustinere videris. Si quid enim meminī,
prope viginti ipsi anni sunt, ex quo te nihil aliud
vidi, quam ad magistros itare, et vt plurimum
libro imminere, et commentarios disputationum
tibi exscribere, pallidum semper curis, et callo
quodam aridum corpus habentem. Videris autem
mihi

μοι ἀλλ' εἰδὼς ὅναρ ποτὲ ἀνιέναι ταυτὸν, ἔτιώσ
 ὅλος εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ταῦτ' ἐν σκοπῷ
 μένω μοι, Φαίνη ἐκ ἐς μακρὰν ἐπιλήψασθαι τῆς
 εὐδαιμονίας, εἴ γε μὴ λέληθας ἡμῶς καὶ πάλα
 αὐτῇ συνῶν. ΕΡΜ. Πόθεν, ὦ Λυκίνε, ὅς νῦν
 ἀρχομαι παρακύπτειν ἐς τὴν ὁδόν; ἡ δ' Ἀρετὴ
 πάνυ πέρρῳ κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἰκεῖ, καὶ ἔστιν
 ὁ οἶμος ἐπ' αὐτὴν μακρός τε καὶ ὀρθίος, καὶ τρη-
 χυς, ἰδρωτά ἐκ ὀλίγον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις.
 ΛΤΚ. Οὐχ ἱκανὰ ἐν ἰδρωταί σοι, ὦ Ἑρμότι-
 με, καὶ ὁδοιπόρηται; ΕΡΜ. Οὐ, Φημί. οὐ-
 δὲν γὰρ ἐκώλυέ με πανευδαίμονα εἶναι, ἐπὶ τῷ
 ἀκρῷ γενόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεθα ἔτι, ὦ
 Λυκίνε.

ΛΤΚ.

mihi adeo totus in hac re esse, vt ne per somnum
 quidem te remittas. Haec ergo cogitanti mihi
 videris non ita multo post comprehensurus istam
 felicitatem, nisi forte fugit nos, te olim cum illa
 versari. HERM. Qui *possim*, Lycine, qui nunc
 tandem incipiam inspicere in viam? Longe au-
 tem habitat Hesiodo teste virtus, et est via ad il-
 lam longaeque et praerupta, et aspera, sudorem
 excutiens non paruum viatoribus. LYC. Non-
 dum ergo satis tibi sudatum est, Hermotime,
 nec viae satis factum? HERM. Nondum, in-
 quam. Nihil enim prohiberet me vndique bea-
 tum esse, in summo si essem: nunc vix, Lycine,
 incipimus.

3. LYC.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ τὴν γε ἀρχὴν ὁ αὐτὸς ἔτος Ἡ-
 σίοδος ἡμῖν τῷ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε κατὰ
 μέσσην τὴν ἀνθοδὸν εἶναι σε ἤδη λέγοντες, ἐκ αὐ-
 τῶν ἀμάρτοισιν. ΕΡΜ. Οὐδὲ πω ἔδὲ τῷτο· πάμ-
 πελυ γὰρ αὐτὴν ἡμῖν ἦνυσο. ΛΥΚ. Ἀλλὰ πῶ γάρ
 σε Φῶμεν τῆς ὁδοῦ τυγχάνειν ὄντα; ΕΡΜ.
 Ἐν τῇ ὑπὸ ρεῖα κατὰ ἔτι, ὦ Λυκῖνε, ἀρτιπρο-
 βαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρὰ δὲ, καὶ τραχεῖα,
 καὶ δεῖ χεῖρα ὀρέγοντος. ΛΥΚ. Οὐκὲν ὁ δι-
 δάσκαλός σοι τῷτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἀνωθεν ἐκ
 τῶν ἄκρων, καθάπερ ὁ τῷ Ὀμήρῳ Ζεὺς, χρυσῇν
 τινα σείραν καθιεῖς, τὰς αὐτῶν λόγχας, ὑφ' ὧν
 σε ἀνασπᾷ δηλαδὴ, καὶ ἀνακαφίζει πρὸς αὐτὴν
 τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἀναβεβη-
 κώς.

3. LYC. At initium idem ille Hesiodus totius
 dimidium ait esse. Itaque nihil errauerimus, si
 circa medium te adscendum esse dicamus. HERM.
 Nondum, ne hoc quidem. Multum enim sic
 effectum esset. LYC. Sed vbinam viae versari
 te dicemus? HERM. In ipsis adhuc montis ra-
 dicibus, Lyciae, sed summa iam vi conantem
 progredi, lubrica autem est, et aspera, et opus
 est, qui manum nobis porrigat. LYC. Magister
 ergo tuus, qui hoc faciat idoneus, qui desuper
 ex summo, ut Homericus ille Iupiter, auream cate-
 nam demittat, sermones suos, quibus nimirum
 attrahat te et leuet ad se et virtutem, cum olim ipse

κώς. ΕΡΜ. Αὐτὸ εἶπεςθα, ὦ Λυκίε, τὸ γιγνόμενον. ὅσω γοῦν ἐπ' ἐκείνῳ πάλαι ἀνεσπάρτην ἄνω, καὶ συνῆν αὐτοῖς· τὸ δ' ἐμὸν ἔτι ἔνδεῖ.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ θαρρῆεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθόν, ἐς τὸ τέλος τῆς ἐδῆ ὁρῶντα, καὶ τὴν ἄνω εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνην, συμπροθυμεμένην. πλὴν ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δῆποτε ἀναβησομένῳ; ἐς νέωτα εἰκαζει ἐπὶ τὸ ἄκρον ἔσεσθαί σε, οἶον μετὰ τὰ μυσηρία τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; ΕΡΜ. Ὀλίγον Φῆς, ὦ Λυκίε. ΛΥΚ. Ἀλλ' ἐς τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα; ΕΡΜ. Καὶ τῷτο ὀλίγον ὡς πρὸς ἀρετῆς ἀσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. ΛΥΚ.

Μετὰ

adscenderit. HERM. Rem ipsam, Lycine, dixisti. Quantum enim in illo est, olim extractus in altum essem, et cum illis versarer. Sed ipse nimis adhuc sum imbecillus.

4. LYC. Verum confidere oportet, et bonum habere animum, et finem viae spectare, supernamque illam felicitatem, illo praesertim vna animum studiumque adhibente. Interea quam tibi spem ostendit, quando futurum sit ut enitaris? proximone anno coniecit in arce te futurum, verbi causa post mysteria altera, aut Panathenaea? HERM. Pauxillum narras, Lycine. LYC. Sed proxima Olympiade? HERM. Et hoc parum est, ut ad virtutis exercitationem possessionemque felici-

Μετὰ δύο μὲν δὴ Ὀλυμπιάδας πάντως· ἢ πολλήν γ' ἂν ὑμῶν ῥαθυμίαν καταγνοίη τις, εἰ μὴδ' ἐν τοσάτῳ χρόνῳ δύνασθε, ὅσον τρεῖς ἀπὸ Ἡρακλείων σηλῶν εἰς Ἰνδὸς ἀπελθεῖν, εἴτ' ἐπανελθεῖν ῥάδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθεῖαν, μὴδ' ἀσὶ βαδίζοι τις, ἀλλ' ἐν ταῖς διὰ μέσῃ ἔθνεσι περιπλανώμενος. καίτοι πύσω τινὶ βελειύψηλα-τέραν καὶ λισσοτέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, τῆς Ἀόρνου ἐκείνης, ἣν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Ἀλέξανδρος κατὰ κράτος εἶλεν.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἔμσιον, ὦ Λυκῖνε, εἴδ' ἔστι τὸ περὶ ἄγμα τοιῶτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὥς ὀλίγῳ χρόνῳ κατεργασθῆναι, καὶ ἀλῶναι, εἴδ' ἂν μύ-
ριοι

felicitatis. L Y C. Post duas ergo Olympiadas omnino: alioquin multam quis socordiam vestram accusauerit, si neque tanto tempore illud possitis, quo facile sit ter a columnis inde Herculis ad Indos abire, indeque redire; etiamsi nec recto itinere, neque semper progrediatur aliquis, sed in gentibus interiectis oberret. Quamquam, quanto vis altiolem, et magis lubricum, ponamus verticem illum, in quo virtus vobis habitat, Aorno illa, quam paucos intra dies vi cepit Alexander?

5. HERM. Nihil quidquam simile est, Lycine, neque res talis est, qualem tu imaginaris, quae exiguo tempore confici possit et capi; non, si

ριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπεὶ πολλοὶ αὖ
οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δὲ ἀνέρχονται μὲν ἐκ ὀλί-
γοι μάλα ἐρρώμένως, καὶ προσέρχονται 2) ἐπὶ
ποσὸν, οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ἐλίγον, οἱ δὲ, ἐπὶ
πλέον. ἐπειδὴν δὲ κατὰ μέσσην τὴν ὁδὸν γένων-
ται πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγ-
χάνοντες, ἀποδυσπετῶσί τε, καὶ ἀναζηρέφου-
σιν, ἀσθμαίνοντες, καὶ ἰδρῶτι ρέομενοι, ἔφε-
ροντες τὸν κάματον. ὅσοι δ' αὖ εἰς τέλος δια-
καρτερήσωσιν, ἔτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνῶνται,
καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης εὐδαιμονῆσι θαυμάσιόν τινα
βίον τὸν λοιπὸν βιῶντες, οἷον μύρμηκας ἀπὸ
τῆ ὑψὸς ἐπισκοπῶντες τινὰς τὰς ἄλλας. Λ Τ Κ.

Παπαί,

sexcenti simul Alexandri aggrediantur: sic enim
multi ascenderent. Iam vero aggrediuntur qui-
dem non pauci valde animose, et aliquantum
procedunt, alii parum admodum, alii longius.
Cum vero circa mediam iam viam sunt, atque
in impedita multa atque aspera incidunt, diffi-
cultate victi pedem referunt, anhelantes, sudore
affluentes, ac laboris plane impatientes. Quo-
quot vero ad finem perseverant, hi in arcem per-
ueniunt, et ab eo inde tempore felices, admi-
rabilemque vitam, quae reliqua est, viuentes,
velut formicas de alta quadam specula reliquos
intuen-

2. Προσέρχονται] Verri, ac si legatur προ-
έρχονται, quod verum puto. Gesner.

Παπαὶ, ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίχως ἡμᾶς ἀποφαίνεις, ἔδδ' κατὰ τὰς Πυγμαίους ἐκείνας, ἀλλὰ χαμαιπετεῖς παντάπασιν ἐν χερσὶ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη Φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν ἡμεῖς δὲ ὁ συρφετός, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμέν, μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς προσευξόμεθα ὑπερνεφέλης γενομένης, καὶ ἀνελθόντας οἱ πάλαι σπεύδετε. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ γένοιτα καὶ ἀνελθεῖν, ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν.

ΛΥΚ. Ὅμως ἐκ ἔφησθα ὅπόσον, ὡς χρόνῳ περιβαλεῖν. ΕΡΜ. Οὐδ' αὐτὰς γὰρ οἶδα, ὦ Λυκῖνε, τὰ κριβές. σιγάζω μέντοι ἔκ πλείω τῶν εἰκοσιν ἔτῶν ἔσσεσθαι, μεθ' ἃ πάντως περ καὶ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐσόμεθα. ΛΥΚ. Ἡράκλεις, πολὺ

intuentur. L Y C. Papae, Hermotime, quantillos nos facis? ne aequales quidem Pygmaeis illis, sed humi omnino, in ipsa quasi telluris cute, *deprimis*. nec mirum: iam enim altum lapis et e summo: nos vero colluuiio illa, et quotquot humi repimus, cum diis vos etiam veneramus, iam superatis nubibus, eo quo festinatis, olim delatos. H E R M. Modo contingat ille adscensus, Lycine. Sed nimis multum superest.

6. L Y C. Tamen non dixisti, quantum, ut tempori comparare possemus. H E R M. Nempe nec ipse accurate scio: coniicio tamen, viginti non amplius annos futuros, quibus interiectis, omnino quondam in summo futuri simus. L Y C.

λὺ λέγεις. ΕΡΜ. Καὶ γὰρ περὶ μεγίστων, ὦ Λυ-
 κῖνε, οἱ πόνοι. ΛΥΚ. Τὰτὶ μὲν ἴσως ἀληθές.
 ὑπὲρ δὲ τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοιαῦτα,
 πότερον ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἔμ-
 νον σοφός, ἀλλὰ καὶ μαντικός ὢν, ἢ χρησμολό-
 γος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μεθόδους ἐπίσαν-
 ται; Φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἔ γὰρ δὴ
 σέ γε εἰκός, ἐπὶ τῷ ἀδύλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι
 πρὸς τὴν ἀρετὴν, τοσούτους πόνας ἀνέχεσθαι,
 καὶ ταλαιπωρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, εὐκ
 εἰδότα, εἰ σε πλησίον ἤδη τῆς ἀκρογυνομένου, τὸ
 χρεὼν ἐπιστάν, κατασπάσει λαβόμενον τῆ πο-
 δός, ἐξ ἀτελεῆς τῆς ἐλπίδος. ΕΡΜ. Ἀπαγε.
 δύσφημα γὰρ ταῦτά, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιω-
 ναι,

Hercules tuam fidem! multum narras. HERM.
 Etenim de maximis rebus laboratur. LYC. Istuc
 quidem forte verum fuerit. Sed de viginti annis,
 vtrum te illis victurum, magister tibi tuus pro-
 misit, ceu non sapiens modo, sed diuinus qui-
 dam, aut fatidicus, aut ex eorum numero aliquis,
 qui Chaldaeorum rationes norunt? aiunt quippe
 scire talia. neque enim veri simile est, te rebus
 incertis, an vitam ad virtutem vsque perducturus
 sis? tot labores sustinere, et aerumnis vexari no-
 ctes ac dies, cum nescias, an non te iam propè
 fastigium enixum, instans fatum ex imperfecta
 spe pede prehensum detrahat. HERM. Apage.
 mali enim ominis sunt ista: sed viuere liceat, vt
 vnum

ναι, ὡς μίαν γὰρ ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γενόμενος. ΛΤΚ. Καὶ ἰκανή σοι ἀντί τῶν τοσούτων κημάτων ἡ μία ἡμέρα; ΕΡΜ. Ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκαριαῖον ὅποσον ἰκανόν.

ΛΤΚ. Τὰ δὲ δὴ ἄνω ὅτι εὐδαιμόνα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρῆν ὑπομείναι δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἔ γάρ δὴ αὐτόσ περ ἀνελήλυθας. ΕΡΜ. Ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι· ὁ δὲ πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκρότατος ἦδη ὢν. ΛΤΚ. Ἐλεγε δὲ πρὸς θεῶν, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν ἐκεῖ· ἢ περ τινὰ πλεόν, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; ΕΡΜ. Εὐφήμει, ὦ ἑταῖρε. ἄδεν γάρ

vnum certe diem sapientiae possessione beatus sum. LYC. Ac satis tibi est pro tot laboribus vnus ille dies? HERM. Mibi quidem minuta quamuis temporis particula satis est.

7. LYC. Supera autem illa beata esse, ac talia, propter quae sustinere omnia consultum sit, vnde potes scire? neque enim ipse vnquam adscendisti

HERM. Ego vero magistro fidem habeo dicenti. ille quidem omnino nouit, fastigium iam adscutus scilicet. LYC. Qualem autem dixit-

per ego te Deos oro, illorum conditionem, aut quam ibi esse felicitatem? num. quid diuitias, et gloriam, et voluptates inextinguibiles? HERM.

Bona verba, amice: nihil enim ista ad vitam

γάρ ἐσι ταῦτα, πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ΛΤΚ.
 Ἄλλὰ τίνα Φησὶ τὰγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν
 πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλθόντας; ΕΡΜ.
 Σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ, καὶ τὸ
 δίκαιον, καὶ τὰ πάντα ἐπίσασθαι βεβαίως πεπει-
 σμένον, ἧ ἕκαστα ἔχει. πλῆγας δὲ, καὶ δόξας, καὶ
 ἡδονὰς, καὶ ὅσα τῷ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω
 ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνέρχεται, ὥσπερ Φα-
 σὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἰτῇ κατακαυθέντα, θεὸν
 γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβλῶν ὀπίσθον ἀν-
 θρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρὸν
 τε, καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς
 τὰς θεὰς διευκρινηθὲν ὑπὸ τῷ πυρὸς. καὶ ἔτοι-
 δὴ ὑπὸ Φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τινὸς πυρὸς,
 ἅπαν-

cum virtute coniunctam. LYC. Quae igitur di-
 cit bona, si haec non dicit, habituros, qui ad
 finem exercitationis peruenerint. HERM. Sa-
 pientiam, et fortitudinem, et ipsum honestum,
 et quod firma persuasione nouit, quomodo se ha-
 beant singula. Diuitias autem, et glorias, et vo-
 luptates, et quaecumque sunt corporis, ea infra
 reliquit omnia, iisque exutus adscendit, vt Her-
 culem aiunt, cum in Oeta conflagrasset, Deum
 factum. Etenim ille quoque, abiectis quaecum-
 que humana a matre habebat, puramque et sinceram
 diuinitatem, ipso igni quasi purgatam a sco-
 riis ferens, euolauit ad Deos. Et hi sane a phi-
 losophia velut ab igni quodam liberati illis omni-
 bus,

ἅπαντα ταῦτα περιαιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις
 θαυμαστὰ εἶναι δοκεῖ, ἐκ ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελ-
 θόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονῶσι, πλάττῃ, καὶ
 δόξης, καὶ ἡδονῶν ἄλλ' ἔδῃ μνησθέντες ἔτι, κα-
 ταγελῶντες δὲ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι.

ΛΥΚ. Νῆ τὸν Ἡρακλέα, ὦ Ἑρμότιμε, τὸν
 ἐν Οἴτῃ, ἀνδρείᾳ καὶ εὐδαιμόνῃ λέγεις περὶ αὐ-
 τῶν, πλὴν ἄλλ' ἃ τὸδε μοι εἶπε, καὶ κατέρχον-
 ταί ποτε ἐκ τῆς ἀκρας, ἣν ἐθελήσωσι χρῆσόμε-
 νοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελοίπασιν, ἢ ἀνάγκη ἁ-
 παξ ἀνελθόντας αὐτὰς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ
 ἀρετῇ, πλάττῃ καὶ δόξης καὶ ἡδονῶν καταγε-
 λῶντας; ΕΡΜ. Οὐ μόνον τῆτο, ὦ Λυκίνε·
 ἀλλ' ὅς ἂν ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτε ὀργῇ,
 ἔτε

bus, quae admiratione digna aliis non recte rem-
 putantibus videntur, in arcem euecti felix ae-
 rum agunt, diuitiarum, et gloriae et voluptatum
 ne seruantes quidem memoriam, sed irridentes
 eos, qui esse aliquid ista arbitrantur.

8. LYC. Oeteum tibi Herculem iuro, Hermo-
 time, magnam tu mihi illorum fortitudinem
 praedicās, magnam felicitatem: verum hoc mihi
 expedi, vtrum descendunt aliquando de arce illa
 sua, si voluerint, vñiri illis, quae hic relique-
 runt? an necesse est eos, qui semel adscenderunt,
 manere, versari cum virtute, diuitias et volupta-
 tes deridere? HERM. Non hoc solum ita ha-
 ber, Lycine, sed qui consummatus ad virtutem
 fuerit,

ἔτε φόβῳ, ἔτ' ἐπιθυμίαις ὁ τοιῦτος ἀνδραλσύη·
 ἔδ' ἂν λυποῖτο, ἔδδ' ὅλως πάθος ἔτι τοιῦτον
 πάθοι ἂν. ΑΤΚ. Καὶ μὴν εἶγε με δεῖ, μηδὲν
 ὀκνήσαντα, εἰπεῖν τ' ἀληθές, ἀλλ' εὐφημεῖν χρεὶ
 οἶμαι, μὴδ' ὅστις εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σο-
 φῶν γιγνόμενα. ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπέ
 ὅ, τι καὶ λέγεις. ΑΤΚ. "Ορα, ὦ ἐταῖρε, ὡς
 ἔγωγε, καὶ πάνυ ὀκνῶ. ΕΡΜ. Ἀλλὰ μὴ ὀκνεῖ,
 ὦ γενναῖε, πρὸς γε μόνον ἐμὲ λέγων.

ΑΤΚ. Τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα, ὦ Ἑρμότιμε,
 διηγεμένῳ σοι παρειαπόμενῳ, καὶ ἐπίσειον ἔτι
 ἔχειν, σοφὴς τε γίνεσθαι αὐτὰς, καὶ ἀνδρείας,
 καὶ δικαίους, καὶ τ' ἄλλα· καὶ πῶς ἐκηλέμην πρὸς
 τὸν

fuerit, is neque irae, neque metui, neque cupi-
 ditatibus feruiat, neque tristitia, nec vlla in vni-
 uersum perturbatione afficiatur. LYC. Verum,
 si quidem fas est nihil cunctantem dicere quod
 res est — sed linguis, puto, fauendum hic esse,
 neque per religionem licere inquirere in ea, quae
 fiunt a sapientibus. HERM. Minime, quin tu
 loquere quidquid est, quod dicis. LYC. Vide,
 amice, quam valde cunctator sim. HERM. Tu
 vero cunctari noli, apud me solum qui dicas.

9. LYC. Caetera quidem, Hermotime, nar-
 rantem te prosequerbar, credebamque rem ita ha-
 bere, sapientesque fieri illos, et fortes, et iustos,
 et reliqua, mulcebarque aliquantum sermone illo
 tuo.

τὸν λόγον· ὅποτε δὲ καὶ πλεῖστε ἔφησθα κατα-
 φρονεῖν Φᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μῆ-
 τε ἐργίζεσθαι, μῆτε λυπεῖσθαι, πάνυ ἐνταῦ-
 θα (μένω γὰρ ἐσμεν) ἐπέστη, ἀναμνησθεῖς ἂ
 πρότερον εἶδον ποιῶντα. βέλει Φῶ τίνα; ἢ
 ἱκανὸν καὶ ἄνευ τῆς ὀνόματος; E.P.M. Μηδαμῶς,
 ἀλλὰ καὶ τῷτο εἶπε, ὅσις ἦν. ΛΥΚ. Διδάσκα-
 λος αὐτὸς ἔτος ὁ σὸς, ἀνὴρ τὰ τ' ἄλλα αἰδῶς ἄ-
 ξιος, καὶ γέρων ἤδη ἐς τὸ ὕστατον. E.P.M. Τί
 ἐν δὴ ἐποίει; ΛΥΚ. Τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρα-
 κλεώτην, ἐς ἐκ πολλῶ συνεφιλοσόφει αὐτῷ,
 μαθητὴς ὢν, τὸν ξανθὸν, τὸν ἐρισικόν; E.P.M.
 Οἶδα ὃν λέγεις· Δίῳν αὐτῷ τῆνομα. ΛΥΚ.
 Ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μισθὸν, οἶμαι, μὴ ἀ-
 πεδί-

tuo. Cum vero etiam diuitiarum contemptores
 esse dicerēs et gloriæ et voluptatum, et nec irā-
 sci illos, neque dolere, hic omnino (soli enim
 duo sumus) institi, cum in mentem veniret, quæ
 paullo ante videram facientem... vis dicam quem?
 an satis est etiam tacito nomine? HERM. Ne-
 quaquam, sed hoc etiam dic, quis fuerit. LYC.
 Ipse tuus illē doctōr, reuerentia dignus vir cæ-
 tera, et vltimæ ætatis senex. HERM. Quid is
 igitur faciebat? LYC. Hospitem nosti illum
 Heracleensem, qui diu cum ipso philosophatus
 est, tamquam discipulus? rufum illum; conten-
 tiosum? HERM. Noui quem dicas. Dioni
 nomen est. LYC. Illum ipsum, cum mercedem
 puto

πεδίδεκα κατὰ καιρὸν, ἀπήγαγε παρὰ τὸν ἀρχον-
τα ἑναρχος, περιθείς γε αὐτῷ θοιμάκιον περὶ
τὸν τράχηλον, καὶ ἐβόα, καὶ ὠργίζετο, καὶ εἰ-
μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γένόμενοι, ἀφεί-
λοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶ, εὖ ἴσθι,
προσφύς ἄν, ἀπέτραγεν αὐτῶ τὴν ῥίνα ὁ γέρων,
ἔτως ἡγανάκτει.

ΕΡΜ. Πονηρὸς 3) γὰρ αἰεὶ ἐκείνος, καὶ ἀγνώ-
μων, ὃ Λυκίης, περὶ ταῖς ἀποδόσεis· ἐπεὶ τέ-
γε

puto in tempore non solueret, rapuit nuper ad
magistratum, obtorto collo, vociferans et irarum
plenus, et nisi familiarium quidam, qui commo-
dum adessent, eripuissent ipsius manibus iuue-
nem, crede mihi, correptum morsu nasum homini
abstulisset, adeo indignabatur.

10. HERM. Nam malus ille semper, et in
reddendo quod debet ingratus. Aliis enim, qui-
bus

3. [Ερμ. Πονηρὸς] Omissum *Non mirum*, aut
simile quid, qua ratione et Romanos uti
suo *Nam* vel *Enim* ostendimus ad *Quintil.*
2, 11, 7. Transferamus hoc etiam ad illud,
quod mox sequitur, οἶσι γὰρ ὅτι ἑαυτοῦ
χαρὶν κ. τ. λ. Hoc enim vult, *Non mirum*
te ita interrogare, vel *Sentio cur ita interro-*
ges etc. Nempe cum frequens admodum
sit id genus ellipsis, malim eam hic quo-
que adhibere, quam varias adeo particu-
lae γὰρ significationes tribuere. *Gesner.*

γε ἄλλας, οἷς δανείζει, πολλὰς ὄντας, ἔδεν τοιοῦ-
 ᾗτό περ διατέθεικεν. ἀποδιδόασιν γὰρ αὐτῷ κα-
 τὰ κηρὸν τὰς τέκας. ΑΤΚ. Τί δέ, ἂν μὴ ἀ-
 ποδιδῶσιν, ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθάρ-
 θέντι ἤδη ὑπὸ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν ἐν
 τῇ Οἴτῃ καταλειμμένων δομῶν; ΕΡΜ.
 Οἷε γὰρ, ὅτι εἰ αὐτῷ χάριν ἐκέλευς περὶ τὰ τοιαῦ-
 τα ἐσπένδακεν; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδίᾳ νεογνῶς
 ὧν κηδεταί, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταβιώσῃσι. ΑΤΚ.
 Δέσν, ὦ Ἑρμότιμ, ἀναγαγεῖν καὶ κείνα ἐπὶ τὴν
 ἀρετὴν, ὡς συνέυδαιμονοῖεν αὐτῷ, πλέττε κα-
 ταφρονῶντα.

ΕΡΜ. Οὐ σχολή μοι, ὦ Λυκίε, περὶ τού-
 των διαλέγεσθαι σοι. σπεύδω γὰρ ἤδη ἀκροά-
 σασθαι αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω τελῶς ἀπολει-
 φθεῖς.

bus foeneratur, nihil vnquam tale fecit; soluunt
 quippe vsuras tempori. LYC. Quid vero, et si
 non soluant, o beate, ipsi curae est, purgato
 iam a philosophia, et relictis illis in Oeta monte
 nihil iam indigenti? HERM. Putas enim sua
 ipsum causa laborare de talibus. Verum sunt ipsi
 parui liberi, quorum curam habet, ne inopes
 vitam agant. LYC. Oportebat, Hermotime,
 educere et illos ad virtutem, vt pari cum ipso feli-
 citate fruantur, et contemnant diuitias.

II. HERM. Non vacat mihi, Lycine, de his
 disputare tecum; iam enim festino ad ipsum au-
 diendum, ne forte imprudens plane sero veniam.
 LYC.

Φθέρει. ΛΤΚ. Θάρρει, ὦ γὰρ θε. τὸ τήμερον γὰρ ἐκ χειρὶ ἀπὸ πῆγγελται· ὥς ἐγὼ ἀφίημι σοι ὅσον ἐστὶ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. ΕΡΜ. Πῶς λέγεις; ΛΤΚ. Ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ. ἀν' ἰδοὺ αὐτόν, εἶγε χρὴ πιστεῦν τῷ προγράμματι· σπινάνιον γὰρ τι ἐκρέματο ὑπὲρ τῆς πυλῶνος, μεγάλοις γράμμασι λέγον, τήμερον εἰ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ πάνυ, δειπνήσας χθές, γενέθλια θυγατρὸς ἐσιῶντι, πολλὰ τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τῆς Περιπάτου παροξυνθῆναι τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, περὶ ὧν ἐκεῖνοι εἰώθασι ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπὸ τε ἐν τῇ κραυγῇ πονήρως τὴν κεφαλὴν διατε-
θῆναι,

LYC. Bono es animo, bone vir: hodie enim induciae denuntiatae sunt, itaque ego tibi quod reliquum est viae remitto. HERM. Quid ais? LYC. Tibi illius iam copiam non futuram, si quidem fides habenda programinati. Tabella enim suspensa super vestibulum, magnis literis scripta significabat, hodie illum non disputare. Dicebatur autem apud Eucratem, nobilem illum, filiae suae natalem qui celebraret conviuium, heri coenatus, tum disputasse multa in conviuium, tum Euthydemo Peripatetico iratior concertasse cum illo de iis, in quibus ipsi solent contradicere Stoicis; a clamore vero caput illi dolere, et sudasse
mul-

θῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποταθείσης, ὡς Φασί, τῆς συνουσίας· ἅμα δὲ καὶ ἐπεπώκει, οἶμαι, πλεόν τ' ἢ ἱκανῶ, τῶν παρόντων, ὡς εἰκὸς, φιλοτησίας προσιόντων, καὶ ἐδεδειπνῆκει πλεόν, ἢ κατὰ γέροντα· ὥστε ἀναστρέψας, ἡμεσὲς τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀριθμῶ παραλαβὼν τὰ κρέα, ὅπως αὐτῷ παιδί κατόπιν ἐς ὧτι παραδεδῶκει, καὶ σημανόμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου καθεύδει, μηδένα βισδέχεσθαι παραγγείλας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα τ' ἢ οἰκέτου αὐτοῦ διηγούμενε τι-σὶ τῶν μαθητῶν, οἳ καὶ αὐτοὶ ἀνέστρεφον μάλα πολλοί.

E.P.M.

multum, protracta in mediam noctem, ut aiunt, disputatione. Simul vero biberat, puto, plus quam satis fuit, cum, ut fieri solet, conuiuiae illum largioribus inuitatiunculis ad bibendum prouocarent; porro plus, quam pro fene, cibi sumferat. Igitur domum reuersus et vomuit, ut aiunt, copiose, et cum primum adnumerari sibi iussisset carnis frustra, quae puero a tergo stanti tradiderat, et curate ea obsignasset, ab eo inde tempore dormit, imperato, ne quis intro admitatur. Haec autem e Mida audiui eius seruo, qui narraret quibusdam ipsius discipulorum, qui et ipsi, multi sane, reuertebantur.

12. HERM.

ΕΡΜ. Ἐκράτησε δὲ πότερας, ὦ Λυκίνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος; εἴ τι καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; ΛΥΚ. Τὰ μὲν πρῶτὰ Φασίν, ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' ἐν τέλος τῆς νίκης καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ παραπολὺ ὁ πρεσβύτερος ὑπερέσχε. τὸν γὰρ Εὐθύδημον εἰς ἀναιμωτίαν Φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζών ἦν, καὶ ἐλεγκτικός, καὶ παίδεσθαι ἐκ ἠθέλεν, εἰς παρεῖχε ῥάδιον αὐτὸν ἐλεγεσθαι, ὁ διδάσκαλός σε. ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε σκύφον Νεστωρίον τινα καταφέρει αὐτῷ, πλησίον κατακειμένῳ, καὶ ἔτως ἐκράτησεν. ΕΡΜ. Εὖγε. εἰ γὰρ ἄλλως ἐχρῆν πρὸς τὰς μὴ ἐθέλοντας

12. HERM. Vter vero, Lycine, discessit superior, doctorene meus, an Euthydemus? Numquid tale etiam narravit Midas? LYC. Primo quidem aequo fere Marte pugnatum esse, caeterum finis victoriae penes vos fuit, multumque fuit senex superior. Euthydemum enim nec incruentum discessisse aiunt, sed vulnus habentem in capite maximum. Cum enim insolens esset, et conuellere nostrum studiose vellet, et persuaderi sibi nollet, nec facilem refutanti se praeberet, optimus ille tuus magister, quem forte habebat scyphum, Nestorem quemdam, impingit in illum prope accubantem, et ita superauit. HERM. Bonum factum! neque enim aliter oportebat

τας εἶκειν τοῖς κρείττοσι. ΑΤΚ. Ταυτὶ μὲν, ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὐλογα. ἢ τί γὰρ παθὼν Εὐθύδημος, ἄνδρα γέροντα παρώξυνεν, ἀόρητον, καὶ θυμῷ κρείττονα, σκύφον ἔτω βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα.

Ἀλλὰ, σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί ἔ' διηγῇ μοι ἑταίρῳ ὄντι, ὃν τρόπον ὠρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτός, εἰ δυνατόν, ἔτι συνοδοιποροίην ὑμῶν, τὸ ἀπὸ τῶδε ἀρξάμενος; οὐ γὰρ ἀποκλείσθες με δηλαδὴ φίλοι ὄντες. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ ἐθέλησθεις, ὦ Λυκίνε, ὅψαι ἐν βραχυεῖ, ὅσας διδίσκεις τῶν ἄλλων, παιδας εὖ ἴσθι οἰήσῃ ἅπαντας ὡς πρὸς σέ, τοσῶτον ὑπερφρονήσεις αὐτός.

tebat aduersus eos, qui cedere melioribus recusant. L Y C. Illa quidem, Hermotime, valde rationabilia. Quibus enim intemperiiis agitated Euthydemus virum senem incendit, irritari nescium, et ira superiorem, scyphum adeo grauem manu tenentem?

13. Verum enim vero, quando otiosi sumus, quid non narras mihi tuo sodali, quomodo primum animum ad philosophiam appuleris? ut ipse quoque, si fieri possit, iter illud vestrum ingrediar, initio ab hac inde hora facto. Neque enim excludetis me videlicet, amicum amici. HERM. Modo velles, Lyciné! paullo post videres, quantum superes alios, pueros, mihi crede, iudicabis, ad te si comparentur, omnes: tantum illos

αὐτός. ΛΤΚ. Ἰανὸν, εἰ μετὰ εἴκοσιν ἔτη γε-
νομένην τοιᾶνός, οἷός σὺ νῦν. ΕΡΜ. Ἀρέκει
καὶ αὐτὸς κατὰ σὲ γεγονώς, ἡξάμην Φιλόσο-
φεῖν τετταρακοντέτης σχεδὸν, ὅποσα, οἶμαι,
σὺ νῦν γέγονας. ΛΤΚ. Τοσαῦτα γάρ, ὦ Ἑρ-
μότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἄγε, λαβὼν, καὶ μέ-
δίκαιον γάρ· καὶ πρῶτόν γε μοι τῆτο εἶπε, δι-
δοτε ἀντιλέγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἢν τι μὴ ἔρ-
θῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ ἀν ἐφίετε τῆτο
τοῖς νεωτέροις; ΕΡΜ. Οὐ πάντα, σὺ δὲ, ἢν
τι βέλῃ, ἐρώτα μεταξύ, καὶ ἀντίλεγε· ῥᾶν
γάρ ἔτω μάδης. ΛΤΚ. Εὖγε, νῆ τὸν Ἑρμῆν, ὦ
Ἑρμότιμε, αὐτὸν, ἔ. ἐπώνυμος ὢν τύχχάνεις.
Ἀτὰρ

superabis sapientia. LYC. Satis mihi fuerit, si
post viginti annos talis fiam, qualem te nunc
video. HERM. Noli esse sollicitus, ego quo-
que ea, qua nunc tu es, aetate philosophari coe-
pi, quadraginta circiter annorum, quot tu iam,
puto, natus es. LYC. Nempe totidem, Her-
motime. Itaque eadem via susceptum me quo-
que ducito; aequum enim est. Sed primum
quidem hoc mihi dic; Permittitisne contradi-
cere discantibus, si quid minus recte dictum illis
videatur? an non conceditis hoc iunioribus?
HERM. Non usquequaque. At tu, si quid vo-
lueris, inter *dicendum* interrogato, et contradicito,
sic enim disces facilius. LYC. Bene ita me Mercu-
rius amet (Gr. *Hermes*) cuius tu nomine appellaris.

Ἀτὰρ εἰπέ μοι, μία τις ὁδὸς ἐστὶν ἢ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγασσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν; ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκον, ὥς καὶ ἄλλοι πολλοὶ τινὲς εἰσι; ΕΡΜ. Μάλα πολλοὶ, Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικυρεῖσι, καὶ οἱ τὸν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθένης ζήλωται, καὶ οἱ ἀπὸ τῶ Πυθαγόρου, καὶ ἑτεροί. ΛΤΚ. Ἀληθῆ ταῦτα, πολλοὶ γὰρ εἰσι. πότερον δὲ, ὡς Ἑρμοῖτις, τὰ αὐτὰ εἶναι λέγουσιν, ἢ διάφορα; ΕΡΜ. Καὶ πάνυ διάφορα. ΛΤΚ. Τὸ δὲ γὰρ ἀληθές, οἶμαι, πάντως παρ' ἐν ἡν αὐτῶν, ἀλλ' ἔτι πάντα διάφορα εἶναι. ΕΡΜ. Πάνυ μὲν εἶναι.

ΛΤΚ.

14. At illud mihi dic, vnane via est ad philosophiam ducens, vestra illa Stoicorum, an verum ego audiui, et alios multos esse (*qui diuersas vias sequuntur?*) HERM. Sane quam multi, Peripatetici, et Epicurei, et qui Platonis sibi nomen inscribunt, et rursus alii quidam Diogenis, et Antisthenis aemuli, et qui a Pythagora sunt, et adhuc plures. LYC. Vera dicis: multi enim sunt. Vtrum verò eadem isti, Hermotime, dicunt, an diuersa? HERM. Omnino diuersa. LYC. Sed verum quidem puto, omnino vnum illorum esse, at non omnia, si quidem sunt diuersa. HERM. Recte fanè.

ΛΤΚ. Ἴθι δὴ, ὦ Φιλότης, ἀποκρίναί μοι, τῷ ποτε πισεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἦεις Φιλοσοφῆσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀναπεπταμένων, παρεῖς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἡξίως ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσίστοι, ὡς δὴ μόνης ἀληθῆς ἔσης, καὶ τὴν εὐθεΐαν ἐπιδεικνύσσης, τῶν δ' ἄλλων εἰς τυφλα καὶ ἀνέξοδα Φερεσῶν; τίνι ταῦτ' ἐτεκμαίρευ τότε; καὶ μὴ μοι τὸν νῦν δὲ τῆτον σεαυτὸν ἐνόει, τὸν εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὰ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῆς πολλῆς ἡμᾶς δυνάμενον· ἀλλ' ἔτως ἀποκρίναί, ὁποῖος τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ κατὰ τὸν νῦν ἐμέ. ΕΡΜ. Οὐ συνίημι ὦ,

15. LYC. Age ergo, amice, responde mihi, cui tandem *argumento* fidem tu primum habens, cum philosophatum ires, ac multae tibi ianuae paterent, caeteris relictis, Stoicorum illam ingressus sis, ac per eam decreueris ad virtutem intrare, velut sola ea vera sit, et rectam viam ostendat, reliquis ad coeca et exitum non habentia loca ducentibus; quo, inquam, argumento ista tum colligebas? Nec velis mihi illum qui nunc es te ipsum cogitare, vel semisapientem, vel sapientem plane, qui meliora iudicare prae nobis, qui de vulgo fumus, possis: verum pro eo responde, qualis tum eras, idiotas, et mei, ut nunc sum, similis. HERM. Non intelligo, quid

μι ὅ, τι σοι τῆτο βέλεται, ὦ Λυκῖνε. ΛΤΚ.
 Καὶ μὴν ἔ. πάνυ ἀγκύλον ἡρόμην. πολλῶν γὰρ
 ὄντων Φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀρι-
 στοτέλους, καὶ Ἀντισθένης, καὶ τῶν ὑμετέρων
 προγόνων, τῷ Χρυσίππῃ, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν
 ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ σὺ πισεύσας, τὲς μὲν ἄλ-
 λες εἶας, ἔξ ἀπάντων δὲ προσελόμενος, ἅπερ
 προήρησαι, ἀξιοῖς κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν; ἄ-
 ρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέ-
 πεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστες ἐξ ἀπάντων
 προειπῶν; ἔθος γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος
 φιλοσοφίας προτρέπειν, τὴν ἀεμόττεσσαν οἶμαι
 ἐκάσῳ εἰδότει. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔδέν τοιᾶντα, ὦ
 Λυκῖνε. ἔδὲ ἡρόμην περί γε τῶν τὸν θεόν.
 ΛΤΚ.

quid hoc tibi sermone velis, Lycine. L Y C.
 Atqui nihil valde tortuosum interrogavi. Cum
 enim philosophi sint multi, ut Plato, ut Aristo-
 teles, ut Antisthenes, et de vestris progenitori-
 bus Chrysippus, Zeno, reliqui quotquot sunt,
 quo, inquam, argumento reliquos adspersatus,
 ex omnibus elegisti quae elegisti, et secundum
 haec philosophandum censes? Numquid te etiam,
 ut Chaerephontem, Pythius ad Stoicorum ratio-
 nem ablegavit, optimos omnium illos praedicens?
 Mos enim illi alium ad aliud philosophiae genus
 hortari, qui noverit, opinor, quod cuique ma-
 xime conveniat. HERM. At nihil tale, Lyci-
 ne, nec interrogavi de hisce Deum. L Y C. V-

ΛΥΚ. Πότερον ἐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγέ-
μενός αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὥς αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι
τὸ βέλτιον κατὰ σαυτὸν, ἄνευ τῆς θεᾶς; ΕΡΜ.
ὦμην γάρ.

ΛΥΚ. Οὐκ ἔν καὶ ἡμῶς ἀν διδάσκοις τοῦτο
πρῶτον, ὅπως διαγνώσῃεν ἡμῖν εὐθύς ἐν ἀρχῇ,
τίς ἡ ἀρίστη Φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα,
καὶ ἢν ἂν τις ἔλκοιτο, παρεῖς τὰς ἄλλας; ΕΡΜ.

Ἐγὼ σοι Φράσω. ἑώραν τὰς πλείους ἐπ' αὐ-
τὴν δρμῶντας, ὥς εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτήν.

ΛΥΚ. Πόσω τῇ πλείους τῶν Ἐπικυρείων, ἢ
Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἡρίθμησας γάρ
αὐτὰς δηλαδὴ, καθάπερ ἐν ταῖς χειρατονίαις.

ΕΡΜ. Ἀλλ' ἐκ ἡρίθμησας ἔγωγε· εἰκάζον δέ.

ΛΥΚ.

trum ideo, quod parum dignum negotium deli-
beratione diuina iudicares, an quod sufficere te
putabas; qui per te ipsum, quod optimum esset,
etiam sine Deo eligeres. HERM. Nimirum sic
putabam.

16. LYC. Igitur nos etiam hoc primum do-
cueris, quomodo ab initio statim dignosci possit,
quae sit optima philosophia, et verax, quam
quis relictis caeteris eligat. HERM. Ego tibi
dicam. Videbam plerosque ad illam ferri, hanc
itaque optimam esse colligebam. LYC. Quanto
plures videbas Epicureis, aut Platonis, aut Peripa-
teticis? Numerabas enim illos videlicet, ut in
suffragiis. HERM. Quin non numerabam equi-

dem:

ΛΥΚ. Ὡς εἴ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπα-
τᾷς· ὅς περὶ τῶν τριῶν εἰκασμῶ Φῆς καὶ
πλήθει κρῖναι, ἀπακρυπτόματος λέγειν πρὸς με
τάληθές. ΕΡΜ. Οὐ μόνον τῆτο, ὦ Λυκίης,
ἀλλὰ καὶ ἤμνον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν
Ἐπικύρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ Φιλήδονοί εἰσιν·
οἱ Περιπατητικοὶ δέ, καὶ Φιλόπλῃστοι, καὶ ἔρι-
στικοί τινες· οἱ Πλατωνικοὶ δέ, τετύφωνται,
καὶ Φιλόδοξοί εἰσι· περὶ δὲ τῶν Στωϊκῶν πολλοὶ
ἐφασκον, ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γιγνώσκουσι·
καὶ ὅτι ὁ ταύτην ἰὼν τὴν ὁδὸν, μόνος βασιλεὺς,
μόνος πλάσιος, μόνος σοφός, καὶ συνόλως ἅπαντα.

ΛΥΚ. Πλεον δὲ ταῦτα πρὸς σὲ ἄλλοι δηλα-
δὴ περὶ αὐτῶν. ἔ γάρ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐ-
πίσει-

dem: Sed conieciabam. LYC. Vt tu non vis
me docere! sed fallis, qui de tali re coniectura te
dicas et multitudine iudicasse, et veram apud me di-
cere subterfugias. HERM. Non hoc solum, Lycine,
sed audiebam quoque omnes dicere, Epicureos
quidem delicatos esse et voluptuarios, Peripateti-
cos vero diuitiarum amantes et contentiosos,
Platonicos denique inflatos gloriaeque cupidos,
De Stoicis autem multi praedicabant, fortes esse
et cognoscere omnia, qui vero illam viam elegis-
set, cum solum regem, solum diuitem, solum sa-
pientem, et in vniuersum quoniam.

17. LYC. Dicebant verò de illis haec ad te alij
nimirum? Neque enim sane illis ipsis credidisses

πίστευσας ἐπαινᾶσι τὰ αὐτῶν. ΕΡΜ. Οὐδαμῶς,
 ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. ΛΥΚ. Οἱ μὲν δὲ ἀντίδο-
 ξοὶ ἐκ ἔλεγον, ὡς τὰ εἰκός· [ἔτοι δὲ ἦσαν οἱ
 τὰ ἄλλα φιλοσοφῶντες.] ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΥΚ.
 Οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον. ΕΡΜ. Καὶ
 μάλα. ΛΥΚ. Ὅρα, ὅπως αὐτοῖς ἐξαπατᾷς με,
 καὶ ἐλέγεις τὰ ληθῆς, ἀλλ' οἶε Μαργίτη διαλέ-
 γεσθαί τινι, ὡς πισεῦσαι, ὅτι Ἑρμότιμος, ἀνὴρ
 συνετός, ἔτη τότε γεγονώς τεσσαράκοντα, περὶ
 φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ἰδι-
 ώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγό-
 μενα, ἐποιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τῶν κρείττο-
 νων ἀξιῶν. οὐ γὰρ πισεύσαιμί σοι τοιαῦτα
 λέγοντι.

ΕΡΜ.

sua laudantibus. HERM. Nequaquam, sed di-
 cebant caeteri. LYC. Qui vero diuerſae ſenten-
 tiae erant, non dicebant, arbitror: hi vero erant,
 qui aliter philoſophantur. HERM. Non ſane.
 LYC. Ergo idiotae dicebant iſta. HERM. Ita
 eſt. LYC. Vides, quam iterum me decipias, nec
 verum dicas, ſed cum Margite te quodam diſpu-
 tare putes, qui credat, Hermotimum, virum pru-
 dentem, annos tunc natum quadraginta, de phi-
 loſophia et philoſophis fidem habuiſſe idiotis, et
 ſecundum illorum dicta feciſſe electionem et prin-
 cipatum tribuiſſe. Neque enim talia dicenti cre-
 diderim.

18. HERM.

ΕΡΜ. Ἀλλ' οἶσθα, ὦ Λυκίνε, ἔχι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστυον, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτῷ. ἐώρων γὰρ αὐτὰς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσκαλῶς, φροντίζοντας αἰεὶ, ἀρρενωπὰς, ἐν χερσὶ κερίας τὰς πλείους, ἔδεν ἀβρόν, ἔδ' αὖ πᾶντο ἐς τὸ ἀδιάφορον 4) ὑπερεκπίπτειν, ὡς ἐκπληκτον εἶναι καὶ κυνικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μέσῳ καταστήματος, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναι φα-

18. HERM. Sed noris, Lycine; non aliis modo credidi, sed ipsi mihi. Videbam enim illos decenter ingredientes, amictos honeste, cogitabundos semper, virile quid tuentes, ad cutem tonsos plerosque, nihil neque molle, neque rursus in nimiam negligentiam prolapsum, (*quo fit, ut attonitus aliquis et plane cynicus fit*) sed in medio quodam statu, quem optimum omnes esse perhi-

K 5

4. Ἐς τὸ ἀδιάφορον] Nimirum τὸ ἀδιάφορον illam quorundam rationem notat, quibus parum aut nihil curae est, quid de se iudicent alii, nudi an vestiti, hoc an illo modo vestiri incedant, soli sint an in foro? qui *susque deque habens omnia*, quam ipsam formulam ex Graecorum ἀδιάφορία interpretatur Gellius XVI, 9. Igitur extrema sunt hinc Aristippeorum, ut hoc utar, molities, hinc Cynica negligentia, et cultus omnis, atque alieni adeo iudicii contentus. *Gesner.*

Φασίν. ΛΤΚ. Ἄρ' ἔν καὶ κείνῃ εἶδες παῖδντας
αὐτὰς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐωράκέ-
ναι τὸν σὸν διδάσκαλον, ὦ Ἑρμότιμε, πράττον-
τα; οἶον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτῶντας πικρῶς,
καὶ Φιλονείκως πάνυ ἐρίζοντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις,
καὶ τᾶλλα, ὅσα ἐπιδείκνυνται; ἢ τέτων ὀλίγον
σοι μέλει, ἄχρῃς ἂν εὐσταλὴς ἢ ἀναβολή, καὶ ὁ
πώγων βαθυς, καὶ ἐν χερσὶ ἢ κεφαλῇ; καὶ πρὸς
τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχωμεν τέττονι κανόνα, καὶ σάφ-
μην ἀκριβοῦ τῶν τοιᾶτων, ὡς Ἑρμότιμός Φησι,
καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ
κεφαλῶν διαγιγνώσκειν τὰς ἀρίστες, ὅς δ' ἂν μὴ
ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ Φροντιστικὸς
τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμασέος, καὶ ἀποβλητέος;
Ἄλλ'.

perhibent, *constitutos*. L Y C. Numquid igitur
ista quoque illos facere videbas, quae paullo ante
ipse dicebam me vidisse tuum, Hermotime, ma-
gistrum facere? verbi causa, foenerari, et repo-
scere acerbe, et rixose omnino contendere in con-
gressionibus, et reliqua quae in se demonstrant?
an parum ista curas, dum compositus sit amictus,
et barba prolixa, et capillus ad cutem detonsus?
et, quod superest, hunc habemus canona, hanc
regulam exquisitam talium, de sententia Hermo-
timi; atque oportet ex habitu, incessu, tonsura
dignoscere optimos; quicumque vero ista non
habuerit, qui neque ~~retritus~~ fuerit et cogitabundo
vultu, reprobandus est ac reiiciendus?

Ἄλλ' ὄρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὦ Ἑρμότιμε, παύ-
 ζεις πρὸς μέ, πειρώμενος, εἰ ἑξαπατώμενός σου
 ἴημι. ΕΡΜ. Διατί τῆτ' ἔφρασθα; ΛΥΚ. Ὅτι, ὦ
 γὰρ δέ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν
 λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σκημάτων. παραπολὺ
 γὰρ ἐκαῖνοι εὐσχημονέστεροι, καὶ τὰς ἀναβολὰς
 κοσμιώτεροι, Φειδίει τινές, ἢ Ἀλκαμένεος, ἢ
 Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαντος. εἰ
 δέ καὶ ὅτι μάλιστα χρή. τεκμαίρεσθαι τοῖς τοι-
 τοῖς, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ὢν ἐπιθυμοῖ
 φιλοσοφεῖν; τῷ διαγινῶ τὸν τὴν ἀμείνω πρεσ-
 βειν προσηχημένον, ἄτε σχῆμα, ἄτε βᾶδισμα
 ὁρᾶν δύναμενος; ΕΡΜ. Ἄλλ' ἔμοιγε ἔπρος
 τυφλὸς ὁ λόγος, ὦ Λυκίε, καὶ μοι μέλει τῶν
 τοι-
 τοι-

19. Sed vide, ne in his quoque ludas me, Her-
 motime, tentans, dicipine me sentiam? HERM.
 Quorsum hoc dixisti? LYC. Quod statuarum,
 bone vir, probationem mihi narrasti, quae sit ex
 habitu. Multum enim illae magis compositae,
 decentius amictae, ubi Phidias aliquis, vel Alex-
 menes, vel Myron ad formosissimam illas speciem
 configuravit. Si vero vel maxime signis talibus
 utendum est, quid faciat, si quis coecus philoso-
 phari cupiat? qua re dignovet lectae melioris
 sectatorem, qui neque habitum cernere, neque in-
 cessum queat? HERM. At mihi oratio est non
 ad coecos, neque tales curō. LYC. Debebat
 qui-

τοιούτων. ΛΤΚ. Ἐχρῆν μὲν, ὡς χρῆσθαι, κοινόν
 τι τὸ γνῶρισμα εἶναι τῶν ἄνω μεγάλων, καὶ
 ἅπασιν χρησίμων. πλὴν εἰ δακεῖ, οἱ μὲν ἔξω
 ἡμῶν Φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεί-
 περ μὴδὲ ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοι-
 οῦτοις μάλιца Φιλοσοφεῖν, ὥς μὴ πάνυ ἄχθοιν-
 το ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ
 πάνυ ὀξύδερκεῖς ὥστε, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν
 τῶν τῆς ψυχῆς, ἀπὸ γε τῆς ἐξώθεν ταύτης
 περιβολῆς.

Ὁ δὲ βέλομαι εἰπεῖν, τοιούτου ἐστίν, ἔχ ὅτι
 τῆς γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσχέεις αὐτοῖς,
 καὶ ἡξίως ἀμείνων γίγνεσθαι ἐς τὰ τῆς γνώμης;
 ΕΡΜ. Καὶ μάλα. ΛΤΚ. Πῶς ἂν οἶόν τέ σοι
 ἦν,

quidem, bone vir, commune quoddam signum
 esse rerum ita magnarum et omnibus vtilium.
 Interim, si videtur, extra philosophiam nobis
 maneant coeci, quandoquidem neque oculis cer-
 nunt: quamquam talibus vel maxime necesse
 erat philosophari, ne nimis grauiter calamitatem
 ferrent. Sed ipsi sane, qui vident, si vel acutissi-
 mum cernant, quidnam videre queant eorum,
 quae in animo sunt, ex illo externo amictu?

20. Quod autem dicere volo, eiusmodi est.
 Nonne verum est te amore quodam mentis et sen-
 tentiarum in his viris ad eos accessisse, et mente
 ac sententiis fieri voluisse meliorem? HERM.
 Ita est. L Y C. Quomodo ergo potuisti signis,
 quae

ἦν, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τῶν γνωρισμάτων
 διαρᾶν, τὴν ὀρθῶς φιλοσοφᾶντα, ἢ μή; ἔγὰρ
 φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἔγω διαφαίνεσθαι, ἀλλ' ἐστὶν
 ἀπόρρητα, καὶ ἐν ἀφανεί κείμενα, λόγοις καὶ
 συνασίσαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις
 ὀψέ μοις. ὁ γὰρ Μῶμος, αἰήκοας, οἶμα, ἄ-
 τινι ἡττιάσατο τῷ Ἡφαίστῳ· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ
 νῦν αἶνε. Φησὶ γὰρ ὁ μῦθος εἶσαι Ἀθηνᾶν
 καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαιστον εὐτεχνίας πέρι·
 καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶ, ταῦτόν τινα ἀναπλάσαι·
 τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι· ὁ Ἡφαιστος
 δὲ, ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσατο. καὶ ἐπέειπε
 ἐπὶ τὸν Μῶμον ἔχον, ὑπὲρ δικαστὴν προσέλοντος
 θεασάμενος ἐκεῖνος ἐκάλεσε τὸ ἔργον, τῶν μὲν
 ἄλλων,

quae modo dicebas, recte vel secus philosophan-
 tem pervidere? Neque enim solent ita dilucere
 talia, sed secreta sunt, in occulto latent, sermoti-
 bus et congressionibus, et operibus similibus,
 vix sero tandem ostenduntur. Itaque Momus
 ille, audisti puto, quid Vulcanum accusauerit:
 sin minus, at nunc audi. Fert nempe fabula, con-
 tentionem inter Minervam, et Neptunum; et
 Vulcanum de artis praestantia intercessisse; et a
 Neptuno quidem effictum taurum, a Minerua ex-
 cogitatam domum, compositum a Vulcano homi-
 nem. Cum ad Momum venissent, quem arbi-
 trum sibi nempe sumserant, perspecto ille vnus-
 cuiusque opere, quid in reliquis reprehenderit,
 dice-

ἄλλων, ἅτινα ἠτιάσατο, περιττόν αὖ εἴη λέγειν· ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὲ τὸτο ἐμέμφατο, καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν Ἡφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ κατὰ τὸ σέρρον, ὡς ἀναπυστασθεῖσων, γνῶριμα γίνεσθαι ἅπασιν, ἃ βέλεται, καὶ ἐπινοεῖ καὶ ἡ ψεύδεται, ἡ ἀληθεύει. ἐκεῖνος μὲν ἔν ἅτε ἀμβλυώτων, ἔτω περὶ τῶν ἀνθρώπων διενοεῖτο. σὺ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγυῖα ἡμῖν δεδορκας, καὶ ὄρας τὰ ἔνδον, ὡς εἴκοι, διὰ τῷ σέρρῳ, καὶ ἀνέωπται σοι τὰ πρῶτα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βέλεται, καὶ ἃ γινώσκει ἕνατος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων.

EPM.

dicere iam superfluum fuerit: in homine autem hoc desiderauit, et increpuit architectum illius Vulcanum, quod non et valuas pectori illius applicuisset, quibus apertis nota fierent omnibus, quae is vellet atque cogitaret, atque vtrum mentiretur, an vera diceret. Ille igitur ita de hominibus sentiebat, tanquam qui hebeti circa illos visu esset. Tu vero supra Lyncea illum nobis acute vides, et quae intus sunt trans ipsa, opinor, praecordia cernis, et patent tibi omnia, ut non quae velit modo, et quae cognoscit vnusquisque, scias, verum etiam vter melior sit aut deterior.

21. HERM.

ΕΡΜ. Παίξεις, ὦ Λυκίне· ἐγὼ δὲ κατὰ
 θεὸν εἰλόμην· καὶ ἔμεταμέλει μοι τῆς αἰρέ-
 τως. ἱκανὸν δὲ τῷτο πρὸς γένεμά. ΑΥΚ.
 Ὅμως ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμέ,
 ἀλλὰ περιόψει με παραπολόμενον ἐν πολλῷ τῷ
 συρφετῷ; ΕΡΜ. Οὐδὲν γὰρ ἂν σοι ἀρέσκει,
 ὦν ἂν εἴπω. ΑΥΚ. Οὐκ, ὦ γὰρδὲ. ἀλλ' οὐ-
 δὲν ἐθέλεις εἰπεῖν ὅποιον ἂν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ
 δ' ἔν σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ Φθονεῖς ἡμῖν,
 ὡς μὴ ἐξ ἴσθ γενοίμεθα σοι φιλοσοφῆσαντες,
 ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυ-
 τὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τῶτων κρίσιν, καὶ
 τὴν ἀσφαλέςατην αἴρεσιν. ἄκχε δὲ καὶ σὺ, εἰ
 βάλει. ΕΡΜ. Ἀλλὰ βέλομαι, ὦ Λυκίне. ἰ-
 σως

21. HERM. Ludis, Lycine. Ego vero se-
 cundo numine elegi, neque optionis illius meae
 me poenitet, satis autem hoc, mihi quidem, est.
 LYC. Mihi tamen hoc non dixeris sufficere; sed
 negliges me in multa illa colluvione pereuntem
 cum reliquis? HERM. Nihil enim tibi placet,
 quidquid dixerō. LYC. Non ita est, bone vir.
 Sed nihil tu vis dicere, quod placere mihi possit.
 Quandoquidem vero tu volens occultus es, et no-
 bis inuides, ne aequae ac tu philosophemur:
 ego tentabo, quantum eius facere poterō, pro-
 me inuenire accuratum de his iudicium, et se-
 ctam certissimam. Audi vero et tu, si volueris.
 HERM. Ego vero volo, Lycina. forte enim
 cognita

πως γάρ τι γινώριμον ἐρεῖς. ΛΤΚ. Σκόπει δὴ, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ ἔτῳς, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδῶς ἄμεινον.

*Ἐγὼ δὴ μοι ἡ μὲν ἀρετὴ τοῖόνδε τι, οἷον πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευομένας (ὡς Φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σός, ἐκεῖθεν ποθεν ἀφγυμένος) σοφὰς ἐς τὸ ἀκρότατον, ἀνδρείας ἅπαντας, δικαίαις, σῶφρονας, ὀλίγων θεῶν ἀποδέοντας· οἷα δὲ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν; ἀρπαζόντων καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτάντων, ἔδὲν ἂν εἶδης, Φασίν, ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει τολμώμενον, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ
 συμπο-

cognitu aliquid dignum dixeris. LYC. Confidera igitur, sed noli irridere, si hominis omnino rudis in morem illud disquiram: necesse enim est ita *facere*; cum tu, qui melius scias, dicere clarius nolis.

22. Sit igitur mihi virtus tale quiddam, velut ciuitas quaedam beatos habens ciues (vt dicat forte tuus magister, inde aliqua via huc delatus) sapientes summo gradu, fortes vniuersos, tum iustos, temperantes, parum Diis minores. Eorum vero, quae multa apud nos fiunt, cum rapiant homines, vim faciant, iusto plus sibi arrogant, nihil videas, aiunt, in ea vrbe quemquam audere, sed per pacem et concordiam ciuitate vna fruuntur.

συμπολιτεύοντα, μάλα εὐκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, οἶμα, τὰς σάπεις καὶ φιλονεικίας ἐγείρει, καὶ ὧν ἐνθα ἐπιβλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἐκποδῶν ἔσιν ἐκείνοις. καὶ γὰρ ἔτε χρυσίον ἔτι, ἔτε ἡδονάς, ἔτε δόξας ἐρῶσιν, ὡς διαφέρουσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τῆς πόλεως ἐξεληλάνασιν αὐτὰ, καὶ ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι συμπολιτεύεσθαι, ὥς γαληνόν τινα, καὶ πανευδαίμονα βίον βιᾶσι, ζῆν εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς.

ΕΡΜ. Τί ἐν, ὦ Λυκίνε; καὶ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίνεσθαι τῆς τοιαύτης πόλεως, μήτε κακῶν ὑπολογιζομένων τὸν ἐν τῇ
ὁδῷ

tur. Nec mirum. Quae enim, puto, aliis in ciuitatibus seditiones et contentiones excitant, quorum causa mutuas sibi insidias struunt homines, illa e medio sublata apud illos sunt omnia. Neque enim amplius aurum, neque voluptates, neque glorias spectant, de quibus certent: sed olim ciuitate illa exegerunt, non necessaria rati, quae in ea versentur. Itaque tranquillam quandam et vndique beatam vitam viuunt, cum bonis legibus, et aequalitate, et libertate, et bonis reliquis.

23. HERM. Quid ergo, Lycine, nonne dignum est omnes concupiscere ciuitatem eam adipisci, nec laborem imputantes viae, neque ani-

ὁδῶ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῆς χρόνου ἀπαγορεύ-
 οντας, εἰ μέλλουσιν ἀφικόμενοι ἐγγραφῆσθαι
 καὶ αὐτοὶ, καὶ μετέξαι τῆς πολιτείας; ΛΥΚ.
 Νῆ Δί', ὦ Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τού-
 τῳ σπαρδασέον· τῶν δ' ἄλλων ἀμελητέον. καὶ
 μήτε πατριδος τῆς ἐνταῦθα ἐπιλαμβανομένης,
 πολὺν ποιεῖσθαι λόγον, μήτε παίδων, ἢ γονέων,
 ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθμυριζομέ-
 νων, ἐπιπλάσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν κακείνους
 παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέ-
 λουσιν, ἢ μὴ δύναιντο, ἀποσεισάμενον αὐτὰς,
 χωρεῖν εὐθὺς τῆς πανευδαίμονος ἐκείνης πόλεως·
 καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντα τὸ ἱμάτιον, εἰ τούτου
 ἐπειλημμένοι κατερύκοιεν, ἐσσύμενον ἐκείσε. εἰ
 γὰρ

mum despondentes propter longitudinem viae,
 si futurum sit, ut ubi peruenerint adscribantur et
 ipsi in tabulis publicis, ciuitatemque consequan-
 tur. L Y C. Per Iouem, Hermotime, omnium
 maxime in hoc elaborandum est, reliquorum vero
 cura abiicienda; neque si haec antiqua patria ma-
 num iniiciat, multam habere rationem oportet, ne-
 que liberis, aut parentibus, si cui sint, retinere
 cum ploratu volentibus, frangi; sed primum qui-
 dem hortari et illos ad eandem viam ingredien-
 dum; si vero nolint, vel non possint, dimotis illis
 recta procedere ad beatam illam ex omni parte
 ciuitatem; et ipso abiecto vestimento, si forte
 illo comprehenso impediant, eo erumpere. ne-
 que

γὰρ θεός μὴ σέ τις ἀποκλείσῃ, καὶ γυμνὸν ἐκβί-
σε ἦκοντα.

Ἦδη γὰρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτε ἀνδρὸς
ἦκσα διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι,
καὶ με πρῆτρεπεν ἐπεσθαί οἱ πρὸς τὴν πόλιν·
ἐγῆσσομαι γὰρ αὐτός· καὶ ἐλθόντα ἐγγράψειν,
καὶ Φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ Φρατρίδας μετα-
δώσειν τῆς αὐτῆς, ὡς μετὰ πάντων εὐδαιμο-
νοίην. ἀλλ' ἐγὼ ἔπιθόμην ὑπ' ἀνοίας, καὶ νεό-
τητος τότε, πρὸ πεντεκαίδεκα σχεδὸν ἐτῶν.
ἴσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ προάσεια, καὶ
πρὸς ταῖς πύλαις ἦν ἂν. ἔλεγε δ' ἐν περὶ τῆς
πόλεως, εἰ γε μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ
ἤδη καὶ τάδε, ὡς ζύμπαντες μὲν ἐπὶ ἡλῦδες καὶ
ξῆνοι

que enim metus est, ne quis excludat vel nu-
dum eo aduenientem.

24. Iam enim alias quondam senem audiui
enarrantem, uti se res illae haberent; isque me
hortatus est, uti ad eam se civitatem sequeretur;
ipsum enim se praeiturum, et adscripturum *civi-*
tatis, cum advenissem, et tribulem facturum, et
curiae mihi suae ius impertiturum, ut cum omni-
bus beatam vitam viverem. Ego vero prae iuue-
nili tum incertitia, quindecim fere anni sunt, non
sum obsecutus: forte circa ipsa iam suburbia,
et ad portas essem. Dicebat autem de civitate
illa, si bene memini, tum alia multa, tum ista
etiam: Omnes ibi advenas esse et peregrinos;

ξένοι εἶεν, αὐθιγενῆς δὲ ἔδεις. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους
 ἐμπολιτεύεσθαι πολλὰς, καὶ δέλτας, καὶ ἀμόρφους,
 καὶ μικρὰς, καὶ πένητας· καὶ ὅλως, μετέχευ
 πῆς πόλεως τὸν βελλόμενον. τὸν γὰρ δὴ νόμον
 αὐτοῖς, ἐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγ-
 γραφὴν, ἔδ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλ-
 λους, ἔδ' ἀπὸ γένους, ἔδὲ λαμπρῶν ἐκ προγόνων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς,
 ἀποχερὴν δ' ἐνάσσω πρὸς τὸ πολίτην γενέσθαι,
 σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόρων,
 καὶ τὸ λιπαρές, καὶ τὸ μὴ ἐνδῆναί, μηδὲ μαλα-
 κισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, κατὰ τὴν οὐδὸν
 ἐντυγχάνοντα· ὥς ὅσις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξηται
 καὶ διεξέλθοι, πορευόμενος ἄχρι πρὸς τὴν πό-
 λιν,

indigenam neminem: sed et barbaros in ciuitate
 versari multos, et seruos, et deformes, et paruos,
 et pauperes, atque in vniuersum ciuem esse, qui
 velit: legem enim illis esse, non ex censu adscribi
 aliquem, neque ex habitu, vel statura, vel pul-
 chritudine, neque ex genere, neque claris ex
 maioribus; sed istorum nec rationem vllam haberi
 apud illos: sufficere autem vnicuique ad hoc, vti
 ciuis fiat, prudentiam, et honesti amorem, et
 laborem, et deliciarum contemptum, et animum,
 qui neque cedat temere, neque molliatur, si in
 multas in via difficultates incidat. Atque adeo,
 si quis ista in se esse demonstraauerit, emensusque
 totum

λιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὄντα τέτον, ὅστις
 ἂν ἦ, καὶ ισότιμον ἅπασι. τὸ δέ, χείρων, ἢ
 κρείττων, ἢ εὐπατρίδης, ἢ ἀγεννής, ἢ δᾶλος, ἢ
 ἐλεύθερος, ἔδὲ ὅλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι ἐν τῇ
 πόλει.

ΕΡΜ. Ὅραξ, ὦ Λυκίνε, ὡς ἔματήν, ἔδὲ
 περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γενέσθαι
 καὶ αὐτὸς ἔτῳ καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως;
 ΛΥΚ. Καὶ γὰρ αὐτὸς, ὦ Ἑρμότιμε, τῶν αὐ-
 τῶν σοι ἐρῶ, καὶ ἔτι ἐστὶν ὃ, τι ἂν μαι πρὸ τέ-
 των εὐξαίμην γενέσθαι. εἰ μὲν ἂν πλησίον ἦν
 ἡ πόλις, καὶ φανερά ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν εὖ
 ἴσθι μηδὲν ἐνδοιάσας; αὐτὸς ἦσιν ἐς αὐτήν, καὶ
 ἐπο-

totum ad urbem usque iter fuerit, eum ciuem
 esse continuo, et aequo iure, quisquis alioqui
 fuerit; ista autem *nominia*, deterior, melior, no-
 bilis, ignobilis, servus, liber, neque esse o-
 mnino, neque nominari in ea ciuitate.

25. HERM. Vides, Lycine, quam non fru-
 stra, neque paruis de rebus laborem, qui ciuis
 cupiam fieri et ipse pulchrae adeo et beatae ciui-
 tatis. LYC. Nam egomet eorundem quorum
 tu amore flagro: neque est, quod mihi ante ista
 velim contingere. Si quidem igitur in propin-
 quo esset illa ciuitas, et manifesta in conspectu
 omnium, olim, crede mihi, ipse nihil cunctatus
 ad eam perrexissem, et ciuis illius essem a longo

ἐπολιτευόμενῃν ἂν ἐκ παλαιῆς· ἐπεὶ δὲ ὡς ὑμεῖς
 φατε (σύ τε καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψωδὸς) πάν-
 πόρρω ἀπώκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδὸν τε; τὴν
 ἄγασαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγαμένον τὸν ἄριστον. ἢ
 εἰ οἶει σὺ ἔτι χρῆναι ποιεῖν; ΕΡΜ. Καὶ πῶς
 ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; ΔΥΚ. Οὐκ ἔν σοι μὲν ἐπὶ
 τὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὰ
 ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἑτοιμοὶ
 παρεῖναι αὐτόχθονες, ἐκασθεν ἕκαστος εἶναι λέ-
 γοντες. ὁδὸς γε μὴν, ἢ μία καὶ ἡ αὐτὴ φαίνε-
 ται, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διαφοροὶ, καὶ ἑδὲν ἀλ-
 λήλαις ὅμοια. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ἐσπέρια, ἡ
 δὲ ἐπὶ τὴν ἑω φέρειν ἔοικεν, ἡ δὲ ἐπὶ τὰς ἄρ-
 κτες, καὶ ἄλλη εὐθὺ τῆς μεσημβρίας. καὶ ἡ μὲν διὰ
 λειμῶ-

inde tempore. Cum vero, ut vos dicitis, tu
 nempe et Hesiodus confarcinator ille carminum,
 longo admodum spatio remota habitetur, necesse
 est et viam, quae ducit ad illam, quaerere, et du-
 cem optimum. An non putas hoc agendum?
 ΗΕΡΜ. Et qua alia ratione perueniat aliquis.
 ΔΥΚ. Igitur quantum ad promissiones, et scien-
 tiaē professionem, multa tibi ducum copia. Multi
 enim parati adsunt, indigenas inde esse quisque
 se dicentes. Sed via non una atque eadem vide-
 tur, sed multae ac diuersae, ac nihil altera alteri
 similes. Nam haec quidem ad occidentales par-
 tes, illa vero ad orientem videtur ferre; haec
 ad septentriones, et altera recta ad meridiem:

et

λειμώνων καὶ φυτῶν καὶ σκιάς, εὐδρος καὶ ἡ-
δεῖα, ἔδεν ἀντίτυπον ἢ δύσβατον ἔρχεσθαι ἢ δέ,
πετρώδης καὶ τραχεῖα, πολὺν ἥλιον καὶ δίψος
καὶ κάματος προφαίνεσθαι καὶ ὁμῶς αὐταὶ πᾶ-
σαι πρὸς τὴν πῶλιν ἄγειν λέγονται, μίαν ἔσαντες
ἐς τὰ ἐναντιώματα τελευτῶσαι.

Ἐνθα δὴ μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ'
ἦν γὰρ ἀνέλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς
ἐτραπῆς ἑκαστος ἐφεσὼς ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα τις
ἀξιοπίστος ὀρέγεται τὴν χεῖρα, καὶ προτρέπει
κατὰ τὴν αὐτῆς ἀπιέναι, λέγων ἑκαστος αὐτῶν
μόνος τὴν εὐθεΐαν εἰδέναι, τὰς δ' ἄλλας πλανᾶν
σθαι, μήτε αὐτὰς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἢ
γῆσασθαι δυσχεμένους ἀκολοθήσαντας. καὶ ἐπὶ
τόν

et haec quidem per prata, et plantas, et umbram,
irrigua et amoena, nihil durum habens, nihil
incedentibus asperum: altera vero saxosa, et aspe-
ra, solem multum ac sitim et laborem denuntians.
Et tamen omnes hae ad ciuitatem ferre dicuntur,
quae una est, ipsae in maxime opposita exeuntes.

26. Hic igitur mihi, et quidem omnis dubita-
tio est. Ad quamcumque enim illarum veniam,
vir ad caput vniuscuiusque tramiris, in ipso in-
gressu adstans fide dignissimus, et manum porri-
git, et in suam nos abire hortatur, dicens unus-
quisque illorum, solum se rectam nosse, caeteros
vero errare, qui nec ipsi inde venerint, ne-
que deducere alios sequentes possint. Et si ad

τὸν πλησίον ἀφίκομαι, καὶ κείνος τὰ ὁμοία ὑπὸ
 σχυεῖται περὶ τῆς αὐτῆς ὁδῆς, καὶ τὰς ἄλλους
 κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἐξῆς ἄ-
 παντες. τὰ τε τοῖνον τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ
 τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἔμετρίως ταραττει με καὶ
 ἀπορεῖν ποιεῖ· καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερδια-
 τεινόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαυνοῦντες.
 ἔ γάρ οἶδα, ἦντινα τρακόμενος, ἢ τῷ μάλ-
 λον ἀκολουθήσας, ἀφικοίμην ἂν πρὸς τὴν πόλιν.
 ΕΡΜ. Ἀλλ' ἐγὼ σε ἀπαλύσω τῆς ἀπορίας.
 τοῖς γὰρ προωδοιπορηκόσιν, ὦ Λυκῖνε, πιθεύ-
 σας, οὐκ ἂν σφαλῇς. ΛΥΚ. Τίσι λέγεις;
 τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθεῖσιν; ἢ τίνι τῶν ἡγε-
 μόνων ἀκολουθήσασιν; αὐτοὶς γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ
 ἀπο-

proximum accessero, ille quoque similia de sua
 via promittit, et aliis detrahit; et ille, qui iuxta
 hunc est, similiter, et sic deinceps omnes. Haec
 ipsa igitur viarum multitudo, earumque ratio dif-
 similis me perturbat, et in consilii inopiam con-
 iicit: ac duces maxime quantum possunt et ultra
 contendentes, suamque singuli laudantes. Ne-
 que enim, in quam conuersus, aut quem maxime
 secutus ad ciuitatem perueniam, scio.

27. HERM. At ego ista te consilii inopia li-
 berabo. Si enim his, Lycine, fidem habueris,
 qui viam illam ante fecerunt, non erraueris. LYC.
 Quibus dicis? et qua via euntibus, aut quem du-
 cum secutis? rursus enim nobis eadem consilii in-
 opia

ἀπορον, ἐν ἄλλῃ μερὶ φη' ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τὰς ἀνδρας μεταληλυθόσι. ERM. Πῶς τὸτο φῆς; ΛΥΚ. Ὅτι ἡ μὲν, τὴν Πλάτωνος τραπόμενος, καὶ συναδοιπορήσας μετ' αὐτῶ, ἐκεῖνην ἐπαινέσεται· δηλονότι· ὁ δὲ, τὴν Ἐπικύρου ἐκεῖνην, καὶ ἄλλας ἄλλην· αὐτὴ δὲ, τὴν ὑμετέραν· ἢ πῶς γὰρ ὡς Ἐρμώτι με, εἴχ' ἔτω; ERM. Πῶς γὰρ εἴ; ΛΥΚ. Οὐ τοίνυν ἀπέλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ, τῷ μᾶλλον χρήσις εἶσθαι τῶν ὁδοιπάρων. ὁρᾷ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἡγεμόνα, μιᾷς πεπειραμένον, καὶ ἐκεῖνην ἐπαινέοντα, καὶ λέγοντα, ὡς αὕτη μόνῃ ἀγεί ἐπὶ τὴν πόλιν· εἰ μὲν τοι εἴχω εἰδέναι, εἰ ἀληθῆ φησιν· ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφί-

opia alia se forma offert, cum a rebus ad viros transivimus. HERM. Quid ita ais? LYC. Quoniam hic quidem in Platonis viam digressus, eoque viae duce (comite) usus illam nimirum laudabit; ille vero Epicuri viam, atque alius aliam: tu autem, vestram: nam qui non ita flat, Hermotimé? HERM. Et cur non? LYC. Non tu liberaſti me dubitatione, sed adhuc aequé ignoro, cui viatorum magis credendum sit. Video enim, utrumquemque illorum cum ipsum, tum ducem, unius modo viae periculum fecisse, et illam laudare, ac dicere solam ferre in urbem; neque tamen habeo unde sciam vera illum dicere.

ἄφ' ἵνται πρὸς τι τέλος, καὶ εἰδὲς τινα πόλιν,
 δῶσω αὐτῷ ἴσως. εἰ δὲ ἐμείνην εἶδεν, ἣν ἐχρῆσθαι,
 ἐν ἣ ἐπιθυμῶμεν ἔγωγε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι,
 ἢ δέον εἰς Κόρινθον εἰλθεῖν; ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα
 ἀφικόμενος οἶσται Κόρινθον εὐρακέναι, ἀδελφὸν
 ἔμοιγ' ἂν ἔτι. ἂ γὰρ πάντως ὁ τινα πόλιν ἰδὼν
 Κόρινθον εἶδεν, εἰ γὰρ ἂ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόριν-
 θος. ὁ δὲ δὴ μάλιτα εἰς ἀπορίαν με καθέστησεν,
 ἐκείνῳ ἔστι, τὰ εἰδέναι, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶ-
 ναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία
 ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι πανταχόσε μᾶλλον, ἢ εἰς Κό-
 ρινθον ἄγασιν, εἰ μὴ τις ἔτι σφόδρα παρα-
 παίσι, ὡς οἶσθαι καὶ τὴν εἰς Ἵππερβορέας, καὶ
 τὴν

Verum venisse illum ad finem quemdam, et vi-
 disse civitatem aliquam, forte illi dederim. V-
 trum vero illam viderit, quam oportebat; cuius
 ciues esse tu non minus quam ego volumus; an,
 cum Corinthum eundum esset, ille Babylonem
 delatus Corinthum se vidisse putarit, illud mihi
 quidem adhuc obscurum est. Neque enim quis-
 quis urbem vidit, Corinthum vidit, siquidem
 non sola vrbs est Corinthus. Quod autem ma-
 xime inopem me consilii reddit, illud est, quod
 novi, unam necessario esse veram viam, quippe
 cum et Corinthus una sit, reliquas autem quovis
 potius quam Corinthum ducere, nisi in tantum
 quis delipiat, etiam eam, quæ ad Hyperboreos
 fert,

τὴν εἰς Ἰνδὸς ἀγεσαν, εἰς Κόρινθον σέλλειν.
ERM. Καὶ πῶς οἶόν τε, ὦ Λυκίη; ἄλλη γὰρ
ἀλλασχέσε ἀγει.

ΛΤΚ. Οὐκ᾽ ἐν, ὦ καλὲ Ἑρμοτίμη, ἂ μικρὰς
δεῖ βελῆς καὶ τὴν αἴρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡ-
γεμόνων. καὶ τῆτο δὴ τὸ τῆ λόγῃ ποιήσομεν,
ἐνθα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ
ἐπεὶ λήσομεν ἄνω, ἀντὶ τῆς εἰς Κόρινθον ἀγέ-
σης, τὴν ἐπὶ Βαβυλωνος, ἢ Βάντρων ἀπιοῦντες.
καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπι-
τρέπειν, ὡς τάχα ἂν τὴν ἀρίστην ἐλομένους, εἰ
καὶ ἀνευ ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁ-
δῶν ἡντικᾶν. δυνατὸν μὲν γὰρ καὶ τῆτο γενέ-
σθαι· καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρό-
νῳ.

fert, et quae ad Indos, Corinthum ducere.
HERM. Et quomodo hoc fieri possit, Lycine,
alia cum aliorum ducat?

28. LYC. Ergo, pulcher Hermotime, non
parua deliberatione opus est, ad electionem via-
rum pariter ac ductorum: neque id quod est in
prouerbio hic agemus, *Quocumque nos pedes tuler-
int, eo imus*: alioquin imprudentes pro ea, quae
Corinthum fert, alteram, quae Babylonem aut
Bactra ducit, ingrediamur. Neque vero consul-
tum est fortunae permittere, ut qui forte opti-
mam capessituri simus, licet sine examine in unam
quancumque viarum ingrediamur. Etenim pot-
est quidem id quoque fieri, et forte aliquando in
longo

ναι. ἡμᾶς δὲ γε περὶ τῶν ἄτω μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναρρίπτειν 5), εἰδ' ἐς σενὸν νομιδῇ κατακλείειν τὴν ἐλπίδα, ἐπὶ ῥίπῃς, ὡς ἡ περσιμία Φησί, τὸν Αἰγαῖον, ἢ τὸν Ἴονιον διαπλεῦσαι θέλοντας. ὅτε εἰδ' αἰτιασαίμεθ' ἂν εὐλόγως τὴν τύχην, εἰ τοξεύσῃ, καὶ ἀκοντίζῃ, μὴ πάντως ἔτυχῃ τῇ ἀληθείᾳ, ἐνὸς ὄντος ἐν μυρίαῖς τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ εἰδ' τῷ Ὀμηρικῷ τοξότη ὑπῆρξεν. ὃς δέον τὴν περσιάδα κατατοξεύσαι, ἃ δὲ, τὴν μήρινθον ἔτεμεν· ἃ Τεῦκρος, οἶμαι. ἀλλὰ παραπολὺ ἐκείνο εὐλόγως γώτε-

longo tempore factum est. At nos de tantis rebus non puto oportere periculosam temere aleam iacere, neque in angusto adeo concludere spes nostras, *viminea*, quod est in proverbio, *scapha Aegaeum Ioniumque mare ausos tradicere*: ubi nec fortunam cum ratione accusaremus, si ea sagittando vel iaculando non omnino feriat verum, quippe quod vnum sit inter mille mendacia: quale quid nec Homérico illi sagittario contigit, qui, cum columba deiicienda esset, lineam telo rupit, Teucrum fuisse arbitror. Sed multo rationabilius est spera-

5. Ἀναρρίπτειν] Ἀναρρίπτειν hoc in loco per ellipsin τῆς, κύβον, est *aleam* iacere. Integram locutionem habes in Harmonidē c. 3. med. ἐφ' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀναρρίψομεν τὸν κύβον, et in Pro Imaginibus c. 16. Τολμήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. *Iensus.*

γώτερον τῶν πολλῶν τρωθήσασθαι καὶ περιπέ-
σεισθαι τῷ τοξύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεί-
νο τὸ ἐν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὲ κίνδυνος ὅτι ἔμι-
κρὸς, εἰ ἀντὶ τῆς ἐπ' εὐθὺ ἀγάγης, ἐς τῶν πε-
πλανημένων μίαν ἀγνοῶντες ἐμπέσοιμεν, ἐλπί-
ζοντες ἄμεινον αἰρήσεσθαι τὴν τύχην ὑπὲρ ἡ-
μῶν, εἰκάζειν οἶμαι. εἰδὲ γὰρ ἀναστρέψαι ἔτι
καὶ ἀνασωθῆναι ὀπίσω ῥάδιον, ἢν ἅπαξ ἐπιδῶ
τῇ πλεΐσῃ (b) τις αὐτόν, τὰ ἀπόγεια λυσάμε-
νος· ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι,
ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κα-
ρηβα-

sperare futurum, ut de multis quiddam (quodcum-
que sit) feriat, et in telum quasi incidat, quam
vnum illud omnino ex omnibus. Non paruum
autem esse periculum, si spe illa inducti, futu-
rum ut melius fortuna pro nobis eligat, pro recta
via in erronearum aliquam ignorantia incidamus,
ita me puto colligere: neque enim redire iam et
retro navigare ad salutem facile est, si quis semel
spiranti se *aurae*, solutis retinaculis, permiserit;
sed necesse est in pelago iactari nauseantem ple-
rumque, metuentem, et grauato ob agitationem
capite;

6. Τῇ πλεΐσῃ] Interpretatus sum, quasi le-
geretur tenuissima mutatione πνεΐσῃ, spi-
ranti, nimirum αὐρα, *aurae*. Vela ventis
dare, nauem austro permittere, solennia sunt,
et sexcenties tali in re usurpata. *Gesner.*

σηβαρῆντα ὑπὸ τῇ σάλλῃ, θέον ἐξ ἀρχῆς, πρὶν ἐκπλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπὴν τινὰ, σκέψασθαι, εἰ ἐπιφορὸν ἐστὶ καὶ ἔριον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλῃσι. καὶ, νῆ Δία, κυβερνήτην ἔνα τὸν ἔρισον ἐκλέξασθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῇ, οἷαν διαρκεῖσαι πρὸς τηλικοῦτον κλύδωνα.

ERM. Οὕτω γε ἄμεινεν, ὦ Λυκῖνε, παραπολύ. πλὴν οἶδά γε, ὅτι ἅπαντας ἐν κύκλῳ περιελθὼν, ἐκ ἄλλας ἂν εὗροις, ἔτε ἡγεμόνας ἀμείνους, ἔτε κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθέλησης γε ἀΦικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, ἐκείνοις ἔψῃ, κατὰ τὰ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος ἰχνη προΐων· ἄλλως δέ, ἀδύνατον. ΛΥΚ.

Ὅρῳς

capite: cum oportuisset ab initio, ante aliquando, quam portu exires, conscensa specula videre, ferensne sit et secundus ventus Corinthum navigare volentibus; et, per Iouem, gubernatorem unum optimum deligere, et nauim bene compactam, quae durare ad tantum fluctum possit.

29. HERM. Ita quidem, Lycine, multo melius. Verum noui equidem, te, si circulo omnes obeas, nec duces meliores inuenturum, neque peritiores gubernatores Stoicis: et si quidem peruenire aliquando Corinthum volueris, illos sequere, per Chrysippi Zenonisque vestigia progressus: aliter vero fieri non potest. LYC. Vides,

Ὁρᾷς τῆτο ὡς κοινόν, ὦ Ἑρμότιμε, εἰρηκας; εἶποι γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτῳι συνοδοι-
πορῶν, καὶ ὁ Ἐπικύρῳ ἐπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ
ἀνελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ' ἐαυτῶ
ἐκαστος, ὥς, ἢ πᾶσι πιθεύειν χρή, ὅπερ γε-
λοιότατον, ἢ ἀπιθεῖν ὁμοίως· μακρῶ γὰρ ἀ-
σφαλές αὐτον τὸ τοιαῦτον, ἄχρις ἂν εὐρωμεν τὰ
ληθῆ ὑπισχνόμενον.

Ἐπεὶ Φέρε, εἰ καθάπερ νῦν ἔχω ἀγνοῶν ἔτι,
ὅσις ἐξ ἀπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ
ὑμέτερα, σοὶ πιθεύσας, ἀνδρὶ Φίλῳ, ἀτὰρ μό-
να γε εἰδότες τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν
ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβι-
ῶναι ποιήσῃς Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ

Ἀριστο-

des, quam commune illud, Hermotime, dixeris.
Eodem enim modo et qui cum Platone viam fa-
ciat, et qui Epicurum sequatur, et reliqui, non
peruenturum me Corinthum, nisi secum, quisque
dixerit. Itaque aut credere omnibus oportet,
quod maxime ridiculum, aut fidem denegare si-
militer. Longe enim tutissimum tale quid fuerit,
dum qui vera promittat inueniamus.

30. Nam, age, si ita, vti nunc habeo, ignarus
adhuc, quis ex omnibus verum dicat, vestra eli-
gam, fide tibi habita; viro amico, sed qui sola
tamen Stoicorum *dogmata* didiceris, et vnam hanc
viam iueris: ac deinde Deus aliquis in lucem reuo-
cet Platonem, et Pythagoram, et Aristotelem,

et

Ἀριστοτέλην, καὶ τὰς ἄλλας· οἱ δὲ παρῆσαντες
 ἐρωτῶν με, καὶ, τῇ Δί', εἰς δικαστήριον ἀγα-
 γόντες, ὑβρεῶς ἑκαστος δαμάζοντο, λέγοντες, ὦ
 βέλτισε Λυκίνε, τί παθὼν, ἢ τίνι ποτὲ πίψευ-
 σας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα προετίμησας ἡμῶν,
 πρεσβυτέρων ὄντων παραπαλῶ, χθρὲς καὶ πρῶτον
 γενομένους, μήτε λόγῳ μεταδῆς ἡμῖν, μήτε πει-
 ραθεὶς ὅλως ὦν Φαμέν; εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί
 ἂν ἀποκριναίμην αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴ-
 πω, ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπέισθην φίλῳ ἀνδρί; ἀλ-
 λά Φαῖεν ἂν, οἶδ', ὅτι ἡμεῖς, ὦ Λυκίνε, ἐκ-
 ἴσμεν τὸν Ἑρμοτίμον τῶτον, ὅστις ποτὲ ἐστίν, ἀ-
 δὲ ἐκεῖνος ἡμᾶς· ὥς ἐκ ἐχρῆν ἀπάντων κατα-
 γινώ-

et reliquos: iique circumstantes me interrogent,
 quin, Hercle, ad tribunal tractum iniuriarum
 vnusquisque, postulent, dicentes, quo animi im-
 petu, bone Lycine, aut cuius auctoritate, Chry-
 sippum et Zenonem nobis praetulisti, homines
 heri et nudius tertius natos, nobis multum natu
 maioribus, qui neque sermonem communicaueris
 nobiscum, nec omnino quae dicimus exploraue-
 ris? Haec, *inquam*, si dicant, quid illis respon-
 deam? Satisne mihi erit dixisse, Hermotimo, ami-
 co homini, fidem habui? At ego noui illos di-
 cturos: Nos, Lycine, Hermotimum illum tuum,
 quis homo sit, nescimus; neque ille nos. Itaque
 non decebat damnare vniuersos, neque contra
 absen-

γινώσκειν, ἔδὲ ἐρήμην ἡμῶν καταδιαίταῖν, ἀν-
δρὶ πισεύσαντα μίαν ὁδὸν ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ
ἔδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δὲ
γε νομοθέται, ὦ Λυκῖνε, ἔχ' ἔτω προστάττε-
σι τοῖς δικασαῖς ποιεῖν, ἔδὲ τῷ ἑτέρῳ μὲν ἀκῆειν,
τὸν δὲ ἕτερον ἐκ ἑᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτῶ, ἃ οἶε-
ται συμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι,
ὡς ῥᾶον ἀντεξετάζοντες τὰς λόγους, εὐρίσκοιεν
τάληθ' τε καὶ ψευδῆ. καὶ ἦν γε μὴ ἔτω ποι-
ῶσιν, ἐφιδέειν δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικα-
σῆριον τοιαῦτα, ἅττα εἰκὸς εἶρεῖν αὐτὰς.

Ἡ τὰχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέροιτό με, εἰ-
πέ μοι, λέγων, ὦ Λυκῖνε, εἴ τις Αἰθίοψ, μηδε-
πω-

absentes et inauditos nos ferre arbitrium, ac si-
dem habere homini, qui vnam modo philoso-
phiae viam, et forte ne hanc quidem accurate
satis perspexerit. Legum latores autem, Lycine,
non ita facere iudices iubent, nec alteram qui-
dem partem audire, alteram dicere pro se non
pati, sed similiter audire vtramque, quo facilius,
comparatis inuicem orationibus, quid verum fal-
sumue sit inueniant: et si tamen ita non fecerint
iudices, prouocandi ad aliud tribunal potestatem
lex tribuit. Talia fere dicturos illos veri simi-
le est.

31. Aut forte illorum aliquis praeterea me in-
terroget: Dic mihi, Lycine, si quis Aethiops,
Luc. Op. T. III. M qui

πώποτε ἄλλης ἀνθρώπου ἰδὼν, οἷοι ἡμεῖς ἑσμέν,
 διὰ τὰ μὴ ἀπαδεδημημένα καταράπαν, ἐν τινὶ
 συλλόγῳ τῶν Αἰθιοπῶν διίσχυρίζοιτο, καὶ λέγοι
 μηδαμόθι τῆς γῆς ἀνθρώπου εἶναι λευκός, ἢ
 ξανθός, μηδὲ ἄλλο τι ἢ μέλανας, ἄρα πιστεύουσιν
 ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἶποι τις 7) ἂν πρὸς αὐτὸν
 τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιοπῶν, τὸ δὲ δὴ, πόθεν
 ταῦτα, ὦ θρασύτατε, οἶσθα, εἰ γὰρ ἀπεδή-
 μησας παρ' ἡμῶν ἔδαμόσε, εἰδὼς, νῆ Δία, τὰ
 παρὰ τοῖς ἄλλοις οἶδας ὅποιά ἐστι, φαίην ἂν ἐ-
 γωγε

qui alios nunquam homines, quales nos sumus,
 usurpasset oculis, eo quod patria pedem non ex-
 tulisset; hic igitur in concione Aethiopum adse-
 ueraret atque diceret, nusquam terrarum homi-
 nes esse albos, vel flauos, neque aliud usquam
 nisi nigros, numquid fidem apud illos inueniat?
 Aut si quis ei de maioribus natu Aethiopibus di-
 cat: Tu vero vnde haec, audacissime, nosti,
 qui neque usquam a nobis peregre abfueris, ne-
 que Hercle res aliorum quales sint noueris? di-
 camne

7. "H εἶποι τις] Qui bene totam orationis
 seriem considerauerit, illum animaduersu-
 rum puto, requiri ad sententiam implen-
 dam, conditionalem particulam εἰ, quam
 interpretando certe expressam nemo indi-
 gnabitur. Concurfus ille et hiatus, ἢ εἰ εἶ-
 ποι, fecit, ut interiectum εἰ tanto facilius
 elideretur. *Gesner.*

γῶγε δίκαια ἐρωτῆσαι τὸν πρεσβύτερον; ἢ πῶς,
ὦ Ἑρμότιμε, συμβελεύεις; ERM. Οὕτω· δι-
καιότατα γὰρ ἐπιπλήξαι δοκεῖ μοι. LYC. Καί
γὰρ ἔμοιγε, ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μετὰ τῆτο
ἐκ ἔτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δόξει· ἐμοὶ μὲν
γὰρ καὶ τῆτο πάντα δοκεῖ.

ERM. Τὸ ποῖον; LYC. Ἐπάξει δηλαδὴ ὁ
ἀνὴρ, καὶ Φήσκει πρὸς μὲ ὧδέ πως· ἀνάλογον
τοίνυν κείσθω τις ἡμῖν, ὦ Λυκίνε, τὰ Στωϊκῶν
μὲνα εἰδώς, καθάπερ ὁ σὸς Φίλος ἕτος ὁ Ἑρ-
μότιμος, ἀποδημήσας δὲ μηδεπώποτε, μήτε
εἰς Πλάτωνος, μήτε παρὰ τὸν Ἐπίκρου, μηδὲ
ὅλως πρὸς ἄλλον τινά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν
ἕτω καλὸν εἶναι, μηδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολ-
λοῖς

camne ego merito sic interrogasse seniore? aut
quid consulis, Hermotime? HERM. Sic est.
iustissime enim illum mihi videtur increpuisse.
LYC. Nimirum mihi quoque, Hermotime. Sed
quod sequitur, non iam noui an aequè tibi pla-
ceat: mihi certe hoc etiam magno videtur opere.

32. HERM. Quale id est? LYC. Subiiciet
nemini vir ille, et ita fere mecum aget: Hac igitur
ratione ac proportionē seruata ponatur nobis
aliquis, Lycine, qui Stoicorum placita sola norit,
ut amicus hic tuus Hermotimus, nunquam autem
neque in Platonis *regnum*, neque ad Epicurum,
neque ad alium quemquam peregrinatus fuerit.
Is ergo si dicat, nihil ita pulchrum esse, neque

λοις 8), οἷα τὰ τῆς σοᾶς ἐστὶ, καὶ ἃ ἐκείνη Φη-
σιν, ἔκ ἂν εὐλόγως θρασὺς εἶναι δόξειέ σοι, πε-
ρὶ πάντων ἀποφαινόμενος, καὶ ταῦτα, ἐν εἰ-
δῶς, ἐδεπώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸν ἕτερον πό-
δα προελθών; τί βάλει ἀποκρίνωμαι αὐτῷ;
ΕΡΜ. Τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς
τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ ἐκμανθάνομεν, ὡς
ἂν κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν ἀξιοῦντες· ἐκ ἀγνο-
ῦμεν δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ
γὰρ διδάσκαλος καὶ κεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισι
πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀνατρέπει γε αὐτὰ, προσθεὶς
αὐτός.

ΛΥΚ.

verum apud alios, quam sint ea, quae sunt in Por-
ticu, et quae illa dicit: nonne merito videatur
tibi temerarius esse, qui de omnibus pronunciet,
cum vnum modo sciat, et nunquam alteram ex
Aethiopia *illa sua* pedem protulerit? Quid vis
illi respondeam? H E R M. Verissimum illud
nempe, Nos quidem Stoicorum *dogmata*, et
praecipue quidem illa, ediscere, vt qui secun-
dum illa philosophari postulemus: neque tamen
ignorare, quae dicantur ab aliis. Magistrum
enim et illa inter docendum enarrare, atque ea-
dem deinde euertere.

33. LYC.

8. Πολλοῖς] Pro πολλοῖς nimis mallet ἀλ-
λοις, et ita transtuli. Qui non placet ali-
quid mutari, ille in interpretatione nostra
facile *aliis* substituet *multos*. Gesner.

ΛΥΚ. Ἡ νομίζεις ἐνταῦθα σιωπήσεσθαι ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας; ἀχὶ δὲ ἀναγελάσαντας ἂν εἰπεῖν πρὸς ἐμέ· οἷα ποιεῖ, ὦ Λυκίε, ὁ ἐταῖρός σε ὁ Ἑρμότιμος; ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίκοις περὶ ἡμῶν πιεῖσθαι, καὶ οἶεται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὅποια ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ ἐκ εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές; ἐκὼν ἦν τινὰ καὶ τῶν ἀθλητῶν ἰδὴ ἀσκάμενον πρὸ τῆς ἀγῶνος, λακτίζοντα εἰς τὸν αἶρα, ἢ πύξ κενὴν πληγὴν τινὰ καταφέροντα, ὡς τὸν ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παίοντα, εὐθύς ἀνακηρύξει αὐτὸν ἀγωναθέτης μόν, ὡς ἀμαχόν τινά· ἢ ἐκεῖνα μὲν οἴησεται ῥάδια εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανισμὰτα, ἔδενος ἀνταιρομένε αὐτῷ, τὴν δὲ νίκην τῆνικαῦτα κρῖνεσθαι.

33. LYC. An putas hic tacituros Platonem et Pythagoram, et Epicurum, et reliquos, ac non potius cum risu ad me dicturos: Quid agit, tuus, Lycine, sodalis Hermotimus? Aequum censet aduersariis de nobis nostris credere, ac talia esse putat nostra, qualia illi dixerint, vel ignorantia, vel quod verum studio occultant. Vtrum igitur si quem Athletarum videat meditantem ante certamen, calcibus petentem aëra, aut vanam pugno plagam inferentem, quasi aduersarium feriat: continuone, si praeses sit certaminis, illum praeconio ornabit pro inuicto? an potius facilia illa putabit, et periculi expertes iuuenis lusus, victo-

σθαί, ὁπότεν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὁ δ' ἀπαγορεύσῃ, ἄλλως δέ ῥ'; μὴ τοίνυν μηδὲ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχῶσι πρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οἰεσθῶ κρατεῖν αὐτὰς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀνκτρέπεσθαι ῥαδίως. ἐπεὶ τὸ τοιῆτον ὁμοίον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἃ κατασκευάσαντες ἐκείνσι ἀσθενῇ, εὐθύς ἀνατρέψουσιν, ἢ καὶ, νῆ Δία, τοῖς τῷ ξυεῖν μελετῶσιν, οἱ κάρφῃ τινὰ συνδήσαντες, ἔπειτα ἐπὶ κόντι πῆξαντες, ἃ πόρρω προθέμενοι, σοχάζονται ἀφιέντες· καὶ ἦν τύχῳσι ποτε, καὶ διακείρωσι τὰ κάρφῃ, ἀνέκραγον εὐθύς, ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς

riam vero tum decerni, cum ipsum aduersarium certamine vicerit, isque victum se factus fuerit; alias vero non. Ne igitur Hermotimus, ex eo quod magistri ipsius umbratiles forte velitationes aduersus absentes nos instituunt, vincere illos arbitretur, aut falsa esse nostra, quae facile adeo euertantur: cum ea ratio similis sit puerorum aedificationibus, quas cum infirmas admodum struant, celeriter evertunt; aut his, qui sagittandi artem meditantur, qui stipulas quasdam colligatas et in conto defixas proponunt interuallo non longo, atque ad eas deinde collineant: et si quando feriant, traiciantque stipulas, exclamant continuo, ut in magno facinore, si sarmenta telum

αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν Φρυγῶνων. ἀλλ' οὐ
 Πέρσαι γε ἔτω ποιῶσιν, ἔδ᾽ Σκυθῶν, ὅσαι το-
 ζόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινέμενοι ἀφ'
 ἑππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν, ἔπειτα δὲ καὶ
 τὰ τοξεύόμενα κινεῖσθαι ἀξιοῦσιν, ἔχ' ἐσῶτα,
 ἔδ᾽ περιμένοντα τὸ βέλος, ἔς' ἂν ἐμπέσῃ, ἀλ-
 λά διαδιδράσκοντα ὡς ἐνὶ μάλιστα, θηρῶν γέ ται
 ὡς τὸ πολὺ κατατοξεύουσι, καὶ ὀρνίθων ἐνιοὶ
 τυγχάνουσιν. ἦν δὲ ποτὶ καὶ ἐπὶ σταπῆ δέῃ
 πειραθῆναι τῷ τότε τῆς πληγῆς, ξύλον ἀντί-
 τυπον, ἢ ἀσπίδα ἰσοβοῶντην προσθέμεναι, δια-
 λαύνουσι, καὶ ἔτω πιβεύουσι, καὶν δὲ ὄπλων
 σφίσι χωρῆσαι τὰς οἰσᾶς· εἰπέ τοίνυν, ὦ Λυ-
 κίε, καὶ ἡμῶν ἑρμοσίμων, ὅτι οἱ διδάσκαλοι
 αὐτῶν

dum transferit. Verum ita Persæ certe non fa-
 ciunt, neque Scytharum qui sunt sagittarii. Sed
 primo ipsi dum mouentur in equis, ut plurimum
 sagittant: deinde vero ea etiam, quae petuntur,
 volunt moueri, non stare et expectare sagittam,
 dum incidat, sed fugere quantum licet maxime.
 Bestias enim ut plurimum deiciunt sagittis, et
 aues quidam eorum feriunt. Si vero etiam ad
 scopum tentanda sit vis et contentio plagae, li-
 gnum, quod ictum repellat, aut solum e crudo
 boum tergore, propositum traiciunt, et ita spe-
 rant per arma quoque sagittas suas transiuras.
 Dic igitur, Lycie, a nobis Hermotimo, magi-

αὐτῷ Φρύγανα προθέμενοι, κατατοξεύουσιν, εἴ-
 τα Φασὶν ἀνδρῶν ὠπλισμένων νεκρατηκέαι, καὶ
 εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκεί-
 νας· καὶ κρατήσαντες, ὡς τὸ εἶκος, κρατεῖν ἡ-
 μῶν οἶονταί. ἀλλὰ Φαίημεν ἂν ἕκαστος πρὸς αὐ-
 τὰς τὰ τῷ Ἀχιλλέως ἐκαῖνα, ἃ Φησι περὶ τῷ
 "Ἡκτορος"

Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσει μέτωπον.
 Ταῦτα μὲν οἱ ξυμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος.
 Ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ διηγῆσασθαι
 τι τῶν ἐκ Σικελίας, ὡς ἂν εἰδῶς τὰ πλεῖστα.
 τῷ γὰρ Συρακυσίῳ Γέλωνι Φασὶ δυσῶδες εἶ-
 ναι τὸ σῶμα, καὶ τῷτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐ-
 τόν, ἐδόνος· τολμῶντος ἐλέγχειν τύραννον ἄν-
 δρα,

fitos ipsius proposita sarmenta sagittis transiicere,
 deinde viros armatos a se deuictos, gloriari: et
 pictas imagines nostras pugnis inuadere, iisque,
 vt facile est ad existimandum, victis, nos a se
 putare superatos. Nostrium vero quisque dixerit-
 imus ad eos Achillis ista, quæ ille de Hectore:

*Nec galeae poterunt vultumque minasque tueri
 Nostrae.*

Haec, inquam, vniversi, et pro se vnusquisque.

34. Plato vero videtur mihi enarraturus aliquid
 de Sicilia, qui pleraque eius nouit. Nempe Sy-
 racusio Geloni graueolens fuisse os aiunt, idque
 diu ipsum ignorasse, cum nemo auderet indicare
 tyranno,

δρα, μόχρε δὴ τινὰ γυναῖκα ξένην συνανασχθεῖ-
σαν αὐτῷ τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι τὸν
δὲ, παρὰ τὴν γυναῖκα ἐλθόντα τὴν ἑαυτῷ, ὁρ-
γίζεσθαι, ὅτι ἂν ἐμήνυσσε πρὸς αὐτόν, εἰδυῖα
μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δὲ παραιτεῖσθαι
συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπὲρ γὰρ τῷ μὴ πε-
πειραῖσθαι ἀλλὰ ἀνδρὸς, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον
οἰσθῆναι ἅπασιν τοῖς ἀνδράσι τοῦτο τι ἀπο-
πνεῖν τῷ σώματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαρὲν ἄ-
τε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυκόν, φαίη ἂν ὁ Πλά-
των, εἰκότως ἀγνοεῖ, ὅποια τῶν ἄλλων τὰ σώ-
ματά ἐσιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι,
ἢ ἔτι πλείω τέτων, εἴπερ λιπὼν αὐτόν ἀκριτον,
ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ὁρμήσαιμι, πισεύσας τινὶ τῶν
μόνω

tyranno, donec peregrina mulier congressa illi
auderet etiam dicere, vti se res haberet: illum
vero, ad coniugem cum veniret suam, iratum
fuisse ipsi, quod sibi non indicasset, cum maxi-
me graueolentiam illam sciret: illam vero ignosci
sibi petiisse, se enim, quod virum alium experta
non esset, neque ex proximo sermones cum quo-
quam miscuisset, putasse viris omnibus tale quid-
dam os olere. Etiam Hermotimus igitur, qui
solis cum Stoicis fuerit, dicat Plato, ignorat, nec
id mirum, qualia aliorum sint ora. Similia vero
etiam Chrysippus dicat, aut plura hisce, si qui-
dem relinquens ipsum inauditum ad Platonica
me conferam, fidemque habeam eorum alicui,

μόνῳ Πλάτῳι ὁμιλήκόντων ἐνί τε λόγῳ ξυνε-
λόν Φημι, ἄχρῃς ἂν ἄδηλον ᾖ, τίς ἀληθῆς ἐστὶ
προαίρεσις ἐν Φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἰρεῖσθαι
ἄβρις γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιῆτον.

ERM. ὦ Λυκίνε, πρὸς τῆς Ἑσίας, Πλάτω-
να μὲν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς
ἄλλας ἀτρεμεῖν ἐρώωμεν· ἃ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀντα-
γωνίζεσθαι αὐτοῖς· νῦν δέ, ἐγὼ τε, καὶ σὺ,
ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν, εἰ τοιῆτόν ἐστι τὸ
Φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ Φημι αὐτὸ εἶ-
ναι· Αἰθίοπας δέ, ἢ τὴν Γελωνος γυναῖκα, τί
ἔδει καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; ΛΥΚ.
Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτωσαν ἐκποδῶν, εἴ σοι δο-
κᾷσι περιττοὶ εἶναι πρὸς τὸν λόγον· σὺ δὲ λέ-

γε

qui solo cum Platone versati fuerint. Vno deni-
que verbo comprehendens omnia aio, donec ob-
scurum sit, quæ vera sit in philosophia secta, nul-
lam earum esse sectandam. Ista enim contumelia
fuerit in reliquas.

35. HERM. De Vestam, Lycine, Platonem,
et Aristotelem, et Epicurum, et reliquos patia-
mur quiescere: neque enim cum illis contendere
meum est. Nos vero, ego, inquam, et tu, per
nos ipsos quaeramus, sitne tale quid philosophia,
quale ego aio esse. Aethiopas autem, et Gelo-
nis uxorem Syracusis euocare ad hunc sermonem
quid attinebat? LYC. At illi quidem e vestigio
abeant, si superflui tibi videntur ad nostram dis-
puta-

γε ἤδη· θαυμαστὸν γὰρ τι εἶσιν εἰκάσαι. ΕΡΜ.
 Δοκεῖ μοι, ὦ Λυκίῃς, καὶ πάντῳ δυνατὸν εἶναι μό-
 νον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τὰ λη-
 θές ἀπὸ τῶν, καὶ μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπεξέλ-
 θη τις ἐκμασθάνων ἕκαστα. ἔτῳσι δὲ σκόπει,
 ἥν τις λέγει πρὸς σέ μόνον τῆτο, ὡς αἱ δύο δυ-
 ᾶδες τὸν τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελεῖσιν, ἄρα
 δεήσει περιῖοντα σε πυκθάνεσθαι τῶν ἄλλων,
 ὅσοι ἀριθμητικοί, μὴ τις ἄρα εἴη πέντε, ἢ ἐ-
 πταὶ λέγων αὐτὰς εἶναι, ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν, ὅτι
 ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; ΑΥΚ. Αὐτίκα, ὦ Ἑρμό-
 τιμε. ΕΡΜ. Τί ποτ' ἐν ἀδύνατον εἶναι σοι
 δοκεῖ, ἐντυγχάνοντά τινά μόνον τοῖς Στωϊκοῖς
 λέγασαι

putationem: tu vero iam dicito: mirabile enim
 quiddam videris dicturus. HERM. Videtur mi-
 hi, Lycine, et facile quidem fieri posse, ut ali-
 quis; qui sola Stoicorum placita didicerit, sciat
 ex his verum, etiam si aliorum sententias non per-
 sequatur, atque edificat singulas. Ita vero confi-
 dera. Si quis hoc tibi solum dicat, dyadas duas
 quaternarium numerum efficere, numquid opus
 est te in circuitu interrogare reliquos, quotquot
 sunt numerorum periti, num quis forte sit, qui
 quinque aut septem dicat eos esse: an vero statim
 noris vera illum dicere? LYC. Statim, Hermo-
 time. HERM. Quid tandem igitur fieri tibi non
 posse videtur, ut aliquis in Stoicos incidat vera
 dicen-

λέγῃσι τᾷληθῇ, πείθεσθαι-τέ αὐτοῖς, καὶ μη-
κέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότες, ὡς ἐκ-ἄν ποτε
τὰ τέτταρα πέντε γένοιντο, ἔδ' ἂν μυρίοι Πλά-
τωνες, ἢ Πυθαγόρα λῆγῃσιν.

ΛΤΚ. Οὐδέν πρὸς ἔπος, ὦ Ἑρμότιμε· τὰ
γὰρ ὁμολογώμενα τοῖς ἀμφισβητημένοις εἰκά-
ζεις, πάμπλου αὐτῶν διάφερντα. ἢ τί ἂν
Φαίης; ἔσιν ᾧτινι ἐντετύχηκας, λέγοντι τὰς
δύο δυάδας συντεθείσας, τὸν ἑπτὰ ἢ ἑνδεκα ἀ-
ριθμὸν ἀποτελεῖν; ΕΡΜ. Οὐκ ἔγωγε. ἢ μαί-
νοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα συμβαίνειν λέγων. ΛΤΚ.
Τί δαί, ἐντετύχηκας πώποτε, καὶ πρὸς Χαρί-
των πειρῶ ἀληθεύειν, Στωικῷ τινι, καὶ Ἐπι-
κρεῖῳ,

dicentes, et persuaderi sibi ab iis patiat, nec
amplius opus reliquis habeat, cum sciat, nun-
quam quae quatuor sint quinque posse fieri, ne-
que si sexcenti Platones, aut Pythagorae dicant.

36. L Y C. Nihil hoc ad disputationem no-
stram, Hermotime: ea enim, de quibus inter o-
mnes convenit, cum his, de quibus disceptatur,
confers, quae tamen longe inter se distant: aut
quid dixeris? Estne quem videris, qui dicat bi-
narios duos compositos septem aut undecim nu-
merum efficere? HERM. Non equidem. alio-
qui furat, qui non confieri quatuor dicat. LYC.
Quid vero? incidistine umquam, (et, per ego
te Gratiarum numen obtestor, tenta verum ama-
re;) in Stoicum aliquem, aut Epicureum, qui
non

κρείω, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς, ἢ τέλει;
 ERM. Οὐδαμῶς. LYC. "Ορα τοῖνυν, μήπως
 με παραλογίζῃ, ὦ γενναῖε, καὶ ταῦτα, Φίλον
 ὄντα· ζητάντων γάρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν
 ἐν Φιλοσοφίᾳ, σὺ τᾷτο προαρπάσας, ἔδωκας
 Φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ἔτοί εἰσιν, οἱ
 τὰ δις δύο, τέσσαρα τιθέντες, ὅπερ ἄδηλον εἰ
 ἔτως ἔχει. Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικυρεῖοι, ἢ
 Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ἔτω ξυντιθέναι, ὑμᾶς
 δὲ πάντε· ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά· ἢ ἔδοκᾶσί σοι
 τᾷτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλόν,
 ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι· οἱ Ἐπικυρεῖοι δὲ, τὸ ἡδύ;
 καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ
 Πλά-

non dissiderent de initiis rerum, aut de finibus?
 HERM. Nequaquam. LYC. Vide igitur, ne
 me rationibus colligendis fallas, eumque ami-
 cum. Quaerentibus enim nobis, qui veram ra-
 tionem in philosophia sequantur, tu hoc praere-
 ptum aliis ad Stoicos detulisti, cum diceres, hos
 esse, quibus duo ponant esse quatuor; quod ob-
 scurum, an ita habeat. Dixerint enim Epicurei,
 vel Platonici, se quidem ita componere, vos au-
 tem quinque aut septem ea esse dicere. An non
 videntur tibi hoc facere, cum vos quidem solum,
 quod honestum, idem bonum putatis esse, Epi-
 curei autem id, quod suaue sit? et cum vos dicitis
 corpora esse quaecumque sint, Plato autem statuit
 etiam

Πλάτων δὲ νομίζει καὶ αἰώματόν τι ἐν τοῖς οὖ-
 σιν εἶναι; ἀλλ' ὅπερ ἔφην, πλεονεκτικῶς πάν-
 τὸ ἀμφοισθητέμενον συλλαβῶν, ὡς ἀναμφιλό-
 γως ἰδιοντῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καί-
 τοι ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόν-
 των αὐτῶν τέτο εἶναι, ἔνθα δὴ κρίσεως μάλι-
 στα, οἶμαι, δεῖ. ἂν μὲν ἐν πρόδηλον γένηται
 τέτο, ὡς Στωϊκῶν ἐς μόνων τὰ δις δύο, τέτ-
 ταρα ἡγεῖσθαι, ὥρα σιωπᾶν τοῖς ἄλλοις· ἀχρε-
 δ' ἂν αὐτῷ τέτε περὶ διαμάχωνται, πάντων
 ὁμοίως ἀνυσέον, ἢ εἰδέναι, ὅτι πρὸς χάριν διαά-
 ζειν δόξαμεν.

ΕΡΜ. Οὐ μοι δοκεῖς, ὦ Λυκίνε, ξυνιέναι,
 πῶς βέλομαι εἰπεῖν. ΛΤΚ. Οὐκὲν σαφέστερον
 χρεῖ

etiam incorporeum quiddam in rerum natura esse.
 Tu vero, quod modo dicebam, iniuste sane id
 ipsum de quo disceptatur comprehendens, tan-
 quam extra controuersiam Stoicorum esset, ipsis
 habendum adiudicas, licet vindicantibus idem
 sibi reliquis, et suum esse dicentibus, ubi sane
 iudicio vel maxime, opinor, opus est. Si qui-
 dem igitur planum hoc fiat, Stoicorum solorum
 esse, bis duo putare esse quatuor; tum sane ta-
 cendum reliquis. Dum autem de hoc ipso certaue-
 rint, omnes aequae audiendi sunt, aut sciendum, nos
 in opinionem venturos condonati gratiae iudicii.

37. HERM. Non videris mihi, Lycine, in-
 telligere, quid mihi voluerim. LYC. Igitur di-
 luci-

χρὴ λέγειν, εἰ ἑτεροῖόν τι, ἀλλὰ μὴ ταιῆτον
 Φήσεις. ΕΡΜ. Εἴση αὐτίκα, εἴον τι λέγω· θῶ-
 μεν γάρ τινος δύο ἐσεληλυθέναι ἐς τὸ Ἀσκλη-
 πεῖον, ἢ ἐς τῷ Διονύσῃ τὸ ἱερόν· εἴτα μέντοι
 Φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι· δεήσει δὴ-
 πα ἀμφοτέρους ἐρευνῆσθαι αὐτάς, ὁπότερος ὕ-
 πο κόλπῳ ἔχει τὴν Φιάλην. ΛΤΚ. Καὶ μάλα.
 ΕΡΜ. Ἐχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. ΛΤΚ. Πῶς
 γὰρ ἔ, εἴ γε ἀπόλωλεν; ΕΡΜ. Οὐκ ἂν πα-
 ρὰ τῷ προτέρῳ εὖρης αὐτήν, ἐκ ἔτι τὸν ἕτερον
 ἀποδύσεις· πρόδηλον γάρ, ὡς ἐκ ἔχει. ΛΤΚ.
 Πρόδηλον. ΕΡΜ. Καὶ εἴ γε μὴ εὕροιμεν ἐν τῷ
 τῷ προτέρῳ κόλπῳ, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει· καὶ
 ἔδὲν ἐρεῦνης ἔδὲ ἔτω δεῖ. ΛΤΚ. Ἐχει γάρ.
 ΕΡΜ.

lucidius dicendum erit, si quid diuersum, non
 autem tale (*quale ante intelligebam*) dices. HERM.
 Statim scies, quid dicam. Ponamus enim duos
 quosdam in Aesculapii aut in Bacchi templum in-
 gressos. Deinde vero phialam de sacris perditam.
 Oportebit scilicet ambos excutere, vter in sinu
 habeat phialam. LYC. Sane. HERM. Habet
 autem omnino alteruter. LYC. Qui non, siqui-
 dem perditam sit. H E R M. Igitur si apud prio-
 rem illam inueneris, non iam alterum exues: pla-
 num enim, illum non habere. LYC. Planum.
 H E R M. Et si non inueniamus in sinu prioris,
 alter omnino habet, et nihil perscrutatione, ne-
 que sic, opus est. LYC. Habet enim alteri.
 HERM.

ERM. Καὶ ἡμεῖς τοίνυν εἰ εὑροίμεν ἤδη παρὰ τοῖς
 Στωϊκοῖς τὴν Φιάλην, ἀνέστι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας
 ἀξιόσωμεν, ἔχοντες δὲ πάλαι ἐζητᾶμεν· ἢ τίνοσ
 γὰρ ἔνεκα ἐστὶ κάμνοιμεν.

ΛΥΚ. Οὐδενός, εἴ γε εὑροίτε, καὶ εὐρόντες
 ἔχοιτε εἰδέναί, ὥς σκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός, ἢ εἰ
 ὅλως γνῶριμόν ὑμῖν εἴη τὸ ἀνάθημα. νῦν δέ, ὧ
 ἑταῖρε, πρότερον μὲν ἔδύο εἰσὶν οἱ παρελθόν-
 τες ἐς τὸν νεών, ὥς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἕτερον
 αὐτοῖν τὰ Φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί τι-
 νες. εἴτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἀδελφον ὃ,
 τι ποτέ ἐστιν, εἴτε Φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ σέ-
 Φανος· ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλος ἄλλο εἶναι λέ-
 γουσι,

HERM. Et nos igitur si inueniamus mox apud
 Stoicos phialam, non iam excutere reliquos opus
 putabimus, quippe qui habeamus, quod olim
 quaesiuimus; aut cuius rei gratia plus laboris
 sumamus?

38. LYC. Nullius, si quidem inueneritis, et
 inuentum scire possitis id ipsum esse, quod fue-
 rat perditum; aut modo omnino notum vobis
 sit donarium. Iam vero, amice, primum qui-
 dem non duo sunt ingressi in templum, ut ne-
 cesse sit alterutrum habere rem furtiuam, sed valde
 multi. Deinde ipsum, quod desideratur, quid
 sit obscurum est, phialane, an scyphus, an co-
 rona? Quot enim sunt sacerdotes alius aliud dicit,
 nec

γῆσι, καὶ ἅδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογῶσιν·
 ἀλλ' οἱ μὲν, χαλκῷ, οἱ δὲ, ἀργύρῳ, οἱ δὲ, χρυ-
 σῷ, οἱ δὲ, κασσιτέρῳ εἶναι αὐτὸ Φιάλῃσιν· ἀ-
 νάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδύσαι τὰς εἰσελθόν-
 τας, εἰ βέλαι εὐρεῖν τὸ ὑπαλωδός· καὶ γὰρ ἂν
 παρὰ τῷ πρώτῳ εὐθὺς εὗρης Φιάλην χρυσῆν,
 ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀποδυτέον. ΕΡΜ. Διὰ
 τί, ὦ Λυκίνε; ΛΥΚ. "Οτι ἄδηλον, εἰ Φιάλη
 τὸ ἀπαλόμενον ἦν. εἰ δὲ καὶ τῷτο ὑπὸ πάντων
 ὁμολογηθεῖη, ἀλλ' ἔτι γε χρυσῆν ἅπαντές Φα-
 σιν εἶναι τὴν Φιάλην· εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώρι-
 μον γένοιτο, ὥς Φιάλη ἀπόλοιτο χρυσῇ, καὶ
 σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ εὗροις Φιάλην χρυσῆν, ἅδὲ
 ἔτω παύσῃ διβεβυνώμενος τὰς ἄλλας· ἔ γὰρ ὁῦ-
 λον

nec de materia ipsa inter illos conuenit; sed alii
 ex aere, alii argenteum esse, aureum alii, alii e
 stanno esse, dicunt. Necesse igitur est quicum-
 que ingressi sunt, omnes exuere, si inuenire velis
 quod desideratur: etiam enim si apud primum
 statim inuenias phialam auream, adhuc reliquos
 tamen oportet exuere. HERM. Cur, Lycine?
 LYC. Quoniam obscurum est, sitne phiala illud,
 quod periit: si vero hoc etiam inter omnes con-
 ueniat; at auream non omnes aiunt esse phialam.
 Si vero maxime illud etiam constet, auream per-
 iisse phialam, tuque penes primum inuenias au-
 ream phialam, ne sic quidem excutere alios de-
 fines. Neque enim planum est, sitne haec ipsa
 Luc. Op. T. III. N quae

λόν περ, εἰ αὐτὴ ἦν ἢ τῶ θεῷ· ἢ ἂν οἶσι πολλὰς
Φιάλας εἶναι χρυσᾶς; HERM. Ἐγώ γε. ΛΥΚ.
Δείξει δὴ ἐπὶ πάντα ἰσχυρῶς, ἐρευνῶντα, καὶ τὰ
παρ' ἑκάστου εὐρεθέντα πάντα, εἰς μέσον κατα-
θέντα, ἱεμάζειν, ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέποι ἂν
θεῖον κτήμα οἶσθαι.

Καὶ γὰρ αὖ τὸ τὴν πολλὴν ἀπερίαν παρεχό-
μενον, τῷτο ἔστιν, ὅτι ἑκάστος τῶν ἀποδυθησο-
μένων ἔχει τί πάντως, ὁ μὲν, σκύφον, ὁ δὲ,
Φιάλην, ὁ δὲ, σέφαλλον· καὶ ὁ μὲν, ἐκ χαλκῆ,
ὁ δὲ, ἐκ χρυσῆ, ὁ δὲ, ἀργύρεα· εἰ δὲ ὁ ἔχει,
τῷτο ἱερὸν ἔστιν, ἐδόξεν δὴλον. πᾶσα τοίνυν
ἀνάγκη ἀπορεῖν, ὄντινα ἱερόσυλον εἴπῃς· ὅπερ
γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἀδελφὸν ἦν καὶ
ἔτις,

quae fuit Dei? aut non putas plures esse phialas aureas? HERM. Ego vero. L Y C. Opus igitur erit per omnes ire scrutando, quaeque apud singulos inuenta fuerint, ea in medio ponere omnia, et sic facere coniecturam, quid tandem illorum diuinam possessionem putare deceat.

39. Etenim quod multam adeo dubitationem adfert, illud est, quod eorum qui exuentur unusquisque habet aliquid; scyphum unus, alias phialam, alius coronam: et alius quidem ex aere, ex auro alius, alius ex argento: utrum vero quod habet quisque, id ipsum sacrum sit, nondum patet. Necessesse igitur omnino est dubitare, quem dicas sacrilegum: ubi etiam, si similia haberent omnes,

ἔτι, ὅς τις ὁ τὰ τῆ θεᾶ ὑφηρημένος· ἔστι γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' αἴτιον τῆς ἀγνοίας ἐν ἔσιν, οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν ἀπολομένην Φιάλην. θῶμεν γὰρ Φιάλην ἀπολωλέναι, ὡς εἴ γε ἐπεγέγραπτο τῆ θεᾶ τὸ ὄνομα, ἢ τῆ ἀναθέντος, ἦττον ἂν ἐκάμνομεν, καὶ εὐρόντες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀποδύοντες, καὶ ἐνοχλῶντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε, ὦ Ἑρμότιμ, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικὰς ἐωρακέναι πολλὰκις. ΕΡΜ. Καὶ ὁρῶς οἶσι, πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχόθι. ΛΥΚ. Ἡ ἔν ποτε καὶ παρὰ τὰς ἀθλοθέτας αὐτὰς ἐκαθέζε; ΕΡΜ. Νῆ Δία, ἐναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαϊὰ τῶν Ἑλλα-

omnes, sic quoque obscurum esset, quis sit qui Dei cimelia furripuisset: licet enim priuata quoque habere. Causa autem illius ignorantiae una est, puto, quod inscriptionem non habet desiderata phiala. Ponamus enim *interim*, desiderari phialam. Quod si inscriptum esset Dei nomen, aut donantis, minus laboraremus, inuenta quoque ea, quae inscripta est, desineremus exuere alios, et molestiam illis facessere. Puto autem te, Hermotime, gymnicos etiam saepe vidisse ludos. HERM. Recte putas. Saepe enim vidi, et multis locis. LYC. Numquid igitur vnquam prope ipsos sedisti certaminum praefides? HERM. Quin nuper Olympiis ad sinistram Hellanodica-

N 2

rum

Ἑλλανοδικῶν, Εὐανδρίδῃ τῷ Ἠλείῃ θέαν μοι
προκαταλαβόντος ἐν τοῖς ἐαυτῷ πολίταις. ἐ-
πεθύμην γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ἐρᾶν τὰ παρὰ τοῖς
Ἑλλανοδικαῖς γιγνόμενα. ΛΤΚ. Οἶσθα ἐν καὶ
τῷτο, πᾶς κληρῶσιν ὄντινα ὥτινι χρὴ παλαίειν,
ἢ παγκρατιάζειν; ΕΡΜ. Οἶδα γάρ. ΛΤΚ.
Θύκῃν ἄμεινον σὺ εἶποις, ἐγγύθεν ἰδὼν.

ΕΡΜ. Τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους
ἀγωνοθετῆντος, Φύλλα δάφνης. ΛΤΚ. Μή
μοι τὰ πάλα, ὦ Ἑρμότιμε· ἃ δὲ εἶδες ἐγγύ-
θεν, ἐκείνα λέγε. ΕΡΜ. Κάλπις ἀργυρεῖα πρό-
κειται ἱερὰ τῷ θεῷ, ἐς ταύτην ἐμβάλλονται κλη-
ροὶ μικροί, ὅσον δὴ κυαμιαῖοι τὸ μέγεθος, ἐπι-
γεγραμμένοι· ἐγγράφεται δὲ ἐς δύο μὲν, ἄλφα
ἐν

rum, Euandrida Eleo spectaculum mihi occu-
pante in suis ciuibus. cupiebam enim ex proxi-
mo videre omnia, quae apud Hellanodicas fie-
rent. L Y C. Itaque nosti hoc quoque, vt for-
tiantur, quem, qui cum, aut lucta certare, aut
pancratio oporteat. HERM. Noui enim. LYC.
Itaque melius tute dixeris, qui videris ex pro-
ximo.

40. H E R M. Olim quidem praefide certami-
nis Hercule, lauri folia. LYC. Ne tu mihi an-
tiqua, Hermotime, sed quae ex propinquo vi-
disti, ea narra. HERM. Urna argentea propo-
sita est, Dei sacra, in hanc paruae faberum in-
star sortes iniiciuntur, inscriptae. Inscribitur
autem

ἐν ἑκατέρῳ· ἐς δύο δέ, τὸ βῆτα· καὶ ἐς ἄλλους
 δύο τὸ γάμμα, καὶ ἕξῃς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἣν
 πλείους οἱ ἀθληταὶ ἴσσι, δύο αἰεὶ κληροὶ τὸ αὐτὸ
 γράμμα ἔχοντες. προσελθὼν δὴ τῶν ἀθλητῶν
 ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διὶ, καθίς τὴν χει-
 ρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν κληρῶν ἕνα, καὶ
 μετ' ἐκείνον ἕτερον, καὶ παρεστῶς μαστιγοφόρος
 ἐκίσω, ἀνάχει αὐτῆ τὴν χειρα, ἢ παρέχων ἀ-
 ναγνώσκει ὅ, τι τὸ γράμμα ἐστίν, ὃ ἀνέσπασκεν·
 ἀπάντων δὲ ἤδη ἔχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης, οἶμαι,
 ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἰς (ἐκ ἔτι γὰρ τῆς
 το μέμνημαι) περιῖων, ἐπισκοπεῖ τὰς κληρας ἐν
 κύκλῳ ἐσώτων, καὶ ἔτω τὸν μὲν τὰ ἀλφα ἔ-
 χοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἀλφα ἀνσπακότι, πα-
 λαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει· τὸν δὲ τὸ
 βῆτα,

autem binis A, binis aliis B, binis Γ, et eodem modo
 deinceps, si plures athletae fuerint, ut duae semper
 sortes eandem literam habeant. Accedens autem
 athletarum unusquisque, et Iouem precatus,
 demissa in urnam manu, sortium unam extrahit;
 et post illum alius; adstansque unicuique flagelli-
 fer manum illius retinet, nec finit illum videre;
 quae sit litera, quam extraxit. Omnibus autem
 suam iam habentibus, Alytarcha puto, aut ipso-
 rum vnus Hellanodicarum, hoc enim non iam
 recorder, circumiens inspicit sortes stantium cin-
 culo, atque ita eum, qui A habet, cum eo, qui
 alterum A extraxit, ad luctum vel pancratiū

βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως, καὶ τὰς ἄλλας τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταῦτά. οὕτω μὲν γὰρ, ἣν ἄρτιδι ὥσιν οἱ ἀγωνισαί, οἷον ἐκτιῶ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ἣν δὲ περιττοί, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, γράμμα τι περιττὸν ἐνὶ κλήρῳ ἐγγραφέν συμβάλλεται αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο ἐκ ἔχον· δὲ δ' ἂν τῆτο ἀνασπάσῃ, ἐφεδρεύει περιμένων ἐς' ἂν ἐκείνοι ἀγωνίσωνται· ἔ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμά, καὶ ἐς τῆτο ἔ μικρὰ εὐτυχία τῆ ἀθλητῆ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κημηκόσι συμπεσεῖσθαι.

ΛΥΚ. Ἐχ' ἀτρεμία· τῆτε γὰρ ἐδεόμεν ἡ μάλισμα· ἐκὲν ἐννέα ὄντες, ἀνεσπᾶσιν ἅπαντες,
καὶ

comparat, similiterque eum, cui B euenit, cum altero, qui B habet, et reliquos eiusdem literae eadem ratione. Atque ita quidem, si pari numero sint athletae, vid. octo, quatuor, duodecim: si vero impari numero, quinque, septem, novem; litera quaedam impar et ipsa, vni tantum forti inscripta, respondentem sibi aliam non habens, cum reliquis iniicitur. Hanc qui extraxerit, subsidet, exspectans, dum illi certauerint, nec enim habet ex aduerso sibi respondentem literam. Et est illa non parua athletae felicitas, qui integer committendus sit fatigatis.

41. L Y C. Insiste. hoc enim maxime mihi opus erat. Igitur novem cum sint, extraxerunt omnes

καὶ ἔχουσι τὰς κλίμακας, περιῶν δὴ, (βάλομαι γὰρ σε Ἑλλανοδίκην ἀντὶ θεατῆ ποιῆσαι). ἐπισκόπησον τὰ γράμματα, καὶ ἔ πρότερον, οἷμαι μάθοις ἂν, ὅσις ὁ ἔφεδρος ἐστίν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτάς. ERM. Πῶς, ὦ Λυκίνε, τῷτο Φῆς; ATK. Ἀδύνατόν ἐστιν εὐ-
 θύς εὐρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλαδὴ τοῦ ἔφε-
 δρον, ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ἔ μὴν εἴσῃ γὰρ εἰ ἐκεῖνός ἐστιν· ἔ γὰρ προσείρηται, ὅτι τὸ
 (κ) ἢ τὸ (μ) ἢ τὸ (ι) ἐστὶ τὸ χειροτονῶν τὸν
 ἔφεδρον, ἀλλ' ἐπειδὴν τῷ (α) ἐντύχῃς, ζητεῖς
 τὸν τὸ ἕτερον (α) ἔχοντα, καὶ εὕρων, ἐκεῖνος
 μὲν ἤδη συνέζευξας· ἐντυχὼν δὲ αὐθις τῷ βῆ-
 τα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπῃ ἐστὶ ζητεῖς, πρὸ ἀντί-
 παλον

omnes et habent sortes. Circumiens itaque, volo enim te iam pro spectatore Hellanodicam facere, inspicere literas, nec prius puto didiceris, quis subsessor ille sit, quam veneris ad omnes, eosque comparaueris. HERM. Quid ita, Lycine? LYC. Fieri non potest, ut statim inuenias literam illam subsessoris indicem, aut literam forte inuenias, sed utrum illa sit, nescies. neque enim praedictum est, aut K aut M aut I esse, quae subsessorem indicet. Sed ubi in A incidaris, quaeris eum, qui alteram A habet, eoque inuenta, illos iam comparasti: et cum in B incidis, altera B ubi sit quaeris, inuentae respondens, ac de omnibus

παλον τῷ εὐρεθέντι, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως, ἄχρῃς ἂν ἐκεῖνός σοι περιλειφθῇ, ὃ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀνανταγώνισον.

ΕΡΜ. Τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρώτῳ, ἢ δευτέρῳ ἐν-
τύχης, τί ποιήσεις; ΛΥΚ. Οὐ μὲνεν. ἀλλὰ
σύ ὁ Ἑλληνοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πρά-
ξεις, πότερον αὐτίκα ἐρεῖς, ὅτι ἔτος ἐστὶν ὁ ἔφε-
δρος, ἢ δεήσει ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα
ἰδεῖν, εἴ περ αὐτῷ γράμμα ὁμοίον ἐστὶν· ὥς εἴ γε
μὴ τὰς πάντων κλήρας ἰδοίς, ἔκ ἂν μάθοις τὸν
ἔφεδρον. ΕΡΜ. Καὶ μὴν, ὦ Λυκίνα, ῥαδίως
ἂν μάθοιμι. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐννέα, ἣν τὸ (ε) εὐ-
ρω πρῶτον ἢ δεύτερον, οἶδα, ὅτι ἔφεδρος ὁ τέ-
το ἔχων ἐστίν. ΛΥΚ. Πῶς, ὦ Ἑρμότιμα;
ΕΡΜ.

mnibus similiter, donec ille tibi relinquatur, sq-
litarium litteram habens, cui nulla ex aduerso
respondet.

42. HERM. Quid si vero in illam primo aut
secundo incidas, quid facies? LYC. Minime
quid ego facturum sim quaeritur. Sed tu Hellano-
dica, scire volo, quid facturum sis? utrum statim
dicturus sis, hic est subseffor, an ad omnes per
orbem eundem putes, et videndum, si qua ipsi
littera similis sit? atque adeo nisi omnium sortes
videris, non discas subsefforem. HERM. Quin,
Lycine, facile discam. Inter nouem enim si E
primo inuenero, aut secundo loco, noui, hanc
qui habeat, esse subsefforem. LYC. Quid ita,
Hermo-

ΕΡΜ. Οὕτω, τὸ (Α) δύο αὐτῶν ἔχῃσι, καὶ τὸ (Β) ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τεττάρων ὄντων, οἱ μὲν, τὸ (Γ), εἰ δὲ, τὸ (Δ) πάντως ἀνεσπᾶσσι, καὶ ἀνήλωται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητάς ἐκτὼ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα φῆλον ἔν; ὅτι μένον ἂν ἔτω περιττὸν εἴη τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ (Ε), καὶ ὁ τέτα ἀνεσπᾶσιν, ἔφεδρός ἐστι. ΑΤΚ. Πότερον, ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαυγέσω σὲ τῆς συνέσεως, ἢ θέλεις ἀντεῖπωτά γε μοι δολεῖντα, ὅποια ἂν ᾖ; ΕΡΜ. Νῆ Δία, διαπορῶ μέντοι ἔ, τι ἂν εὐλογον ἀντειπεῖν ἔχοις πρὸς τὸ τοιοῦτον.

ΑΤΚ. Σὺ μὲν γὰρ ὡς ἐξῆς πάντως γραφομένων γραμμάτων, εἰρηκας, θίον, πρῶτε τοῦ
(Α)

Hermotime? HERM. Hoc modo A duo illorum habent, B itidem duo; reliqui cum sint quatuor, duo Γ, Δ autem alii duo omnino extraxerunt, consumtaeque sunt in octo athletas literae quatuor. Apparet igitur, solam ita impari futuram proximam literam E, eumque, qui illam extraxerit, esse subsefforem. LYC. Vtrum, Hermotime, prudentiam tuam laudem, an vis contra dicam, quae mihi videntur, qualiacumque demum fuerint? HERM. Quin dic. Non comminiscor equidem, quid cum ratione in tali re dicere contra possis.

43. LYC. Tu quidem ita dixisti, tanquam ordine deinceps suo omnino scribantur literae,

(Α), δευτέρῃ δὲ τῇ (Β) καὶ κατὰ τὴν τάξιν, ἄχρις ἂν ἐς ἐν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν· καὶ δίδωμί σοι Ὀλυμπίαν ἔτω γίνεσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ὁτάκτως πέντε γράμματα, ἐξ ἀπάντων τὸ (Χ) καὶ τὸ (Σ) καὶ τὸ (Ζ) καὶ τὸ (Κ) καὶ τὸ (Θ), τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλᾶ ἐπὶ τῶν κληρῶν τῶν ὀκτώ γράφωμεν, τὸ δὲ (Ζ) μόνον ἐπὶ τῇ ἐννάτῃ, ὃ δὴ καὶ δηλᾶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸν ἔφεδρον, τί ποιήσεις πρῶτον εὐρών τὸ (Ζ); τῷ διαγνώσῃ ἔφεδρον ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτὸ, ἢν μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὐρῆς ἔδεν αὐτῷ συμφωνεῖν; οὐ γὰρ εἴχες ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρεσθαι. ΕΡΜ. Δυσσάπικτον τῆτο ἐρωτᾷς.

ΛΤΚ.

v. g. prima A, altera B, et sic ordine, donec in vna illarum numerus Athletarum deficiat. Ac do tibi, Olympiae ita fieri. Quid verò, si sumtis sine ordine quinque literis X, Σ, Ζ, Κ, Θ, reliquas quidem quatuor bis quamque in octo fortibus scribamus, Ζ autem solum in nona, quod scilicet designet nobis subsessorem: quid facies, si primum Ζ inuenias? quamam re intelliges subsessorem esse, qui illam habeat? nisi ad omnes accedens inuenias nullam cum ea conuenire? neque enim possis, vt modo, ex ordine illarum illud intelligere. ΗΕΡΜ. Difficile est ad respondendum quod rogas.

44. LYC.

ΛΥΚ. Ἰδὲ δὴ καὶ ἑτέρως τοῖα αὐτὰ ἐπισκόπη-
 σον. τί γὰρ εἰ μὴδὲ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ
 τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὰ σημεῖα, καὶ χαρακτῆ-
 ρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν
 γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λε-
 οντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἰάσασμεν,
 ἐπεὶ περ ἀλλόκοτά ἐσι· φέρε δὲ τὰ μονοειδῆ καὶ
 ἀπλᾶ ἐπιγράφωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντες δύο
 ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροι, δύο ἵππους ἐπὶ δυ-
 οῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο, τῶ
 δὲ ἐννάτῳ λέων ἕσω τὸ ἐπίσημον· ἦν τοίνυν
 τῶ λεοντοφόρῳ τέτῳ κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντὺ χῆς,
 πόθεν ἔξεις εἰπεῖν, ὅτι ἕτὸς ἐστὶν ἂ τὸν ἑφεδρεν
 ποιῶν, ἢ μὴ περιθεωρήσης ἅπαντας ἐπιῶν, εἴ
 τις

44. L Y C. Ecce alio etiam modo idem illud
 considera. Quid enim, si neque literas scribamus
 in fortibus, sed signa quaedam et notas, quo ge-
 nere Aegyptii multa scribunt, pro literis *pingen-*
tes caninis aut leoninis capitibus homines. Aut
 illa quidem relinquamus, cum absurda sint: sed
 age vniformia illa et simplicia in iis pingamus,
 obseruata quantum potest similitudine, homines
 duos in duabus fortibus, duos in duabus equos, et
 gallos duo, et duo canes, nonae autem nota esto
 leo. In hanc igitur signatam leone fortem si pri-
 mum incidas, vnde habebis dicere, hanc esse
 quae subfessioem faciat, nisi ante obeundo omnes
 inspe-

τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; EPM. Οὐκ ἔχω
ὃ, τι σοι ἀποκρίνωμαι, ὦ Λυκίνε.

ΛΥΚ. Εἰκότως· ἐδὲ γὰρ εὐπρόσωπον οὐδέν·
ὥς τε ἢν ἐθέλωμεν ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ἱερὰν Φιά-
λην εὐρεῖν, ἢ τὸν ἔφεδρον, ἢ τὸν ἄριστα ἡγησό-
μενον ἡμῖν, ἕς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον,
ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφίξομεθα, καὶ ἐξετά-
σομεν ἅκρως πειρώμενοι καὶ ἀποδύοντες, καὶ πε-
ριθεωρᾶντες· μόλις γὰρ ἂν ἔτω τάληθές ἐκ-
μάθοιμεν. καὶ εἴ γε τις μέλλει σύμβελός μοι
ἀξιόπιςτος ἔσεσθαι, Φιλασοφίας πέρι, ἥντινα
Φιλοσοφητέον, ἔτος ἂν εἴη μόνος ὁ τὰ ὑπὸ
πασῶν αὐτῶν λεγόμενα εἰδώς· οἱ δ' ἄλλοι, ἀ-
τελεῖς·

inspexeris, si qua etiam alia leonem habeat.
HERM. Non habeo quod tibi, Lycine, re-
spondeam.

45. LYC. Nihil mirum. Neque enim specio-
sum quidquam est, quod responderi possit. Itaque
si voluerimus vel eum qui auream phialam habeat
intuenire, vel subsessorem, vel optimum illum
in ciuitatem illam Corinthum ducem, ad omnes
necessario deueniemus, et inquiremus summo
opere tentantes, et exuentes, et circum circa in-
spicientes. Vix enim vel sic verum discamus.
Et si quis velit consiliarius mihi fide dignus de
philosophia esse, quae sequenda sit, ille fuerit so-
lus, qui ea, quae ab omnibus dicuntur, nouerit.
Reliqui

τελεῖς· καὶ ἐκ αὐτῶν πιστεύομεν αὐτοῖς, ἔς' ἃν καὶ
 μιᾶς ἀπειράτοι ὦσι. τάχα γὰρ αὐτῶν ἡ ἀρίστη ἐ-
 κείνη εἴη. ἔ γὰρ δὴ εἴ τις παρασησάμενος κα-
 λὸν ἄνθρωπον, λέγοι τῷτον εἶναι κάλλιστον ἄν-
 θρώπων ἀπάντων, πιστεύομεν αὐτῷ, ἢν μὴ εἰ-
 δῶμεν, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἐώρακεν· ἴσως μὲν
 γὰρ καὶ ἕτος καλός· εἰ δὲ πάντων κάλλιστος,
 ἐκ αὐτῶν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας· ἡμεῖς δὲ,
 ἐκ αὐτὸ μόνον 9) καλῶ, ἀλλὰ τῷ κάλλιστον δεό-
 μεθα, καὶ ἢν μὴ τῷτο εὕρωμεν, ἔδὲν ἡμῶν πλεον
 πεπερᾶ-

Reliqui omnes in censum non veniunt, neque
 iis crediderim, dum vel vnus *sectae* sint ignari:
 forte enim haec ipsa fuerit optima. Neque enim
 fane, si quis pulchrum nobis hominem adducat,
 huncque dicat esse omnium pulcherrimum, ipsi
 credamus, nisi sciamus, omnes illum homines
 vidisse. Forte enim et hic quidem pulcher: an
 vero omnium pulcherrimus, scire non possit,
 qui omnes non viderit. Nos autem non pulchro
 solum, sed pulcherrimo opus habemus: et hoc
 nisi inuenerimus, nihil nobis profecisse videbi-
 mur.

9. Αὐτὸ μόνον] Libri, quos inspeximus, omnes
 αὐτὸ, quod quomodo conuenire huc possit,
 nondum equidem video, nisi forte ad μόνον
 referatur, et vim illius augeat; cuius tamen
 rei exemplum adhuc nullum obseruaui. In-
 terpretatus sum ac si legatur αὐτῷ. Gesner.

πεπερχθαι ἡγησόμεθα. ἔ γάρ ἀγαπήσωμεν ὅποιώ δῆποτε καλῶ ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκρότατον ζητῶμεν κάλλος, ὅπερ ἀνάγκη ἐν εἶναι.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ. ΛΤΚ. Τί ἔν, ἔχεις μοι τι-
νὰ εἰπεῖν; ἀπάσης ὁδῷ πεπειραμένον ἐν Φιλοσο-
φίᾳ, καὶ ὃς τὰ τε ὑπὸ Πυθαγόρου, καὶ Πλά-
τωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ
Ἐπικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς; τε-
λευτῶν, μίαν εἴλετο ἐξ ἀπασῶν ἑδὼν, ἀληθῆ
τε δοκιμάσας, καὶ πείρα μαθὼν, ὥς μόνη ἀγεί-
εὐθὺ τῆς εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιαῦτον εὐ-
ροίμεν, παυσόμεθα πράγματα ἔχοντες. ΕΡΜ.
Οὐ ράδιον, ὦ Λυκίνε, τοιαῦτόν ἄνδρα εὑρεῖν.

ΛΤΚ.

mur. neque enim satis habebimus in pulchrum quodcumque incidisse, sed summam illam pulchritudinem quaerimus, quam vnam esse neces- se est.

46. HERM. Vera sunt ista. LYC. Quid igitur? habes mihi dicere aliquem, qui viam omnem in philosophia probauerit, qui que cognitis, quae dicuntur a Pythagora et Platone et Aristotele et Chrysippo et Epicuro et reliquis, vnam tandem ex omnibus viam delegerit, quam veram probauerit, et cognouerit experimento, solam ducere recta ad felicitatem. Talem enim si inueniamus, laborare desinemus. HERM. Non facile est, Lycine, talem virum reperire.

47. LYC.

ΛΥΚ. Τί δὴ ἂν πράξομεν, ὦ Ἑρμότιμε; εἴ
 ἂν ἀπαγορευτέον οἶμαι, ἐπεὶ μηδενὸς ἡγεμόνος
 τοιαῦτα ἐς γε τὸ παρὸν εὐπορῶμεν. ἄρα τόδε
 πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέςατον, αὐτὸν
 ἕκαστον ἀρξάμενον, διὰ πάσης προαιρέσεως χω-
 ρῆσαι, καὶ ἐπισκεψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάν-
 των λεγόμενα. ΕΡΜ. Ἔοικεν ἀπὸ γε τέτων,
 πλὴν ἐκεῖνο μὴ ἐναντίον ἤ, ὃ μικρῷ πρὸς-θεν ἔ-
 λεγες, ὡς ἔρᾶδιον ἐπιδόντα ἑαυτὸν, καὶ πε-
 τάσαντα τὴν ὁδόν, ἀναδραμεῖν αὐτίς. πῶς
 γὰρ οἶόν τε πάσας ἐπελθεῖν τὰς ὁδὰς ἐν τῇ πρώ-
 τῃ, ὡς Φῆς, κατασχεθησομένῳ. ΛΥΚ. Ἐγώ
 σοι Φράσω, τὸ τ᾽ Ὀησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα;
 καὶ τι λῖνον παρὰ τῆς τραγικῆς Ἀριάδνης λα-
 βόν-

47. LYC. Quid agemus ergo, Hermotime?
 Non puto despondendum esse animum, si in
 praesens non sit ducis eiusmodi copia. Numquid
 optimum est atque tutissimum, ipsum quemque
 incipere, et per sectas ire omnes, et considerare
 accurate, quae dicuntur ab omnibus. HERM.
 Sic videtur ex his quidem, *quae disputata sunt*;
 modo illud paullo ante a te dictum non aduer-
 setur, quod non facile est, qui semel se vento
 passis velis permiserit, retrò cursum agere. Quo-
 modo enim fieri potest, ut vias aliquis omnes
 obeat, si in prima, quod dicis, faturum sit ut
 retineatur. LYC. Dicam tibi. Thesei illud *con-*
siliū imitabimur, et lino a Tragica Ariadne ac-
 cepto

βόντες, εἰσὶμεν εἰς τὸν λαβύρινθον θύατον, ὡς
 ἔχειν ἀπραγμόνως μηρυόμενοι αὐτὸ, ἐξεῖναι.
 EPM. Τίς ἂν ἔν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἂν, ἣ
 πόθεν τῷ λίνῃ εὐπορήσομεν; ATK. Θάρρει,
 ὦ ἑταῖρε, δοκῶ γάρ μοι εὐρησέηναι, ἕτινος ἐχό-
 μνοι, ἐξέλθοιμεν ἂν. EPM. Τί ἔν τῷτο ἐ-
 σὶν; ATK. Οὐκ ἐμὲν ἔρω, ἀλλὰ τινος τῶν
 σοφῶν, τὸ, νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν· ἦν
 γὰρ μὴ ῥαδίως πιθεύωμεν ἀκρόντες, ἀλλὰ δικα-
 σικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ τοῖς ἐ-
 ξῆς λόγον, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἐκ-
 φύγοιμεν. EPM. Εὖ λέγεις, καὶ τῷτο ποι-
 ῶμεν.

ATK.

cepto in labyrinthum quemque ingrediamur, ut
 glomerando illo fine molestia exeamus. HERM.
 Quae igitur nobis Ariadne fuerit, aut unde lini
 nobis erit copia? LYC. Bono animo, sodalis,
 esto. Videor enim mihi inuenisse, quod tenen-
 tes egrediamur. HERM. Quod igitur illud est?
 LYC. Non meum dicam, sed cuiusdam sapien-
 tium, *Sobrius fidem negato*. Si enim non facile
 credamus inter audiendum, sed tanquam iudi-
 ces illud faciamus, relinquentes etiam his qui
 sequuntur dicendi copiam, facile fortasse Laby-
 rinthos illos effugiamus. HERM. Bene mones,
 hoc igitur faciemus.

48. LYC.

ΛΥΚ. Εἶεν. ἐπὶ τίνι δὴ αὐτῶν πρῶτον ἔλ-
θοιμεν ἄν; ἢ τῷτο μὲν ἄδεν διοίσει; ἀρξάμενοι
δ' ἀφ' ἑταῶν, οἷον ἀπὸ Πυθαγόρου, ἢν ἔτω
τύχη, πόσω ἂν χρένω σίόμεθα ἑκμαθεῖν τὰ
Πυθαγόρου ἅπαντα; καὶ μὴ ἐξαίρει καὶ τὰ πέν-
τε ἔτη ἐκείνα τὰ τῆς σιωπῆς· σὺν δ' ἔν τοις
πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα, οἶμαι, εἰ δὲ μὴ, ἀλ-
λὰ πάντως γε εἴκοσι. ΕΡΜ. Θῶμεν ἔτως.
ΛΥΚ. Εἴτα ἐξῆς τῷ Πλάτῳι θετέον δηλαδὴ
ποσαῦτα ἕτερα, ἔτι μὴν καὶ Ἀριστοτέλει ἐν ἑ-
λάττω. ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΥΚ. Χρυσίππῳ
δὲ γε ἐν ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα· οἶδα γὰρ παρὰ
σὲ ἀκέσας, ὅτι τετταράκοντα μόγις ἱκανά,
ΕΡΜ.

48. LYC. Sint ista. Ad quem igitur illorum
primum veniamus? An nihil hoc refert? Inci-
pientes igitur a quocumque, verbi gratia a Py-
thagora, si usu ita veniat, quanto putamus tem-
pore ediscere nos posse Pythagorae omnia? Nec
excipe etiam quinque illos silentii annos. Com-
putatis igitur quinque illis, sufficere triginta ar-
bitror. Sin minus, *hoc placeat tanquam nimum*,
at viginti quidem certe. HERM. Sic ponamus.
LYC. Tum deinceps Platoni assignandi totidem
nempe alij. verum etiam Aristoteli non paucio-
res. HERM. Non sane. LYC. Chrysippo
autem non iam interrogabo te, quot? Non
enim ex te auditum, quadraginta annos vix suf-
ficere.

ΛΥΚ. ΟΡ. Τ. ΙΙΙ. Ο

ΕΡΜ. Οὕτως. ΛΤΚ. Εἴτα ἐξῆς Ἐπικύρω, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὡς δὲ εἰ πολλὰ ταῦτα τίθῃμι, ἐκείθεν μάθοις ἂν ἢ ἐννοήσης, ὅσοι ὀγδοηκοντά-
 τεισεῖσι Στωϊκοί, ἢ Ἐπικυρεῖοι, ἢ Πλατωνικοί,
 ὁμολογῶντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ τῆς ἑαυτοῦ
 αἰρέσεως ἕκαστος, ὡς μηδὲν ἐνδεῖν σφίσιν ἐς τὰ
 μαθήματα. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππος γε, καὶ
 Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων Φαῖεν ἂν· καὶ πρὸ
 τούτων ὁ Σωκράτης εἰδὲν Φαυλότερος αὐτῶν,
 ὅς ἐκεκράγει πρὸς ἅπαντας, ἔχ' ὅπως μὴ πάν-
 τα, ἀλλὰ μὴδ' ὅλως εἰδέναι τί, ἢ τὰτο μόνον,
 ὅτι ἐκ οἷδε. λογισώμεθα ἂν ἐξ ἀρχῆς, εἴκοσι
 τῷ Πυθαγόρᾳ ἐτίθεμεν, εἴτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις.
 πόσα δ' ἂν ταῦτα συντεθέντα, ἐν κεφαλαίῳ
 γένοιτ'

ficere. HERM. Ita est. LYC. Tum deinceps
 Epicuro, et reliquis? Me vero non multos po-
 nere, inde intelligas, si cogites, quot octogena-
 tii sint Stoici, aut Epicurei, aut Platonici, qui
 fateantur, nondum se scire suae quisque sectae
 omnia, ut nihil sibi ad disciplinam defuit. Si hoc
 non placeat, at Chrysippus, et Aristoteles, et
 Plato dicant, et ante hos nihil iis deterius Socra-
 tes, qui clamabat ad omnes, nedum ut omnia,
 nihil omnino se scire, nisi hoc solum, nihil se
 scire. Computemus igitur ab initio, viginti Py-
 thagorae posuimus, tum Platoni totidem alios,
 tum ordine reliquis, quot igitur hi consumma-
 uerint

γένοιτ' αὖν, εἰ δέκα μόνας θεῖμεν τὰς αἰρέσεις
ἐν φιλοσοφίᾳ; EPM. Ὑπὲρ διακόσια, ὦ Λυ-
κίνε. LYC. Βάλλει ἔν ἀφαιρᾶμεν τὸ τέταρτον,
ὥς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν (ἔτη) ἱκανὰ εἶναι,
ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον.

EPM. Αὐτὸς αὖν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δὲ ἐρῶ
τῷτο, ὅτι ἐλίγοι αὖν, καὶ ἄτω διὰ παπῶν ἐξέλ-
θοιεν, ἐκ γενετῆς εὐθὺς ἀρχάμενοι. LYC. Τί
ἔν πάθοι τις, ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιῶτόν ἐστι τὸ
πρᾶγμα; ἢ ἀνατρεπτέον ἐκεῖνα τὰ ἤδη ὡμολο-
γημένα, ὥς ἐκ αὖν τις ἔλκοιτο ἐκ πολλῶν τὸ βέλ-
τιστον, μὴ ἔχι πειραθεῖς ἀπάντων; ὥς τὸν γε
ἀνευ πείρας αἰρῶμενον, μαντεία μᾶλλον, ἢ κρί-
σει

uerint forte, si decem solas ponamus philosopho-
rum sectas? HERM. Supra ducentos, Lycine.
LYC. Vin' ergo auferamus hinc quartam partem,
vt centum et quinquaginta anni sufficiant, aut
ipsuin dimidium adeo?

49. HERM. Ipse noris melius: ego vero hoc
video, paucos vel sic per sectas omnes ituros,
si etiam a natiuitate inde statim incipiant. LYC.
Quid igitur agat aliquis, Hermotime, si ita se
res habet? Euertendane de quibus iam inter nos
conuenit, nempe eligere non posse quemquam ex
pluribus quod sit optimum, nisi exploratis omni-
bus, tanquam is, qui citra experimentum eli-
gat, diuinatione magis, quam iudicio, verum re-
quirat?

σει, τὰληθές ἀναζητᾶντα, ἔχ' ἔτως ἐλέγομεν;
 EPM. Ναί. ΛΥΚ. Πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ
 τοσῶτον βιώσθαι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν εὖ τε αἰρή-
 σεσθαι, ἀπάντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι
 φιλοσοφῆσιν, καὶ φιλοσοφῆσαντες, εὐδαιμο-
 νῆσιν. πρὶν δὲ ἔτω πειῆσαι, ἐν σκότῳ, φα-
 σὶν, ὀρχοίμεθ' ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν, προσπταί-
 οντες, καὶ ὃ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλ-
 θῃ, τᾷτ' εἶναι τὸ ζητῶμενον ὑπολαμβάνοντες,
 διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὰληθές. εἰ δὲ καὶ εὔροιμεν
 ἄλλως κατὰ τινὰ ἀγαθὴν τύχην περιπεσόντες
 αὐτῷ, ἔχ' ἔξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ σκεῖνός ἐστιν,
 ὃ ζητῶμεν· πολλὰ γάρ ἐσιν ὅμοια αὐτοῖς, λέ-
 γοντα ἕκασον αὐτὸ εἶναι τὰληθέςατον.

EPM.

quirit? Nonne ita diximus? HERM. Ita
 LYC. Omni igitur ratione necessarium, eo vi-
 que nos vivere, si et bene eligere velimus ex-
 ploratis omnibus, et electione facta philosopha-
 ri, et per philosophiam felices esse. Ante vero
 quam id fecerimus, in tenebris, quod aiunt,
 saltabimus, offendentes ad quaecumque obuia;
 et quidquid primum in manus venerit, id ipsum
 rati, quod quaeritur, qui verum non noueri-
 mus. Si vero inueniamus temere, bona quadam
 fortuna in illud incidentes, non habebimus ta-
 men vnde sciamus firmiter, sitne illud ipsum, quod
 quaerimus. Multa enim sunt inter se similia, quo-
 rum vnumquodque se verissimum esse contendat.

50. HERM.

ΕΡΜ. ὦ Λυκίνε, ἔκ οἶδ' ὅπως εὐλόγα μὲν
δοκεῖς μοι λέγειν. ἀτὰρ, (εἰρήσεται γὰρ τάλη-
θές,) ἔμετρίως ἀνιῶς με διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀ-
κριβολογούμενος ἄδεν δέον. ἴσως δὲ καὶ ἔοικα ἔκ
ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας,
καὶ ἐξελθὼν ἐντετυχημέναι σοι, ὅς με πλησίον
ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμ-
βέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας
τὴν εὐρεσιν, ἐτῶν γε τοσάτων δεομένην. ΛΥΚ.
Οὐκ ἔν, ὦ ἐταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο
αὖν τῷ πατρί σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ
(ἥτις ποτ' ἐκαλεῖτο, ἔγὰρ εἶδα) ἢ καὶ πολὺ
πρότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ἅτι σε μὴ κατὰ τὸν
Τιθω-

50. HERM. Nescio, qui fiat, Lycine, vt ra-
tionalia quidem dicere mihi videaris: sed, dice-
tur enim verum, non mediocri me molestia af-
ficis, persequendis illis et ad minutias vsque
perscrutandis praeter necessitatem. Forte etiam
infelicibus hodie auspiciis domo exisse hodie vi-
dear, et egressus in te incidisse, qui me, cum
prope spem iam essem, in consilii inopiam con-
ieceris, ostendendo, quam supra vires nostras ve-
ritatis sit inuentio, quae tot annis indigeat. LYC.
Igitur, amice, multo iustius irascaris patri tuo
Menecrati et matri, quocumque illa nomine vo-
cata est, non enim noui; vel etiam multo potius
naturae nostrae, quod te non, Tithoni instar,

Τιθωνὸν πολυετῇ καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ περιέγραψαν μὴ πλείω βιώναι τὸ μῆκιστον ἐτῶν ἑκατὸν, ἄνθρωπον ὄντα· ἐγὼ δὲ μετὰ σῶ σκεπτόμενος, εὗρον τὸ ἐκ τῆς λόγῃ ἀποβαίν.

ERM. Οὐκ, ἀλλ' ὑβριστῆς αἰετὺς, καὶ ἐκ οἷδ' ὃ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφῶντας ἀποσκώπτεις. LYC. ὦ Ἑρμότιμε, ἥτις μὲν ἡ ἀλήθειά ἐστιν, ὑμεῖς ἂν ἀμεινον εἴποιτε οἱ σοφοί, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ τόγῃ τοσούτον οἶδα, ὥς ἔ πάνυ ἡδεῖά ἐστιν αὐτῇ τοῖς ἀνέγκειν, ἀλλὰ παρὲυδοκιμῆται ὑπὸ τῆς ψεύδους παραπολύ. εὐπρόσωπότερον γὰρ ἐκεῖνο, καὶ διὰ τῆτο, ἡδῖον. ἡ δὲ,
ἄτε

annorum et longaeuum fecerunt, sed circumscripserunt, ne plus quam centum summum annis vivat unusquisque homo, qui sit. At ego tecum considerans, illud, quod ex rationibus consequeretur, inueni.

51. HERM. Non. Sed contumeliosus semper homo es, et nescio, qua animi affectione, odisti philosophiam et rides philosophos. LYC. Mi Hermotime, quae sit veritas, vos forte melius, qui sapientes estis, dixeritis, tu et tuus ille magister. At ego tantum novi equidem, audientibus illam non vehementer suavem esse, sed multum gratia a mendacio superari. Speciosius enim hoc, eaque causa iucundius. At illa,

ἄτε μηδὲν κίβδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μετὰ
 παρρησίας διαλέγεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ
 τὸτο ἄχθονται αὐτῇ. ἰδὲ γὰρ τοι καὶ σὺ νῦν
 ἄχθη μοι, τάληθές ἐξευρόντι περὶ τέτων με-
 τὰ σέ, καὶ δηλώσαντι, οἷον ἐρῶμεν ἐγώ τε, καὶ
 σὺ, ὡς ἐπὶ πάντι βολίων· ὥσπερ εἰ ἀνδριάντας
 ἐρῶν ἐτύγχανες, καὶ ὥς τεύξεσθαι, ὑπολαμα-
 βάνων ἀνδρωπον εἶναι· ἐγὼ δὲ κατιδὼν, ὡς λί-
 θος, ἢ χαλκός εἴη, ἐμήνυσσα πρὸς σέ ὑπὲρ εὐνοίας,
 ὅτι ἀδυνάτων ἐρῶς, καὶ τότε δύσνευ ἐμὲ εἶναι
 ὥς ἀν' αὐτῷ, διότι σε ἐκ εἶων ἐξαπατᾶσθαι,
 ἀλλόκοτα καὶ ἀνέλπιτα ἐλπίζοντα.

E P M.

illa, quae scilicet nihil sibi fraudulentum conscia
 sit, cum fiducia quadam agit cum hominibus; et
 ob id ipsum eam grauantur. Itaque et iam tu
 nunc offensius mihi es, qui verum hisce de re-
 bus tecum inuenerim, et declarauerim, qualis
 amemus ego et tu, quam non omnino facilius
 velut si statim tu forte adamasses, cuiusque te
 futurum compotem sperasses, quod hominem pa-
 tares: ego autem, cognito lapidem esse, aut aes,
 indicassem tibi beneuolenti animo, amare te, quo-
 rum fieri non posset copia, et tunc maleuolum
 me esse tibi putares, qui decipi te non passus
 sim, et absurda atque supra omnem spem posi-
 ta sperare.

ΕΡΜ. Οὐκὲν τῆτο, ὦ Λυκίνε, Φῆς, ὡς οὐ
 Φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργία παραδι-
 δόντας αὐτὰς, ιδιώτας καταβιῶναι; ΛΤΚ.
 Καὶ πᾶ τῆτο ἤκασας ἐμᾶ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ
 εἶχ' ὡς εἰ Φιλοσοφητέον Φημί, ἀλλ' ἐπείπερ Φι-
 λοσοφητέον, ὁδοί τε πολλαὶ εἰσιν ἐπὶ Φιλοσο-
 φίαν ἐκάσῃ, καὶ ἀρετὴν ἀγεῖν Φάσκουσαι, ἡ δ'
 ἀληθὴς ἐν αὐταῖς ἀδελος· ἀκριβοῦ ποιήσασθαι
 τὴν διαίρεσιν. ἀδύνατον δέ γε ἡμῖν εἰφαίνετο,
 πολλῶν προτεθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἀριστον, εἰ μὴ
 ἐπὶ πάντα ἴοι τις πειρώμενος· εἴτ' αὖ πῶς μακρὰ
 ἡ πεῖρα ὠφθῇ, σὺ δὲ πῶς ἀξιοῖς; (αὐθις γὰρ
 ἐρήσομαι) ὅτῳ πρώτῳ ἂν ἐντύχῃς, τῷ τῷ ἔψῃ,
 κγμ

52. HERM. Ergo illud, Lycine, dicis, non
 philosophandum nobis esse, sed *consultum*, ut pi-
 gritiae nos tradamus, idiotarumque vitam vivaa-
 mus. LYC. Et ubi hoc dicere me audisti? Ne-
 que enim ego philosophari nos veto. sed cum
 philosophandum sit, multae porro viae sint, ad
 philosophiam vnaquaeque et virtutem ducere se
 professae; vera denique inter has obscura: ac-
 curatum faciendum esse discrimen, dixi. Fieri
 autem non posse, nobis apparebat, multis pro-
 positis eligere quod optimum, nisi per omnia
 quis experiendo eat: deinde longum aliquanto
 experimentum illud visum est. Tu autem quo-
 modo vis facere? rursus enim interrogabo: in
 quem primum incideris, eum sequere, cum illo
 philoso-

καὶ συμφιλοσοφῆσεις; καὶ κείνος Ἑρμῆιον ποιή-
σεται. σφ

ΕΡΜ. Καὶ τί σοι ἀποκρίναίμην ἂν ἔτι; ὅς ᾔ-
τε αὐτόν τινα κρίνειν οἶόν τε εἶναι Φῆς, ἣν μὴ
Φοίνικος ἔτη βιώῃ, πάντας ἐν κύκλῳ περιῶν,
καὶ πειρώμενος, ᾗτε τοῖς προπεπειραμένοις πι-
σεύειν ἀξιοῖς, ᾗτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινέσι, καὶ
μαρτυρῇσι; ΛΥΚ. Τίνας Φῆς τὰς πολλὰς εἰ-
δότας, καὶ πεπειραμένους ἀπάντων; εἰ γὰρ τις
τοιᾷτός ἔστιν, ἱκανὸς ἐμοίγε καὶ εἰς, καὶ ἂν ἔτι
πολλῶν δεῖσῃ. ἣν δὲ τὰς ἂν εἰδότας λέγῃς, ᾔ-
δέν τι τὸ πλῆθος αὐτῶν προσάζεται με πιστεύειν,
ἄχρῃς ἂν ἢ μηδέν, ἢ ἐν εἰδότας, περὶ ἀπάντων
ἀποφαί-

philosophabere? et ille te sibi habebit lucrum e
propitio Mercurio temere obiectum?

53. Η Ε Ρ Μ. Et quid tibi potro respondeam,
qui neges per se iudicare quicquam posse, nisi
annos vixerit Phoenicis, ac per orbem circumiens
omnes probauerit, neque his credere velis, qui
ante experti sunt, laudantiumque et perhibentium
testimonia multitudini. Λ Υ C. Quam mihi nar-
ras multitudinem? eorumne, qui sciunt, et ex-
perti sunt omnia? Si quis enim talis est, sufficit
mihi vnus etiam, nec iam multis opus fuerit.
Si vero nescientes dicas, nihil me ipsorum mul-
tudo ad credendum adducet, dum aut nihil,
aut vnum modo cum sciunt, pronuntiabunt de

ἀποφαίνωνται. ΕΡΜ. Μᾶνος δὲ σὺ τὰληθές
κατείδες, οἱ δ' ἄλλοι ἀνόητοι ἅπαντες, ἔσαι
Φιλοσοφῆσι. ΛΥΚ. Καταψεύδῃ με, ὦ Ἑρ-
μότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προτίθημί πῃ ἑμαυτὸν
τῶν ἄλλων, ἢ τάττω ἔλως ἐν τοῖς εἰδόσι, καὶ
ἐ μνημονεύεις ὧν ἔφην, καὶ αὐτὸς εἰδέναι τὰλη-
θές ὑπὲρ τῆς ἄλλης διατεινόμενος, ἀλλὰ μετὰ
πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν.

ΕΡΜ. Ἄλλ', ὦ Λυκίνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας
ἐλθεῖν χρεῖναι, καὶ πειραθῆναι ὧν Φασι, καὶ τὸ
μὴ ἂν ἄλλως ἐλῆσθαι τὸ βέλτιον, ἢ ἔτως, εὐ-
λογον ἴσως. τὸ δὲ τῇ πείρᾳ ἐκάστη τοσαῦτα τη
ἀποδιδόναι, παγγέλοιον, ὥσπερ ἔχ' οἷον τὰ ἂν
ἀπ' ὀλίγων καταμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ
πάνυ

omnibus. HERM. Solus autem tu verum vidi-
sti, reliqui amentes omnes, quotquot philoso-
phantur. LYC. Calumniaris me, Hermotime,
quasi ego usquam me praeponam reliquis, aut
omnino in scientibus collocem, nec recordaris
eorum, quae dixi, non contendens ipse scire ve-
rum praeter reliquos, sed cum omnibus ignorare
illud confessus.

54. HERM. Sed, Lyaine, illud forte con-
sentaneum rationi, eundem esse ad omnes, dicta
omnium exploranda, nec aliter quam hoc modo
eligendum, quod optimum est: sed experimento
unicuique tot annos attribuire, valde ridiculum,
quasi non liceret ex paucis cognoscere omnia.
Mihī

πάνυ ῥάδιον εἶναι δοκεῖ τὸ ταῖστον, καὶ ἔπο-
 λῆς διατριβῆς δεόμενον. Φασὶ γέ τοι τῶν πλα-
 σῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος
 ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνης ἀναλελογίσθαι. 10), ἡλίκος ἂν
 ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἄξιαν τῷ ὄνυχος ἀνα-
 πλασθεῖς· καὶ εὖ δὲ, ἣν τις σαι χεῖρα μόνην
 ἀνθρώπου δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας,
 εἴσῃ, οἶμαι, αὐτίκα, ὅτι ἀνθρωπὸς ἐστὶ τὸ κεκα-
 λυμμένον, καὶ μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἰδῆς. καὶ ταί-
 νυν τὰ μὲν κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι,
 ῥάδιον καταμαθεῖν ἐν ὀλίγῃ μορίῳ ἡμέρας, τὸ
 δ'

Mihi vero etiam valde facile esse tale quidpiam
 videtur, nec multa mora indigere. Dicunt certe,
 statuariorum aliquem, Phidiam puto, solo con-
 specto leonis vngue, ex illa portionis aestimatione
 collegisse, quantum integer leo esset, ex digni-
 tate vnguis effictus. Et tu sane, si quis manum
 tibi solam ostenderit hominis, reliquo contexto
 corpore, scies, puto, statim, hominem esse,
 quod tegitur, etiam si totum corpus non videas.
 Iam summa capita eorum, quae omnes dicunt,
 facile est in parva diei parte discere: illud autem
 nimis

10. Ἀναλελογίσθαι] Praeteritum passivum,
 actiue tamen interpretandum, tum quia a-
 ctiu. ἀναλογίζω in usu non est, tum quia
 huiusmodi tempora passivae terminationis in
 alijs etiam verbis actiue valent. Reitz.

δ' ὑπεράκριβες τᾶτο, καὶ μακρᾶς τῆς ἐξετάσεως
δεόμενον, εἰ πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν τοῦ
βελτίονος, ἀλλ' ἐνεσι κρῖναι καὶ ἀπ' ἐκείνων.

ΛΥΚ. Παπαί, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς ἰσχυρὰ
ταῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα
εἰδέναι· καίτοι ἐγὼ τὰ ἐναντία ἀκέσας, μέμνη-
μαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδώς, εἰδείῃ ἂν καὶ τὸ
μέρος· ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἔκῃτι καὶ τὸ ὅλον.
ἄτω καί μοι τόδε ἀπόκριναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτε
ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν, ὅτι λέοντός ἐστιν,
εἰ μὴ ἑώρακει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου
χεῖρα ἰδὼν, ἔσχες ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ,
μὴ πρότερον εἰδώς, μηδ' ἑωρακώς ἀνθρώπον; τί
σιγᾷς; ἢ βέλκει ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σῶ τά γε
ἀναγ-

nimis exquisitum, et longa exploratione indi-
gens, ad melioris electionem non utique necessa-
rium est, sed ex illis etiam potest diiudicari.

55. L Y C. Vah, Hermotime, quam firma
sunt, quae dixisti, dum postulas ex partibus nos
cognoscere tota: ego vero contraria me audire
memini, qui totum norit, eum nosse etiam par-
tes; qui vero partem modo, eum non continuo
scire totum. Sic illud etiam mihi responde, Phi-
dias vnguem leonis videns num leonis eum esse
cognouisset, si totum nunquam leonem vidisset;
aut hominis tu manum videns an posses nobis di-
cere, eam esse hominis, si prius neque nouisses,
neque vidisses hominem? quid taces? aut vis,
ego

ἀναγκαῖα, ὅτι ἂν εἶχες; ὥς κινδυνεύει ὁ
Φειδίας ἀπραγμάτους ἀπεληλυθέναι, μάτην ἀνα-
πλάσας τὸν λέοντα· εἰ δὲν γὰρ πρὸς τὸν Διόνυ-
σον, ὦ παῖ, λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείναις ὅ-
μοια; τῶ μὲν γὰρ Φειδίᾳ καὶ ὅτι εἰδέναι τὸ ὅ-
λον, ἀνθρώπου λέγω, καὶ λέοντα· ἐν Φιλοσο-
φίᾳ δὲ, οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῶ μέ-
ρους καὶ τὰ λοιπὰ ἴδῃς; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς
καλά; εἰ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, εἰ μέρη ἐκείνα ἐσιν.

Ὁ δὲ Φῆς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾶδιον ἀκῆσαι
ἀπάσης Φιλοσοφίας ἐν ὀλίγῳ μισθῷ ἡμέρας, οἷον
ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεὸς οἶονταί
εἶναι;

ego pro te necessaria respondeam, te non posse,
videlicet. Igitur infecta re abiturus videtur tuus
Phidias, efficto frustra leone, dicens, nihil hoc
ad Bacchum; puer. Aut quomodo haec illis si-
milia? Phidiae enim et tibi nulla fuit causa alia
partes agnoscendi, praeter eam, quod integrum
nossetis, hominem dico, et leonem. In phi-
losofia autem, e. g. Stoicorum, quomodo ex
parte cognosces etiam reliqua? aut quomodo pul-
chras pronuntiabis? neque enim totum nosti,
cuius illae partes sunt.

§6. Quod vero dicis, capita summa philoso-
phiae facile esse audire exigua diei parte, e. g.
principia cuiusque, et fines, et quid deos pu-
tent

εἶναι, τί ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα
 Φασί, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιῶσι, καὶ
 ὅτι οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ καλὸν ἀγαθὸν καὶ
 εὐδαιμον τίθενται, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔπωσί μὲν
 ἀκασαντας, ἀποφήνασθαι ῥᾷδιον, καὶ ἔργον ἀ-
 δέν, εἰδέναι δὲ, ὅστις ὁ τᾷ ληθῇ λέγων ἐστίν, ὅρα
 μὴ ἔχῃ μῶριόν ἐστιν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν
 δέηται. ἢ τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, ὑπὲρ αὐ-
 τῶν τέττων ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων
 ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πείσαιεν, οἶμαι, ἀ-
 ληθῇ εἶναι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοι ἐδάκει ῥᾷ-
 δια, καὶ εὐμαθῇ; νῦν δὲ μάντεως, οἶμαι, δεή-
 σει σοι καὶ νταῦθα πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν κρεῖτ-
 τόνων, εἰ μὴ ἀνέχῃ τὴν διατριβὴν, ὡς ἀκριβῶς
 ἐλίσσθαι

tent esse, quid animam? qui corpora esse omnia di-
 cant, qui incorporea etiam quaedam velint esse? et
 quod alii quidem in voluptate, alii vero in honestate
 bonum ac felicitatem collocant, et similia, sic
 audire et reddere facile est, et labor nullus. Scire
 vero, quis sit ille, qui vera dicat, vide ne non
 tam pars sit diei, quam dies multos postulet.
 Aut quid illis in mentem venit, ut de his ipsis
 rebus centenos millenosque libros singuli conscri-
 berent? ut persuadeant nempe, vera esse pau-
 cula illa, quae facilia tibi videbantur et discenti-
 bus obuia. Iam vero vate, puto, opus erit tibi
 hic etiam ad meliorum electionem, si morae im-
 patiens

ἰλεῖσθαι αὐτὸς ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕνασον κατα-
νοήσας, ἐπίτομος γὰρ αὕτη γένοιτ' ἂν, ἐν ἔχ-
σα περιπλοκαῖς, καὶ ἀναβολαῖς, εἰ μετασειλά-
μενος τῶν μάντιν, ἀνάσας τῶν κεφαλαίων ἁπάν-
των, σφραγιάζου ἐφ' ἑκάστοις· ἀπαλλάξει γάρ
σε ὁ θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας ἐν τῷ τῷ
ιερεῖα ἥπαιτι, ἅτινά σοι αἰρετέον.

Εἰ δὲ βάλει, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέσθρον ὑ-
ποθήσομαι σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καταθύης ταυτί,
καὶ θυσιάῃ τῷ μὴδ' ἱερέα II) τινὰ τῶν μεγα-
λομί-

patiens sis, qua curiose considerata vnaquaque
re integra, eligas ipse omnia. Compendiaria
enim haec forte *via* fuerit, nihil habens perple-
xum, dilationes nullas, si haruspice aduocato,
dum audis capita singula, ex ta de vnoquoque
confulas. Infinitis enim te molestiis deus libe-
rabit, ostendens in hepate victimae, quae tibi
eligenda sint.

57. Si vero vis etiam aliud quiddam tibi mi-
nus etiam molestum subiiciam, vt non mactes
ista *sacrificia*, et hostias confulas, *sed* neque ad-
voces

II. Μὴδ' ἱερέα] Possis forte dicere, illud τῷ
μὴδ' ἱερέα παρακαλεῖν, dictum esse per el-
lipsin τῆς ἐν. Sed mollis mihi videbantur
haec ita a Luciano composita, *subiiciam tibi
aliud*: quid igitur? τὸ μὴδὲ παρακαλεῖν, et
hoc sectatus sum in interpretando. *Gesner.*

λομίσθων παρακαλῆς, ἀλλ' ἐς καλπὴν ἐμβαλὼν
 γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν Φιλοσόφων ἐκείνου
 τὸ νομα, κέλευε παῖδα τῶν ἐνέβων ἀμφιθαλῆ
 τίνα, προσελθόντα πρὸς τὴν καλπὴν, ἀνελέσθαι
 ὃ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμ-
 ματέων, καὶ τοιοῦτον κατὰ τὸν λαχόντα ἐπι-
 νον, ὅσις ἂν ᾗ, Φιλοσόφει.

ERM. Ταυτὶ μὲν, ὦ Λυκίνε, βωμολοχικὰ
 καὶ ὡς κατὰ σέ. σὺ δὲ εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον
 ἐπείω αὐτός; ΛΤΚ. Καὶ μάλα πολλάκις. ERM.
 Ἄρ' ἐν περιήεις ἅπαντας ἐν κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πό-
 λει κακῆλ'ας, ἀπογευσάμενος, καὶ παραβάλλων,
 καὶ ἀντεξετάζων τὰς οἶνας; ΛΤΚ. Οὐδαμῶς.
 ERM.

uoces sacerdotem aliquem magna mercede con-
 ducendum. sed coniectis in urnam tabellis, sin-
 gulorum nomina philosophorum inscripta habentibus, iube puerum impuberem patrimonium mat-
 rimumque accedere ad viſiam, et extrahere quae-
 cunque tabellarum prima sub manum venerit,
 ac deinde secundum eum, cuius fors exierit, qui
 deinceps cunque fuerit, philosophare.

58. HERM. Ista quidem, Lycine, scurrilia,
 neque digna te. At dic mihi, ipse ne unquam
 vinum emisti? LYC. Et saepe quidem, HERM.
 Tum ergo circumibas circulo omnes in urbe cau-
 pones, degustans et comparans, et inter se con-
 ferens vina. LYC. Minime vero. HERM. Suffi-
 cit

ΕΡΜ. Χρὴ γάρ, οἶμαί, σοι τῷ πρώτῳ χρησῶ
καὶ ἀξίῳ ἐντυχόντι ἀποφέρεσθαι. ΛΥΚ. Νή
Δία. ΕΡΜ. Καὶ ἀπὸ γε τῶ ὀλίγου ἐκείνου γεύ-
ματος εἶχες ἂν εἰπεῖν, ὅποιος ἅπας ὁ οἶνός ἐστιν;
ΛΥΚ. Εἶχον γάρ. ΕΡΜ. Εἰ δὲ δὴ ἔλεγες
προσελθὼν τοῖς καπῆλοις, ἐπειδὴ κοτύλην πρί-
σθαι βέλομαι, δότε μοι, ὦ ἔτοι, ἐκπιεῖν ὅ-
λον ἕκαστος ὑμῶν τὸν πίθον, ὥς διὰ παντός ἐ-
πεξελθὼν, μάθοιμι, ὅσις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχει,
καὶ ὅθεν μοι ὠνητέον· εἰ ταῦτ' ἔλεγες, ἐκ ἂν
οἶοι καταγελάσαι σε αὐτὰς· εἰ δὲ καὶ ἐπιπλέον
ἐνοχλοῖς, τάχ' ἂν καὶ προσχέαι τῶ ὕδατος;
ΛΥΚ. Οἶμαι ἔγωγε, καὶ δίκαιά γ' ἂν μάθοι-
μι. ΕΡΜ. Κατὰ ταῦτά δὴ καὶ ἐν φιλοσο-
φίᾳ·

cit enim tibi, puto, in quod primum bonum et
dignum pretio incideris, de eo ferendum tibi
curare. LYC. Per Iouem. HERM. Et de par-
uo illo gustu dicere poteras, vniuersum vinum
quale sit. LYC. Poteram enim. HERM. Si
vero accedens ad caupones diceres, quandoqui-
dem emere vini heminam volo, date mihi, o
isti, ebibere totum quisque dolium, vt vbi per
omnes iero intelligam, quis melius vinum ha-
beat, et vnde mihi emendum sit. Haec si dicas,
non putas te ab illis derisum iri? LYC. Equi-
dem arbitror. nec fiat mihi iniuria. HERM.
Eadem igitur philosophiae ratio. Quid ebibere
Luc. Op. T. III. P dolium

Φίλ᾽ τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸν πίθον, δυναμένους ἀπὸ
ὀλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναι, ὅποιον τὸ πᾶν
ἔστιν.

ΛΥΚ. Ὡς ὀλισθηρὸς εἶ, ὦ Ἑρμοτίμει, καὶ
διαδιδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν, πλὴν ἀλλ' ὤνησάς
γε οἴομενος γὰρ ἐκπεφυγέναι, ἐς τὸν αὐτὸν
κῆρτον ἐμπέπτωκας. ΕΡΜ. Πῶς τὸτ' ἔφη;

ΛΥΚ. Ὅτι αὐτομυθολογούμενον πρᾶγμα λαβὼν,
καὶ γνώριμον ἅπασι, τὸν οἶνον, εἰκάσεις αὐτῷ
τὰ ἀνομοιότατα, καὶ περὶ ὧν ἀμφισβητήσιν
ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων· ὥς ἐγὼ γε ἐν ἔχω εἰ-
πεῖν, καθότι σοι ὅμοιος φιλοσοφία καὶ οἶνος εἴη,
ἄρα κατὰ τὸτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀπο-
δίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ τι κάπηλοι, κε-
ρασάμενοί γε οἱ πολλοί, καὶ δολώσαντες, καὶ

κακο-

dolium opus est, cum possimus de paruo gustu
scire, quale sit vniuersum?

59. LYC. Quam lubricus es, Hermotime, et
inter manus effugis? Quin tu adiuuisti me! dum
enim effugisse te putas, in nassam eandem inci-
disti. HERM. Quid ita? LYC. Quod rem,
quae ipsa se satis prodit, et notam omnibus, vi-
num, sumis, eique assimilas dissimillima, de
quibus nempe disputent omnes, cum sint obscura.
Itaque non habeo dicere, qua re tibi similis phi-
losophia et vinum sit. Numquid in hoc solo,
quod etiam philosophi vendunt doctrinas, vt cau-
pones, multi etiam interpolant, et adulterant,
et

κακομετρῶντες· ἔτῳσι δ' ἐπισκοπήσωμεν ὃ, τι καὶ λέγεις· τὸν οἶνον Φῆς τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον εἶναι, καὶ μὰ Δί', ἐδὲν ἄτοπεν· ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιο ἀρυσάμενος ὀλίγον ὅσον αὐτῆ, εἴσεσθαι αὐτίκα, ὁποῖος ἅπας δ πίθος ἐστίν, ἀκόλῃθον καὶ τῆτο, καὶ ἐδὲν ἂν ἔγωγέ τι ἀντείπω. ὅρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τῆτο, Φιλοσοφία, καὶ εἰ Φιλοσοφῶντες, εἶον ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἄρα ταῦτά πρὸς ὑμᾶς λέγει ὁσημέρα, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐσι, πρόδελον, ὧ ἑταῖρε· ἢ ἐκ ἂν εἰκὸς ἔτι παρήμενες αὐτῷ κατὰ τὸν Ὀδυσσεα περὶνῶν, καὶ περιπλανώμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἀπέχρη ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκῆσαντι.

EPM.

et male metiuntur? Ita verò inspiciamus, quod dicis. Ais vinum in dolio vniuersum simile sibi esse, nec profecto id absurdum; sed etiam si quis haustum vel tantillum illius gustet, illum statim sciturum, quale totum sit dolium: confequens hoc etiam, neque quidquam equidem contra dixerò. Sed iam vide etiam, quod sequitur. Philosophia et philosophi, v. g. magister tuus, vtrum eadem vobis dicit quotidie, et de iisdem, an alias alia? Multa enim sant. Manifestum id quidem, amice: alioquin probabile non fuerit te apud illum mansisse circumeuntem et oberantem, si eadem diceret, sed semel audisse tibi sufficeret.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ ἔ; ΛΤΚ. Πῶς ἔν οἷόν τέ σοι ἦν, ἀπὸ τῆς πρίτης γεύματος εἰδέναι τὰ πάντα; ἔ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' αἰεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο, ἔχ ὥσπερ ὁ οἶνος αἰεὶ ὁ αὐτὸς ἦν. ὥσε, ὦ ἑταῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίης τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων περιήεις 12)· ἀτεχνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς κατακρύψαι τὸ Φιλασοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύγα αὐτήν. δεήσει ἔν ὅλον ἐξαντλήσαις ἐς τέλος, ἢ ἔποτ' ἂν εὖροις τὸ νεκτάρεον ἐκείνο πόμα, ἔ πάλα διψῶν μοι δοκεῖς. σὺ δὲ οἶοι τὸ τοιαῦτον αὐτὸ

60. HERM. Qui enim possit res habere aliter? LYC. Quomodo igitur potuisti de primo gustu nosse omnia? Neque enim eadem profecto, sed alia semper noua super noua dicebantur; non, quemadmodum vinum, semper idem erat. Itaque, sodalis, nisi totum ebibas dolium, etiam temere ebrius oberraueris. In ipso enim plane fundo videtur mihi Deus occultasse bonum philosophiae, sub ipsas faeces. Oportebit igitur totum ad finem usque exhaurire, aut nunquam inuenias nectareum illum, quem olim sitire mihi videris, potum. Tu autem putas, tale hoc esse, vt,

12. Μεθύων περιήεις] Acute. Alias ebrii fiunt, qui totum ebibunt; tu nisi totam ad fundum philosophiam exhauseris, vt ebrius oberrabis. *Gesner.*

αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτῆ, καὶ σπά-
σαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα σε πάνσοφον γενησό-
μενον, ὥσπερ Φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν πρόμαντιν,
ἐπειδὴν πίῃ τῆ ἱερᾶ ἱάματος, ἔνθεον εὐθὺς γί-
γνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς προσιῶσιν· ἀλλ' ἔχ' ἔτως
ἔχειν ἔοικε. σύ γ' ἐν ὑπὲρ ἡμῖσι τῆ πίθῃ ἐκπε-
πωκώς, ἐν ἄρχεσθαι ἔτι ἔλεγες.

Ὅρα τοίνυν, μὴ τῶδε μᾶλλον Φιλοσοφία ἔοι-
κεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος ἔτι μενέτω σοι, καὶ ὁ
κάπηλος, ἐνέσω δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία
τις πυρὸς ὑπεράνω καὶ μετὰ τῆτο, κύαμαι, εἴ-
τα κριθαί, καὶ ὑπὸ ταύταις Φακοί, εἴτα ἐρέ-
βινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα πρὸς. εἰ δὲ σὺ
ωήσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ δὲ ἀφε-
λῶν

vt, si modo gustes illud, et paullum quiddam
haurias, continuo sapientiae omnis consultus fias,
vt Delphis aiunt Antistitam, cum de sacro fonte
biberit, Deo statim plenam fieri, et respondere
accedentibus. Sed non ita se res habere videtur.
Itaque ipse tu, epoto iam vltra dimidium dolio,
te circa initia adhuc esse dicebas.

61. Vide igitur, ne huic potius similis videatur
philosophia, quod dicam. Maneat enim ad-
huc dolium, et mercator. Inesto autem non
iam vinum, sed feminum quaedam omnigena
congeries, triticum supra, deinde faba, tum
hordeum, sub his lentes, deinde cicer, et alia
insuper varia. Si igitur tu emturus esses de fe-

λὼν τᾷ πυρᾷ, ἔπερ ἦν, ἀνέδωκέ σοι δειγμα εἰς
 τὴν χειρὰ, ὡς ἰδοῖς, ἄρα ἔν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς
 ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι καθαροί,
 καὶ οἱ Φανοὶ εὐτανεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ἀδιάκενοι.
 ΕΡΜ. Οὐδαμῶς. ΛΥΚ. Οὐ τοίνυν ἔδὲ Φιλο-
 σοφίαν ἀφ' ἐνός, ὧν φήσει τις τᾷ πρώτῃ, μά-
 θοι 13) ἂν ἅπασαν, ὁποῖά ἐστιν· ἔ γάρ ἐν τι ἦν,
 ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥπερ σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀ-
 ξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δὲ ἑτεροῖόν
 τι ὥφθη, ἔπαρέργε τῆς ἐξετάσεως δεόμενον.
 οἶνον μὲν γὰρ Φαῦλον πρίσθαι, ἐν δυοῖν ὀβολοῖν
 ὁ κίνδυνος, αὐτὸν δὲ τινα ἐν τῷ συρφετῷ παρα-
 πολεῖ-

minibus, et ille de tritico auferens aliquid, vbi
 illud erat, specimen tibi in manum daret, vt vi-
 deas; numquid igitur posses illo inspecto videre,
 an etiam purum cicer, mollis ad coquendum
 lens, et fabae non cassae. H. E. R. M. Nequa-
 quam. L. Y. C. Ergo neque philosophiam, ab
 vno aliquo, quod primum quis dixerit, vniuer-
 sam didiceris, qualis sit. Neque vnum aliquid
 erat, vt vinum, cui tu illam assimilas, et simi-
 lem esse gustui postulas: at illam plane diuersum
 quid esse apparuit, quod exploratione non per-
 functoria indigeat. Vinum enim malum emere
 periculo duorum obolorum constat: ipsum vero
 aliquem in colluione perire cum caeteris, ipse
 initio

13. Μάθοι] Legendum μάθοις. Gesner.

πολεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἔφησθα, οὐ
 μικρὸν εἶναι κακόν· ἄλλως τε, ὁ μὲν ἔλον ἀξιῶν
 ἐκπιεῖν τὸν πίθος, ὡς κοτύλην πρίαιτο, ζημιώ-
 σαι ἂν τὸν κάπηλον, ἔτις ἀπίθανα γευόμενος·
 φιλοσοφία δὲ ἑδὲν ἂν τοιῆτο πάθος, ἀλλὰ
 καὶ ὅτι πᾶμπόλλα πίης, ἑδὲν ἐλάττων ὁ πίθος
 γίγνεται, ἑδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιρρέει
 γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πρᾶγμα, ἐξάντλη-
 μενον ἔς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος,
 ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ἔσυνείχεν, ἀλ-
 λά διέρρει εὐθύς, ἐντεῦθεν δὲ, ἣν ἀφέλης τί,
 πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσο-
 φίας περὶ γεύματος, καὶ μὴ με νομίσης βλασ-
 φημεῖν

initio dicebas, non parvum esse malum. Caete-
 rum ille, qui totum ebibere dolium postulet, ut
 deinde emat heminam, cauponem damno illa
 absurda sua gustatione auxerit: philosophiae au-
 tem nihil tale usu venit: sed quantumcumque
 biberis, nihilo minus plenum fit dolium, neque
 damnum ad cauponem pervenit. Adfluit enim,
 quod in proverbio est, res illa, quo magis exhau-
 ritur, contraria ratione illi Danaïdum dolio:
 illud enim quidquid infunderetur non continebat,
 quin statim diffunderet; hic autem, si quid abstule-
 ris, plus fit quod superest.

62. Volo autem aliud quoque de gustu philo-
 sophiae simile dicere, neque maledicere me pu-
 taue-

Φημὲν περὶ αὐτῆς, ἣν εἶπω, ὅτι Φαρμάκῳ ἐλε-
 θρίῳ ἔοικεν, οἷον κωνεῖῳ, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ
 τῶν τοιούτων. ἔδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπεὶ περ θανα-
 τηφόρα ἐσὶν, ἀποκτείνουσι ἂν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον
 ἀκαριαῖον ἀποξύσας αὐτῶν, ἀκρω τῷ ὄνυχι ἀ-
 πογεύσαιοτο, ἀλλὰ ἦν μὴ τοσούτον ὅσον χρὴ, καὶ
 ὅπως, καὶ ζὺν οἷς, ἐν ἅν ἀποθανοιο προσενεγ-
 κάμενος· σὺ δὲ ἡξίως τεράχισον ἐξαρκῆν, ὡς
 ἀποτελέσαι τὴν τῷ ὅλῳ γινῶσιν.

ΕΡΜ. Ἐγὼ ταῦτα ὡς βέλει, Λυκίνε. τί ἔν
 ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιώσας, καὶ τοσαῦθ' ὑπομῆναι
 πράγματα; ἢ ἐν ἅν ἄλλως φιλοσοφῆσαιμεν;
 ΛΥΚ. Οὐ γὰρ, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ δεινὸν ἔδεν,
 εἴ γε

taueris, si veneno illam pernicioso similem di-
 xero, ut cicutae, vel aconito, aut alii ex eo ge-
 nere. Neque enim haec, mortifera quantumvis,
 interficiant, si quis minutissimum quiddam et
 indiuiduum, summo inde ungue abrasum degu-
 stet: sed nisi tantum, quantum opus est, et quo-
 modo, et cum quibus; non moriatur, qui sum-
 ferit. Tu autem postulabas minimam particu-
 lam sufficere, ad perficiendam totius cognitio-
 nem.

63. HERM. Sint ista uti vis, Lycine, quid
 igitur? centumne annos vivere oportet, et tot
 sustinere molestias, aliter philosophari non licet?
 LYC. Non, Hermotime, neque id intolerabile
 putan-

εἴ γε ἀληθῆ εἰλεγές ἐν ἀρχῇ, ὥς ὁ μὲν βίος βρα-
 χύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ· νῦν δὲ ἐκ οἷο' ὁ, τι
 παθὼν, ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθιμερὸν ἡμῖν, πρὶν
 δύναι ἥλιον, Χρῦσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθα-
 γόρας γένοιο. EPM. Περιέρχῃ με, ὦ Λυκίνα,
 καὶ συνελάυνεις ἐς ξενὸν, εἰδὲν ὑπ' ἐμᾶ δεινὸν πα-
 θῶν, ὑπὶ Φθόγῃ δηλαδὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν πρᾶκο-
 πτον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὀλιγωρήσας ἐ-
 αὐτῷ, τηλικῶτος ὢν. LYC. Οἶσθ' ἐν ὃ δρᾶ-
 σεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ πρόσ-
 εχε τὸν νῦν, ἀλλ' εἰς ληρεῖν· σὺ δ' ὡς ἔχεις
 προχώρει ἐς τὸ πρόσθεν τῆς ἐδᾶ, καὶ πέσαινε
 κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων.
 EPM. Ἀλλ' ἐκ ἐᾶς σὺ βίαιος ὢν αἰρεῖσθαι τι,
 ἦν

putandum, siquidem vere dixisti ab initio, vi-
 tam breuem esse, artem autem longam. Nunc
 vero, nescio qua causa, indignaris, si non eodem
 die nobis ante solis occasum, Chrysippus, aut Plato,
 aut Pythagoras fias. HERM. Circumuenis me, et
 in angustias cogis, nulla a me affectus iniuria,
 prae inuidia scilicet, quod ego progressus aliquo
 usque sum in doctrina, tu vero, id aetatis homo,
 te neglexisti. LYC. Scis ergo, quid facias?
 Mihi quidem, vt parum sanae mentis homini,
 noli animum aduertere, sed delirare me finito:
 tu vero, vt habes, perge viam, et, vt ab initio
 tibi visum est de rebus hisce, ita perfice. HERM.
 Sed tu, violentus homo, non pateris eligere me
 P 5 quid-

ἢ μὴ πειράθῃ ἀπάντων. ΛΥΚ. Καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἔκ ἂν ποτε ἄλλο εἶπομι. βίαιον δὲ λέγων ἐμέ, ἀνάιτιον δοκεῖς μοι κατὰ τὸν ποιητὴν αἰτιάσθαι αὐτὸν, ἔς' ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέλῃται τῆς βίας, ἥδη ἀγόμενον. ἰδὲ γέ τοι καὶ τὰδε πολλῶ βιαίωτερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος· σὺ δ' ἐμείνων παρεῖς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; θαυμάζω γάρ, εἴ τι ἄρρητον καταλέλειπται αὐτῷ.

ΛΥΚ. Οὐχ ἱκανὸν εἶναι φησι, τὸ πάντα ἰδεῖν καὶ διεξελεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἐτι τῷ μεγίστῃ ἐνδεῖν. ΕΡΜ. Τίνος τάττε; ΛΥΚ. Κριτικῆς τινος, ὧ
θαυ-

quidquam, nisi exploratis ante omnibus. LYC. Atqui bene noris, nunquam aliud me dicturum. Cum vero violentum me vocas, innocentem videris mihi, ut est apud poetam, accusare, qui ipse, donec alia ratio tibi succenturiata a vi me liberet, iam auferatur. Ecce enim ista multo iam violentiora dixerit tibi ratio. Tu vero illa omissa, me forte accusabis. HERM. Quae? Miror enim, si quid indictum ei praetermissum sit.

64. LYC. Negat ratio, sufficere, si per nos videamus et persequamur omnia, ad hoc, ut iam eligere quod optimum est queamus; sed eo, quod maximum est, adhuc opus esse. HERM. Quonam illo? LYC. Iudicandi quodam et exploran-

θαυμάσιαι, καὶ ἐξεταστικῆς παρασκευῆς, καὶ τοῦ
 ὀξέος, καὶ διανοίας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεύουσα, οἷαν
 χρὴ εἶναι τὴν περὶ τῶν τηλικούτων διακρίσασθαι, ἢ
 μάτην ἂν ἅπαντα ἐωραμένα εἶη. ἀποδοτέον ἔν,
 φησι, καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον ἐκ ὀλίγον, καὶ
 προδόμενον ἅπαντα εἰς μέσον, αἰρεῖσθαι διαμέλ-
 λοντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοπῶντα
 μήτε ἡλικίαν τῇ λέγοντος ἐκάστω, μήτε σχῆμα,
 ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδέμενον, ἀλλὰ κατὰ τὰς
 Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιῶντα, οἳ ἐν νυκτὶ καὶ
 σκότῳ διακρίσθαι, ὡς μὴ ἐς τὰς λέγοντας, ἀλλ'
 ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιν, καὶ τότε ἤδη ἐξέ-
 σαι σοὶ βεβραχίως ἐλαμένῳ Φιλοσοφεῖν. ΕΡΜ.
 Μετὰ τὸν βίον φῆς. ἐκ γὰρ τῶν ἔδενός ἀν-
 θρώ-

plorandi apparatu, ingenio acuto, intelligentia
 accurata et incorrupta, qualem nimirum oportet
 esse, quae tantis de rebus iudicatura sit: alioquin
 frustra omnia inspecta fuerint. Tribuendum ergo,
 ait, huic etiam tempus non paruum, et, in me-
 dium propositis omnibus, electionem ita facien-
 dam, ut multum cuncteris, teque sustineas, ac
 saepe consideres; nec aetatem vniuscuiusque qui
 dicunt, neque habitum, aut gloriam sapientiae
 reuerearis, sed ut Areopagitarum more hoc agas,
 qui noctu et in tenebris iudicant, ne ad hos qui
 dicunt, sed ad ea quae dicuntur respiciant: tum
 demum licere post firmam electionem, philoso-
 phari. HERM. Post hanc vitam nempe. Quan-
 tum

θρώπων βίος ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντα ἐλθεῖν, καὶ ἕνασον ἀκριβοῦς ἐπιδεῖν, καὶ ἐπιδόντα κρῖναι, καὶ κρίναντα ἐλέσθαι, καὶ ἐλόμενον Φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ἔτως εὐρεθῆναι Φῆς τάληθές, ἄλλως δὲ ᾔ.

ΛΥΚ. Ὅκνῶ γὰρ σοι εἰπεῖν, ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι ἔδὲ τῆτό πω ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκᾷμεν λεληθέναι ἡμᾶς αὐτὲς, οἰόμενοι μὲν τι εὐρηκέναι βέβηκτον, εὐρόντες δὲ ἔδὲν, ὥσπερ οἱ ἀλιεύοντες πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρης τῶός αἰσθόμενοι, ἀνέλκεσιν, ἰχθυῶς παμπόλλας γε περιβεβληκέναι ἐλπίζοντες, εἴτα ἐπιδὼν κάμωσιν ἀνασπῶντες, ἢ λίθος τις ἀποφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμω σεσαγμένον·

σκόπει

tum enim audio, nullius hominum vita suffecerit, ut ad omnes veniamus, et vnumquemque accurate inspiciamus, inspectum iudicemus, eligamusque iudicatum, atque electione facta philosophemur. Hac enim sola ratione inueniri verum ais, alia minime.

65. LYC. Piget enim tibi dicere, Hermotime, ne illud quidem iam satis esse, sed nos videri per imprudentiam putasse firmum quiddam a nobis inuentum, inuenisse autem nihil: uti piscatores saepe submissis retibus pondus quoddam sentientes, extrahunt, pisces se quamplurimos comprehendisse rati; deinde, cum multo labore extraxerunt, aut lapis illis apparet, aut figlinum vas

arena

ἐνόησες, μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπάρκαμεν.
 EPM. Οὐ μανθάνω, τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα
 βέλεται· ἀτεχνῶς γάρ με περιβάλλεις αὐτοῖς.
 LYC. Οὐκὲν περὶ ὧ διεκδύναμι· σὺν θεῷ γάρ
 αἴσθαι νῆιν, εἰ καὶ τις ἄλλος· ἐγὼ γάρ, καὶ ἐφ'
 ἅπαντας ἔλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τὸτο ἐργα-
 σώμεθα ποτε, εἰδέπω εἰδὲ τὸτο δῆλον ἔσσεσθαι
 νομίζω, εἰ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ
 πάντες ὁμοίως ἀγνοῶσι. EPM. Τί Φῆς; εἰδὲ
 τῶτων τις πάντως ἔχει; LYC. Ἄδηλον· ἢ
 σοι ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ'
 ἀληθές, ἄλλο τι εἶναι πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω
 εὑρημένον.

EPM.

arena impletum. Vide, ne nos quoque tale quid
 extraxerimus. H E R M. Non assequor, quid
 illa sibi retia velint: plane enim illis me compre-
 hendis. L Y C. Exire igitur tenta. Dei enim
 virtute, si quis alius, natate didicisti. Ego enim,
 etiam cum tentando per omnes iuerimus, idque
 perfecerimus aliquando, nondum puto neque id
 ipsum planum futurum, habeatne aliquis eorum
 id, quod quaerimus, an similiter omnes ignorent.
 H E R M. Quid ais? neque horum quilibet o-
 mnino illud habet? LYC. Obscurum. nisi forte
 fieri non posse putas, ut fallantur omnes, verum-
 que aliud plane quiddam sit, a nullo dum illo-
 rum inuentum.

66. HERM.

ΕΡΜ. Πῶς οἶόν τε; ΑΤΚ. Οὕτως· ἔσω γὰρ ὁ μὲν ἀληθὲς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον, κυάμης τις εἴκοσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπιηλίσσάμενος, ἐρωτᾷ τω δέκα τινὰς, ὅποσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, οἱ δ' εἰκάζοντες, ὁ μὲν ἐπτά, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δὲ τις δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα, καὶ ἔλως ἄλλος ἄλλον τινὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μὲν τοι καὶ κατὰ τύχην τινὰ ἀληθεῦσαι, ἢ γάρ; ΕΡΜ. Ναί. ΑΤΚ. Οὐ μὲν ἐδὲ τῷτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλης ἀριθμὰς εἰπεῖν, τὰς ψευδεῖς, καὶ ἐκ ὄντας, μηδένα δὲ αὐτῶν φάνομα, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμης ἔχει· ἢ τί Φῆς; ΕΡΜ. Οὐκ ἀδύνατον. ΑΤΚ. Κατὰ ταῦτα τρίνυν

66. HERM. Qui fieri illud possit? LYC. Ita. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Verbi causa fabas aliquis viginti manu sumens, ea clausa interroget decem homines, quot sint in manu sua fabae? at illi diuinantes dicant, vnus septem, alius quinque, alius triginta, alius decem aut quindecim, et in vniuersum alium alius numerum. Fieri quidem potest, vt aliquis forte quadam verum dicat. Nonne ita est? HERM. Est sane. LYC. Verum enim vero neque illud non potest accidere, vt omnes, alium alii, numeros falsos dicant, non veros, nemo autem illorum dicat, viginti fabas virum habere. Aut quid ais? HERM. Fieri sic posse. LYC. Eadem

τοῖνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφῶντες τὴν εὐδαι-
μονίαν ζητῶσιν ὁποῖόν τι ἐστὶ, καὶ λέγουσιν ἄλ-
λος ἄλλο τι αὐτὴν εἶναι, ὁ μὲν ἡδονὴν, ὁ δὲ τὸ
καλόν, ὁ δὲ, ὅσα ἕτερα φασὶ περὶ αὐτῆς. εἰ-
κὸς μὲν ἔν καὶ τῶτων ἓν τι εἶναι τὸ εὐδαιμον·
ἐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλο τι παρ' αὐτὰ πάντα·
καὶ εὐόκαμεν ἡμεῖς ἀναπαλιν ἢ ἐχρῆν, πρὶν τὴν
ἀρχὴν εὐρεῖν, ἐπείγεσθαι πρὸς τὸ τέλος. εἶδει
δ', οἶμαι, πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἐ-
γνώκαμεν τὰληθές, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰ-
δὼς τῶν φιλοσοφούντων, εἶτα μετὰ τῆτο, τὸ
ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὥ πεισζόνεσιν. EPM. Ὡς-
τε, ὦ Λυκίνε, τῆτο φῆς, ὅτι εἰδ' ἂν διὰ πά-
σης φιλοσοφίας χωρήσωμεν, εἰδὲ τότε πάντως
εἴσομεν

dem ratione igitur philosophi omnes felicitatem
quaerunt, qualis sit, et eam dicunt alius in alia
re inesse, unus quidem in voluptate, alius in
honesto, alii alia omnia de ea dicunt. Veri igitur
simile est horum unum quoddam esse summum
bonum; sed nec abhorret, esse quiddam praeter
illa omnia. Itaque videmur nos, contra quam
oportebat, initio nondum inuento festinare ad
finem. Oportebat autem, puto, planum ante
fieri, cognitam esse veritatem, et omnino haberi
illam ab uno, qui eam sciat, philosophorum: ac
deinde quaerendum erat, cui illorum fides sit ha-
benda? H E R M. Hoc igitur, Lycine, dicis,
neque si per unamquamque eamus philosophiam,
ne

ἔχομεν τὰληθές εὐρεῖν. ΛΥΚ. Μὴ ἐμὲ, ὦ γάρ-
θῃς, ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐτίς αὐτόν· καὶ
ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι, ὅτι εἰδὼς, ἔς' ἂν ἁ-
δηλον, ἦ, εἰ ἐν τι τούτων ἐστίν, ὧν οὗτοι λέ-
γουσιν.

ΕΡΜ. Οὐδέποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῆς, εὐρήσο-
μεν, εἰδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς
ιδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀποστάντας τῷ φιλοσο-
φεῖν. τῷτο συμβαίνει γε ἐξ ὧν φῆς ἀδύνατον
εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ
γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸν φιλοσοφῆσαι μᾶλλον
τὰ, ἐλέσθαι πρῶτον φιλοσοφίαν τὴν ἀρίστην·
ἢ δ' αἵρεσις ἔτω σοι ἐδόκει μόνως ἀκριβὲς ἂν
γενέ-

ne sic quidem, inquam, omnino verum nos in-
venire posse. L Y C. Noli me, bone vir, in-
terrogare, sed ipsam rursus rationem. Atque illa
tibi forte respondeat, nondum hoc omnino non
posse, dum obscurum maneat, sitne aliquid eo-
rum, quae isti dicunt.

67. HERM. Nunquam igitur, quantum di-
cis, inueniemus, neque philosophabimur, sed
idiotarum nos vitam vivere oportebit, et a philo-
sophia desistere. Hoc cogitur ex iis, quae dicis,
fieri non posse, ut philosophemur, peruenire ad
eam homini nato non licere. Postulas enim, eum
qui philosophaturus sit, eligere primum philoso-
phiam optimam. Electio porro ista ita demum
accura-

γενέσθαι, εἰ διὰ πάσης Φιλοσοφίας χωρήσαν-
τες, ἐλπίμεθα τὴν ἀληθεσάτην. εἴτα λογιζό-
μενος ἐτῶν ἀριθμὸν, ὅσος ἐκάσῃ ἰκανὸς ἔσιν,
ὑπερεξέπιπτες, ἀπομνηνύων τὸ πρᾶγμα ἐς γε-
νεὰς ἄλλας, ὥς ὑπερήμερον 14) γίνεσθαι τὰ
ἀληθῆς τῷ ἐκάσῃ βίᾳ. τελευτῶν δὲ, καὶ τῷτο
αὐτὸ ἐκ ἀνενδοσίας ἀποφαίνεις, ἀδηλον εἶναι
λέγων, εἴτε εὖρηται πρὸς τῶν Φιλοσοφούντων
πάλαμ τὰ ἀληθῆς, εἴτε καὶ μὴ. ΛΥΚ. Σὺ δὲ
πῶς, Ἑρμότιμε, δύναιο ἀν' ἐπομοσάμενος εἰπεῖν
ὅ, τι

accurata tibi videtur esse, si per omnem philoso-
phiam euntes, eam, quae verissima est, eligamus.
Deinde dum computas annorum numerum, qui
unicuique *sectae* sufficiat, modum omnem ex-
cessisti, producto in alias generationes negotio,
ut adeo possit terminum vitae singulorum veniat
demonstratio veritas. Denique vero id ipsum quoque
dubitatione non usquequaque liberum esse pro-
nuntias, qui dicas, obscurum esse, inveniunt
fit olim a philosophis veritas, nec ne. LYC. At
tu, Hermotime, num possis iuratus dicere, eam
inuen-

14. Ὑπερήμερον] Vocis ὑπερήμερον notionem
elegantem declarat illud Longini §. 14. ubi
ὑπερήμερον τι τῷ ἰδίῳ βίᾳ καὶ χρόνῳ φθέγγ-
εσθαι recte interpretatus est ex Cicerone
Tollius, dicere aliquid, quod non iisdem re-
gionibus terminetur, quibus vitae nostrae spa-
tium circumscriptum est. Geiner.

Luc. Op. T. III.

Q

ὅ, τι εὔρηται πρὸς αὐτῶν; EPM. Ἐγὼ μὲν ἔκ
 ἂν ὀμίσαιμι. ΛΤΚ. Καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖ-
 δον ἐκὼν σοι, ἐξετάσῃς μακρᾶς καὶ αὐτὰ ὀεί-
 μεθα.

EPM. Τὰ ποῖα; ΛΤΚ. Οὐκ ἀκέρεις τῶν
 Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικυρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι
 Φασκόντων, τὰς μὲν εἰδέναι τὰς λόγους ἐκά-
 στες, τὰς δὲ μὴ, καίτοι τάγε ἄλλα πάνυ ἀξιο-
 πίζεις ὄντας; EPM. Ἀληθῆ ταῦτα. ΛΤΚ.
 Τὸ τοῖνυν διακρίναι τὰς εἰδότας, καὶ διαγινῶναι,
 ἀπὸ τῶν ἔκ εἰδότην μὲν, Φασκόντων δὲ, οὗ
 σοι δοκεῖ πάνυ ἐργῶδες εἶναι; EPM. Καὶ μά-
 λα. ΛΤΚ. Δεήσει τοῖνυν σέ, εἰ μέλλεις Στωϊ-
 κῶν τὸν ἄριστον εἰσεσθαι, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας,
 ἀλλ'

inuentam ab illis esse? HERM. Equidem non
 iurauerim. LYC. Quam multa etiam praeter-
 uidi tibi prudens, examine longo quae et ipsa
 opus habeant?

68. HERM. Quae? LYC. Nonne audis qui
 se Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos esse di-
 cant, eorum partim scire rationes singulas, alios
 non item, quamuis dignos fide caeteroquin ho-
 mines. HERM. Vera ista. LYC. Discernere
 igitur eos, qui sciunt, et dignoscere ab his, qui
 cum nesciant, scire tamen se dicant, nonne ope-
 rosum valde esse tibi videtur? HERM. Valde
 id quidem. LYC. Oportebit igitur te, si opti-
 mum Stoicorum nosse volueris, si non ad omnes,

ἀλλ' ἐν ἐπὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ περ-
 ραθῆναι, καὶ τὸν ἀμείνω προσήσασθαι διδάσκα-
 λον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὴν
 τῶν τοιούτων δύναμιν πορισάμενον, ὥς μὴ σε
 λάθῃ ὁ χεῖρων προκριθεῖς. καὶ σὺ καὶ πρὸς τὰ
 τοῦ ὄρα, ὅσε δὲ τῷ χρόνῳ, ὃν ἐκὼν παρήκα, δε-
 διώς, μὴ σὺ ἀγανακτήσης, καίτοι τό γε μέγιστον
 τε ἔμα καὶ ἀναγκαιότατον ἐν τοῖς τοιούτοις, λέ-
 γω δὲ τοῖς ἀδύλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τῇ
 τό ἐστιν, οἰμαί, καὶ μόνῃ σοι αὕτη πειρὴ καὶ βέ-
 βαιος ἐλπίς ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν τε καὶ εὐρεσιν αὐ-
 τῆς, ἄλλῃ δὲ ἐδ' ἤτις ἐν, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι,
 καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ
 ὑπάρχειν σοι κατὰ τὰς ἀργυρογνώμονας διαγι-
 γνώσκειν ἅ, τε δοκιμα καὶ ἀνίβδηλα, καὶ ἀπα-
 ρακ-

ad plerisque certe illorum accedere, et tentare,
 et meliorem tibi inagistrum eligere, instituta prius
 exercitatione, et iudicandi de talibus comparata
 facultate, ne imprudens deteriorem praeferas.
 Tu vero hoc etiam vide, quanto opus sit tempore,
 quod praetermisi volens, veritus, ne indigne
 ferres, licet maximum et maxime necessarium in
 talibus, obscuris inquam et ambiguis, vnum
 hoc esse arbitrer. Ac sola tibi haec fidelis et fir-
 ma spes ad veritatem inveniendam; alia vero
 quaecumque nulla, quam si iudicare possis et se-
 parare a veris falsa, si facultas tibi sit, qualis ar-
 gentariorum, dignoscendi proba et fraudis expertia

πρακεκομμένα· καὶ εἴ ποτε τοιαύτην τινὰ δύναμιν καὶ τέχνην πορισάμενος, ἤεις ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν λεγομένων. εἰ δέ μὴ, εὖ ἴσθι, ὡς ἀπὸν κωλύσει σε τῆς ῥινὸς ἐλκεσθαι ὑφ' ἐκάζων, ἢ θαλλῶ προδειχθέντι ἀκολυθεῖν, ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιτραπεζίῳ ὕδατι ἐοικώς ἔσῃ, ἐφ' ᾧ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ σέ τις, ἄκρω τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος. ἢ καὶ, νῆ Δία, καλάμῳ τινί, ἐπ' ἔχθρῃ παραποταμίῳ πεφυκότι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον καμπτομένῳ, καὶ μικρὰ τις αὖρα διαφυσήσασα, διασαλεύσῃ αὐτόν.

Ὡς εἰ γέ τινα εὐρῆς διδάσκαλον, ὃς ἀποδείξεως πέρι, καὶ τῆς τῶν ἀμφισβητημέων διακρίσεως,

ab his, quae adulterata sunt. Et, si quando facultate illa atque arte comparata, ad eorum quae dicuntur examen accedas, *bene habes*: sin vero minus, nihil, mihi crede, obstat, quo minus naribus traharis ab vnoquoque, aut fruticem praemonstratum sequaris, vti pecora. Potius vero fusae per mensam aquae similis eris, qui, quamcumque te in partem summo, quis digito trahat, sequare: aut, per Iouem, enatae ad fluminis ripam arundini, ad quemuis spiritum flexae, quam et minuta quacuis aura flatu suo commoueat.

69. Itaque si quem magistrum inuenias, qui de demonstratione atque dubiorum diiudicatione
artem,

σεως, τέχνην τινὰ εἰδώς, διδάξειέ σε, παύσῃ
 δηλαδή πράγματα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ
 βέλτιστον φανεῖται, καὶ τὰληθές ὑπαχθὲν τῇ
 ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγ-
 χθήσεται, καὶ σὺ βεβασίως ἐλόμενος, καὶ κρί-
 νας, Φιλοσοφήσεις, καὶ τὴν τριπόδην εὐδαι-
 μονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα
 συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθὰ. EPM. Εὖγε, ὦ
 Λυκίνε, παραπολὺ γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλ-
 πίδος ἔμικρὰς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέος
 ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις ταιῆτος, διαγνωσικὸς τε,
 καὶ διακριτικὸς ποιήσων ἡμᾶς, καὶ τὸ μέγιστον
 ἀποδεικτικὸς, ὡς τὰ γε μετὰ ταῦτα, ῥᾶδια ἡ-
 δη, καὶ ἀπράγματα, καὶ ἔπολλῃς διατριβῆς
 δεόμε-

artem, quam norit, te doceat, laborare nimi-
 rum defines. Statim enim quod optimum est tibi
 apparuerit, et verum demonstratiuae illi arti sub-
 iectum; mendacium vero deprehendetur, tuque,
 firma electione facta et iudicio, philosophabere,
 et expetita illa votis omnibus felicitate parta, cum
 ea viues, bona possidens coniunctim omnia.
 HERM. Euge, Lycine, multum enim ista me-
 liora dicis, et cum spe non mediocri coniuncta,
 quaerendusque, vt videtur, nobis talis vir est,
 qui illa nos dignoscendi diiudicandique facultate
 instruat, et, quod maximum est, demonstrandi
 quoque: itaque ea, quae sequuntur, facilia iam, et
 molestiae expertia, nec morae multae indigentia.

δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν εἶδά σοι, ἐξευ-
 ρόντι σύντομόν τινά ταύτην ἡμῶν, καὶ ἀρίστην ὁ-
 δόν. ΛΤΚ. Καὶ μὴν ἔδépω χάριν ἄν μοι εἰδείης
 εἰκότως. ἔδέν γάρ σοι ἐξευρητικῶς ἔδειξα, ὡς ἐγ-
 γυτέρω σε ποιήσῃ τῆς ἐλπίδος. τὸ δέ, πολὺ
 πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν, καὶ
 κατὰ τὰς παροιμιαζομένας, πολλὰ μοχθήσαν-
 τες, ὁμοίως ἐσμέν. ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο Φῆς;
 πάνυ γὰρ λυπηρόν τι καὶ δύσελπι εἶναι ἔοικας.

ΛΤΚ. "Ὅτι, ὦ ἑταῖρε, καὶν εὗρωμεν ὑπὶ-
 σχνέμενόν τινά εἰδέναι τε ἀποδείξιν, καὶ ἄλλον
 διδάξεν, ἐκ αὐτίκα, οἶμαι, πισεύσομεν αὐτῷ,
 ἀλλὰ τίνα ζητήσομεν τὸν κρῖναι δυνάμενον, εἰ
 ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει· καὶν τὰτα εὐπορήσομεν,
 ἄδη-

Atque iam tibi gratiam equidem habeo, qui com-
 pendariam hanc nobis optimamque viam inue-
 neris. LYC. Quin nondum debes mihi gratias:
 nihil enim vel inueni, vel ostendit, quod spei te
 tue propius admoueat. Sed multo, quam prius
 eramus, longius nunc absumus, et, quod est in
 prouerbio, post multum laborem, ut ante, habe-
 mus. HERM. Quid ita? videris enim triste
 quiddam et desperationis plenum dicturus.

70. LYC. Quoniam, amice, etiam si inuenia-
 mus aliquem, professum scire se demonstratio-
 nem, ac docere velle alios, non statim, puto,
 illi credimus, sed quaerimus, qui iudicare possit,
 an vera ille dicat? Et huius si oblata copia sit,
 obseu-

ἔδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ἔτος οἶδε δια-
 γινώσκων τὸν ἐρῶς κρινέσθαι, ἢ μή. καὶ ἐπὶ
 αὐτὸν αὐθις τῆτον, ἀλλὰ ἐπιγνώμονος, οἶμαι,
 δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πρόθεν ἂν εἰδείμεν διακρίνειν τὸν
 ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ἐρῶς, ὅποι τῆτο ἀπο-
 τείνεται, καὶ εἰς ἀπέραντον γέγνηται, σῆναί πο-
 τε καὶ καταληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπεὶ καὶ
 τὰς ἀποδείξεις αὐτάς, ὅποσας οἶόν τε εὐρίσκειν,
 ἀμφισβητημέναις ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχέσας βέ-
 βαιον. αἱ γὰρ πλείους αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμ-
 φισβητημένων πείθου ἡμᾶς βιάζονται εἰδέναι.
 αἱ δὲ τοῖς πάντι προδήλοισι τὰ ἀφαιέσθαι συλ-
 λήπτειν, ἔδδεν αὐτοῖς κοινωγῆντα, ἀποδείξεις
 ὁμῶς αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἶα-
 τῶ

obscurum adhuc nobis, vtrum ille index digno-
 scere possit recte iudicaturum, nec ne? et ad hunc
 ipsum alio, arbitror, indice opus est. Nos enim
 vnde sciamus diiudicare eum, qui iudicare possit
 optime? Vides, quorsum hoc pertineat, et vt sit
 infinitum, cum stare nusquam, et comprehendi
 possit? quandoquidem ipsas quoque demonstra-
 tiones, quotquot inueniri possunt, in dubium
 reuocari videas, neque firmum quidquam habe-
 re. Aliae enim et pleraeque illarum per alia, de
 quibus et ipsis adhuc lis est, persuadere nobis ni-
 tuntur se scire: aliae vero, quae obscurissima ma-
 nifestis copulant, et commune nihil habentibus,
 demonstrationes tamen illorum esse dicunt. Verbi

το ἀποδείξαι εἶναι θεός, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥς, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ οἷδ' ὅπως, καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θεόντες, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ ἀπορίαν, ἐπαναληλύθαμεν.

ΕΡΜ. Οἶά με εἰργάσω, ὦ Λυκῖνε, ἀνδρακάς μοι τὸν θησαυρὸν ἀποφῆνας, καὶ ὡς εἴκειν ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολὺς. ΛΤΚ. Ἀλλ', ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἢ ἐννοήσῃς, ὅτι καὶ μόνος ἐξω μένεις τῶν ἐλπισθέντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, περὶ ὄντος σκιάς μάχονται οἱ φιλοσοφῶντες. ἢ τίς ἄρα δύναται δι' ἐκείνων ἀπάντων χωρῆσαι, ὣν ἔφην; ὅπερ ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι· νῦν δέ, ὅμοιόν μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρυοὶ, καὶ αἰτιῶτο τὴν τύχην,

causa, si quis putet inde se demonstraturum Deos esse, quod altaria illorum esse apparet. Itaque nescio quomodo, Hermotime, ut currentes in circulo, ad idem initium et dubitationem rediimus.

71. H E R M. Ut me tractasti, Lycine, qui thesaurum mihi in carbones redegeris: ut videtur, periire mihi tot anni et labor ille plurimus. LYC. Sed multo minus, Hermotime, moleste feres, si cogitaueris non solum te speratis bonis carere, sed omnes, ut ita dicam, de asini umbra pugnare philosophos. Aut quis ire queat per illa, quae dixi, omnia? quod fieri posse et ipse negas. Iam vero idem mihi videris facere, ac si quis ploret et

τύχην, ὅτι μὴ δύναίτο ἀνελθεῖν ἐς τὸν ἑρακλῆον,
ἢ ὅτι μὴ βύθιος ὑποδύς ἐς τὴν θάλατταν, ἀπὸ
Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ἀρ-
θεῖς πτηνὸς αὐθημερόν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰν-
δὴν τελεῖ· τὸ δ' αἴτιον τῆς λύπης, ὅτι ἡλπί-
κει, οἶμαι, ἢ ὄναι ποτὲ ἰδὼν τοιῆτον, ἢ αὐτὸς
αὐτῷ ἀναπλάσας, ἢ πρότερον ἐξετάσας, εἰ ἐπι-
κτὰ εὐχεται, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπου φύσιν.
καὶ δὴ καὶ σέ, ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἐ-
νειροπολεῖται νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τῆς ὑπὲρ ἐκ-
δορεῖν ἐποίησεν, εἴτα ὀργίζῃ αὐτῷ, ἔτι μόλις
τὰς ἐφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τὸν ὕπνον ἔραδίως
ἀποσειόμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἑώρας; πάσχεσι δ'
αὐτὸ

et cum fortuna queratur, quod adscendere in coe-
lum nequeat, aut quod non profundo mari mer-
sus a Sicilia emergere in Cyprum, aut quod non
pennis sublatus ex Graecia eodem die ad Indos
perueniat: causam vero eius doloris *hanc habeat*,
quod sperauerit, puto, aut viso forte tali somnio,
aut quod ipse sibi ultro finxerit, non explorato
prius, num ea optet, ad quae peruenire possit,
quaeque humanae naturae conueniant. Et sane
tibi quoque, sodalis, multa et admirabilia so-
mnianti latus fodiens ratio, ex somno vt exsilires
effecit. Deinde illi irasceris vix aperiens oculos,
et non sine difficultate somnum praec voluptate vi-
forum excutens. Vsu illud venit etiam iis, qui

αὐτὸ καὶ οἱ τὴν κενὴν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ἢ μεταξὺ πλατῶσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυρὸς ἀναρύττεσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τὰλλα εὐδαιμονέσιν, οἷα πολλὰ ἢ θεὸς ἐκείνη ἐξεδιερκεῖ, ἢ εὐχὴ μεγαλόδωρος ἔσα, καὶ πρὸς ἕδεν ἀντιλέγουσα, καὶ πτηνὸς θέλη τις γενέσθαι, καὶ κολοσσιαῖος τὸ μέγεθος, καὶ ὄρη ὅλα χρυσᾷ εὐρίσκειν. ἢ τῶν ταῦτα ἐννοῶσιν αὐτοῖς ὁ παῖς προσελθὼν, ἐρηταί τι τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὅθεν ἄρτους ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ, Φατέον πρὸς τὸν ἀπαιτῶντα τ' ἐνοίμιον, ἐκ πολλῶ περιμένοντα, ἔτως ἀγανακτέουσιν, ὡς ὑπὸ τῷ ἐρομένῃ καὶ παρενοχλήσαντος ἀφαιρεθέντες ἅπαντα ἐκείνα

vanam illam Beatam *insulam* sibi fingunt. Si his, dum diuites sunt, dum effodiunt thesauros, et regnant et caeteris rebus beati sunt, qualia multa perpetrat Dea illa, cui Voti nomen est, magnifica muneribus, neque contradicens cuiquam, nec si volucris fieri quis velit, nec si Colossaea magnitudine, nec si aureos totos montes inuenire: haec igitur dum animo agitant, si puer accedens interroget necessarium quiddam, verbi gratia, vnde panis emendus? aut quid respondendum mercedem domus repetenti, qui diu iam exspectauerit? ita indignantur, quasi ab interrogante illo atque interpellante ablata ipsis essent bona

ἐκείνη τάχαθ' αὖ, καὶ ὀλίγ' ἔδρασι τὴν ῥίνα τοῦ
παιδὸς ἀποτραχῆν.

Ἀλλὰ σὺ, ὦ Φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ πρὸς
ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πετόμε-
νον, καὶ τινὰς ἐννοίας ὑπερφυεῖς ἐννοῶντα, καὶ
τινας ἐλπίδας ἀνεφίκτης ἐλπίζοντα, Φίλος ὢν,
καὶ περιεῖδον διὰ παντὸς τῆ βίᾳ, ὄνειρ' ἡδεῖ μὲν
ἴσως, ἀτὰρ ὄνειρ' γε συνόντα· διαναשאίντα δὲ,
ἀξιῶ πράττειν τί τῶν ἀνυχλαίων, καὶ ὃ σε παρα-
πέμψει εἰς τὸ λοιπὸν τῆ βίᾳ, τὰ κοινὰ ταῦτα
φρονέοντα. ἐπεὶ ὃ γε νῦν ἐπραττες, καὶ ἐπε-
νόεις, καὶ δὲν τῶν ἵπποκενταύρων καὶ χιμαιρῶν
καὶ γοργόνων διαφέρει, καὶ ὅσα ἄλλα ὄντιοι,
καὶ

bona illa omnia, et parum abest, quin morfu na-
sum puero auferant.

72. Tu vero, amice, noli eodem in me im-
petu ferri, si te effodientem thesauros, aut vo-
lantem, aut cogitationes quasdam maiores, quam
natura patitur, agitantem, et spes habentem, ad
quas perueniri non potest, pro amicitia nostra
non passus sum per omnem vitam in somnio, suavi
illo quidem, sed somnio tamen, versari: sed sur-
gere iubeo, et facere quidquam eorum, quae
opus sunt, quodque te ad id quod superest vitae
dimittere possit communi illo sensu praeditum.
Quod enim modo agebas, et cogitabas, ab Hip-
pocentauris et Chimaeis et Gorgonibus nihil
quidquam differt, et quaecunque alia Somnia et
Poëtae

καὶ ποιηταὶ καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀνα-
πλάττουσιν, ἔτε γενόμενα πώποτε, ἔτε γενέ-
σθαι δυνάμενα· καὶ ὁμοῦς ὁ πολὺς λεῶς πιεῦ-
σιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ἐρῶντες, ἢ ἀκούον-
τες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὰ ξένα καὶ ἀλλόκοτα
εἶναι.

Καὶ σὺ δὴ μυθοποιᾷ τινος ἀκέσας, ὡς ἔστι τις
γυνὴ ὑπερφυῆς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας
αὐτάς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξε-
τάσας, εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι περὶ τῆς γῆς ἢ
ἀνθρωπος αὕτη, ἥ τις εὐθύς, ὥσπερ Φασὶ τὴν
Μήδειαν, ἐξ ὀνείρατος ἐρασθῆναι τῷ Ἰάσονος· ὃ
δὲ δὴ μάλιστά σε πρὸς τὸν ἔρωτα ἐπηγάγετο,
καὶ τὰς ἄλλας δέ, ὅποσοι τῷ αὐτῷ σοι εἰδώλου
ἐρῶσι,

Poëtae et pictores pro sua libertate confingunt,
quae nec fuere nunquam, neque fieri possunt. Et
tamen maior pars populi credunt illis, et viden-
dis audiendisque talibus mulcentur, ob id ipsum
nempe, quod peregrina sunt et absurda.

73. Et tu sane cum ex fabulatore quodam au-
disse, mulierem esse, quae pulchritudine natu-
ram supergressa, vel Gratas ipsas aut Coelestem
illam *Venerem* vincat, non explorato prius, vtrum
vera dicat, et sitne terrarum alicubi ista mulier,
statim amare eam coepisti, vt Medeam aiunt ex
insomnio amore Iasonis correptam. Quod autem
maxime te in amorem illum induxit, aliosque,
quotquot eandem quam tu vmbra[m] amant, quan-
tum

ἔρωσι, τῷτο ἦν, ὥς γε μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὸν λέγοντα ἐκείνον περὶ τῆς γυναικός, ἐπεὶ περ ἐπισεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκλόεθα ἐπάγειν. εἰς τῷτο γὰρ ἐωρᾶτε μόνον, καὶ διὰ τῷτο εἰλκεν ὑμᾶς τῆς ῥινός, ἐπεὶ περ ἀπαξ τὴν πρώτην λαβὴν ἐνεδώκατε αὐτῷ, καὶ ἦγεν ἐπὶ τὴν ἀγαπωμένην, δι' ἧς ἔλεγεν εὐθείας ὁδῶ. ῥάδια γὰρ, οἶμαι, τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ᾗδεῖς ὑμῶν ἐτι ἐπισρεφόμενος εἰς τὴν εἴσοδον, ἐξήταζεν, εἰ ἀληθὴς ἐσι, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ἣν ἐκ ἐχρῆν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἠκολούθει τοῖς τῶν προωδευκότων ἵχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγούμενον, δεῶν ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς σκέψασθαι, εἴπερ εἰσιτητέον.

Ο

tum coniectura assequor, hoc erat, quod is, qui de muliere praedicabat, postquam semel fides illi habita est, quasi veradiceret, ea subiunxit, quae consequentia et cohaerentia essent superioribus. Ad hoc enim spectabatis solum, et propter hoc ipsum naso quasi alligatos traxit, cum primam semel velut ansam ei dedisset, duxitque ad amatam recta, quam dicebat, via. Facilia enim, reor, caetera, neque quisquam vestrum ad ingressum reflexa cogitatione, verane esset via? exploravit, et num forte imprudens quam non oportebat institisset? sed praeuentium sequebatur vestigia, uti oves suum solent ducem, cum degeret ad introitum et principio statim videre, intrandumne sit?

74. Quod

Ὁ δὲ Φημι, σαφές ἐστιν ἂν μάθοις, ἔν τι τοῦ
 ἔτον ὅμοιον παραδεωρήσῃ αὐτῷ. λέγοντος γάρ
 τινος τῶν μεγαλοτέλων τέτων ποιητῶν, ὡς γέ-
 νοιτό ποτε τρικέφαλος, καὶ ἐξάχειρ ἄνθρωπος,
 ἂν τὸ πρῶτον ταῦτα ἀπραγμόνως ἀποδέξῃ, μὴ
 ἐξετάσας, εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πιθεύσας, εὐθύς
 ἀκολούθως ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὁ
 Φθαλμὸς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἑξ, καὶ ὦτα ἑξ, καὶ
 Φωνὰς τρεῖς ἅμα ἡφίει, καὶ ἥσθιε διὰ τριῶν σο-
 μάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, ἃ χῶσ-
 περ ἑκάστος ἡμῶν δέκα ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερ-
 σί· καὶ εἰ πολεμεῖν θέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐ-
 κᾶσῃ, πέλτην, ἢ γέρεον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν· αἱ
 τρεῖς δὲ, ἡ μὲν πέλεκυν κατέφερον, ἡ δὲ λόγ-

χιν

74. Quod autem dico apertius intelligas, si
 consideres et conferas eiusmodi quiddam simile.
 Si enim audacium horum poetarum aliquis dicat,
 fuisse quondam tricipitem et sex manibus homi-
 nem, si primum ista facile recipias, non explo-
 rato, ferine possit? Sed fide illi habita, ille sta-
 tim consequenter subiungat caetera: eundem ho-
 minem sex habuisse oculos, et aures totidem, et
 voces eodem tempore ternas emisisse, et oribus tri-
 bus sumsisse cibum, et triginta habuisse digitos, non
 decem, ut quisque nostrum, in ambabus manibus:
 ac si bellica opera opus esset, tres quidem manus pel-
 tam, aut cratem, aut scutum habuisse; trium vero re-
 liquarum unam deiecisse securum, alteram emisisse lan-

κην ἡφίαι, ἡ δὲ τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἐ-
 τι ἂν ἀπισήσειε ταῦτα λέγοντι αὐτῷ, ἀκόλα-
 θα γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ἧς ἐχρῆν εὐθὺ σκοπεῖν,
 εἴπερ δευτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἔτως εἶχειν.
 ἂν δ' ἅπαξ ἐκείνη δῶς, ἐπιρρεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ
 ὅποτε γήσεται, καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ἐκ ἐτι-
 ράδιον, ἐπεὶ περ ἀκόλαθα, καὶ ὑμῶν αἱ ἐς τὴν συγ-
 χωρηθείσῃ ἀρχῇ, ὥστε καὶ ὑμεῖς πάσχετε. ὑ-
 πό γὰρ δὴ ἐρωτος, καὶ προθυμίας, ἐκ ἐξετά-
 σαντες τὰ κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἐνάσῃν, ὅπως ὑμῖν
 εἶχει, προχωρεῖτε ὑπὸ τῆς ἀκολαθίας ἐλκόμενοι,
 ἐκ ἐννοῶντες, εἴ πῃ γένοιτ' ἂν ἀκόλαθόν τι αὐτῷ,
 καὶ ψεῦδος ὦν. οἷον, εἴ τις λέγοι τὰ δις πέν-
 τε ἑπτὰ εἶναι, καὶ σὺ πιστεύσεις αὐτῷ, μὴ
 ἀρι-

hanceam, tertiam vsam gladio. Et quis adhuc fi-
 dem negaret dicenti talia? conueniunt enim princi-
 pio, de quo statim videndum erat, possetne recipi?
 et an concedendum sit, rem ita habere. Vbi
 vero semel illa dederis, adfluunt quasi reliqua,
 nec vsquam subsistent, ipsumque illud negare fi-
 dem non iam facile, cum consequentia sint et
 concessis principiis similia: quod quidem vobis
 accidit. Prae amore enim et studio, non ante
 explorato, vti se vobis habeant, quae sunt circa
 vnumquemque ingressum, proceditis, tracti a
 consequentia, non aduertentes animum, si qua
 sit quod sequatur ex illis, et idem sit falsum. Ut
 si quis dicat bis quinque septem esse, tuque si-
 dem

ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτῷ, ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις πέντε, τεσσαρκαίδεκα πάντως ἐστὶ, καὶ μέχρ' ἂν ὅτε ἐθελήσῃ, οἷα καὶ ἡ θαυμαστὴ γεωμετρία ποιεῖ. καὶ κείνη γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ, ἀλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, οὐδὲ σὺνῆναι δυνάμενα, σημεία τινα ἀμερῇ, καὶ γραμμᾶς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τέτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθοῦ λέγειν, ἀπὸ ψευδῆς τῆς ἀρχῆς ὁρμωμένη.

Κατὰ ταυτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες τὰς ἀρχὰς τῆς προαιρέσεως ἐκάσης, πισεύετε τοῖς ἐ-
ξῆς

dem illi habeas, non et ipse apud te dinumerans, inferet scilicet, etiam quater sumpta quinque efficere quatuordecim, et quousque ille voluerit; qualia etiam admirabilis geometria efficit. Nam illa quoque hos, qui versantur circa principia, absurda quaedam postulata poscit, eaque dari sibi aequum censet, quae tamen ne consistere quidem possunt, puncta quaedam indiuidua, et lineas latitudine omni carentes, et id genus plura: deinde putribus illis fundamentis similia inaedificat, et postulat vera ad demonstrationem dicere, initio a falsis principiis facto.

75. Eodem modo vos quoque, concessis sectae cuiusque principiis, his quae sequuntur fidem
adiun-

ξῆς, καὶ γνώρισμα τῆς ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀ-
 κολεθρίαν ἡγεῖσθαι εἶναι, ψευδῆ εἶσαν. εἴτα οἱ
 μὲν ὑμῶν ἐναποθνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, πρὶν
 ἰδεῖν τὰληθές, καὶ καταγνώσκει τῶν ἐξαπατη-
 σάντων ἐκείνων· οἱ δὲ, καὶ αἰσθωνταὶ ἐξηπα-
 τημένοι, ὅψε ποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὁ-
 κνᾶσιν ἀνασρέφειν, αἰδέμενοι, εἰ δεήσει τηλικού-
 τας αὐτὰς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι πράγ-
 ματα παίδων ἔχοντες ἔ συνίεσαν, ὥστε ἐμμέ-
 νουσι τοῖς αὐταῖς ὑπ' αἰσχύνῃς, καὶ ἐπαινῶσι τὰ
 παρόντα, καὶ ὅποσας ἂν δύνωνται, προτρέπου-
 σιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὥς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι
 ᾤσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς
 καὶ ἄλλας τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὐ
 καὶ κεῖ-

adiungitis, et signum veritatis illorum consequen-
 tiam illam putatis, quae et ipsa tamen falsa est:
 deinde alii quidem vestrum spei suae immoriantur
 ante quam verum viderint, suosque illos de-
 ceptores damnauerint: illi vero, licet sero deni-
 que senes iam facti deceptos se sentiant, redire
 tamen cunctantur pudore nimirum deterriti, si
 oporteat, id aetatis cum sint, fateri, se impru-
 dentes puerorum tractasse ludibria: itaque ma-
 nent in iisdem prae pudore, et laudant praesen-
 tia, et quotquot possunt ad eadem hortantur, ne
 soli sint decepti, sed solatium habeant ex eo,
 quod multis etiam aliis eadem, quae sibi, usu ve-
 nerint.

καὶ κεῖνο ἐρώσιν, ὅτι, ἢν τὰ ληθές εἴπωσιν, καὶ ἐ-
 τι σεμνοί, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς δό-
 ξασιν, καὶ δὲ τμηθῶσιν ὁμοίως. καὶ ἂν ἔν ἐκόν-
 τες εἴποιεν εἰδότες, ἀφ' οἷων ἐκπεσόντες, ὅμοιοι
 τοῖς ἄλλοις δόξασιν. ἐλίγοις δ' ἂν πάνυ ἐντύ-
 χοις, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπά-
 τηνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν τῶν ὁμοίων
 πειρωμένους. εἰ δ' ἔν τινι τοιάτῳ ἐντύχοις, Φι-
 λαλήθη τε κάλει τὸν τοιόντον, καὶ χρησὸν, καὶ
 δίκαιον, καὶ εἰ βέλαι, Φιλόσοφον· καὶ γὰρ ἂν
 Φθονήσαιμι τέτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματος· οἱ δ'
 ἄλλοι, ἢ καὶ δὲν ἀληθές ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, ἢ
 εἰδότες, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰ-
 σχύνης, καὶ τῷ προτιμᾶσθαι βέλεσθαι.

Kai-
 nerint. Nam rursus illud quoque vident, si ve-
 rum dicant, se non iam graues, ut adhuc, et su-
 pra vulgus elatos visum iri, neque honorem eun-
 dem consequuturos. Numquam ergo voluntate
 dixerint, quantumvis sciant, quibus exciderint,
 et quam similes videantur reliquis. Paucos omni-
 no reperias satis fortes, uti audeant dicere, se
 deceptos esse, et dehortari alios, qui similia ten-
 tent. In talem ergo si incidas, veritatis amicum
 voca, et frugi, et iustum, et si vis etiam phi-
 losophum. Huic enim soli nominis huius hono-
 rem non inuideam. Reliqui autem aut veri ni-
 hil sciunt, cum scire se putent; aut quod sciunt
 occultant, prae timiditate et pudore, et quod
 praeferri aliis cupiunt.

Καίτοι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἅπαντα μὲν, ἃ εἴ-
 Φην, ἐάσωμεν, αὐτὰ καταβαλόντες, καὶ λή-
 θη τις ἔσω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸ Εὐκλείδου
 ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην
 φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ
 μηδ' ἦντιναῖν, ἰδωμεν, εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυ-
 νατὴ ἔστιν, ἢ μάτην κάμνασιν, ὅποσοι ἐφίεντο αὐ-
 τῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκῶα θαυμα-
 σίας τινας, ἐνίκα εὐδαιμονήσασιν οἱ ἐς τὸ ἀκρό-
 τατον ἐλθόντες. μέντοι γὰρ τέτρες πάντα συλ-
 λαβόντας ἔξειν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθὰ. τὸ μετὰ
 ταῦτα δέ, σὺ ἄμεινον εἰδείης, εἴ τι ἐντετύ-
 χηκας Στωϊκῶι τοιάτῳ καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῷ,
 οἷα

76. Quamquam, per ego te Minervam oro,
 quaecumque dixi iam relinquamus hic deposita
 omnia, sitque eorum oblitio, ut eorum, quae
 ante Euclidem Archontem facta sunt; ponamus-
 que hanc Stoicorum philosophiam veram esse,
 aliam vero quaecumque nullam: ac videamus
 deinde, num illa talis sit, ad quam pervenire,
 et quam assequi aliquis possit; an vero frustra la-
 borent, quotquot illam concupiuerunt. Audio
 enim admirabilia quaedam promissa, de eorum
 felicitate, qui ad fastigium eius delati sint: solos
 quippe illos vera bona habituros in uniuersum
 omnia. Quod vero sequitur, melius tute noris,
 inciderisne vnquam in Stoicum talem, et sum-

οἶω μήτε λυπεῖσθαι, μήτ' ὑφ' ἡδονῆς κατα-
 σπᾶσθαι; μήτ' ἐργίζεσθαι, φθόνου δὲ κρείττω-
 νι, καὶ πλάττε καταφρονῶντι, καὶ συνόλως εὐ-
 δαίμονι, ὁποῖον χρὴ τὸν κανόνα εἶναι, καὶ γνώ-
 μονα τῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν βίῃ. ὁ γὰρ καὶ κατὰ
 μικροτάτων ἐνδέων, ἀτελής, καὶν πάντα πλείω
 ἔχει. εἰ δὲ τῷτο ἔχῃ, ἔδῃτω εὐδαίμων.

ΕΡΜ. Οὐδένα τοιῷτον εἶδον. ΛΤΚ. Εὖγε,
 ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι καὶ ψεύδῃ ἐκῶν. εἰς τί γὰρ ἀ-
 ποβλέπων φιλοσοφεῖς, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν δι-
 δάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνου, μήτε τὸν
 πρὸ αὐτῶ, μηδ' ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναγάγῃς μη-
 δέναν

mum Stoicorum, qui nunquam vincatur dolore,
 ad voluptatem nunquam detrahatur, irascatur
 nunquam, qui invidia maior sit, diuitiarum con-
 temtor, et verbo beatus, qualem oportet esse,
 canon qui haberi velit et regula vitae ad virtu-
 tem *compositae*. Qui enim vel minima in re de-
 ficiatur, imperfectus est, quantumvis omnibus
 in rebus *aliis* superet. Hoc vero si fit, non est,
 nondum, *inquam*, est beatus.

77. HERM. Talem equidem vidi neminem.
 LYC. Recte istud, Hermotime, quod non men-
 tiris prudens ac volens. Quo igitur consilio phi-
 losopharis, cum videas, neque tuum magistrum,
 neque qui illius fuit, neque qui ante istum; ne-
 que si ad decimam quasi generationem adscendas,
 quem-

δένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τῆτο εὐ-
 δαίμονα γεγεννημένον; ἔδὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς
 εἴποις, ὡς ἀπόχρη καὶ πλησίον γένῃ τῆς εὐ-
 δαιμονίας, ἐπεὶ ἔδεν Ὀφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω
 τῆ ἔδῃ ἔσι, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ἅ, τε παρὰ
 τὴν θύραν ἔξω ἕως, καὶ ὁ πόρρω. διαλλατ-
 τοιεν δ' ἂν, ὅτι μᾶλλον ἔτος ἀδιάσπαστα, ὅρων
 ἐγγύθεν, οἷων ἐξέρηται. εἶτα, ἵνα πλησίον γένῃ
 τῆς εὐδαιμονίας! (δώσω γὰρ τῆτό σοι) τοσαῦ-
 τα πονεῖς κατατρυχῶν σκαυτόν· καὶ παραδεδρά-
 μηκέ σε ὁ βίος ὁ τοσῆτος ἐν ἀκηδία, καὶ καμά-
 τῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κάτω νενευκότα, καὶ εἰς-
 αὐθις ποιήσεις, ὡς Φῆς, ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τὰ
 λάχιζον, ἢ ὀγδοηκοντάτης γενόμενος. ἢ τίς
 ἐγγυη-

quemquam illorum plane sapientem, et propter
 hoc beatum fuisse. Neque vero illud recte dixe-
 ris, sufficere tibi, si vel prope felicitatem venias.
 Nihil enim profeceris: nam aequae extra limen est
 et sub diuo, tam qui ad ianuam stat foris, quam
 qui e longinquo: et in hoc forte differant, quod
 ille magis excruciabitur, qui e proximo videat,
 quibus sibi *bonis* carendum sit. Deinde, ut pro-
 pe felicitatem sis, (dabo tibi enim hoc) tantum
 laboras? teque conteris, tantumque tibi vitae
 spatium effluxit, dum te non respicis, dum la-
 bores, dum vigiliae te humili deprimunt? ac de-
 nuo laborabis, ut ais, viginti alios minimum
 annos, ut octuagenarius senex (et quis sponsor

ἐγγυητὴς ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως ἦς ἐν τοῖς μηδένω εὐδαιμονῶσιν, εἰ μὴ μόνος οἶε τρυφῆσθαι τάττε, καὶ αἰρήσειν διώκων; ὃ πρὸ σὲ μάλα πολλοί, καὶ ἀγαθοί, καὶ ᾠκύτεροι παραπολὺ διώκοντες ἔκατέλαβεν.

Ἀλλὰ καὶ κατέλαβε, εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, ἔχ' ὁρῶ ὃ, τι ποτ' ἂν εἴη τὰγαθόν, ὡς ἀντάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσάτων. ἔπειτα ἐς πῶσον ἔτι τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῶ, γέρον ἤδη καὶ παντὸς ἡδῶς ἔξωρος ὢν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα, Φασίν, ἐν τῇ σορῶ ἔχων· εἰ μήτι ἐς ἄλλον, ὃ γενναῖε, βίον προγυμνάζεις σεαυτὸν, ὡς ἐς ἐλευθέρων

tibi est te tantum victurum?) tamen sis illorum vnus, qui nondum beati sunt? nisi forte solum te putas illud consequenturum et persequendo capturum, quod ante te multi admodum et boni viri et multum celeriores, persequendo non comprehenderunt?

78. Sed comprehende etiam, si ita videtur, et habe tibi vniuersum. Primo quidem non video, quid demum sit illud bonum, quod tantis laboribus aequiparari possit? Deinde quantum est temporis reliquum, quo illo fruaris, senex iam et suauitatibus omnibus non amplius tempestiuus, et alterum iam pedem, quod aiunt, habens in capulo; nisi forte aliam, generose, vitam meditaris

νον ἐλθὼν, ἄμεινον διαγάγοις, εἰδὼς, ὅτι πᾶσι
τρόπον χρὴ βίβν· ὁμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦ-
τον σκευάζοι τε, καὶ εὐτρεπίσοι, ὡς δειπνή-
σων ἄμεινον, ἄχρῃς ἂν λάβῃ ὑπὸ λιμοῦ δια-
φθαρείς.

Ἀλλὰ μὲν, εἰδ' ἐκείνῳ πῶς κατανεόηκας, οἴ-
μαι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ ἐν ἔργοις δῆπρ ἐστίν, οἷον
ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα·
ὑμεῖς δὲ, (τὸ δὲ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὰς αἰετοὺς
τῶν φιλοσοφούντων φημί,) ἀφέντες ταῦτα
ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσθηνα μελετᾶτε,
καὶ συλλογισμὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον
τῆ βίβ ἐπὶ τέτοις διατρίβετε· καὶ ὅς ἂν κρα-
τῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν,
οἴμαι,

ditaris, vt in eam delatus, melius viuas, qui
quomodo viuendum sit didiceris: quod est eius
modi, ac si quis tantum paret atque adornet ad
coenandum melius, donec fame imprudens pereat.

79. Verum neque illud dum animaduertisti,
puto, in operibus scilicet inesse virtutem, vt in
faciendo iuste, sapienter, fortiter: at vos (vos
cum dico, summos philosophorum dico) mit-
tentes ista quaerere et facere, in oculis miseris
exercemini et syllogismis, et dubitationibus, et
maiorē vitae partem in his conteritis; et qui
in hisce vicerit, ille pulchram vobis retulisse vi-
ctoriam videtur. Quarum rerum causa hunc et-

οἶμαι, καὶ τὸν διδάσκαλον τετονὶ θαυμάζετε,
 γέροντα ἄνδρα, ὅτι τὰς προσομιλῶντας ἐς ἀπο-
 ρίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν, ὡς χρὴ ἐρεῖσθαι, καὶ
 σοφίσασθαι, καὶ πανεργῆσαι, καὶ ἐς ἀφυκτα
 ἐμβαλεῖν· καὶ τὸν καρπὸν ἀτεχνῶς ἀφέντες
 (ἔτος δὲ ἦν περὶ τὰ ἔργα) περὶ τὸν Φλοιὸν ἀ-
 σχολεῖσθε, τὰ Φύλλα καταχέοντες ἀλλήλων ἐν
 ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐσὶν, ἃ πρῶττα,
 ὦ Ἑρμότιμε, πάντες ἔωθεν ἐς ἐσπέραν; EPM.
 Οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. ΛΥΚ. Ἡ ἔν ἐχὶ καὶ ἐρ-
 θῶς τις Φαίη, τὴν σκιάν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐά-
 σαντας τὸ σῶμα, ἢ τῷ ὄφειος τὸ σύφαρ, ἀμει-
 λήσαντας τῷ ὀλίγῳ (15); μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιον ποι-
 εῖν.

iam, puto, doctorem admiramini, senem ho-
 minem, quod qui secum colloquantur in dubi-
 tationem coniicit, et quomodo interrogandum
 sit nouit, et cauillationibus atque fraudibus quo-
 modo vtendum, et ad incitas quomodo redigi
 aliquis possit. Plane igitur fructu relicto, qui
 in operibus est, circa corticem negotiosi estis,
 foliis vos inuicem vestris in congressibus perfun-
 dentes. Aut sunt alia, quae facitis, Hermoti-
 me, omnes a prima luce ad vesperam? HERM.
 Non, sed haec ipsa. LYC. Nonne igitur recte
 dicat aliquis, relicto vos corpore umbram capta-
 re, aut exuias serpentis tractu ipso ac volumi-
 ne corporis neglecto? aut potius simile quid illi
 face-

15. 'Ολίγῳ] 'Ολίγον de corpore serpentis dici
 ido.

εἶν, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ ἐκχέας ὑπέρῳ
σιδηρῷ πτίττοι, πράττειν ἀναγκαῖόν τι καὶ
πρᾶγξ οἰόμενος, ἔκ εἰδώς, ὅτι ἂν ἀποβάλῃ,
Φασί, τὰς ὤμους πτίττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ
ὕδωρ μένει.

Καὶ μοι δὲς ἐνταῦθα ἤδη ἔρεσθαι σε, εἰ ἐθέ-
λοις ἂν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα εἰκέναι τῷ δι-
δασκάλῳ, ἔτω μὲν ὀργίλος, ἔτω δὲ μικρολό-
γος, ἔτω δὲ Φιλόνεϊκος ὢν, καὶ Φιλήδονος, νῆ
Δί', εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. EPM. Τισί
γε.

facere, si quis aquam in mortarium infusam fer-
reo pistillo contundat, necessarium quid, et quod
ad rem faciat, a se putans peragi, ignorans, a-
quam manere aquam, si tundendo perdat, quod
aiunt, humeros.

80. Et concede mihi, ut hic te iam interro-
gem, Velisne, excepta doctrina, aliis in rebus
similis esse magistri tui, aequae iracundus, aequae
fordidus, aequae contentiosus uti sis, aequae vo-
luptuarius, *talis enim est* per Iouem, licet vul-
go talis non videatur. HERM. Quibusdam cer-

R 5

te.

idoneus auctor Nicander *Θηριακ.* p. 162. et
praesertim 166. Ὀλκῷ δὲ τροχόωσαν ἄ-
λων' εἰλίζατο γαίῃ. Caeterum *tractum* et-
iam Latini, certe poëtae, dixerunt non mi-
nus quam *volumen*. Itaque non male ὀλκόν,
qui ἀπὸ τῆς ἑλκωσιν sit, ut a *trahendo tractus*,
sic reddi arbitrabar. Gesner.

γε. ΛΥΚ. ὦ Ἑρμότιμῃ, θέλεις διηγέσσομαι
 ἃ πρόην ἤκουσα ὑπὲρ Φιλοσοφίας τινὸς λέγον-
 τος ἀνδρὸς πάνυ γεγηρανότος, ὃ πᾶνπολλοὶ πῶν
 νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ πα-
 ρὰ τινὸς τῶν μαθητῶν τὸν μισθόν, ἡγανάκτει,
 λέγων ὑπερέμμερον εἶναι, καὶ ἐμπρόθεσμον τοῦ
 ὀφλήματος, ὃν ἔδει πρὸ ἐκμαίδεα ἡμερῶν ἔκτε-
 τικέναι τῇ ἐνῇ καὶ νέᾳ, ἔτω γὰρ συντάσθαι καὶ
 ἐπὶ ταῦτα ἡγανάκτει.

Παρεστὼς ὁ θεῖος τῷ νεανίσκῳ, ἄγροικος ἄν-
 θρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέ-
 παυσθε, εἶπεν, ὃ θαυμάσιε, τὰ μέγισ' ἡθικῇ-
 σθαι λέγων, εἰ ῥημάτια παρὰ σὲ πριάμενοι,
 μηδέ-

te. L Y C. Visne, Hermotime, tibi referam,
 quae nuper audiui quendam pro philosophia di-
 cere hominem plane senem, cuius domum multi
 admodum iuvenes sapientiae causa frequentant.
 Is dum repolcit ab aliquo discipulorum merce-
 dem, indignabatur, dicens, ipsum intra diem
 praestitutum non soluisse debitum, quod solu-
 tum iam ab illo oportuisset, sexdecim diebus an-
 te, nempe pridie Kalendas illius mensis: ita quip-
 pe conuenisse.

81. Adstans autem auunculus adolescentis, ho-
 mo rusticus, et ad haec vestra imperitus, Desi-
 ne, inquit, homo admirabilis, dicere, maxima
 te adfectum iniuria, si pro verbis a te emtis pretium
 nondum

μηδέπω ἐκτετίκαμεν διάφορον· καίτοι αὐτὸ μὲν ἡμῖν πέπρακται, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὰς, καὶ ἔδὲν ἑλαττον γέγονέ σοι τῶν μαθημάτων· τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, συνέζησά σοι τὸν νεανίσκον, ὃ δ' ἔδὲν ἀμείνων γεγένηται διὰ σέ, ὅς τ' ἐμὲ χεῖτονος Ἐχεκράτης τὴν θυγατέρα συναρπάσας, παρθέναν ἔσαν διέφθειρε, καὶ ὀλίγη δίκην ἔφυγε βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ ταλάντε ὠνησάμην τὸ πλημμέλημα παρὰ πένητος ἀνδρός τ' Ἐχεκράτης· τὴν μητέρα δὲ πρώην ἐρράπισεν, ὅτι αὐτὴ ἐλάβετο ὑπὸ κέλπε ἐκκομίζαντος τὸν κῆδον, ὡς ἔχει συμβολὰς, οἶμαι, καταθεῖναι· τὰ μὲν γὰρ ἐς ἐργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυρτίαν, καὶ ἐς τόλμην, καὶ ψεῦδος, μακροῦ τινα ἔμεινον

nondum persoluiamus. Atqui quae vendidisti nobis, eadem adhuc habes et ipse, neque quidquam decessit tibi doctrinarum. Caeterum quarum rerum desiderio ab initio commendavi tibi adolescentem, in iis rebus ille nihilo melior tua opera factus est, qui Echecratis vicini mei filiam virginem rapuerit, et aegre iudicium de vi effugisset, nisi talento redemissem iniuriam a pauperculo homine Echecrate. Matri vero alapas nuper dedit, deprehensus ab ea, cum sub veste efferret cadum, ut haberet, puto, quas conferret symbolas. Quantum ad iram, excandescentiam, impudentiam, audaciam, mendacia, multo melius superiore anno

ἄμεινόν εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν· καίτοι ἐβελόμεν
 ἂν αὐτὸν ἐς ταῦτα ὠφελῆσθαι ὑπὸ σὲ μᾶλλον,
 ἥπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καὶ ἐκάσῃν ἡμέραν πρὸς
 ἡμᾶς ἔδὲν δεομένους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται,
 ὡς κροκόδειλος ἤρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται
 ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατήρ οὐκ
 οἶδ' ὅ, τι· ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ἔσσης,
 μὴ νῦντα εἶναι. ἐνίοτε δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γεν-
 ναῖος ἀναφύει, ἔκ οἷο' ὅπως περιπλέκων τὸν
 λόγον· ἡμεῖς δὲ γελοῶμεν ἐπὶ τέτοις· καὶ μά-
 λιστα ὅταν ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, μελετᾷ πρὸς
 αὐτὸν ἕξεις τινάς, καὶ σχέσεις, καὶ καταλήψεις,
 καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐνόματα
 διεξιὼν. ἀκούομεν δὲ αὐτῷ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ
 θεὸς ἔκ ἐν ἔρανῳ ἐστίν, ἀλλὰ διὰ πάντων πε-
 φοί-

anno quam nunc habuit. Atqui volui ego in
 hisce potius illum a te iuari, quam illa scire,
 quae quotidie ad nos nihil opus habentes in coe-
 na disputat, ut crocodilus puerum rapuerit, il-
 lumque se redditurum promiserit, si respondisset
 pater nescio quid? aut, necesse esse, si dies sit,
 non esse noctem. Interdum et cornua nobis bo-
 nus vir, sermone nescio quomodo perplexo, pro-
 ducit. At nos ridemus ista, et maxime quoties
 obturatis auribus meditatur, *habitus* quosdam, et
relationes, et *comprehensiones*, et *visa*, et nomina
 id genus plura persequens. Audimus autem
 illum dicere, non in coelo esse Deum, sed ire
 per

Φοίτηκεν, οἶον ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἀ-
 χρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τῆς γε μητρὸς
 ἐρομένης αὐτὸν, τί ταῦτα ληρεῖ, καταγελάσας
 αὐτῆς, ἀλλ' ἦν τὸν λῆρον τέτον, ἔφη, ἐκμάθω
 ἀκριβῶς, ἔδὲν κωλύσει με μόνον πλῆσιν, μόνον
 βασιλέα εἶναι, τὰς δὲ ἄλλας ἀνδράποδα καὶ
 καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμέ.

Τοιαῦτα τῷ ἀνδρὶ εἰπόντος, ὁ Φιλόσοφος,
 ὄρα οἶαν ἀπέκρυσιν ἀπεκρίνατο, ὦ Ἑρμότιμε,
 ὡς πρεσβυτικῇ. ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ
 ἐπλησίαζεν ἔτος, ἐκ οἷσι μακρῷ χεῖρῳ ἂν αὐτὸν
 ἐξεργάσασθαι, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἴσως τῷ δημίῳ
 παραδεδοσθαι; ὡς νῦν γε χαλινόν, ὥστε ἐμβέ-
 βληκεν αὐτῷ ἡ Φιλοσοφία, καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν
 αἰδώς,

per omnia, ut ligna, et lapides, et animalia, ad
 res usque contemptissimas. Ac cum mater ipsum
 interrogaret, quorsum ista nugaretur? deridens
 illam, verum, inquit, si perdidicero accurate
 nugas illas, nihil prohibebit, solum me diuitem,
 solum regem esse, reliquos vero mancipia et pur-
 gamenta ad me putare.

82. Haec ille cum dixisset, quod responsum ei
 philosophus dederit, iam vide, Hermotime,
 quam senile. Dixit enim: Verum nisi se ad me
 applicuisset, nonne putas multo illum deteriora
 perpetraturum fuisse, quin carnifici forte fuisse
 tradendum? adeo iam frenum illi quoddam phi-
 losophia imposuit, et aduersus eam reuerentia
 atque

αἰδώς, καὶ διὰ τῆτο μετριώτερός ἐστιν ὑμῶν,
καὶ Φορητὸς ἔτι. Φέρει γάρ τινα αἰσχύσῃν αὐ-
τῷ, εἰ ἀνάξιος φαίνοιτο τῆ σχήματος καὶ τῆ
ὀνόματος· ἃ δὴ παρακολαθῶντα, παιδαγωγεῖ
αὐτόν· ὥς δίκαιος ἂν εἶην, εἰ καὶ μὴ ὦν βελ-
τίω ἀπέφῃνα, μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν· ἄλλ'
ἐν ἐκείνων γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδέμενος Φιλο-
σοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ τίτται τοιαύτῃ λέγῃσι περὶ
τῶν παιδίων, ὥς ἀπιτέον αὐτοῖς ἐς διδασκαλίαν.
καὶ γὰρ ἂν μηδέπω μαθῶν ἀγαθόν τι δύνωνται,
ἄλλ' ἐν Φαῦλον ἔθεν ποιήσασιν ἐκεί μένοντες.
ἐγὼ μὲν ἐν ταῖς ἄλλαις πάντα ἀποπλήσῃ μὲν δο-
κῶ, καὶ ὅστινα ἂν ἐδέλῃς τῶν εἰδότων ταῖς ἡμέ-
τερας, ἡμέ μοι ἐς αὖριον παραλαβὼν, ὅψαι τα
ὕπως

atque ob id ipsum moderatior vobis est et adhuc
tolerabilis. Adfert enim illi pudorem quendam,
si indignus isto habitu et nomine isto videatur,
quae nimirum sequuntur illum, et paedagogi in
morem continent. Itaque dignus sum, si non eo-
rum, in quibus meliorem illum reddidi, merce-
dem a vobis capere; at certe eorum, quae philo-
sophiae reuerentia facere intermisit: quandoqui-
dem nutrices etiam paruos in scholam censent mit-
tendos, quum, si nondum bonum quidquam pos-
sint discere, certe mali nihil, dum ibi manent, fa-
ciant. Equidem reliqua mihi omnia impleuisse
videor, et quocumque volueris eorum, qui no-
stra non ignorant, adsumto, eras ad me veni,
vide-

ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα με-
μάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, περὶ
ἀξιωμαίων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλή-
ψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα· εἰ
δὲ ἡ τὴν μητέρα ἔτυπτεν, ἡ παρθένης συνήρπα-
ζε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; ἔ γάρ παιδαγωγὸν με
ἐπεσήσατε αὐτῷ.

Τοιαῦτα γέρον ἄνθρωπος ὑπὲρ Φιλοσοφίας
ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν Φαίης, ὦ Ἑρμοτί-
με, ἰκανὸν εἶναι, ὥς διὰ τῆτο Φιλοσοφοίημεν,
ὥς μηδὲν τῶν Φαυλοτέρων πράττοίμεν· ἢ ἐπ’
ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς Φιλοσοφεῖν ἤξιᾶμεν,
ἔχ ὥς τῶν ἰδιωτῶν κασμιώτεροι εἴημεν· περνο-
σῆντες; τί ἂν ἐκ ἀποκρίνη καὶ τῆτο; ΕΡΜ.
Τί δὲ ἄλλο; ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα δέω; ἐς
τοσούτῳ

videbisque, vt interroget, vt respondeat, quot
res didicerit, et quot iam legerit libros, de axio-
matis, de syllogismis, de comprehensione, de
officiis, et alia varia. Si vero aut matrem pul-
savit, aut rapuit virginem; quid ea ad me? neque
enim paedagogum me illi praefecistis.

83. Talia senex pro Philosophia dicebat. Tu
vero et ipse forte dixeris, Hermotime, satis esse,
si propter hoc philosophemur, ne quid peius fa-
ciamus: aut num alia spe philosophari ab initio
postulauimus? non ideo, vt idiotis decentiores
circumiremus? cur igitur non respondes hoc quo-
que? HERM. Quid vero aliud, quam quod
parum

ποσῶτό μὲ κατίνετο ὁ λόγος ἀληθὴς ὦν, καὶ
ὁδύρομαι, ὅσον ἄθλιος χρόνον ἀνάλωνα, καὶ προσ-
έτι μισθοὺς οὐκ ἐλίγους τελῶν ἀντὶ τῶν πό-
νων· νυνὶ γάρ, ὥσπερ ἐκ μέθης ἀνανήφων, ὁρῶ,
αἷα μὲν ἔσιν ὦν ἥρων, ὅποσα δὲ πέπονθα διὰ
ταῦτα.

ΛΥΚ. Καὶ τί δεῖ δακρύων, ὦ χρησέ; τὰ
γὰρ τῷ μύθῳ ἐκείνῳ πάνυ συνετὸν, εἶμαι, ὃν
Αἰσωπος διηγέτο. ἔφη γάρ, ἀνδρωπὸν τινὰ ἐ-
πὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τὴν κυματογῆν,
ἀριθμεῖν τὰ κύματα, σφαλέντα δέ, ἀχθεσθαι
καὶ ἀνιάσθαι, ἄχρι δὴ τὴν κερδῶ παραστᾶσαν εἰ-
πεῖν αὐτῷ, τί, ὦ γενναῖε, ἀνιᾶ τῶν παρελθόν-
των

parum abest, quin illacrimar, adeo in animum
meum penetrauit vera ratio; ac deploro, quan-
tum miser temporis infumserim, mercedes insu-
per non paruas laborum meorum persoluens. Iam
enim velut ab ebrietate resipiscens video, qualia
sint quae amabam, quae autem propter ea perpes-
sus sum.

84. LYC. Et quid lacrimis opus est? o bone!
valde enim prudens consilium arbitror fabulae,
quam narrabat Aesopus. Dicebat enim, homi-
nem sedentem in litore ad fluctuosum mare, nu-
merasse fluctus. Cum vero subinde erraret, gra-
uiter tulisse et excruciatum esse, donec adstans
vulpes ei diceret, quid laboras, mi homo, eo-
rum

των ἕνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν ἀρχάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων· καὶ σὺ τοίνυν, ἐπεὶ περ ἔτω σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμενον ποιήσῃς βίον τε κοινὸν ἅπασι βιᾶν ἀξίων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ἔδὲν ἀλλόκοτον καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων, καὶ ἐκ αἰσχύνης, ἥν περ εὖ φρονεῖς, εἰ γέρων ἄνθρωπος μεταμαθήσῃ, καὶ μεταχωρήσῃς πρὸς τὸ βέλτιον.

Ταῦτα πάντα, ὦ Φιλότης, ὅποσα εἶπον, μὴ με νομίσης κατὰ τῆς σοᾶς παρεσκευασμένον, ἔχθραν τινὰ ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκὰς ἐκانهρημένον εἰρημέναι· ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος· τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς σέ εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τῶν ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμην

rum causa, qui praeterierunt? cum oporteat eos qui hinc oriuntur numerare incipere, neglectis illis. Et tu igitur, quoniam ita tibi videtur, in reliquum melius feceris, si communem omnibus vitam velis vivere, et ciuem te gerere de vulgo vnum, nihil alienum aut inflatum sperans; nec pudeat te, si recte sapias, senem hominem mutatis quasi partibus ad id, quod melius est, transire.

85. Caeterum haec, quaecumque dixi, omnia, amice, noli me putare contra Porticum paratum, aut susceptis eximiis contra Stoicos inimicitias dixisse. Sed communis ad omnes pertinet ratio. Eadem enim ad te dixissem, si Platonis aut Aristotelis sectam secutus esses, reliquis indicta cau-

ἐρήμην καταγνῆς. νῦν δὲ ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν
 προετίμησας, πρὸς τὴν σοὰν ἀποτετάσθαι ὁ
 λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὴν ἔχων.
 . ERM. Εὖ λέγεις· ἀπειμι γὰρ ἐπ' αὐτὸ τοῦ-
 το, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα
 ὤψαι γὰρ ἔκ εἰς μακρὰν ἔτε πώγωνα ὥσπερ νῦν
 λάσιον, καὶ βαθὺν, ἔτε δίαιταν κεκολασμένην,
 ἀλλ' ἀνέτα πάντα, καὶ ἐλεύθερα, τάχα δὲ καὶ
 πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαν-
 τες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεσιν·
 ὡς εἴθε γε καὶ ἐξεμέσαι δυνατόν ἦν ἅπαντα ἐ-
 κκῆνα, ὅποσα ἤκασα παρ' αὐτῶν· καὶ εὖ ἰσθί,
 ἔκ ἂν ὠκνήσῃ καὶ ἐλλέβορον πικρὸν διὰ τῆτο ἐς
 τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐν-
 νοῆσαι-

sa dampnatis. Nunc vero cum Stoicorum sectam
 praetulisses, ad porticum intenta videbatur oratio,
 quae eximium nihil contra eam habeat.

86. HERM. Bene dicis. Abeo igitur ad hoc ipsum,
 ut ipsum etiam mutem habitum. Videbis enim non
 ita multo post neque barbam uti nunc hirsutam
 et prolixam, neque victum ita castigatum, sed
 remissa omnia atque libera. Forte autem purpu-
 ram etiam induam, uti sciant omnes, nihil mihi
 iam esse cum illis nugis. Utinam etiam euomere
 liceat, quaecumque ex illis audiui. Et noris me
 non cunctanter helleborum propterea bibiturum,
 contraria quam Chrysippus ratione, nimirum ne
 quid

νοήσαιμι ὧν Φασι. σοὶ δ' ἔν ἐ μικρὰν χάριν
οἶδα, ὦ Λυκῖνε, ὅτι με παραφερόμενον ὑπὸ θο-
λερῆ τινος χειμάρρεος, καὶ τραχέος, ἐπιδιδόντα
ἐμαυτὸν, καὶ κατὰ ῥῆν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέ-
σπασας, ἐπιστὰς τὸ τῶν τραγωδῶν τέτο, θεὸς
ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς· δοκῶ δέ μοι ἐκ ἀλόγως
αὖ καὶ ξυρῆσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ
τῶν ναυαγιῶν ἀποσωθέντες αἰεὶ θεοὶ, ἅτε καὶ
σωτήρια τήμερον ἄξων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀπο-
σεισάμενος τῶν ὀμμάτων. Φιλοσόφῳ δὲ ἐς τὸ
λοιπὸν, καὶ ἄκων ποτέ ἐν ὁδῷ βαδίζων ἐντύ-
χῳ, ἔτως ἐτραπήσομαι, καὶ περισήσομαι, ὥσ-
περ τὰς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

quid amplius eorum, quae dicunt, in mentem
mihi veniat. Tibi igitur gratiam, Lycine, non
parvam habeo, quod me turbido torrente abla-
tum, atque aspero, cum iam cessissem fluctibus,
et secundo flumine cum aqua ferrer, extraxisti,
superueniens tanquam ille in Tragoediis praesens
ex machina Deus. Videor autem mihi non prae-
ter rationem caput etiam rasurus, ut qui e nau-
fragiis servantur liberi, quippe qui et ipse sa-
lutis recuperatae festum diem hodie acturus sim,
tanta ab oculis amota caligine. In philosophum
autem de reliquo, si vel inuitus aliquando ingre-
diens per viam incidero, ita auerfabor, ita caue-
bo, ut canes rabiosos *solemus*.

Ἡρόδοτος, ἢ Ἀετίων.

Ἡρόδοτος εἶθε μὲν καὶ τάλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. ἔ πάντα Φημί, ὅσα προσῆν αὐτῷ, (μείζον γὰρ εὐχῆς τὸ τοῦ γε) ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκ τῶν ἀπάντων, οἷον, ἢ κάλλος τῶν λόγων, ἢ ἀρμονίαν αὐτῶν, ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ προσφυῆς, ἢ τῇ γνώμῃς τὸ περιττὸν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκείνος ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πέρα τῆς εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δὲ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἕλλησι γνωρίμος ἐν βραχεὶ κατέστη, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλλος ἂν μιμησάμεθα. πλεύσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς αὐτὸν

Herodotus, siue Aetion.

Vtinam Herodoti reliqua etiam imitari liceret! non omnia dico, quae viro aderant; maius enim voto illud quidem; sed vel vnum *quiddam* de omnibus, verbi causa, venustatem orationis, aut compositionem, aut domesticam illam Ionicae linguae et nativam *suauietatem*, aut sententiarum diuitias, aut quae sexcenta pulchra ille vna complexus habet, imitandi omnem speciem transgressa. Caeterum quae circa libros suos historicos faciebat, et vt Graecis multis in locis breui innotesceret, illud ego, et tu, et *quiuvis* alius imitemur. Cum enim domo e Caria versus Graeciam nauigaret,

ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέσαστα
 ἐπίσημος καὶ περιβόητος γένετο, καὶ αὐτὸς,
 καὶ τὰ συγγραμμάτια. τὸ μὲν ἔν περινοσῶντα,
 νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώ-
 σκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέ-
 ρει, ἐργῶδες καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τρι-
 βὴν ἔμικρὸν ἐν τῷ τοιαύτῳ ἔασσθαι. ἔκταν ἡ-
 ξίε διασπᾶν τὸ πρᾶγμα, ἔδὲ κατὰ διαίρεσιν,
 ἔτω κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γνῶ-
 σιν· ἐπεβέλυσεν δὲ, εἰ δυνατόν εἴη, ἀθρόος πηλα-
 βεῖν τὰς Ἑλλήνας ἅπαντας. ἐνίσταται ἔν' Οὐλύμ-
 πια τὰ μεγάλα καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τᾷτ' ἐκεῖνο
 ἦκειν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, ἔμάλιστα ἐγλίχε-
 το.

garet, dispiciebat apud se, qua tandem ratione
 quam celerrime, et minimo labore insignis et ce-
 lebris tum ipse, tum si quid scripsisset, fieret.
 Iam circumire, et nunc Atheniensibus, nunc
 Corinthiis recitare, aut Argiis, aut Lacedaemo-
 niis particulatim, laboriosum et longum esse du-
 cebat, moramque in ea re haud partiam esse fu-
 turam. Noluit igitur negotium hoc distrahere,
 neque disperse ita et minutatim conciliare et co-
 gere sibi notitiam hominum: verum eo intendit
 animum, ut, si fieri posset, confertos alicubi
 Graecos vniuersos deprehenderet. Instant igitur
 magna Olympia; et Herodotus, rem ipsam pu-
 tans, venire sibi tempus maxime desideratum,

το, πλήθυσαν τηρήσας τὴν πανηγυριν, ἀπανταχόθεν ἤδη τῶν ἀρίστων συνειλεγμένων, παρελθὼν εἰς τὸν ὀπισθόδομον, ἐθεατὴν, ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱσορίας, καὶ κηλῶν τὰς περόντας, ἄχρι τῆς καὶ Μίσσας κληθῆναι τὰς βίβλας αὐτῆς, ἐννέα καὶ αὐτὰς ἔσας.

Ἦδη ἔν ἅπαντες αὐτὸν ᾗδεσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς Ὀλυμπιονίκας αὐτῆς. καὶ ἐκ ἑξιν ὅσις ἀνήκοος ἦν τῇ Ἡροδότῃ ὀνόματος, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκῆσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, τῶν ἐκ τῆς πανηγύρεως ἠκόντων πυρθανέμενοι, καὶ εἴπαγε Φανείῃ μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. ΟΥΤΟΣ ΕΚΕΙΝΟΣ, Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς μάχας

observato pleno concilio, collectis vndique iam proceribus, ingressus in posticum templi Iouis Olympii, non spectatorem, sed certatorem se Olympiorum professus est, canens historias, et eo usque demulcens hos, qui adessent, ut Musae ipsius libri, qui et ipsi novem essent, vocarentur.

2. Iam igitur multo ipsum magis nosse omnes, quam victores ipsos Olympiae; nec esse, cui Herodoti nomen non esset auditum, partim quod ipsi illum Olympiae audissent, partim quod ab his, qui ex concilio venerant, percontando percipissent: et sicubi conspiceretur modo, digito monstrabatur: Hic ille Herodotus est, dicentium; qui

μάχας τὰς Περσικὰς Ἰασί συγγεγραφώς, ὅ τας
νίκας ἡμῶν ὑμνήσας· τοιαῦτ' ἐκεῖνος ἀπέλαυσεν
τῶν ἰσοριῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοι-
νήν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβὼν, καὶ ἀνακηρυ-
χθεῖς ἐκ ὑφ' ἐνός, μὰ Δία, κήρυκος, ἀλλ' ἐν
ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἑκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν.

“Ὅπερ ὕπερον καταιοήσαντες, ἐπίτομόν τινα
ταύτην ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος
αὐτῶν σοφιστής, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀ-
ναξίμενης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος,
καὶ ἄλλοι συχνοί, λόγους ἔλεγον αἰεὶ καὶ αὐτοὶ
πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεί
ἐγίγνοντο.

Καὶ

qui proelia cum Persis Ionico sermone conscripsit,
qui victorias nostras hymno celebravit. Hunc
ille talem historiarum suarum fructum cepit, in
vno conuentu publicum quoddam, et commune
totius Graeciae suffragium qui ferret, ornaretur-
que praeconio non ab vno sane praecone, sed in
vnaquaque vrbe, vnde singuli spectatorum essent.

3. Quod quidem postea considerantes, hanc
nempe compendiarium quandam ad notitiam ho-
minum viam, Hippias ex ipsa illa *Elidis* regione
Sophista, et Ceus Prodicus, et Apaximenes
Chius, et Agrigentinus Polus, et frequentes alii,
semper verba et ipsi fecerunt ad concilium, vnde
nobiles breui tempore facti sunt.

Καὶ τί σοι τῆς παλαιᾶς ἐκείνης λέγω σοφισ-
 τᾶς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφας, ἄπου
 καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα, καὶ Ἀετίωνα Φασί-
 τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνης
 καὶ Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν καὶ αὐ-
 τὸν ἀγαγόντα, τὴν εἰκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥς
 Προξενίδαν, Ἑλληνοδίκην τότε ὄντα, ἡσθέντα
 τῇ τέχνῃ, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα.

Καὶ τί τὸ θαῦμα ἐνῆν τῇ γραφῇ αὐτῇ, ἡρετό-
 τις, ὥς τὸν Ἑλληνοδίκην δι' αὐτὸ, ἐκ ἐπιχω-
 ρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τῆς θυγατρὸς τὸν
 γάμον; ἔστιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ γὰρ εἶδον,
 ὥς καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι· Θάλαμος ἐστὶ πε-
 ρικαλλής, καὶ κλίνη νυμφικὴ. καὶ ἡ Ῥωξάνη
 κάθη-

4. Et quid tibi antiquos illos Sophistas dico,
 et historicos, et rhetoras, cum nuper adeo etiam
 Aëtion pictor dicatur, depictis a se Roxanes et
 Alexandri nuptiis, Olympiam et ipse deportatam
 eam tabulam ostendisse, *successu eò*, vt Proxeni-
 das, iudex certaminis qui tum esset, delectatus
 arte generum sibi Aëtionem assumeret.

5. Et quid in pictura ipsius mirum inerat, ro-
 get aliquis, vt arbiter certaminum propter illud
 Aëtioni, non ciui, nuptias filiæ conciliaret? Est
 illa in Italia, et ipse eam vidi, vt etiam narrare
 tibi possim. Thalamus est pulcherrimus, et le-
 ctus nuptialis: et assidet Roxane virgo vndique
 pul-

κἀθήται πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένη, ἐς γῆν
 ὀρῶσα, αἰδεμένη ἐς ὧτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρω-
 τες δέ τινες κειδιῶντες, ὁ μὲν κητόπιν ἐφeszῶς,
 ἀπάγει τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν 1), καὶ δεί-
 κνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δέ τις μά-
 λα θαλικῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἐκ τῆς ποδός,
 ὡς κατακλῆναιτο ἤδη. ἄλλος τῆς χλανίδος τοῦ
 Ἀλεξάνδρου ἐπιλημμένος ἔρως, καὶ ἔτος ἔλκει
 αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώ-
 μενος. ὁ βασιλεὺς δέ, αὐτὸς μὲν σέφανόν τινα
 ὀρέγει τῇ παιδί. πάροχος δέ καὶ νυμφαγωγὸς
 Ἡφαισίων συμπαρέστη, δᾶδα καιαμένην ἔχων,
 μερκανίῳ πάνυ ὠραίῳ ἐπηρειδόμενος. ὑμέναιος,

pulcherrima, humi defixos habens oculos, pu-
 dore adstantis Alexandri. Cupidines autem qui-
 dam renidentes, alter quidem a tergo imminens,
 reducit a capite flammeum, ostenditque Roxanen
 sponso. Alius autem aliquis verniliter sane de-
 jicit pede sandalium, ut iam recumbat. Cupido
 alius laena prehensum Alexandrum trahit versus
 Roxanem, connixus validissime. Rex autem ipse
 quidem coronam offert puellae. Comes autem
 et deductor sponsi Hephæstion una adstat, faciem
 ardentem gerens, puero innixus formosissimo,

S 5

Hyme-

1. Καλύπτραν] Ad vittam nuptialem respicit
 et ἀνακαλυπτῆρια, de quibus Langbuen.
 ad Longin. 4, 10. p. 34. Toll. Itaque κα-
 λυπτραν flammeum reddidi. Gesner.

οἰμαί, ἐσιν. ἔ γὰρ ἐπεγέγραπτο τὸ ὄνομα. ἐτέρωθεν δὲ τῆς εἰκόνης, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις τῷ Ἀλεξάνδρῳ· δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτῷ φέροντες, μιμνήμενοι τῆς ἀχθοφόρου, ὁπότε δοκὸν φέροντες, βαρύντο. ἄλλοι δὲ δύο, ἓνα τινὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κατακείμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν σύρσιν, τῶν ὀχάνων τῆς ἀσπίδος ἐπεσλημμένοι. εἰς δὲ ἐς τὸν θώρακα ἐσελθὼν ὑπτιον κείμενον, λοχῶντι ὅσκειν, ὡς φοβήσκειν αὐτὰς, ὁπότε κατ' αὐτὸν γένοιτο σύροντες.

Οὐ παιδιά δὲ ἄλλως ταῦτά ἐσιν, ἔδὲ περιεργασαί ἐν αὐτοῖς ὁ Ἀετίων, ἀλλὰ δηλοῖ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὸν ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ
ὅτι

Hymenaeus puto est: neque enim adscriptum est nomen. In altera autem tabulae parte, Cupidines alii lusus agunt in armis Alexandri, duo quidem hastam illius ferentes, baiulos imitati, cum trabeam ferentes onere pandantur. Alii autem duo, vnum in Clypeo iacentem, regem nempe ipsum quoque, *tanquam in curru* trahunt, comprehensis clypei ansis. Vnus autem in lorica, quae supina iacet, ingressus, insidianti similis est, qui perterreat illos, si forte inter trahendum ad se deferantur.

6. Caeterum non lusus ista sunt, neque temere in illis operam abusus est Aëtion, sed indicant amorem Alexandri etiam aduersus res bellicas, cum-

ὅτι αἶμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τῶν ὀπλῶν ἐκ ἐπε-
 λήησο. πλὴν ἀλλ' ἡ γὰρ εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως
 γάμήλιόν τι ἐπὶ τῆς ἀληθείας διαφάνη ἔχουσα,
 προμνησευσαμένη τῷ Ἀετίῳ τὴν τῆ Προξενίδε
 θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, πά-
 ρεργον 2) τῶν Ἀλεξάνδρε γάμων, ὑπὸ νυμφα-
 γωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰασμένε γάμα,
 προσλαβὼν ἀληθῆ γάμον.

Ἡρόδοτος μὲν ἐν (ἐπ' ἀνέμῳ γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ)
 ἱκανῇ τῶν Ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἡγεῖτο,
 καὶ

eumque, cum Roxanem amaret, armorum non
 esse oblitum. Caeterum ipsa quoque tabula haec
 nuptiale quiddam reuera habere apparuit, nem-
 pe quae conciliauerit Aëtioni Proxenidae filiam:
 discessitque *pictor*, nuptiis et ipse celebratis, quae
 parergon essent, et *appendicula quasi* nuptiarum
 Alexandri; conciliatore atque deductore sponsae
 ipso rege, mercedis assimilatarum nuptiarum co-
 rollarium nactus veras nuptias.

7. Herodotus igitur, ad hunc enim redeo,
 aptum iudicabat Olympiorum concilium, quod
 etiam

2. Πάρεργον] Qui suscitatem huius loci sen-
 tire velit, illum quae sint *πάρεργα* pictorum
 cogitare oportet, descripta satis a *Junio* 3, 7,
 12. ac illud *προσλαβὼν*, quod notat, prae-
 ter ordinariam operis mercedem accipere ali-
 quid instar corollarii. Rex conciliator et
 deductor sponsae seu veteri verbo *domiducus*
 est pictus Alexander. *Gesner.*

καὶ συγγραφέα θαυμαστὸν δεῖξαι τοῖς Ἑλλησι
 τὰς Ἑλληνικάς [νίκας] διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος
 διεξήλθεν. ἐγὼ δὲ, καὶ πρὸς Φιλίαν, μὴ με κο-
 ρυβαντιῶν ὑπολάβητε, μηδὲ τὰμὰ εἰκάζειν τοῖς
 ἐκείνῃ· ἴλεως ὁ ἀνὴρ· ἀλλὰ τὰτό γε ὁμοιον πα-
 θεῖν Φημι αὐτῷ. ὅτε γὰρ τοπρῶτον ἐπεδήμη-
 σα τῇ Μακεδονίᾳ, πρὸς ἐμαυτὸν ἐσκοπέμην, ὅ-
 τι μοι χρηστὸν τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως
 ἄτος ἦν ἅπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλείστοις
 Μακεδόνων δεῖξαι τὰμὰ. τὸ δ' αὐτὸν περιῶν-
 τα τηνικαῦτα τῷ ἔτεος ζυγγίγνεσθαι πόλει χά-
 σῃ, ἐκ εὐμαρὲς ἐφαίνετο. εἰ δὲ τηρήσαιμι τήν-
 δε ὑμῶν τὴν σύνοδον, εἴτα παρελθὼν ἐς μέσον
 δεῖξαι-

etiam historicum admirabilem redderet Graecis,
 qui quidem ita, ut ab ipso factum est, (victo-
 rias) Graecas enarrasset. Ego vero, et per ami-
 citiarum vos praesidem *Iouem obtestor*, ne insa-
 nire me putetis, aut mea illius scriptis compara-
 re, sic ut ille mihi faueat! Ego igitur illud cer-
 te simile viri illius accidere mihi confirmo, *quod*
iam declarabo. Cum enim primum in Macedo-
 niam peregrinatum venissem, apud animum
 meum considerabam, quomodo me tractarem.
 Et cupiebam sane innotescere omnibus, et quam
 plurimis Macedonum, quid essem ostendere:
 circuire autem ipsum, id anni, et cum ciuitate
 vnaquaque agere, non facile videbatur: si vero
 hunc vestrum conuentum obseruarem, ac tum
 pro-

δείξαιμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἔτις ἀποβήσεσθαι
μοι τὰ τῆς εὐχῆς.

Αὐτοί τε ἐν ἤδη συνεληλύθατε, ὅ, τι περ
ὄφελος ἐξ ἐκείνης πόλεως, αὐτὸ δὴ τὸ κεΦά-
λαιον Μακεδόνων ἀπάντων· καὶ ὑποδέχεται πό-
λις ἡ ἀρίστη ἔσα ἔ κατὰ Πίσαν, μὰ Δι', ἐδὲ
τὴν ἐκείθι ξενοχωρίαν, καὶ σκηνας, καὶ καλύ-
βας, καὶ πνῆγος. οἳ τε αὖ πανηγυρίζουσι, ἔσυσ-
Φετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν δὲ μᾶλλον Φιλοθε-
άμονες, ἐν παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὸν Ἡρόδοτον τι-
θέμενοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ
σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι· ὅσον ἔμικρόν 3) ἤδη,
μη

progressus in medium dicendi facultatem osten-
derem, sic sperabam votum mihi meum recte
euenturum.

8. Iam igitur et ipsi conuenistis, quidquid in
vnaquaque ciuitate praestantissimum est, caput
ipsum *et flos* omnium Macedonum: et suscepit
vos vrbs praestantissima, non illa Pisae similis,
per Iouem, neque angustiis illis, et tabernaculis,
et casis, et aestui. Porro qui huc conuenere, non
faex populi, athletarum spectacula praeferentes
plerique, et obiter tantum audiendum putantes
Herodotum: sed Rhetorum, et Historicorum,
et Sophistarum probatissimi. Ferme parum iam
labo-

3. Ὅσον ἔμικρόν] Ad verbum, *tantum non
paruum iam* est, hoc est, Parum abest quin
parui iam illud, vel illam curam, faciam,
ne

μὴ τὸ μὲν παραπολὺ ἐνδεέστερον φαίνεται τῶν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἦν μὲν ὑμεῖς Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι παραθεωρῆτέ 4) με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἄνθρωπος εἶναι. ἦν δὲ πολὺ ἐκείνων ἀπαγαγόντες τὴν μνήμην, ἐπ' ἑμαυτοῦ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν ἐπ' ἅνυ μασιγώσιμος ὑμῖν δόξαιμι, ὥς ἐν γε τηλικύτῳ σάδιῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' εἶν καὶ τῷτο.

laboro, ne mea haec conditio multum inferior videatur Olympiis. Verum si quidem ad Polydemanthem *aliquem*, aut Glaucum, aut Milonem me inter spectandum comparaueritis, oppido vobis audax videbor homo esse. Sin vero memoria longe ab illis abducta, per me solum me exutum spectaueritis, forte non omnino flagris dignus vobis videar, in tali quidem stadio: satis mihi quidem et hoc fuerit.

ne inferior etc. Vt hic *laboro* addidi in interpretatione ad lucem sententiae: ita mox a Zeuxis principio, *veritus* inferendum fuit. *Gesner*.

4. Παραθεωρῆτε] Παραθεωρεῖν ea fere forma percussum verbum, ac παριδεῖν apud *Herodotum* I, 37. et 38. Quemadmodum enim ibi παριδὼν μοι δειλίαν τινὰ vertendum est, *obseruans IN ME timiditatem*, separata a verbo praepositione: ita hic etiam παραθεωρεῖν idem est ac θεωρεῖν παρὰ τῷ Πολυδάμαντι κ. τ. λ. *Gesner*.

ΖΕΥΞΙΣ, ἢ ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

Εναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν δείξας τὸν λόγον, ἀπή-
 ειεν οἴκαδε. προσιόντες δέ μοι τῶν ἀκηκοό-
 των πολλοὶ (κωλύει γὰρ ἔδεν, οἶμαι, καὶ τὰ
 τοιαῦτα πρὸς Φίλκας ἤδη ἔντας ὑμᾶς λέγειν.)
 προσιόντες, ἔν ἐδεξιᾷ ἔντο, καὶ θαυμάζουσιν ἐώκε-
 σαν. ἐπιπολὺ γὰρ παρομαρτῆτες, ἄλλος ἄλλο-
 θεν ἐβόων, καὶ ἐπῆνεν, ἄχρι περ καὶ ἐρυθρίαν
 με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαινῶν
 ἀπολειποίμην. τὸ δ' ἔν κεφάλαιον αὐτοῖς τῆτο
 ἦν, καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο,
 τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ἔσαν, καὶ
 πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δὲ αὐ-
 τὰ

Zeuxis aut Antiochus.

Nuper cum dicendi vobis facultatem, *recitata*
oratione ostendissem, domum abibam. Ac-
 cedentes vero ad me auditorum multi, (Nihil
 enim puto prohibet talia quoque apud vos ami-
 cos iam meos dicere) accedentes igitur comple-
 lebantur me, et admirationem prae se ferebant.
 Multum enim profecuti aliunde alius clamare, et
 laudare, adeo ut erubescerem, *veritus*, ne nimis
 multum a dignitate laudum illarum abessem. Ca-
 put autem et *summa laudis* haec illis erat, om-
 nesque vnum et idem acclamabant, consilium
 scriptionum insolitum esse, et multum in illo
 nouatum. Quia praestat ipsa illa *verba* comme-
 morare,

τὰ εἰπεῖν ἄμενον, ἅπερ ἐκείνοι ἀπεφθέγγοντο· ὥ τῆς καινότητος, Ἑράκλεις· τῆς παραδοξολογίας· εὐμήχανος ἄνθρωπος· ἔδεν ἂν τις εἴποι τῆς ἐπινοίας νεαρώτερον. οἱ μὲν τοιαῦτα πολλά ἔλεγον, ὡς ἐκείνηντο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκρασίας. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, καὶ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς Φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα.

Πλὴν ἐμέ γε (εἰρήσεται γὰρ) καὶ μετρίως ἡνία ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτε ἀπελθόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐγενόμην, ἐνένοχον· ἔκῃν τοῦτο μόνον χάριεν τοῖς ἐμοῖς ἔνεσιν, ὅτι μὴ συνήθῃ, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ἐνομά-

morare, quae isti protulere. *Vab novitatem! Admirabilis Hercules oratio! hominem ad inveniendum agilem! Nihil quisquam dixerit cogitatis illis magis novum.* Atque illi quidem talia multa dicere, prout nimirum ab auditione mouverentur, quam alioqui mentiendo causam habuissent, et eo modo adulandi peregrino homini, nec de caetero ad curam illorum magno opere pertinenti.

2. At me, dicetur enim, ista laus eorum non mediocri afficiebat molestia, et cum tandem post illorum discessum solus essem, ita cogitabam: Ergo illud solum iucundum meis scriptis inest, quod visitata non sunt, neque communi quasi cum reliquis vestigio incedunt: a nominibus autem

δοσμάτων δὲ ἄρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς
τὸν ἀρχαῖον κανόνα συνημιμένων, ἢ νᾶ ὀξύς, ἢ
περινοίαςτινός, ἢ χάριτος Ἀττικῆς, ἢ ἀρμονίας, ἢ
τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τῶν δὲ πόρρω ἴσως
τῶν· ἔ γάρ αὖν παρέντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῆνυν
μόνον τὸ καινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξενίζον·
ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ὦμην, ὅποτε ἀνακηδῶντες
ἐπαυοῖεν, τάχα μέντοι καὶ αὐτὸ τῷτο προσά-
γεσθαι αὐτὸς· ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τῷ Ὀμήρῳ,
καὶ τὴν νέαν ὥδην κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς
ἀνέχουσιν· ἔ μὲν τοσούτον γε, ἔτε ὅλον τῇ και-
νότητι νέμειν ἡξίεν, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν
προσθήκης μοίρᾳ, συνεπινοομεῖν τι, καὶ πρὸς τὸν
ἔπαι-

tem in iisdem pulchris, et ad antiquam regulam
compositis, aut sensu acuto, aut excogitandi so-
lertia, aut venustate Attica, aut compositione
ac numero, aut quodam in his omnibus artificio,
ab his, inquam, longe forte ratio mea remota.
Neque enim, *nisi hoc ita se haberet*, relictis illis
ipsis, solam laudant nouitatem rationis nostrae
ac peregrinitatem. At vanus ego *spei*, putaram,
cum ad laudandum confurgerent, forte quidem
hoc ipsum etiam eos alleciturum esse, cum verum
sit Homericum illud; *nouam cantilenam iucundam*
esse audientibus; ast non eo vsque: neque cense-
bam futurum, omnia nouitati vt tribuerent; ve-
rum hanc quidem, corollarii cuiusdam instar,
ornamenti allaturam aliquid, et laudi ipsam quo-

ἐπαινὸν συντελεῖν καὶ αὐτήν. τὰ δὲ τῷ ὄντι
ἐπαινέμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκρίτων εὐφημέμε-
να, ἐκεῖνα εἶναι· ὥς ἂν μετρίως ἐπήρμην, καὶ
ἐκινδύνευσεν πιστεύειν αὐτοῖς, ἕνα καὶ μόνον ἐν τοῖς.
Ἑλλήσιν εἶναι λέγῃσι· καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ δὲ
κατὰ τὴν παροιμίαν, ἄνδρες ἡμῶν ὁ θησαυ-
ρὸς ἦσαν, καὶ ὀλίγε δέω θαυματοποιᾷ τινος ἐ-
παινεν ἐπαινέσθαι πρὸς αὐτῶν.

Ἐθέλω γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τῷ γραφέως διηγῇ-
σασθαι· ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἄριστος γραφέων γενέ-
μενος, τὰ δημόδη καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα ἐκῆγρα-
φεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, ἥρωας, ἢ θεοὺς, ἢ πο-
λέμους, αἰεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ τι ἄλ-
λοιο-

que non nihil collaturam; ea vero, quae serio
ac solide laudarentur, quaeque secunda audien-
tium fama exciperentur, ista esse, quae modo
commemoravi. Itaque non mediocriter iam elatus
fueram, et prope fuerat, ut crederem illis, cum
unum et solum me in Graecis esse dicerent, at-
que id genus alia. Verum enim vero, in car-
bones, quod est in proverbio, thesaurus noster
abiit, et parum abest, quin praestigiatoris cir-
cumforanei laude ab illis affectus sim.

3. Volo igitur illud etiam de pictore vobis
narrare. Zeuxis ille, pictorum praestantissimus,
popularia ista et communia non pingebat, aut
admodum certe pauca, Heroas puta, aut Deos,
aut pugnas; sed novum quiddam proferre sem-
per

λόκοτον αὐτὴν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ τὴν
 ἀκριβείαν τῆς τέχνης ἐπεδείκνυτο· ἐν δὲ τοῖς
 ἄλλοις πολυμήμασι, καὶ θήλειαν Ἴπποκένταυρον
 ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέφασάν γε προσ-
 ἔτι παιδίῳ Ἴπποκενταύρῳ διδύμῳ, κομιδῇ νη-
 πίῳ. τῆς εἰκόνος ταύτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν
 Ἀθήνησι, πρὸς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβεῖ τῇ σάθμῃ
 μετεγγεγραμμένη. τὸ ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ Σύλ-
 λας, ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ἐλέγετο μετὰ τῶν
 ἄλλων εἰς Ἰταλίαν πεπομφέναι· εἴτα περὶ Μα-
 λέαν, οἶμα, καταδύσης τῆς ὀλκίδος, ἀπολέ-
 σθαι ἅπαντα, καὶ τὴν γραφὴν. πλὴν ἄλλὰ τὴν
 γε εἰκόνα τῆς εἰκόνος εἶδον, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς
 αὐτὸς οἶός τε ὦ, δείξω τῷ λόγῳ, ἔ, μὰ τὸν Δία
 γραφί-

per tentabat. Et si quid insolens aut peregrinum
 excogitasset, in eo demum vim et accurationem
 artis summam ostendebat. Inter reliqua aulæ,
 Centaurum etiam feminam Zeuxis idem pinxit,
 lactantem adhuc pueros Centauros gemellos, ad-
 modum infantes. Tabulae huius exemplum nunc
 est Athenis, exacta regula inde translaturum. Ipsum
 vero archetypum Sylla Romanorum Imperator di-
 cebatur cum aliis in Italiam misisse, deinde circa
 Malean, puto, submersa naui perisse omnia, et
 ipsam adeo picturam. Verum imaginem certe
 imaginis vidi, et ipse eam vobis, quantum eius
 potero, ostendam, non profecto, ut qui picturae

γραφικός τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἔ πρό πολλῶ ἰδὼν ἐν τινὲς τῶν γραφῶν Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑπερθαυμάσαι τέτε τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλώσαι συναγωνίσαιτο.

Ἐπὶ χλόης εὐθαλῆς ἡ Κένταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀποτέτανται εἰς τὰ πίσω οἱ πόδες· τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἡρέμα ἐπήγερται, καὶ ἐπ' ἀγκωνός ἐσιν· οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ ἔτι καὶ ἔτοι ἀποτάδην, οἷον ἐπὶ πλευρὰν κειμένης· ἀλλ' ὁ μὲν ὀκλάζοντι ἔοικεν, ὡν καμπύλος ὑπεσπασμένη τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἔμπαλιν ἐπανίσταται, καὶ τὰ ἑδάφης ἀντιλαμβάνεται, οἷον εἰσὶν ἵπποι,

peritus sim; verum quod plane memini, qui haud ita pridem in pictoris cuiusdam *pergula* Athenis eam viderim: et vehemens tum artis admiratio forte me nunc etiam in ea euidentius declaranda iuuerit.

4. In viridi molliter gramine Centaurus haec facta est, qua quidem equa est, humi tota cubans extentis retrorsum pedibus: quantum autem illius muliebre est, sensim attollitur nixum cubito: anteriores vero pedes non iam ipsi quoque porrecti, tanquam iacentis in *latus centaurei*; sed alter quidem geniculanti similis, incuruatus subducta *ungula*: sed alter contra insurgit, humique nititur, quales

ποι, περιώμενοι ἀνακηδῶν. τοῖν νεογνοῖν δὲ, τὸ μὲν ἄνω ἔχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέχεται τὸν γυναικεῖον μαζόν· τὸ δ' ἄτερον ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐστὲν τὸν πωλικὸν τρόπον· ἄνω δὲ τῆς εἰκάνος, οἷον ἀπὸ τινὲς σκοπῆς Ἴπποκένταυρός τις, ἀνὴρ ἐκείνης δηλαδὴ τῆς τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν τιθηναιμένης, ἐπικαίπτει γελῶν, ἔχ' ὅλας φαινομενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντος σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἰωρῶν, ὡς δεδιζαίτο σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφη.

Τὰ μὲν ἔν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῖν, ἔ πάντῃ ἑμφανῇ ὄντα, τὴν ὅλην ὁμῶς ἔχει δύναμιν τῆς τέχνης, οἷον τὰ ἀπο-
ταῖνα

quales sunt equi, exfilire dum conantur. Parvorum vero alterum quidem supra ipsa tenet vlnis, et humano more lactat, muliebrem illi mammam praebens: at alterum ex equina parte subrumat, more pulli. In suprema vero tabulae parte, quasi e specula quādam Centaurus aliquis, illius scilicet paruos suos vtrinque nutrientis maritus, despicit ridens non totus conspicuus, sed ad medium usque equum, leonis catulum dextra ostentans et supra se extollens, quasi per lulum terrere velit paruulos.

5. Reliquas igitur picturae dotes, in quantum nobis, eius artis rudibus, non satis apparent, cum tamen totam artis vim contineant, velut il-

ταῖναι τὰς γραμμάς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τῶν
 χρωμάτων ἀκριβῆ τὴν κράσιν, καὶ εὐκαιρον τὴν
 ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσαι ἐς δέον, καὶ
 τῷ μεγέθους τὸν λόγον, καὶ τὴν τῶν μερῶν πρὸς
 τὸ ἅλον ἰσότητα, καὶ ἀρμονίαν, γραφέων παῖ-
 δες ἐπαινούντων I), αἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦ-
 τά. ἐγὼ δὲ τῷ Ζεῦξιδος ἐκείνῳ μάλιστα ἐπήνε-
 σα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποδέσσει ποικίλως
 τὸ περιστὸν ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὸν μὲν
 ἄνδρα,

lam linearum exquisitam directionem, et accu-
 ratam pigmentorum temperationem, et indu-
 ctionem tempestivam, et umbrarum rationem,
 et proportionem magnitudinis, et mensuras
 integro aequabiliter respondentes, pictorum fi-
 lli laudauerint, quorum opus est intelligere
 talia. Ego vero illud maxime Zeuxidis lauda-
 re soleo, quod in vno eodemque argumen-
 to varie diuitias artis ostendit: qui virum
 quidem

ἔστ. Γραφέων παῖδες ἐπαινούντων } Γραφέων
 παῖδες sunt discipuli pictorum, immo picto-
 res ipfi, vt Φιλοσόφων παῖδες Noster ali-
 bi diceretur. Ceterum ne mirere structu-
 ram horum verborum, nec quaeras quo par-
 ticipium illud pertineat, neque in ἐπι-
 νοῶν mutandum suspicere. Est enim genui-
 nus Atticissimus participii, pro imperatio
 ἐπαινέτωσαν. Reue.

ἀνδρα ποιήσας πάντῃ Φοβερόν, καὶ κοιμίδῃ
 ἄγριον, σοβαρόν τῃ χαίτῃ, λάσιον τὰ πολλά,
 ἔκκατὰ τὸν ἵππεον αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ'
 ἄλλοις πᾶσι ἀνθρώποις· κατ' ἐξέχουρας αὐτῷ τὰς ὤμους
 ἐπὶ πλείους, τὰ βλέμματα, καὶ τοὶ γαστήρες, θη-
 ριῶδες ὅλον, καὶ ἔρριόν τι, καὶ ἀνήμερον.

Τοιοῦτον μὲν ἐκείνου· τὴν θήλειαν δὲ, ἵππεα
 γε τῆς καλλίστης, οἷα μάλιστα αἱ Θετταλαὶ εἴ-
 σιν, ἀδμήτεις ἔτι, καὶ ἄβατοι· τὸ δ' ἄνω ἡμί-
 τομον γυναικὸς, πάγκυλον ἔξω τῶν ὠτῶν,
 ἐκείνη δὲ μόνον σατυριόδης ἐστὶν αὐτῇ, καὶ ἡ μί-
 ξις δὲ, καὶ ἡ ἀριουργία τῶν τριμάτων, κατὰ φύσιν
 ἀπέτεται, καὶ συνδέεται τῷ γυναικείῳ πόντῳ
 πακύν.

quidem fecerit vndique terribilem, et omnino
 ferum, crines superbe iactantem, hirsutum ma-
 iori ex parte, non qua equus est modo, sed et
 iam altera parte humana, et sub humeris eius
 quantum potest elatis; vultum, ridentis fiet,
 ferinum totum et montanum atque minime man-
 suetum.

6. Ita quidem illam. Feminam vero equae
 pulcherrimae, quales praesertim sunt Thessalae
 nondum domitae, et fellorem nondum passae.
 Superior autem pars dimidia mulieris vadiis et
 ipsa pulcherrima praeter aures: illae enim solae
 satyrorum instar illi sunt. Commissio vero et
 commissura corporum, ubi coagmentatur ac de-
 uincitur muliebri corpori equinum, sensim, non

πικρὸν, ἡρέμα, καὶ ἐκ ἀφρέως μεταβαίνου-
σα, καὶ ἐν προσαγωγῇς τρεπομένη, λανθάνει
τὴν ὄψιν ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομέ-
νη· τῶν νεογνῶν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως
ἀγριον καὶ ἐν τῷ ἀκαλῷ ἤδη φοβερόν, καὶ τῷ-
το θαυμαστὸν, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδι-
κῶς μάλα πρὸς τὸν σκύμνον τῷ λέοντος ἀναβλέ-
παισι, μεταξύ τῆς θηλῆς ἐκάτερος ἐκτεταμένοι
ἐν χρόνῳ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι.

Ταῦτα δ' ἐν ἐπιδείξασθαι ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς
μὲν ὥστε ἐκπλήξεν τὰς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ,
οἱ δὲ αὐτίκα μὲν ἐβόων, ἢ τί γὰρ ἂν ἐποιούν,
καλλίστῳ θαύματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῆραν δὲ μά-
λιστα πάντες, ἅπερ καὶ μὲ πρῶτην ἐκείνοι τῆς ἐπι-
νοίας

subito transiens, et accessu qui vix sentiatu-
r con-
versus, visum fallit, ubi ex altero in alterum subit.
Quod si autem recens uterque partus in prima in-
fantia tamen ferus, et in tenero iam est terribilis,
id ipsum quoque mirabile, ut mihi videbatur;
et quod pueriliter admodum ad leonis catulum
respiciunt, mammae interea quisque suae arcte
inherentes, et quam proxime matrem adstantes.
7. Haec itaque cum ostenderet Zeuxis, ipse
quidem putabat faturum, ut artis admiratione
percelleret spectatores. At illi statim quidem ex-
clamabant. Quid enim facerent aliud, ad pul-
cherrimum spectaculum admissi? Laudabant vero
maxima omnes, eadem, propter quae me nuper
illi:

νοίας τὸ ξένον, καὶ τὴν γνώμην τῆς γραφῆς ὡς
 νέαν, καὶ τοῖς ἐμπροσθεν ἠγνωσμένην ἔσαν·
 ὥς ὁ Ζεῦξις συνείη, ὅτι αὐτὸς ἀσχολεῖ ἢ ὑπό-
 θεσις καινῇ εἶσα, καὶ ἀπάγει τῆς τέχνης, ὡς ἐν
 παρέρῳ τίθεσθαι τὴν ἀκριβειαν τῶν πραγμά-
 των, ἄγε δὴ εἶπεν, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μα-
 θητὴν, περιβαλεῖν δὴ τὴν εἰκόνα, καὶ ἀράμενοι
 ἀποκομίζετε οἴκαδε· ἔτοι γὰρ ἡμῶν τὸν πηλὸν
 τῆς τέχνης ἐπαινᾷσι, τῶν δ', ἐφ' ὧ 2), εἰ
 καλῶς

isti: inuentionis nouitatem, argumentum pietu-
 rae recens, et superioribus ignotum. Itaque in-
 telligens Zeuxis occupari illos ab argumento no-
 uo, et ab arte contemplanda abduci, vt obiter
 modo exquisitam rerum curam considerent, Age,
 inquit, ad suum discipulum, Micio, inuolue
 iam tabulam: vos sublitam domum referite. Isti
 enim lutum artis nostrae laudant: eius autem, pro-
 pter quod debebat laudari, si bene et ex arte se
 T 5 habet,

2. Τῶν δ' ἐφ' ὧ 2) Non puto, recte cohae-
 rere vulgatam lectionem τῶν δ' ἐφ' ὧ
 sed respondere sibi debere τᾶ δ' ἐφ' ὧ.
 Gracianae emendationis sententiam secu-
 tus sum; sed eam locum habere posse puta-
 bam, etsi illud δεῖ non inferamus, sed in-
 telligamus. Decet iratum et stomachantem
 abrupta oratio. Gesner.

Ἐφ' ὧ 2) Deest verbum, ad quod referatur
 ἐφ' ὧ. Puto igitur excidisse τὸ δεῖ, id-
 que

καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὴν τέχνην, ἢ πολὺν ποι-
 ᾶνται λόγον, ἀλλὰ παρὲδοκιμᾷ τὴν ἀκρίβειαν
 τῶν ἔργων ἢ τῆς ὑποθέσεως κακιστομία.

Ὁ μὲν ἄν Ζεῦξις ἔτως, ὀργιλωτέρων ἴσως.
 Ἀντίοχος δέ, ὁ Σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ἔτος
 ὁμοίον τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
 μάχῃ. εἰ βάλεσθε, διηγῆσομαι καὶ τῆτο, ὁ
 ποῖον ἐγένετο, εἰδώς. τέτρες γὰρ ἀλκίμας ὄν-
 τας, καὶ πλήθει παμπόλλας ὄρων, καὶ τὴν Φά-
 λαγγα καρτερώς συναραρυῖαν, καὶ ἐπὶ μετώπου
 μὲν προασπίζοντας τὰς χαλκαθώρακας αὐτῶν, ἐς
 βάθος δὲ ἐπὶ τεττάρων καὶ εἴκοσι τεταγμένους
 ὀπλίτας, ἐπὶ κέρως δ' ἐκατέρωθεν τὴν ἵππον δις-
 μυ-

*habet, non multam habent rationem: sed exquisitae
 circa opus ipsum artis laudem intercipit argumenti
 novitas.*

8. Zeuxis igitur ita, iusto ille forte iracundius.
 Antiocho autem, Soteri cognominato, simile
 quiddam usu venisse dicitur in pugna aduersus
 Gallograecos. Si vultis, hoc quoque, vt factum
 sit, enarrabo. Cum sciret enim hoc viros fortes
 esse, et numero plurimos esse videret, et pha-
 langem valide densam, et in fronte quidem re-
 gentes primam aciem loricated aere, introrsus ve-
 ro et inuersum stantes in acie vicenos quaternos
 armatos, cornua firmare vtrunque viginti millium
 equi-
 que absorptum esse a sequente vocula εἰ.
Gracium.

μυρίαν ἔσαν, ἐκ δὲ τῆ μέσης, τὰ ἄρματα ἐκ-
πηδήσεσθαι μέλλοντα, ὁρῶντες οὐδοήκον-
τες, καὶ συνωμίδας ἐπ' αὐτοῖς δις τοσαύτας
ταῦτα ὁρῶν, πάνυ πενητὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας,
ὥς ἀμάχων ὄντων ἐκείνων αὐτῷ. ἐκεῖνος γὰρ δι'
ὀλίγη τῆς στρατείας ἐκείνης παρασκευασθείσης,
ἔμεγαλως, ἐδὲ κατ' ἀξίαν τῆ πολέμου ἀφίκε-
το, κομιδῇ ὀλίγης ἄγων, καὶ τέτων πελτασι-
κὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλόν. οἱ γυμνήτες δὲ ὑ-
πὲρ ἡμῶν τῆς στρατείας ἦσαν ὥς ἐδόκει αὐτῷ
ἤδη σπένδεσθαι, καὶ τινὰ εὐπρεπῆ δικάλυσιν εὐ-
ρίσκεσθαι τῆ πολέμου.

Ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ
τακτικῶν ἔμπειρος, ἐκ εἰς παρὼν ἀθύρειν. καὶ
ἦσαν

equitatum; e media acie prorupturos currus fal-
catos octoginta, et bigarum praeter hos alterum
tantum: haec, inquam, videns, male sane de
rebus suis speravit, qui invicta ista sibi putaret.
Ipsa enim, brevi tempore comparato illo exer-
citu, non magnifice, neque pro dignitate belli,
veniebat, paucos oppida ducens, et in his pel-
tastas plerosque et levis armaturae homines: ve-
lites autem ultra dimidiam exercitus partem erant.
Itaque iam videbatur illi pacisci, et honestam belli
dissolvendi rationem reperire.

9. Verum Rhodius Theodotas, vir fortis et
ordinandae aciei peritus, cum adesset, non pas-
sus

ἦσαν γὰρ ἑκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ·
 τάς τε ἐξέλευσεν ὁ Θεοδότας τέως μὲν ἔχειν,
 ὥς οἷόν τε κατακρύψαντας, ὥς μὴ κατάδηλοι
 εἶεν ὑπερφαινόμενοι τῇ στρατῇ· ἐπειδὴν δὲ ση-
 μὴν ὁ σκαπιγυγίτης, καὶ δὲ συμπλέκεσθαι, καὶ
 εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν πολεμίων ἐ-
 πελαύνηται, καὶ τὰ ἄρματα οἱ Γαλάται, ἀνοί-
 ξαντες τὴν Φάλαγγα, καὶ διασῆσαντες, ἐπα-
 φῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων,
 ἀπαντῶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἵππευσι, τὰς ὀκτώ
 δὲ ἀντεπαφείναι τοῖς ἀρματηλάταις, καὶ συν-
 ωριασαῖς. εἰ γὰρ τῷτο γένοιτο, Φαβηθήσονται
 αὐτῶν, ἔφη, οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τὰς Γαλάτας αὐθις
 ἐμπεσάντα Φεύγοντες· καὶ οὕτως ἐγένετο.

Οὐ

sus est animum abiicere. Erant enim etiam sex-
 decim Antiocho elephanti. Hos iussit Theodotas
 tum quidem, quantum eius fieri posset, occul-
 tos habere, ne manifesti essent, ultra exercitum
 eminentes: ubi vero classicum cecinisset, et iam
 concurrendum esset, atque veniendum ad manus,
 inuehereturque iam hostium equitatus, currus-
 que suos Gallograeci aperta phalange et disceden-
 tes emitterent: tum quaternos elephantēs, singu-
 lis vtrimque equitum aliis occurrere, octo autem
 alios contra immitti currum et bigarum agita-
 toribus. Hoc enim si fieret, terrebuntur, dice-
 bat, illorum equi, et retro in ipsos Gallograecos
 fuga irruent. Idque ita factum.

10. Cum

Οὐ γὰρ πρότερον ἰδόντες ἐλέφαντὰ ἔτε αὐτοὶ Γαλάται, ἔτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἔτω πρὸς πρὸ παράδοξον τῆς ὄψεως ἐταράχθησαν, ὥς ἡ πόρρω ἔτι τῶν θηρίων ἔντων, ἐπεὶ μόνον τετραγύτων ἦκσαν, καὶ τὰς ἐδόντας εἶδον ἀπὸ σιλοβοντας ἐπισημότερον, ὥς ἂν ἐκ μέλανος τῷ παντὸς σώματος, καὶ τὰς προνομαιας, ὥς ἔς ἀρπαγὴν ὑπεραιωραμένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίναντες, σὺν ἄδενι κόσμῳ ἔφευγον· οἱ μὲν πεζοὶ, περιπειρόμενοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατάμενοι ὑπὸ τῶν ἱκπέων, ὥς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτὰς, τὰ ἄρματα δὲ, ἀναστρέψαντα καὶ ταῦτα ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰκείας, ἢ ἀναιμωτὶ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τῷ Ὀμήρῳ,

Δίφροι

10. Cum enim nunquam elephantem neque ipsi Gallograeci, neque equi illorum vidissent: adeo ad inopinatum spectaculum perturbati sunt, ut, cum longe adhuc abessent belluae, audito solo illorum barritu et dentibus conspectis, tanto insignitius, ut e nigro usquequaque corpore, fulgentibus, et rostris tanquam ad rapinam sublati; ante teli iactum, inclinati sine more modoque fugerent: ubi pedites quidem confixi mutuo suorum iaculis, et ab equitibus conculcati, qui toto impetu in illos ruerent: currus autem, relati et ipsi retro in suos, non sine sanguine inter ipsos differebantur, sed, ut est apud Homerum,

Dede-

Δίφθοι δ' ἀνεκυμβαλίζον,
 Οἱ ἵπποι δ' ἐπείπερ ἅπαξ τῆς ἐς τὸ εὐθὺ ὁδοῦ
 ἀπετρέποντο, ἐκ ἀνασχόμενοι τῶν ἐλεφάντων,
 τὰς ἐπιβάτας ἀποβαλόντες κενὸν ὄχεα κροτάλι-
 ζον, τέμνοντες, νῆ Δία, καὶ διχιζῶντες τοῖς ὄρε-
 σάνοις, εἴ τινας τῶν Φίλων καταβάλοισιν. πολ-
 λοὶ δ' ὡς ἐν ταράχῃ τούτῳ κατεβάλλοντο, εἴ-
 ποντο δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατῶντες, καὶ
 συναναρρίπταντες ἐς ὕψος ταῖς περνομαίαις, καὶ
 συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὁδῶσι περιπεύροντες, καὶ
 τέλος, ἔτοι κατὰ κράτος παραδιδόασιν τῷ Ἀν-
 τίοχῳ τὴν νίκην.

Οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν ἐτεθνήκεσαν, πολλὰ
 τὰ φόνε γενόμενα, οἱ δὲ ζῶντες ἐλαμβάνοντο,
 πλὴν

Dederunt sonitumque ruinaeque.

Equi vero semel recta regione viarum excussi,
 cum ferre elephantos non possent, deiectis auri-
 gis, currus cum strepitu vacuos raptant, secantes,
 per Iouem, et lacerantes falcibus, si quos ami-
 corum deiecissent; multi vero, ut in tanto tu-
 multu, deiciebantur. Insequebantur vero ele-
 phanti etiam, qui conculcarent, et rostris in al-
 tum iactarent corpora, et corripere, et confo-
 derent dentibus: et tandem hi suis viribus tra-
 dunt Antiochio victoriam.

II. Gallograeci autem partim in proelio ceci-
 derunt, magna caede facta, partim vini capti-
 sunt,

πλὴν πάνυ ὀλίγοι, ὅποσοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες· οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον· καὶ προσιόντες ἄλλος ἄλλα χόσεν, ἀνέδεν τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁ δὲ, καὶ δακρύσας, ὡς Φασιν, Αἰσχυνώμεθα, ἔφη, ὦ στρατιῶται, οἷς γε ἡ σωτηρία ἐν ἐκκλίδεα τέτοις θηρίοις ἐγγίετο, ὥς εἰ μὴ τὸ καινὸν τῷ θεάματι ἐξέπληξε τὰς πολέμους, τί ἂν ἡμεῖς ἤμεν πρὸς αὐτάς; ἐπὶ τε τῇ τροπαίῳ κελεύει ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα δὲ μόνον ἐγκολᾶσαι.

Ὡρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τῶν ὁμοίων ἢ τῷ Ἀντιόχῳ, τὰ μὲν ἄλλα, ἐν ἁξία μάχης ἐλέφαντες δέ τινες, καὶ ξένα μορμολύκεια πρὸς τὰς

sunt, praeter paucos oppido, qui fuga montes petiere. Paeonem autem cecinere, qui cum Antiocho fuerant Macedones, et alius aliunde accedentes coronarunt regem cum clamore, egregium victorem illum praedicantes. At ille, nec sine lacrymis, Pudeat nos, inquit, milites, quorum salus in sexdecim his belluis posita fuerit. Itaque nisi perculisset hostes spectaculi novitas, quid nos ad illos futuri eramus? In tropaeo autem iussit aliud nihil quam solum elephantem insculpi.

12. Iam mihi videndum est, ne, quod mihi contigit, Antiochi proelio sit simile. Reliqua quidem proelii indigna visa sunt attentione: elephantum autem quidam sunt, et peregrina spectantibus

τὰς ὁρῶντας, καὶ θαυμαστοποιῶν, ἄλλως ἐκεῖνα
 γὰρ ἐπαινῶσι πάντες· οἷς δ' ἐγὼ ἐπεποίθεον, ὡς
 πάνυ ταῦτα ἐν λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἔστιν· ἀλλ' ὅτε
 μὲν θήλειαν Ἴπποκένταυρος γεγραμμένη, τῆτο
 μόνον ἐκπλήττονται. καὶ, ὥσπερ ἔστι, καίνον
 καὶ τεράσιον δοκῶ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα μάτην
 ἄρα τῷ Ζεύξιδι πεποιήται; ἀλλ' ἐμάτην· γρατ-
 Φικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἑκάστα ὁρᾶται
 εἴη μόνον ἄξια τῆ θεάτρου δεικνύειν.

tibus terculamenta, et praeftigia: temere qui-
 dem illa laudant omnes. Ast quibus ego con-
 fitus fueram, horum nulla apud illos habetur
 ratio: verum ad id solum obstupefcunt, pictam
 hic esse Centaurum feminam, idque, vt est, no-
 uum ac portentofum illis videtur. Reliqua igi-
 tur frustra elaborata Zeuxidi? Minime vero fru-
 stra: vos enim pictoriae rationis periti, et cum
 arte intpicitis omnia. Vtinam modo digna sint
 theatro quae ostendantur.

Ἀρμονιδῆς.

Ἀρμονιδῆς ὁ αὐλητῆς ἤρετο ποτὲ Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῶν ὄντα· εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶντα, εἴσονται με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εὖ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἡδὴ ἀρμίσσασθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτὸν τι, καὶ ἐμμελές, καὶ ὑποβάλλειν τὰς δακτύλους εὐαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἄρσει, καὶ θῆσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τῆς ἀρμονίας ἐκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῆς Φρυγίης τὸ ἔνθεον, τῆς Λυδίας τὸ Βακχικόν, τῆς Δωρίης τὸ σεμνόν, τῆς Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν
ταῦτα

Harmonides.

Harmonides tibicen interrogavit olim magistrum suum Timotheum: *Dic mihi, inquit, Timothee, quomodo celebris in arte fieri possim? et quo facto meo me Graeci omnes cognascent? Reliqua enim, agnosco beneficium tuum! docuisti me iam accurate tibiam temperare, et inflare in liquidam tenue quiddam ac modulatum; et admonere commode digitos sublatione crebra ac positione, et intedere ad numeros, et ut cantus consentiat choro, et modi uniuscuiusque proprietatem servare, Pbrygii illum quasi divinum afflatum, Lydii Baccbicum furorem, honestam gravitatem Dorii, et Ionii denique*
Luc. Op. T. III. V que

ταῦτα μὲν ἔν πάντα ἐμμεμάθηκα παρὰ σῶ· τὰ
 μέγιστα δὲ καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεθύμησα τῆς αὐλητι-
 κῆς, ἄχ' ὁρῶ, πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι προσγένοιτο
 ἡ δόξα, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον
 εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δεικνυσθαι τῷ δακτύλῳ·
 καὶ ἦν περ Φανῶ, εὐθύς ἐπιστρέφουσθαι πάντας εἰς
 ἐμέ, καὶ λέγειν τᾶνομα· **ΟΤΤΟΣ ΕΚΕΙ-
 ΝΟΣ** Ἀρμονίδης ἔστιν, ὁ ἄριστος αὐλητῆς· ὥσ-
 περ ἔτε καὶ σὺ, ὦ Τιμόθεε, τοπρεῶται ἐλθὼν
 οἰκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῇ Πανδινίδι,
 καὶ ἐνίκησας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἑμμανεῖ, τᾷ ἑμω-
 νύμῃ σοι ποιήσαντος τὸ μέλος, ἔδεις ἦν, ὅς ἡ-
 γνόει τᾶνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν· ἀλλ' εἰθ' αὖ
 καὶ νῦν Φανῆς, συνθέσιν ἐπὶ σέ πάντες, ὥσ-
 περ

que venustatem. Haec igitur didici a te omnia.
 Maxima vero, et propter quae concupisci artem ca-
 nendi tibiis, nondum video quomodo ab illa mihi
 contingant, gloria apud populum, et ut conspicuus
 sim in multitudine hominum, et monstret digito, et
 ut, sicubi appaream, statim conuertantur ad me
 omnes, et nomen meum dicant: Hic est ille Har-
 monides, tibicen optimus! quemadmodum quum
 tu etiam, Timothee, primum domo e Boeotia adue-
 niens succinastis Pandionidi, vicistisque in Aiace fu-
 rioso, modulos faciente tuo illo cognomine; nemo erat,
 qui ignoraret nomen, Timotheum Thebanum. Sed
 ubicumque nunc etiam conspicendum te praebes, con-
 currit

περ' ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρεα· ταῦτ' ἔστι, δι' ἧς
 περὶ ἡξάμην αὐλῆτις γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν
 πεπεσὶνκα τὸν πόνον τὸν πολὺν, ἐπεὶ τό γε αὐ-
 λεῖν αὐτὸ, ἄνευ τῆς ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, ἐκ
 ἣν δεξαίμην, ἀγνώστω μοι προσγενόμενον, εἰ
 Μαρσύας, ἢ Ὀλυμπος γενήσεσθαι μέλοισι λαυ-
 θάνων. εἰδὲν γὰρ ὅφελος ἀπαρρήτε, Φασί, καὶ
 ἀφανῆς τῆς μεσιτῆς. ἀλλὰ σὺ, ἔφη, καὶ ταῦ-
 τα παίδευσέν με, ὅπως μοι χρησέον κάματον,
 καὶ τῇ τέχνῃ· καί σοι διττὴν εἰσομαι τὴν χάριν,
 καὶ ἐπὶ τῇ αἰδήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ
 δόξῃ αὐτῆς.

Ἀποκρίνεται ἔν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος· ἀλλ', ὦ
 Ἀρμονίδη, ἐρῶς μὲν, ἔφη, εὖ ἴσθι, εἰ μικροῦ
 πράγμα-

*currunt ad te omnes, ut ad noctuam aues. Haec
 sunt, propter quae tibi cen fieri oportuit, et pro quib-
 us laborem illum multum suscepi. Ipsam quando-
 quidem canendi facultatem, a celebritate nominis
 separatam, non receperim, si inglorio et ignoto con-
 tingat, neque si Marsyas aut Olympus in illa ob-
 scuritate futurus sit. Occultae enim, aiunt, nullus
 est respectus Musicae. Verum tu, inquit, et haec
 doce me, quomodo et me ipso et arte utendum sit:
 et duplicem tibi habebu gratiam, et de canendi fa-
 cultate, et quod maximum, gloriae etiam, quae inde
 contingeret ipsius nomine.*

2. Respondet igitur illi Timotheus: Tu vero,
 inquit, Harmonide, amare te noris rem non par-

πράγματός, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος
εἶναι, καὶ γινώσκεισθαι πρὸς τῶν πολλῶν· τῷ
το δὲ, εἰ μὲν ἔτι πῶς ἐς τὰ πλήθη παρὰ
ἐπιδεικνύμενος, ἐθέλοις ποριζέσθαι, μακρὸν ἂν
γένοιτο, καὶ ἔτι πῶς ἅπαντες εἴσονται σε·
πᾶ γὰρ ἂν εὐρεθῇ ἡ θέατρον, ἢ γὰρ διὸν ἔτι
μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσας τοῖς Ἕλλησιν; ὡς δὲ
ποιήσας γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφί-
ξη τῆς εὐχῆς, ἐγὼ καὶ τῷ ὑποθήσομαι σοι·
σύ γὰρ αὖτε μὲν καὶ πρὸς τὰ θέατρα εἴσῃ·
ἀτὰρ ὀλίγον μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δ' ἐπί-
τομος καὶ ῥᾶσα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγῃ, ἥδε ἐστίν·
εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰς ἀρί-
στες καὶ ὀλίγας αὐτῶν, ὅσαι κορυφαῖοι, καὶ ἀ-
ναμφι-

nam, laudem et gloriam, et ut insignis fias, et cognos-
caris a plurimis. Hoc vero si sic in publicum pro-
diens, cuique audiendi copiam faciens, praestare
tibi velis; longum fuerit; et ne sic quidem omnes
te noverint. Vbi enim aut theatrum inueniatur,
aut circus ita magnus, in quo tibi canas Grae-
cis omnibus? Quo vero facto innotescas illis, et
ad finem voti tui pervenias, id ipsum quoque ego
tibi subiiciam. Cane tu quidem etiam theatri non-
nunquam; sed parum cura vulgus. Compendiaria
vero, et facillime ducens ad gloriam via ista est:
si nempe elegeris Graecorum optimos, et paucos illo-
rum, qui capita sunt, et extra controuersiam ad-
mirabi-

ναυφιλότητος θαυμαστοί, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρω πι-
στοί, εἰ τέτοις (Φημί) ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήμα-
τα, καὶ ἔτοι ἐπαινέσονται σε, ἅπαντες Ἕλλησι
νόμιζες ἤδη γεγενῆσθαι γνῶριμος ἐν ἔτῳ βραχεῖ,
καὶ τὸ πρᾶγμα ὄρα πῶς συντίθημι. εἰ γὰρ ἔς
ἅπαντες ἴσασι, καὶ ἔς θαυμάζουσιν, ἔτοι δὲ εἰ-
σονται σε αὐλητὴν εὐδόκιμον ἄντα, πῆ σοι δαί-
τῶν πολλῶν, οἳ γε πάντως ἀκολυθήσκει τοῖς
ἀμεινον κρῖναι δυναμένοις; ὁ γὰρ τοι πελὺς ἔτος
λεώς, αὐτοὶ μὲν ἀγνοῶσι τὰ βελτίω, βάνηυστοι
ἔντες εἰ πολλὰ αὐτῶν. ὄντινα δ' ἂν οἱ πρᾶ-
χοντες ἐπαινέσωσι, πεισεύσει μὴ ἂν ἀλόγως ἐ-
παινεθῆναι τέτον' ὥς ἐπαινεύσει καὶ αὐτοί.
καὶ γὰρ ἐν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θε-
αταί

mirabiles, ex quibus fides in veramque partem ha-
beat: (sive vituperent sive laudent) bis, in-
quam, si ostenderis canus tuos, atque hi te lauda-
verint; Graecis omnibus brevi adeo tempore inno-
uisse te putato. Vide, quomodo hoc demonstrem.
Si enim quos omnes norunt, et quos admirantur, hi
norunt, te probatum tibicinem esse, quid vulgo tibi
opus est, qui omnino sequetur hos, qui melius iudi-
care possunt? Ista enim multitudo, ipsi quidem igno-
rant meliora, sellularii maiorem partem opifices:
quem vero principes laudaverint, illum non sine ra-
tione laudari arbitrantur, itaque laudabunt ipsi quo-
que. Etenim in certaminibus quoque, multo
V 3 quidem

ατοῦ ἰσασι κροτῆσά ποτε, καὶ συρίσαι, κρούσαι
 δὲ ἐπτά, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δὴ. ταῦτα ὁ μὲν Ἀρ-
 μονίδης ἐκ ἔφθη ποιῆσαι. μεταξύ γὰρ αὐλῶν,
 Φασιν, ὅτε τοπρῶτον ἠγωνίζετο, Φιλοτιμότε-
 ρον ἐμφυσῶν, ἐναπέπνευσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἀσε-
 Φάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθαιε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶ-
 τον καὶ ὕστατον αὐλησας ἐν Διονυσίοις.

Ὁ μὲντοι τῷ Τιμοθέῳ λόγος, ἐκ αὐληταῖς,
 ἀδ' Ἀρμονίδῃ μόνον εἰρησθῆναι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ
 πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπι-
 δεικνύμενοι, τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ δεό-
 μενοι. ἔγωγ' ἐν ἐπότε καὶ αὐτὸς ἐνενόχην τὰ ὁ-
 μοια περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ἐζήτην, ὅπως ἂν τὰ

χιςα

*quidem spectatores sunt eatenus, ut plaudant ali-
 quando vel sibilent: iudicant vero aut septem, aut
 quinque, aut quocumque tandem. Illa quidem
 Harmonides perficere non potuit. Inter canen-
 dum enim, narrant, cum primum in certamen
 descenderet, contentius prae honoris cupiditate
 dum inflat, in ipsam quasi tibiam expiravit, et
 sine coronae honore in tabernaculo mortuus est.*

3. Verum Timothei illa oratio, non tibicini-
 bus, neque Harmonidi solum dicta mihi videtur,
 sed qui gloriam ademarunt omnibus, cum pu-
 blicum quiddam profitentur, cum populari laude
 opus habent. Ego igitur, cum et ipse cogita-
 rem de mea ratione similiter, et quomodo celer-

rime

χρῆς γνωσθεῖν, πᾶσι, τῷ Τιμοθέῳ λόγῳ ἐπό-
 μενος, ἐσκοπέμην, ὅστις ἄριστος εἴη τῶν ἐν τῇ
 πόλει, καὶ ὅτι πεισεύσιν οἱ ἄλλοι, καὶ ὅς αὐτὴ
 πάντων ἀρκέσειεν ἂν ἔτος δὲ ἄρα σὺ ἐμελλες 1)
 ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περὶ τὸ κε-
 Φάλαιον, ἀρετῆς ἀπάσης ὁ γνώμων, φασί, καὶ
 ὁ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων, εἰ δέ σοι δοξάζωμεν
 τὰ μὲν, καὶ σὺ ἐπαινέσεις αὐτὰ, (εἴη γὰρ ἔτι
 Φανήσεσθαι) καὶ ἡ δὲ ἐπὶ πέρας ἤκειν μετῆς ἐλ-
 πίδος, ἐν-μιαῖ ψήφῳ τὰς ἀπάσας λαβόντα. ἢ
 τίνα γὰρ ἂν πρὸ σὲ ἐλόμενος, ἔχῃ παρρησίαν
 ἂν εἰκότως νομισθεῖν; ὥς. λόγῳ μὲν ἐφ' ἐνὸς
 ἀνδρός

nunc possem innotescere omnibus, quaererem:
 Timothei sermonem secutus, dispiciebam, quis
 in hac vrbe esset praestantissimus, cui fidem re-
 liqui habeant, quique vnus sit instar omnium.
 Me igitur tu nobis videri vis debebas iure meri-
 toque, virtutis omnis, quod quidem caput est,
 norma, aiunt, et recta talium regula. Si vera
 tibi mea ostendissem, tuque ea laudasses, (atque
 vtinam ita tibi videatur!) Scilicet ad finem me
 spei venire putabam, in vno qui suffragio ferrem
 vniuersa. Aut quis est, quem tibi si praeferam,
 non merito insanire videar? Igitur verbo qui-

V. 4.

dem

1. "Εμελλες.] Verbi μέλλειν vis apud nostrum
 interdum haec est, vt. verisimilitudinem
 quandam eo fere modo indicet, vt Latinorum
 debet, oportet, et similia. Gesner.

ἀνδρὸς ἀναρρίψαμεν τὸν κύβον, τὸ δ' ἀληθές,
 ὥσπερ αὖ εἰ τοῖς ἀπανταχόθεν ἀνθρώποις ἐπι-
 δεκνύμεν τὰς λόγας. δῆλον γάρ, ὡς καθ' ἓνα
 τε, καὶ σὺν ἅμα πάντων συνελεγμένων, μόνος
 αὐτὸς ἀμείνων ἂν ᾔσθαι. οἱ μὲν γε τῶν Λακε-
 δαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἐκάστω μίαν ψῆ-
 Φον φερόντων, ἐκεῖνοι μόνοι ἐκάτερος αὐτῶν,
 δύο ἔφερον. σὺ δὲ, καὶ τὰς τῶν Ἐφόρων, καὶ
 τὰς τῶν γερόντων προσέτι, καὶ ὅλας ἀπάντων
 ὁ πολυψηφότατος ἐν παιδείᾳ. σὺ γε καὶ μά-
 λιστα ὅσω τὴν λευκὴν αἰεὶ καὶ σῶζεσαν φέρεις, ὃ
 καὶ θαρσύνει με τῷ παρόντι ποιεῖ, διὰ γε τὸ
 μέγεθος τῆς τολμῆματος, καὶ πάνυ δικαίως αὖ
 φοβηθέντα. καὶ κείνο δὲ, νῆ Δία, προσέτι καὶ
 αὐτὸ

dem in vno homine iacimus aleam; re autem
 vera idem est, quasi omnibus vndecumque ho-
 minibus vim dicendi ostenderem. Apertum enim
 est, te et singulis, et collectis in vniuersum omni-
 bus, esse praestantiorem. Lacedaemoniorum
 Reges, calculos reliquis singulos habentibus, soli
 habebant binos. Tu verò et ephorum, et se-
 num insuper, *calculos*; et omnino omnium in do-
 ctrina amplissimum suffragandi ius habes, ea ma-
 xima de causa, quod candidum semper et salu-
 tarem fers calculum: quae res etiam mihi in prac-
 senti facit fiduciam, qui propter rei quam conor
 magnitudinem merito perterrear. Ad haec illud
 etiam

αὐτὸ θαρρῆν ποιῆ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλό-
 τριον τὰ μὲν 2) εἶναι σοι ὅς πολέως τε ἐμείνης
 εἰμι, ἣν πολλάκις εὖ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον,
 ἰδίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον, κοινῇ μετὰ πάντος τοῦ
 ἔθνους· ὥς ἦν περ καὶ νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ἐξ-
 πωσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὥσιν
 αἱ ἀμείνας, σὺ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς προστιθείς,
 ἀναπλήρῃς τὸ ἐνδεὲς παρὰ σεαυτῶ, καὶ τὸ ἐπαν-
 ὀρθώμα 3) οἰσιζόν σοι δοκεῖτω.

Καὶ

etiam profecto animum mihi addit, quod non
 plane aliena tibi sunt mea, qui tum ex ea vrbe
 sim, quam saepe tu ornasti, primo quidem pri-
 uatim ipsam, iterum vero publice cum gente
 vniuersa. Itaque si forte nunc etiam in sequio-
 rem partem inclinent, dum loquor, calculi, pau-
 cioresque sint meliores, tu adiecto illo Mineruae,
 de te, quae deficiunt, exple: ac domesticum tibi
 et familiare videatur praua *hic etiam* corrigere.

V 5

4. Et-

2. Ἀλλότριον τὰ μὲν] Etsi mirum nonnullis
 videbitur, singularem ita adiungi plurali,
 tamen est Graecismus verus, qui exponi
 potest per ellipsin *χρῆμα*, vel *τι*, vt signi-
 ficet: *meas res tibi esse alienum quid*. Reitz.

3. Ἐπανόρθωμα] Hoc puto velle Sophistam:
 cum soleas, vt praefes, et *rector* prouinciae,
 quaecumque deprauata sunt *corrigere* et re-
 stituere: tui muneris partem esse putato;
 peccata etiam mea emendare. *Gesner*.

Καὶ γὰρ ἐδὲ ἐκείνῳ μαίνανθ' ἐπὶ πολλοὶ ἐθαύ-
μασαν πρότερον, εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαι-
νῶνται πρὸς τῶν ἀκροάτων οἱ λόγοι, πάντα
ἐκείνα, ὑπηνέμια ὀνειράτα, Φασι, καὶ ἐπ' αὐ-
τοῖσι τὸ δ' ἀληθὲς ἐν τῷ παρόντι δευχθή-
σεται. ἔτος ἀκριβοῦς ὅρος 4) τῶν ἐμῶν, ἐδὲν
ἀμφίδοξον ἔτι, ἐδ' ὡς ἂν τις ἐνδαίασειν, ἀλλ'
ἢ ἄριστον κατὰ παιδείαν δεῖσαι νομίζεσθαι, σοί
γε δόξαν, ἢ πάντων. . . . εὐφηνεῖν δὲ χρὴ
πρὸς ἔτω μέγαν ἀγῶνα χωρῶντα· δόξαίμεν γάρ,
ὦ θεοί, λόγε ἄξιοι, καὶ βεβαιώσαίτε ἡμῖν τὸν
παρὰ

4. Etenim neque illud mihi satis est, si multi
ante me admirati sunt, si nobilis iam ego, si lau-
dantur ab his, qui audierunt, orationes: omnia
illa *somnia*, quod aiunt, *vento concepta*, et irrita,
umbrae verborum: verum autem iam apparebit.
Hic accuratus meorum finis. Nihil in utramque
partem amplius accipietur, aut ita, ut dubitare
quis possit; sed oportebit aut optimum circa do-
ctrinam me putari, si quidem tibi ita videatur,
aut omnium — — — Sed bene ominari fas est
ad tantum certamen euntem. Videamur enim,
o Dii, digni hodie, quorum ratio habeatur! et
firmate

4. "Ὅρος] "Ὅρος siue finis hic est definitio. Ju-
dicio viri, cui blanditur, vult constitui ac
definiri, quid de se sentire debeant reliqui.
σοί γε δόξαν absolute positum, ut sexcenties.
Gesner.

παρὰ τῶν ἄλλων ἔπαινον, ὡς τὸ λοιπὸν θαρ-
 ρύντας ἐς τὰς πολλὰς παρρεῖναι. πᾶν γὰρ ἦδη
 στάδιον ἦττον φοβερὸν τῷ Ὀλύμπῳ τὰ μεγά-
 λα νευνημάτι.

firmate nobis laudem *tributam* ab aliis, ut reli-
 quō tempore cū fiducia in multitudinem proce-
 dere possimus; Stadium enim omne minus formi-
 dabile ei, magna qui Olympia vicerit.

Σκυθίας, ἢ πρόξενος.

Οὐ πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας
 Ἀθήνας, παιδείας ἐπιθυμία τῆς Ἑλληνι-
 κῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτῆς σοφός μὲν, καὶ
 Φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων Φιλομα-
 θῆς τῶν ἀρίστων· οἴκοι δέ, ἔ τοῦ βασιλεὺς γένος
 ὦν, ἐδὲ τῶν φιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν
 πολλῶν

Scythia, seu conciliator hospitii.

Non primus ex Scythia Athenas venit Anachar-
 sis Graecae disciplinae causa: sed Toxaris
 etiam ante ipsum, sapiens vir et pulchrarum re-
 rum amans, optimorumque institutorum studio-
 sus. Domi vero non regii generis erat, neque
 pileatorum, sed Scytharum de multis vnus et plebe-

πολλῶν καὶ δημοτικῶν, οἳ οἱ εἰσι παρ' αὐτοῖς ἐν
 δικτάποδες καλῶμενοι· τῷτο δὲ ἐστὶ, δύο βοῶν
 δεσπότην εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔτος ὁ Τό-
 ξαρις ἐδ' ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω ἐς Σκύθας, ἀλλ'
 Ἀθήνησιν ἀπέθανε· καὶ μετ' ἑὸ πολὺ καὶ ἥρως
 ἔδοξε, καὶ ἐντέμνεσιν αὐτῷ Ξένω Ἰατρῷ οἱ Ἀ-
 θηναῖοι· τῷτο γὰρ τένομα, ἥρως γενόμενος, ἐ-
 πεκτήσατο. τὴν δ' αἰτίαν τῆς ἐπονυμίας, καὶ
 ἀνθ' ὅτε ἐς τὰς ἡρώας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκλη-
 πιαδῶν εἰς ἔδοξεν, ἑὸ χεῖρον ἴσως διηγήσασθαι,
 ὡς μάθητε ἑὸ Σκύθαι; μόνον ἐπιχώριον ὃν ἀπα-
 θανατίζειν; καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν Ι),

ἀλλ' ὁ

plebeiorum, quales apud illos sunt qui Octipe-
 des vocantur: hoc autem significat boum duo-
 rum dominum esse, et unius plaustrum. Hic To-
 xaris neque rursus ad Scythas rediit, sed Athenis
 mortuus est. Neque ita multo post pro Heroe
 est habitus, sacrificantque illi, ut **HOSPITI**
MEDICO Athenienses. hoc enim nomen,
 cum Heros esse iuberetur, accepit. causam vero
 cognominis, et cur in Heroas relatus sit, et pro
 Aesculapii posteriorum vno habitus, enarrare
 haud abs re forte fuerit, ut discatis, non Scythis
 modo patrium esse immortalitatem credere, et ab-
 legare nuntios ad Zamolxin; sed Athenien-
 sibus

Ι. Παρὰ τὸν Ζάμολξιν] Puto ego totum hoc
 sumtum ab Herod. IV. 94. atque ita legen-
 dum, ἀθανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν
 Ζάμολ-

ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξῆναι θάσσεσθαι τὰς Σκυ-
θας ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸν λοιπὸν τὸν μῦθον, ἔδοξεν ἡ Ἀρχι-
τέλεις γυνή, Ἀρεοπαγίτε ἀνδρῶς, ἐπιστάντα πρὸς
τὸν Σκύθην μελεῦσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι
παύσοντα τῷ λοιμῷ ἐχόμενοι, ἦν τὰς συνωπίας
οἶναι

fibus etiam licere Deos facere in ipsa Graecia
Scythas.

2. In magna illa pestilentia visa sibi per quie-
tem est videre Architelis Areopagitae vxor, ad-
stantem sibi Scytham, qui iuberet dicere Athe-
nienfibus, a pestilentia ipsos vexari desituros, si
vicos

Ζάμολξιν. Nominauerat Γέτας τὰς ἀθα-
νατίζοντας. Tum paucis interiectis, ἀθα-
νατίζεσσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἔτε ἀπο-
θνήσκειν ἑαυτὰς νομίζεσσι, λέναι τε τὸν ἀ-
πολλύμενον παρὰ τὸν Ζάμολξιν δαίμονα.
Deinde narrat, quam ridicula crudelitate quin-
quenniis interiectis sorte aliquem delectum
mittant ad Zamolxin, πέμπεσσι vel ἀναπέμ-
πεσσι παρὰ τὸν Ζάμολξιν ἐντελλόμενοι τῶν
ἀν' ἐκάστοτε δέωνται. Hoc itaque in versio-
ne secutus sum. Deinde verba ἐπὶ τῆς Ἑλ-
λάδος omnino praecedentibus iungo. Quid
enim? discerene debebant homines, Areo-
pagum et Athenas esse in Graecia? an illud,
barbarum hominem et Scytham pro Heroë,
pro auxiliari Graeciae numine, in Graecia
agnitum? *Gesner.*

οἶνω πολλῷ ῥάπτουσι. τῷτο συχνάκις γινόμενον,
 ἔ γάρ ἡμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀνέσταντες, ἔπαυ-
 σε μηκέτι λοιμώττειν αὐτὰς· εἴτε αἰτμὰς τινὰς
 πονηρὰς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὁδῷ, εἴτε ἄλλο τι
 πλεόνειδώς ὁ ἥρωας ὁ Τόξαρις, ἅτε ἰατρικὸς ὤν,
 συνεβέλυσεν. ὁ δ' ἔν μισθὸς τῆς ἰάσεως ἔτι
 καὶ νῦν ἀποδίδοται αὐτῷ, λευκὸς ἵππος κατα-
 θυόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι· ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δει-
 μαϊνέτη προσελθόντα αὐτὸν, ἐντείλασθαι ἐκεῖ-
 να τὰ περὶ τῷ οἶνω. καὶ εὗρέθη κεῖθι ὁ Τόξα-
 ρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνησθεῖς, εἰ
 καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι· καὶ μάλισα, ὅτι
 ἐπὶ τῇ σήλῃ Σκυθῆς ἀνὴρ ἐγκειλόλαπτο, τῇ λαιᾷ
 μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον· τῇ δεξιᾷ δὲ, βι-
 βλίον,

vicos urbis vino multo conspergant. Hoc saepius
 factum (neque enim neglexerunt qui audierant
 Athenienses) finem pestilentiae apud illos impo-
 suit, seu vapores quosdam malos odore delente
 vino, seu aliud quid amplius videns Toxaris He-
 ros, quippe Medicinae peritus, consuluit. Mer-
 ces igitur curationis hodieque illi persoluitur,
 equus albus in ipsius monumento immolatus, *illo*
ipso loco, vnde ostendit Dimaenete progressum
 ipsum, illa de vino praecepisse: et inuentus ibi
 fuerat sepultus Toxaris, tum inscriptione agnitus,
 etsi ea non omnibus iam apparebat, et maxime,
 quod in columella insculptus erat Scythia, sini-
 stra quidem arcum intentum habens, dextra vero,
 vt

βλίον, ὡς ἐδόκει· ἔτι καὶ νῦν ἰδοὺς ἂν αὐτῆ ὑ-
πὲρ ἡμῶν, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον.
τὰ δ' ἄλλα τῆς σήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, δ'
χρῖνος ἤδη ἐλυμῆνατό πε. ἔσι δὲ ἔ· πολὺ ἀπὸ
τῆ Διπύλου, ἐν ἀριστέρῃ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπιόν-
των, ἔ· μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χαμαὶ, πλὴν
ἀλλ' ἐσεπταί γε αἰεὶ, καὶ Φασί, πυρεταίνοντάς
τινας ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτῆ, καὶ, μὰ τὸν
Δί', οὐδέν ἀπιστον, ὅς ἔλην ποτὲ ἰάσατο τὴν
πόλιν.

Ἀλλὰ γὰρ ἔπερ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτῆ, ἔζη μὲν
ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, ἄρτι καταπε-
πλευκῶς, ἀνῆει ἐκ Πειραιῶς, οἷα δὴ ξένος, καὶ
βαρβα-

vt videbatur, librum. Videas iam adhuc ultra
dimidiam eius partem, arcum autem integrum
atque librum: reliqua verò columellae, et ipsam
faciem; tempus olim iam aboluit. Est autem
non multum a Dipylo *sive Iano*, ad sinistram in
Academiam euntium, tumultus non magnus, et
humī iacens columella. Veruntamen coronata
semper est, et aiunt febris laborantes quosdam
illius ope esse liberatos: neque profecto incredi-
bile, qui totam olim urbem sanauerit.

3. Verum enim verò, cuius rei causa mentio-
nem illius inieci, superstes erat Toxaris, cum
Anacharsis, nauigatione modo finita, a Piraeo ad-
scendit, tanquam peregrinus et barbarus non
medio-

Βάρβαρος, ἔμετρώας τεταραγμένος ἔτι τὴν γῆ-
μιν, πάντα ἀγνοῶν, ψοφοδὲς πρὸς τὰ πολ-
λὰ, ἐκ ἔχων ὃ, τι χρήσαιοτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ
συνίει καταγελάμενος παρὰ τῶν ὁρῶντων ἐπὶ τῇ
σκευῇ, καὶ ὁμόγλωσσον ἑάδεν εὗρισκε, καὶ ἔλας
μυτέμελεν αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδέετο, ἰδόν-
τα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδα εὐθύς ὀπίσω
χωρεῖν· καὶ πλοῖε ἐπιβαίντα, πλεῖν αὐθις ἐπὶ
Βοσπόρε, ὅθεν ἔ πολλὰ εἶδος ἔμελλεν αὐτῷ εἶσε-
σθαι οἴκαδε εἰς Σκύθας. ἔτως ἔχοντι τῷ Ἀνα-
χάρσιδι ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθός, ὡς
ἀληθῶς, ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ Κεραμικῷ. καὶ
τὸ μὲν πρῶτον, ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπεσπάσατο, πα-
τριῶτις ἔσα· εἴτα μέντοι ἔ χαλεπῶς ἔμελλε καὶ
αὐτὸν

mediocriter adhuc turbatus animo, ignarus o-
mnium, strepitum saepe quemuis exhorrescens;
de se quid faceret, nescius: sentiebat enim deri-
deri se ob habitum et arina; et linguae suae pe-
ritum inueniebat neminem: et in uniuersum viae
ipsum iam poenitentia subibat, decretumque ipsi
erat, visis modo Athenis, tetro legere vestigia,
conscensoque nauigio, nauigare rursus in Bospo-
rum, unde via sibi non longa domum ad Scythas
suas futura esset. Ita affecto Anacharsidi ob-
uiam in ipso Ceramico fit bonus aliquis, reuera,
genius, Toxaris. Ae primo quidem habitus il-
lum inuitabat, patrius qui esset: deinde non desin-
culter

αὐτὸν γνῶσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε γένους
τῷ δοκιμωτάτῃ ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυ-
θῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, πόθεν ἂν ἐκεῖνον ἔγνω
ὁμοεθνή ὄντα, Ἑλληνιστὴν ἐσαλμένον, ὑποξυρημέ-
νον τὸ γένειον, ἄζωγον, ἀσίδηρον, ἤδη σωμαύλον,
αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἓνα τῶν αὐτοχθόνων; ἔ-
τιω μετεπεποίητο ὑπὸ τῷ χρόνῳ.

Ἄλλὰ Τόξαρις Σκυθιστὴν προσεπιπὼν αὐτὸν, Οὐ
σύ, ἔφη, Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέ-
της; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι
καὶ ὁμόφωνον εὗρήκει τινα, καὶ τῷτον εἰδότα,
ὅστις ἦν ἐν Σκυθαῖς, καὶ ἤρετο· σὺ δὲ πόθεν οἶ-
σθα ἡμᾶς, ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς, ἔφη, ἐκείθεν
εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τένομαι, ἐ τῶν ἐπι-
φανῶν,

culter debebat ipsum quoque nosse Anacharsin,
generis nobilissimi virum, et Scytharum e prin-
cipibus. Anacharsis autem vnde illum agnosce-
ret popularem suum esse, Graece vestitum, ra-
sum genas, non cinctum, sine ferro, iam affa-
bilem, indigenarum iam vnum Atticorum? adeo
ab ipso iam tempore immutatus fuerat.

4. Sed Scythice ipsum allocutus Toxaris, *Non
tu, inquit, Anacharsis es, Dauceri filius?* Lacry-
mari prae gaudio Anacharsis, quod et linguae
suae peritum inuenisset aliquem, eumque gna-
rum, quis ipse esset inter Scythas; atque roga-
re: *Tu vero, hospes, vnde nosti nos? Ex ipse, in-*
quit, inde sum, e vobis, Toxaris mihi nomen, non

Φαινῶν, ὥς τε καὶ ἐγνωσθαι ἂν σοι κατ' αὐτῷ.
 μῶν, ἔφη, ὁ Τόξαρις εἶ, περὶ ᾧ ἐγὼ ἤκουσα, ὥς
 τις Τόξαρις ἔρωτι τῆς Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ
 γυναικα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παιδιὰ νεογνὰ, οἰχομένο
 ἐς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖθι, τιμώμενος
 ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός εἰμι, εἴ
 τις καὶ μὲ λόγος ἔτι παρ' ὑμῖν. ἔκην, ἥδ' ὅς οἱ
 Ἀναχάρσις, μαθητὴν σὲ ἴσθι με γεγενημένον,
 καὶ ζηλωτὴν τῷ ἔρωτος, ὃν ἠρώσθης, ἰδεῖν τὴν
 Ἑλλάδα, καὶ κατὰ γὰρ τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀ-
 ποδημήσας, ἤκω σοι, μυρία παθῶν ἐν τοῖς δια-
 μέσσει ἔθνεσι. καὶ εἶγε μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἐγνω-
 σο ἤδη πρὶν ἥλιον δύναι, ἐπίσω αὖθις ἐπὶ ναῦν
 κατιέναι, ἔτως ἐτεταράγμην, ξένα καὶ ἄγνωστα
 πάντα

*e nobilibus, ut eo tibi notus sim. Numquid, in-
 quit, ille tu Toxaris es, de quo audiui ego, Toxa-
 rin quendam Graeciae amore, uxore relicta in Scy-
 thia et parvis pueris, Athenas abiisse, et nunc ibi
 viuere, et in bonore esse apud optimos quosque? Ille
 ipse, inquit, ego sum, si quis de me adhuc sermo
 apud vos est. Tum, Noris ergo, inquit Anachar-
 sis, discipulum me tuum factum esse, et acmulum
 amoris, quo flagrabas, videndae Graeciae. Huius
 negotii studio profectus venio tibi sexcenta perpeffus
 mala ab interieclis gentibus. Ac nisi in te inci-
 dissem, decretum iam erat, ante solis occasum retro
 rursus descendere ad nauim, adeo perturbatus sum,
 cum peregrina et ignota mihi viderem omnia. Sed per*

πάντα δρῶν· ἀλλὰ πρὸς αἰνιάνκῃ, καὶ Ζαμόλξι-
δος, τῶν πατρῶων ἡμῶν θεῶν, σὺ με, ὦ Τό-
ξαρι, παραλαβὼν ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ καλ-
λιστα τῶν Ἀθηνησιν, εἴτ' αὖ καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ
Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀρίστους, καὶ ἀνδρῶν τὰς
βελτίστους, καὶ ἥθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, καὶ πολιτείας, δι' ἅπερ σὺ τε, καὶ γὰρ
μετὰ σέ, τοσαύτην ἑδὼν ἤκομεν, καὶ μὴ περι-
ύης ἀθέατον αὐτῶν ἀνασφύοντα.

Τῷτο μὲν, ἔφη ὁ Τόξαρις, ἤκιστα ἐρωτικὸν
εἶρηκας, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἷχε-
σθαι ἀπιόντα· πλὴν ἀλλὰ θάρρει· εἰ γὰρ ἂν,
ὡς Φῆς, ἀπέλθης, εἰδ' ἂν ἀΦίῃ σε ῥαδίως ἡ
πόλις, εἴχ' ἄνωγ' ἐλίγα τὰ θελήγητ' αὖτε ἔχει πρὸς
τὰς

per ego te acinatem, et Zamolxin, patria numina,
obsecro, tu me, Toxari, adsumtum tanquam pere-
grinum circumducito, et ea, quae Athenis pulcherrima
sunt, ostendito, tum et reliqua in Graecia, leges optimas,
viros praestantissimos, mo-
res, celebritates, viuendi rationem et administran-
dae reipublicae, propter quae et tu, et post te ego,
tantum itineris fecimus; neque patere me bis nou
visis domum redire.

5. Illud quidem, inquit Toxaris, minime pro
amatore dicebas, te, ad ipsas cum ianuas venisses,
abitum parasse. Verum bono es animo. neque enim, ut
aiebas, abieris, neque te ita facile urbs haec dimi-
serit, neque pauca adeo habet pro hospitibus delimi-

τὰς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεται σε, ὥς μήτε
 γυναικὸς ἔτι, μήτε παιδῶν, εἴ σοι ἤδη εἰσὶ μεμνη-
 σθαι· ὥς δ' αὖν τάχις αἰσάνῃ τοῖς τὴν πόλιν τῶν
 Ἀθηναίων, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλ-
 λήνων καλὰ ἐγὼ ὑποθήσομαι σοι. Ἐξισοφὸς ἀνὴρ
 ἐνταῦθα, ἐπιχώριος μὲν, ἀποδημήσας δὲ μάλα
 πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον, καὶ τοῖς
 αἰρίοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἄλ-
 λα ἔκ τῶν πλεσίων, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένης·
 ὅφει γέροντα ἔτῳ δημοτικῶς ἐσαλμένον· πλὴν
 διὰ γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πά-
 νυ τιμῶσιν αὐτὸν, ὥς καὶ νομοθέτῃ χρῶνται
 πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιῶσι κατὰ τὰ ἐκείνη
 προστάγματα βίβν. εἰ τῆτον Φίλον κτήσαιο,
 καὶ

mentis: sed valide te complectetur, adeo ut neque
 uxoris iam, neque liberorum, si qui tibi iam sint,
 memoriam servaturus sis. Quomodo vero celerissime
 omnem videas Athenarum urbem; aut Graeciam po-
 tius totam, et bona Graecorum ac pulchra, ego tibi
 subiiciam. Est hic vir sapiens, indigena ille qui-
 dem, sed multum per Asiam et Aegyptum peregri-
 natus, et versatus cum hominibus praestantissimis,
 caeterum non diuitem unus, sed oppido pauper;
 videbis senem ita, ut me, plebeium in morem ve-
 stitum. verum propter sapientiam virtutemque aliam,
 maximo illum in bonore habent, adeo ut legislatore et-
 iam illo ad constituendam civitatem utantur, et se-
 cundum illius praecepta vivere velint. Hunc si ami-
 cum

καὶ μάθοις, οἷος ἀνὴρ ἐστὶ, πᾶσαν νίμιζε τὴν Ἑλλάδα ἐν αὐτῷ ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἀν εἰδέναι τῶν τῆδε ἀγαθῶν, ὡς ἐκ ἔστιν ὁ, τι ἂν μεῖζόν σοι καλὸν χάρισασθαι δυναίμην, ἢ συστήσας ἐκείνῳ.

Μὴ τοίνυν μέλλωμεν, ἔφη, ὦ Τόξαρι, εἴ Ἀναχάρσις, ἀλλὰ με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν· ἀτὰρ ἐκείνῳ δέδισα, μὴ δυσπρόσοδος, καὶ ἐν παρέρῳ θῆται σκετὴν ἐντευξιν ὑπὲρ ἡμῶν. εὐφήμει, ἦ δ' ὅς, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα χαριεῖσθαι μοι δοκῶ, ἀφορμὴν παρασχὼν τῆς ἐς ξένον ἀνδρα εὐκοίιας· ἔπερ μόνον, εἴση γὰρ, ὅση περὶ τὰς ξένας ἡ αἰδώς, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ κατὰ δαίμονα ἔτος αὐτὸς ἡμῖν πρόσεισιν.

ὁ ἐπὶ

cum tibi conciliaueris, et quantus vir sis didiceris, totam te in illo Graeciam habere putabo, et summam iam nosse bonorum, quae hic sunt. Itaque non est quod maius tibi donare bonum possim, quam illi si te commendem.

6. Ne igitur cunctemur, Toxari, inquit Anacharsis. sed prebendum me ad ipsum deduc. verum illud timeo, ne difficiles accessus habeat, tuamque pro me deprecationem non magni faciat. Bona verba! inquit, quin maxime illum affecturus videor, subministranda illi beneficentiae in hospitem occasione. Sequere modo, scies enim, quantus sit illius circa peregrinos pudor, et reliqua aequitas, et benignitas. Quin diuinitus ille ipse ad nos accedit, co-

ἐπὶ συνοίᾳ, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ, καὶ ἅμα προσ-
επὼν τὸν Σόλωνα, τῆτό σοι, ἔφη, δῶρον μέ-
γιστον ἔχω ἄγων, ξέκον ἄνδρα, Φιλίας δεόμενον.

Σκύθης δέ ἐστι τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατρίδων, καὶ
ὁμως τὰ κεῖ πάντα ἀφείς, ἤκει συνεσόμενος ὑμῖν,
καὶ τὰ κάλλιστα ὀφόμενος τῆς Ἑλλάδος, καὶ γὰρ
ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεῦρον αὐτῷ, ὅπως ῥᾶ-
σα καὶ αὐτὸς μέθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοι-
το τοῖς ἀρίστοις· τῆτο δ' ἦν σοι προσχρηγεῖν αὐ-
τόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ἄτω ποιή-
σεις; καὶ προξενήσεις αὐτῷ; καὶ πολίτην γνήσιον
ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅπερ σοι ἔφη
μικρὸν ἔμπροσθεν, ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἐώρα-
κας.

*gitalundus ille, ille secum ipse loquens, et simul
Solonem allocutus, Huc tibi, inquit, donum ma-
ximū adduco, peregrinum hominem, indigentem
amicitiæ.*

7. Scythia autem est, generosus apud nos, et ta-
men relictis, quæ ibi sunt, omnibus, huc venit, ut
vobiscum versetur, ut ea, quæ pulcherrima sunt in
Graecia, videat, ego autem compendariam hanc illi
viam reperi, ut facile et ipse discat omnia, et inno-
tescat præstantissimis; hæc vero in eo inerat, ut
ad te illum deducebam. Si igitur Solonem ego novi,
ita facies, et tanquam publico illum hospitio accipies,
et germanum Graeciae ciuem efficies. Et, Quod
tibi paullo ante dicebam, Anacbarse, omnia vidisti,
vise

καὶ ἤδη Σόλωνα ἰδὼν· τῷτο αἰ' Ἀθῆνας· τῷτο
 ἢ Ἑλλάς, καὶ ἔτι ξένος, σύμπαντες σε ἴσασι,
 πάντες σε φιλεῖσι· τηλικῶτόν ἐστι τὸ κατὰ τὸν
 πρεσβύτερον τῷτον· ἁπάντων ἐπιλήσει τῶν ἐν
 Σκυθίᾳ, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τῆς ἀπαθρημίας τὰ
 ἄθλα, τῷ ἔρωτος τὸ τέλος. ἔτιός σοι ὁ Ἑλλη-
 νικὸς κανὼν, τῷτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς
 Ἀττικῆς. ἔτιω τοίνυν γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονέ-
 ς αὖτος ὢν, ὃς συνέσει Σόλωνι, καὶ Φίλῳ χρήσει
 αὐτῷ.

Μακρόν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἤσθῃ
 ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα δὲ εἶπεν· ὡς δὲ τὸ λοι-
 πὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων καὶ διδάσκων τὰ
 κάλλις, ὁ Σόλων, καὶ Φίλον ἅπασι ποιῶν τὸν
 Ἀνά-

*visō Solone. Hic Athenae. Hic Graecia. Non
 iam hospes es. Norunt te omnes, omnes te amant;
 Tantum est in hoc fene. Omnium quae sunt in Scy-
 thia obliuionem capies, cum hoc sit fueris. Habes
 praemia peregrinationis tuae, finem tuū amoris.
 Haec tibi norma Graecanica, hoc Atticae philoso-
 phiae specimen. Ita igitur iudica, te esse felicissi-
 mum, qui cum Solone fueris sis, et amico illo sis
 visurus.*

8. Longum fuerit iam commemorare, quam
 delectatus sit munere Solon, et quae dixerit, et
 quomodo ab eo inde tempore una vixerint, cum
 alter quidem, Solon, institueret et doceret pul-
 cherrima quaeque, et amicū omnibus concilia-

Ἀνάχαρσιν, καὶ προσάγων τοῖς Ἑλλήνων καλοῖς,
καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελέμενος, ἅπως ἡδιστα
διατρέψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι· ὃ δὲ, τεθηπὼς τὴν
σοφίαν αὐτῆ, καὶ μηδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶ-
ναι 2) ἀπολειπόμενος. ὡς γὰρ ὑπέσχετο αὐτῷ
ὁ Τόξαρις, ἐξ ἑνὸς ἀνδρός, τῷ Σόλωνος, ἅπαντα
εἶγνω ἐν ἀκαρεῖ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐτι-
μᾶτο δι' ἐκεῖνον. ἔ γάρ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπαι-
νῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τῆτο, ὡς νομοθέτης
ἐπείθοντο, ἐφίλκν ἄς ἐκεῖνος δοκιμάζοι. καὶ ἐ-
πίστυον ἀρίστους ἀνδρας εἶναι. τὰ τελευταῖα καὶ
ἐμυήθη μόνος βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποίη-
τος

ret Anacharsin, et bonis eum Graecorum admo-
ueret, omni ratione curans, vti quam suauissime
in Graecia aetatem ageret: alter vero, Anachar-
sis, sapientiam huius admiraretur, nec latum pe-
dem ab illo sua voluntate discederet. Vt enim
promiserat illi Toxaris, ex vno viro Solone, bre-
uissimo tempore cognoscebat omnia, et innotesce-
bat omnibus, et in honore apud omnes erat.
Neque enim paruum quiddam erat laudans So-
lon; sed homines hac etiam in re illi, tanquam
legislatori, obsequebantur, amabantque quos ille
probareret, et viros optimos esse credebant. De-
nique ad mysteria etiam admissus est Anacharsis,
solus

2. Εἶναι] Legendum puto ἐκεῖναι. Certe ita
interpretatus sum. *Gesner.*

τος γενόμενος, εἰ χρεὶ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῷ-
το ἰσορῶντι περὶ αὐτῆ. καὶ ἐκ αὐτῶν ἀνέστρε-
ψεν, οἶμαί, ἐς Σκυθίας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε.

Βάλεσθε ἔν ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος,
ὥς μὴ ἀνέφαλος περινοσοίη; ὥρα γὰρ εἰδέναι, ἔ-
τινός μοι εἶπεν, ὁ Ἀναχάρσις ἐκ Σκυθίας, καὶ
Τόξαρις τανῦν ἐς Μακεδονίαν ἦκετον, ἔτι καὶ
Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγομένῳ Ἀθηνηθέν.
Φημί δὴ ὁμοίον τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρ-
σιδι, καὶ, πρὸς Χαρίτων, μὴ νεμέσσησθέ μοι
τῆς εἰκόνος, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκασαί.
Βάρβαρος μὲν γὰρ καὶ κεῖνος, καὶ ἐδὲν τι Φαίης
αὐτὸς Σύρος ἡμᾶς Φαυλοτέρης εἶναι τῶν Σκυ-
θῶν.

solus barbarorum, ciuitatis ante iure donatus, si
fides habenda est Theoxeno, hoc etiam de illo
narranti. Et ne rediturus erat, puto, in Scythiam,
nisi Solon esset mortuus.

9. Vultin' igitur iam inducam etiam finem *et*
coronidem fabulae, ne sine capite oberret. Iam
enim sciendum est, cuius mihi rei causa Anachar-
sis e Scythia inde Toxarisque nunc in Macedo-
niam venerint, adducentes insuper Solonem, so-
nem virum, Athenis. Aio nimirum simile mihi
quiddam Anacharsidi vsu venisse. Et, per ego
vos Gratiarum *numen* rogo, nolite irasci mihi ob
istam imaginem, si regii generis viro me assimi-
laui. Barbarus enim et ille; neque Syros nos
Scythis vlla in re deteriores *temere* dixeris. Ego

θῶν. ἀτὰρ, ἔδδ' κατὰ τὸ βασιλικὸν εἰσποῦ
 παρὰ εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ· ὅτε γὰρ
 πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλήγην
 μὲν εὐθὺς ἰδὼν τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ
 τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλ-
 λην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν· ὥς ἐπι-
 παλὺ ἐτεθήπην πρὸς ταῦτα, καὶ ἦν ἐξήραν τῷ
 θαύματι, οἷόν τι καὶ ὀνησιώτης· ἐκεῖνος νεανίσκος
 ἐπεπόνθει πρὸς τὴν τῆ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἐμελ-
 λον ἔτιω διατεθήσεσθαι τὴν γνώμην, ἰδὼν πόλιν
 ἀνμάζουσαν ἀνμῇ ἰσοαύτῃ, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν ἐ-
 κεῖνον, ἀνθεῦσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς θάλλει πόλις.
 Οὕτω δὴ ἔχων, ἐσκοπέμην ἤδη περὶ τῶν
 περικτέων. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν,
 πάλαι

vero non quantum ad regiam nobilitatem, similitudinem illam affecto, sed quantum ad illa priora. Cum enim primum peregrinus vestram in urbem veni, statim quidem percussus sum conspecta magnitudine, et pulchritudine, et civium numero, et reliqua omni facultate ac splendore. Itaque diu ad ista stupebam, nec par eram admirationi, quale quid illi de insula adolescenti accidit ad Menelai domum. Et debebam ita animo affici, qui viderem, urbem in eo culmine constitutam, et secundum poetam, bonis omnibus florentem, queis vigere vrbes solent.

10. Ita nempe habens, quid agendum esset, iam considerabam. Et facultatis quidem dicendi spec-

πάλα ἐδέδοκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἐδείξα,
 σιωπῇ παροδύσας τηλικαύτην πόλιν; ἐζητούν
 γὰρ (ἐδ' ἀποκρύψομαι τὰληθές,) οἵτινες οἱ
 πρῶχαντες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις προσελθὼν, καὶ
 συγγραφάμενος προσάτας, συναγωνισαῖς χρῶ-
 το πρὸς τὰ ὅλα. ἐνταῦθά μοι ἔχ' εἷς, ὥσπερ
 τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἄτος βάρβαρος, ὁ Τόξαρις,
 ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες, τὰ αὐτὰ, μό-
 νον ἐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον· ὧ ἔσνε, πολ-
 λοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρῆσαι, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πό-
 λιν, καὶ ἐκ ἂν ἀλλαχόθι τοσάυτες εὖροις ἀνδρας
 ἀγαθός· δύο δὲ μάλιστα ἐσὼν ἡμῖν ἀνδρὲ ἀρίστῳ,
 γένει μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρῶχοντες ἀ-
 πάντων, παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀτ-
 τικῇ

specimen vobis praebere, decretum olim fuerat.
 Quibus enim praeberem aliis, si silentio talem vr-
 bem praeterirem? Quaerebam enim, (neque ve-
 rum celabo) qui essent principes, et quibus quis
 applicans se, et patronis sibi adscitis, deinde au-
 xiliatoribus uti ad vniuersa posset? Hic mihi non
 vnus aliquis, vt Anacharsidi, isque barbarus, To-
 xaris, sed multi, quoniam omnes eadem, tantum
 non iisdem syllabis, dixerunt: *Multi quidem, bo-
 spes, et alii boni dextrique in urbe viri, nec alias
 tot bonos viros inuenias. Duo autem maxime sunt
 nobis viri optimi, genere quidem et dignitate multum
 superiores omnibus, doctrina autem et eloquentia
 Atti-*

τιμῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν. ἡ δὲ παρὰ τοῦ
 δήμου εὐνοία, πάνυ ἐρωτικὴ πρὸς αὐτάς· καὶ τε-
 τὶ γίγνεται, ὅ, τι ἂν ἄτοι ἐθέλωσιν· ἐθέλῃσι γὰρ
 ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότη-
 τα, καὶ τὴν πρὸς τῆς ξένης Φιλανθρωπίαν, καὶ
 τὸ ἐν μεγέθει τοσάτω ἀνεπίφθονον, καὶ τὸ
 μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρῶτον, καὶ τὸ
 εὐπρόσδοον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγῆσαι, πειρα-
 θεὶς μικρὸν ὕψερν.

Καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσης, μιᾶς καὶ τῆς αὐ-
 τῆς οἰκίας ἐσὼν, υἱὸς καὶ πατὴρ, ὃ μὲν, εἴ τινα
 Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀρισείδην ἐπινοεῖς, ὃ
 δὲ υἱὸς, καὶ ὁφθεὶς μὲν, αὐτίκα ἀπάχεται σε,
 ἔτι

*Atticae illos decadi comparaueris. Tantum autem
 populari gratia florent, ut plane amantur: idque
 ipsum magna cum utilitate reipublicae accidit. Fit
 que quidquid hi volunt: volunt enim quidquid opti-
 mum est. Benignitatem enim, et in hospites humani-
 tatem, et quod in tanta magnitudine nullum inui-
 diae locum relinquunt, et quod in illa se benemolen-
 tia venerabiles tamen praestant, et quam sint placidi,
 quam faciles accessus habeant; tute aliis enarrare
 poteris, periculo paullo post facto.*

II. *Utrique magis mireris, ex una eademque domo
 sunt, filius et pater. Hic quidem, si Solonem ali-
 quem, aut Periclem, aut Aristidem cogitas: filius
 vero, ubi primum videris, statim te amicum sibi ab-
 ducet,*

ἔτω μέγας ἐστὶ, καὶ καλὸς ἀρρενωπὴν τινα τὴν
 εὐμορφίαν. εἰ δὲ καὶ Φθέγγαιτο μόνον, οἰχί-
 σεταί 3) σε ἀπὸ τῶν ὧτων ἀναδησάμενος· τοσα-
 αὐτὴν Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος
 ἔχει. ἢ γέ τοι πόλις ἀπαφα κεχρηνότες ἀκῶσιν,
 ὅποτ' ἂν δημηγορήσων παρῆλθοι· ὅποῖόν Φασι
 τὰς τότε Ἀθηναίαις πρὸς τὸν τᾶ Κλενίε πε-
 πονθέναι, παρ' ὅσον τοῖς μὲν ἐκ εἰς μακρὰν
 μετεμέλῃσε τᾶ ἔρωτος, ἐν ἡράσθησαν τᾶ Ἀλ-
 κιβιάδᾳ· τᾶτον δὲ ἡ πόλις εὖ φιλεῖ μόνον, ἀλ-
 λα

*ducet, ita procerus est, et virili quadam formosi-
 tate pulcher: si vero locutus solum fuerit, ilicet au-
 ribus te deuincto abibit: tantam in lingua Venerem
 habet iuuenis. Vrbs quidem vniuersa hiantes au-
 diunt, quoties in concionem prodierit, id quod aiunt
 Atheniensibus, qui tum erant, in Cliniae filio acci-
 disse: nisi quod illos quidem non ita multo post amo-
 ris illius, quo profecuti Alcibiadem fuerant, poeni-
 tuit; hunc vero non amat modo ciuitas, sed reueren-
 tia*

3. Οἰχίσεταί] Respicit ad Ogmium illum
 Gallorum Herculem: qui catenis ex ore suo
 ad aures audientium pertinentibus non pro-
 fecto alligatos tantum stanti sibi habet, sed
 abducit, trahit, rapit, quocumque ipsi ire
 placeat. Haec vis verbi οἰχίσεταί· hanc
 nos verbis *ilicet* et *abibit* exprimere studui-
 mus. *Gesner.*

λα καὶ αἰδεῖσθαι ἤδη ἀξιοῖ, καὶ ὁλῶς, ἐν τῷτο
 ἡμῖν δημόσιον ἀγαθόν ἐστι, καὶ μέγα ὄφελος ἀ-
 πασιν, ἀνὴρ ἔστος. εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατήρ
 αὐτῷ δέξαντό σε, καὶ Φίλον ποιήσαντο, πᾶ-
 σαν ἔχεις τὴν πόλιν, καὶ ἐπισείσαι χρεὶ τὴν χεῖ-
 ρα, τῷτο μόνον, καὶ ἔκ ἔτ' ἐνδοιάσιμα τὰ σά.
 ταῦτα νῆ τὸν Δί' ἅπαντες ἔλθοι, εἰ χρεὶ καὶ
 ὄρεον ἐπάγειν τῷ λόγῳ. καί μοι ἤδη πειρωμέ-
 νῳ, τὸ πολλοῦ τῶν προσόντων εἰρηκέναι ἔδο-
 ξαν· ἔχ' ἔδρας τοίνυν, ἔδ' ἀμβολᾶς ἔργον, ὡς ὁ
 Κεῖος Φησὶν, ἀλλὰ χρεὶ πάντα μὲν καλῶν κινεῖν,
 πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς Φίλοι ἡμῖν
 τοιαῦτοι γένοιντο· ἦν γὰρ τῷ ὑπάρξει, εὐδία
 πάντα,

via iam dignatur. Denique unum hoc publicum no-
strum bonum est, et maxima omnibus utilitas, hic
vir! Si igitur et ipse et ipsius pater recipiant te, et
amicum sibi faciant, civitatem habes universam:
et hoc solum opus est, ut manu significationem vo-
luntatis edant, neque amplius de tuis fortunis dubi-
tare licebit. Haec itame Iupiter, (si iusiurandum
adlicere orationi fas est) dixerunt uniuersi: et
mihi iam experiēti, vix aliquam de multis par-
tem eorum, quae insunt, dixisse videntur. Non
igitur desidendi, aut differendi, ut Ceius poeta
ait, iam tempus est, sed funem omnem mouere
oportet, facereque et dicere omnia, hi ut amici
nobis fiant. Hoc enim si contigerit, ferena o-
mnia,

πάντα, καὶ πλεῖς ἄριος, καὶ λειοκύμων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

omnia, et secunda nauigatio, et molli fluctu leniter motum mare, et portus in proximo.

Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν.

Αβδηρίταις, Φασί, Λυσιμάχῃ ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα, ᾧ καλὲ Φίλων, τοιᾶτο· πυρεττεῖν μὲν γὰρ τὰ πρῶτα πανδημεὶ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς ἐρρωμένως, καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ· περὶ δὲ τὴν ἐβδόμην τοῖς μὲν αἵμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυέν, τοῖς δὲ ἰδρῶς ἐπιγενόμενος πολὺς καὶ ἄτος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γελοῖον δέ τι πάθος περιῖση 1) τὰς γνώμας

Quomodo historia conscribenda sit.

Abderitas dicitur Lyfimacho iam regnante morbus inuasisse, mi iucundissime Philo, talis. Febricitasse enim primum tota urbe omnes, a primo statim die valide, et feбри continua: circa diem vero septimum, aliis sanguis copiosus naribus fluens, alijs sudor superueniens largus et ipse, febrim soluit. At illa febris in ridiculam quandam

1. Περιῖση] Significat hic περιῖσημι redigo, eodein-

γνώμας αὐτῶν· ἅπαντες γὰρ ἐς τραγωδίαν πα-
ρεκινῶντο, καὶ ἰαμβεῖα ἐΦθέργοντο, καὶ μέγα
ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐ-
μονώδων, καὶ τὴν τῆ Περσέως ῥῆσιν ἐν μέλει διεξ-
ήσαν· καὶ μεσὴ ἦν ἡ πόλις ὠχρῶν ἀπάντων
καὶ λεπτῶν, τῶν ἐβδομαίων ἐκείνων τραγωδῶν,

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε καὶ ἀνθρώπων, Ἑρώς,
καὶ τὰλλα μεγάλη τῇ Φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ
τῆτο· ἐπιπολὺ, ἄχρη δὲ χειμῶν, καὶ κρύος δὲ
μέγα γενόμενον, ἔπαυσε ληρῆντας αὐτὰς. αἰ-
τίαν δέ μοι δοκεῖ τῆ τοιᾶντα παρασχεῖν, Ἀρ-
χέλαος

dam affectionem mentes illorum coniecit. Omnes
ad tragoediam vitioso motu impellebantur, et
iambica proferebant, et clamabant valide, ma-
xime vero Euripidis Andromedam solitario cantu
pronuntiabant, et illam Persei orationem modu-
late persequiebantur. Plena igitur vrbs pallidis
omnibus et extenuatis septiduanis illis tragoedis:

Tuque o Deorum hominumque saeue rex, Amor,
Et reliqua voce magna proclamantibus, idque
multum diuque, donec hiems, et frigus magnum
ingruens, delirio illorum finem imposuit. Cau-
sam mihi vero videtur huiusmodi *euentus* prae-
buisse

eodemque significato et constructione utitur
*Herodian. VII. 3. 12. ὁ Μαξιμῖνος τὰς πλεί-
στας τῶν ἐνδόξων οἰκῶν ἐς πένιαν περισήσας.*
Nominatiuus autem verbi, hoc Luciani lo-
co, est τὸ νόσημα. *Reitz.*

χάλαος ὁ τραγωδός, εὐδοκίμων τότε, μεσῆντος
 θέρους ἐν πολλῷ τῷ Φλογμῷ τραγωδήσας αὐ-
 τοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρῆσαι τε ἀπὸ τοῦ
 θεάτρου τὰς πολλὰς, καὶ ἀνασάντας ὑπερον ἐς
 τὴν τραγωδίαν παρολισθαίνειν, ἐπιπαλὺ ἐμφι-
 λοχωρήσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν,
 καὶ τῇ Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκάστη
 γνώμην περιπετομένη.

Ὡς ἔν ἐν, Φασὶν, ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ Ἀβ-
 δηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τὰς πολλὰς τῶν
 πεπαιδευμένων περιελήλυθεν· ἔχ' ὥς τραγω-
 δεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τὲτο παρέπαιον, ἄλλο-
 τρείοις ἱαμβείοις, ἢ Φαύλοις κατεσχημένοι· ἄλλ'
 ἀφ' ἧ δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κενήνεται, ὁ πόλε-
 μος

buisse Archelaus, Tragoedus ea aetate fauore
 hominum florens, qui media aestate, multo ae-
 stu, Andromedam illis egerat, adeo vt ab ipso
 theatro multi febricitarent, et surgentes deinde
 in tragoediam delaberentur, cum suauitate qua-
 dam obuersante memoriae ipsorum Andromeda,
 et Perseo cum sua Medusa circa sensus vniuscuius-
 que adhuc volitante.

2. Si igitur vnum, quod aiunt, alteri compa-
 rare fas est, Abderiticus ille morbus nunc quo-
 que eruditorum multos comprehendit: non illos
 quidem vti tragoedias agant: minus enim sic de-
 lirarent, si iambis alienis nec malis occupati essent.
 Sed ex quo praesens hic motus existit, bellum,

μος ὁ πρὸς τὰς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νῆμαι, ἔδειξεν, ὅστις ἐχὼ ἰστορίαν συγγράφει· μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες· καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἂν ᾦν ἐκεῖνο, τὸ, Πόλεμος ἀπάντων πατήρ 23· εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ ὀρέμῃ.

Ταῦτα τοίνυν, ὦ Φιλότῃς, ὁρῶντα, καὶ ἀνέχοντά με, τὸ τῷ Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν·
ὅποτε

inquam, contra barbaros, et vulnus in Armenia acceptum, et victoriae perpetuae; nemo est, quin conscribat historiam, potius vero Thucydides nobis, et Herodoti, et Xenophontes sunt omnes. Et, ut videtur, verum erat illud, *bellum omnium esse patrem*, si vna tot historicos plaga genuit.

3. Haec igitur, amice, videntem me et audientem Sinopenfis illud subiit. Cum enim iam ducere

2. Πόλεμος ἀπάντων πατήρ] Respicit ad illam Heracliteorum veterum philosophorum ἐναντιοτροπὴν, per quam ἡμεόσθαι τὰ ὄντα, ipse ait apud *Diogenem Laërtium* IX, 7. Heraclitus. Nemo forte explicauit eam ἐναντιοτροπὴν, et rerum omnium ex pugna quadam elementorum originem copiosius quam Hippocrates de diaeta I, 1. sq. VII, 6. sq. in primis c. 12 — 17. *Gesner*.

ἐπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπελαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν· ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων, ὁ δὲ, λίθους παραφένων, ὁ δὲ, ὑποικοδομῶν τῆς τείχεος, ὁ δὲ, ἔπαλξιν ὑποστηρίζων, ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπαργῶν. ὃ δὲ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, ἐδείς γὰρ αὐτῷ ἐς ἄδὲν ἐχρήτο, διαζωσάμενος τὸ τριβώνιον, σπαδῇ μάλα καὶ αὐτὸς ἐκύλιε τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω τῆς Κρανείας· καὶ τινος τῶν συνήθων ἐρομένης, τί ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγενες; Κυλίω, ἔφη, καὶ γὰρ τὸν πίθον, ὥς μὴ μόνος ἀργεῖν δακνοῖν ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις.

Καὺ-

ducere contra Corinthios nuntiaretur Philippus, perturbari omnes et trepidare, arma parare alius, alius adferre lapides, alius murorum partem substruere, lorici moenium firmare alius, alius vero aliud eorum, quae usus essent, ministrare. Diogenes vero videns ista, cum quod ageret non haberet, neque enim quisquam illo ad ullam rem utebatur, succincto palliolo suo, studiosè admodum et ipse dolium, in quo degebat, voluere sursum deorsum in Cranio: et familiarium interrogante uno, quorsum haec facis, Diogenes? respondere, Voluo et ipse dolium, ne otiosus solus inter tot occupatos videar.

Καὐτὸς ἔν, ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος
 εἶην ἐν ἔτῳ πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μηδ' ὥσπερ
 κωμικὸν δορυφόρημα, κεχηνῶς σιωπῇ παῖραφε-
 ροίμην, κακῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατὸν μοι,
 κυλίσαι τὸν πῖθον, ἔχ' ὡς ἰσορίαν συγγράφειν,
 ἔδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι· ἔχ' ἔτῳ μεγαλό-
 τολμος ἐγὼ, μηδὲ τᾶτο δείσης περὶ ἐμᾶ· οἴ-
 δα γάρ, ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τῶν πετρῶν
 κυλίσαι τις, καὶ μάλιστα, οἷον τὲ μὸν τᾶτο πιθιά-
 κιον, ἔδὲ πάνυ καρτερῶς κεκεραμευμένον· δεή-
 σαι γάρ αὐτίκα μάλα πρὸς μικρὸν τι λιθίδιον
 προσπταίσαντα, συλλέγειν τὰ ὄσρακα. τί ἔν
 ἔγνωσαί μοι, καὶ πῶς ἀσφαλῶς μεθέξω τᾶ πο-
 λέμε, αὐτὸς ἔξω βέλαις ἐσῶς, ἐγὼ σοι φράσω.
 τέτα

4. Itaque ipse ego quoque, Philon, ne mutus
 solus essem in vocali adeo tempore, neque co-
 mici satellitii instar hiantem ore praeterueherer, de-
 cere arbitratus sum, pro virili me quoque do-
 lium volūtere, non ut historiam scriberem, neque
 ut ipsa enarrem facta; non ita audax ego, neque
 hoc de me metueris. Noui enim, quantum sit
 periculum, si per saxa voluat aliquis, in primis,
 doliolum, quale meum est, non valide admo-
 dum a figulo elaboratum: cogar enim, si vel ad
 paruum lapillum offendam, testas colligere.
 Quid igitur decretum mihi sit, et quomodo tu-
 tus in partem belli venturus sim, extra teli ia-
 ctum ipse constitutus, tibi enarrabo. Nimirum
 a fu-

τάτῃ μὲν καπνῷ, καὶ κύματος 3), καὶ φροντί-
δων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἐνεῖσιν, ἀνέξω ἑμαυ-
τὸν, εὖ ποιῶν. παραινέσιν δέ τινα μικρὰν, καὶ
ὑποθήκας ταύτας ὀλίγας ὑποθήσομαι τοῖς συγ-
γράφεσιν, ὥς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδο-
μίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἄκρῳ γε τῷ δα-
κτύλῳ τῇ πηλᾷ προσαψάμενος.

Καίτοι ἔδὲ παραινέσεως οἱ πολλοὶ δεῖν οἶονταί
σφίσι· ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἔ μᾶλλον ἢ τέχνης τι-
νὸς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν, ἄλ-
λα

a fumo, et fluctu, et curis, quae scribendo ad-
iunctae sunt, abstinere me, sapienti consilio.
Admonitionem autem parvam quandam, et pau-
ca haec praecepta subiiciam scribentibus, ut in
aedificandi aliquam partem veniam, licet in in-
scriptione nulla mei mentio futura sit, qui ex-
tremo tantum digito lutum attigerim.

5. Quamquam neque admonitione plerique
opus sibi esse putant ad hoc negotium, non ma-
gis quam arte quadam ad incedendum, aut vi-
dendum, aut edendum: sed facillimum omnino,

Y 3

et

3. Καπνῷ καὶ κύματος.] Locum hunc, qui
me diu torserat, aperuit tandem Iac. Vptonus,
ostenso, ad quem alludit, Homeri lo-
co; qui inspectus rem totam statim pulchre
expediet. Scyllam ut effugeret, gubernato-
ri mandat Vlysses: τὰτῃ μὲν καπνῷ καὶ κύ-
ματος ἐκτὸς ἔεργε Νῆα etc. du Soul.

καὶ πάνυ ῥᾴδον, καὶ πρόχειρον, καὶ ἅπαντος εἶ-
 ναι ἱστορίαν συγγράψαι, ἣν τις ἐρμηνεύσαι τὸ ἐ-
 πελθὸν δύνηται· τὸ δὲ, οἶσθαι περὶ καὶ αὐτὸς,
 ὡς ἐταῖρε, ὡς ἔ τῶν εὐμεταχειρίζων, ἔδὲ ῥα-
 θύμως συντεθῆναι δυναμένων τᾶτ' ἐσέν, ἀλλὰ εἴ-
 τι ἐν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλῇ τῆς Φροντίδος
 δεόμενον, ἣν τις, ὡς ὁ Θκυδίδης Φησίν, ἐς αἰ-
 κτῆμα συντιθεῖη. οἶδα μὲν ἔν' ἔ πάνυ πολλοὺς
 αὐτῶν ἐπιτρέψων, ἐνίρις δὲ καὶ πάνυ ἐπαχθῆς
 δόξων, καὶ μάλα ὁπόσοις ἀποτετέλεσαι ἔδωκ,
 καὶ ἐν τῷ κοινῷ δέδεικται ἡ ἱστορία. εἰ δὲ καὶ
 ἐπήνηται ὑπὸ τῶν τότε ἀκροασαμένων, μανία,
 εἴγε ἐλπίς 4), ὡς οἱ τοῖςτοι μεταποιήσασιν ἡ
 μετα-

et promptum, et vniuscuiusque esse, scribere hi-
 storiam, modo quis eloqui, quae in mentem
 veniunt, possit. Hoc vero, nosse forte ipse quo-
 que, sodalis, quam non sit ex facillimis, neque
 ex iis, quae negligenter componi possint, sed
boc esse, si quid est in studiis literarum aliud,
 quod multa cura indigeat; si quidem aliquis,
tanquam possessionem in perpetuum *obtinendam*,
 ut ait Thucydides, componere velit. Noui equi-
 dem fore, ut non admodum multos aduertam,
 quin omnino, ut odiosus etiam quibusdam videar,
 illis praesertim, quibus iam perfecta est, et osten-
 sa in publico historia. Si vero etiam laudata sit
 ab audientibus, insania fuerit sperare, retracta-
 turos

4. Μανία, εἴ γε ἐλπίς] Locus turpiter cor-
 ruptus.

μεταγράψαι τι τῶν ἁπλῶς κεκυρωμένων, καὶ
 ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείας αὐλὰς ἀποκειμένων. ὅ-
 μως δὲ ἔχειρον καὶ πρὸς αὐτὰς ἐκείνας εἰρη-
 σθαι, ἢ, εἰ ποτε πόλεμος ἄλλος συσχίη, ἢ Κελ-
 τοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίας (αὐ-
 γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἂν τις, ἀπάντων
 ἤδη κεκυρωμένων) ἔχουσιν ἄμεινον συντιθέναι,
 τὸν κανόνα τῶν προσάγοντες, ἢνπερ γε δόξῃ
 αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι· εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲν καὶ τὰ
 τε τῷ αὐτῷ πῆχει, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρέον-
 των τὰ πρῶτα· ὁ ἰατρός δὲ ἔτι πάνυ ἀνιάσθ-
 εται.

turos aliquid, aut aliter scripturos eorum, quae
 semel firmata auctoritatibus et quasi in aulas regias
 reposita sunt. Veruntamen non pessimum fuerit
 etiam ad illos ipsos dicta haec esse, ut, si quando
 bellum confletur aliud, aut Celtarum aduersus
 Getas, aut contra Bactrianos Indorum, (neque
 enim contra nos quisquam ausit *zale quid*, per-
 domitis iam omnibus) habeant, quomodo com-
 ponere melius possint, applicanda hac norma,
 si quidem recta iis videatur esse. Sin minus,
 ipsi quidem tum eadem vlna, ut nunc etiam, rem-
 metiantur: medicus vero non valde angetur, si

Y 4

Abde-

ruptus. Pro *μανία*, εἴγε ἐλπίς sine dubio
 legendum *μανία* εἴη γε ἐλπίς. Videtur
 huic vlceri cum interpretatione succurrisse
 etiam Interpres. *Iensius*.

ται, ἢν πάντες Ἀβδηρίται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν
τραγωδοῦσι.

Διττῆ δὲ ὄντος τῆ τῆς συμβολῆς ἔργα, τὰ
μὲν γὰρ αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ Φεύγειν διδάσκει, Φέ-
ρε πρῶτα εἰπώμεν, ἅτινα Φευκτέον τῷ ἰστορίαν
συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρευτέον· ἔ-
πειτα, οἷς χρώμενος ἐκ ἂν αἰμαρτοὶ τῆς ὀρθῆς,
καὶ ἐπ' εὐθὺ ἀγέσης, ἀρχὴν τε οἶαν αὐτῷ ἀρ-
κτέον, καὶ τάξιν ἥντινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοσέον,
καὶ μέτρον ἐκάσκη, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐν-
διατριπτέον; καὶ ὅσα παραδραμεῖν ἀμεινον, καὶ
ὅπως ἐρμηνεύσαι αὐτὰ καὶ συναρμόσαι. ταῦτα
μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον· νῦν δὲ, τὰς κα-
κίας

Abderitani omnes sua voluntate agant Andro-
medam.

6. Cum autem duplex consilii opus sit, quod
alia eligere docet, fugere vero alia: age primum
dicamus, quae fugienda sint scribenti historiam,
et a quibus purum esse oporteat: deinde quibus
rebus vltus non aberret a vera *via*, quaeque recto
iszinere ducat; quo initio illi sit incipiendum, quis
ordo sit accommodandus rebus, quae vnus cuius-
que mensura, quae praetereunda silentio, quibus
immodandum sit, quae melius breuiter percur-
rere, quomodo verbis explicanda omnia, et inter
se committenda, atque deuincienda. Atque
haec quidem, et similia his, deinde. Iam nunc
vero

κίας ἤδη εἶπωμεν, ὅποσαι τοῖς Φαύλως συγ-
 γράφῃσι παρακολυθῶσιν. ἃ μὲν ἔν κοινὰ πάν-
 των λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε Φωνῇ, καὶ
 ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ,
 μακρόν τε ἂν εἰρησπελθεῖν, καὶ τῆς παρέσεως ὑ-
 ποθέσεως ἢ ἰδίων. κοινὰ γὰρ, ὡς ἔφην, ἀπάν-
 των λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν τε Φωνῇ, καὶ
 ἁρμονίᾳ.

Ἄ· δὲ ἐν ἰσορίᾳ διαμαρτάνουσι, τὰ τοιαῦτα
 ἂν εὖροις ἐπιτηρῶν, οἷα καὶ μοὶ πολλὰκις ἀκροω-
 μένῳ ἔδοξε, καὶ μάλιστα ἣν ἅπασιν αὐτοῖς ἀνα-
 πετάσης τὰ ὧτα· ἐκ ἀκρίβειον δὲ μεταξὺ καὶ
 ἀπομνημονεύσαι ἑνία, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν
 ἡδὴ

vero vitia dicamus, quae malos scriptores comi-
 tantur. Quae quidem igitur in oratione omni
 communia insunt vitia, in lingua, in compo-
 sitione, et sententia, in ruditate reliqua, longum
 fuerit persequi, et huius argumenti minime pro-
 prium est. Communia enim, quod modo dixi,
 omnis orationis vitia sunt in lingua et compo-
 sitione.

7. Quae vero in historia peccant, ea, si obser-
 uare velis, talia inuenias, qualia mihi etiam, qui
 saepius audiui, videbantur, et maxime si omni-
 bus illis patulas aures prae bueris. Neque vero
 intempestivum, interea etiam speciminis causa
 quaedam commemorare eorum, quae iam ita scri-

ἤδη ἔτω συγγεγραμμένων· καὶ πρῶτον γε ἐκεί-
 νο, ἡλίον ἀμειψάσθαι, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμα-
 λήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ ἰσορεῖν τὰ γε-
 γνημένα, τοῖς ἐπαινοῖς ἀρχόντων καὶ στρατηγῶν
 ἐνδιατρίβουσι· τὰς μὲν οἰκείας ἐς ὕψος ἐπαύρου-
 ντες, τὰς πολεμίας δὲ πέρα τῷ μετρίῳ καταρ-
 ρίπτοντες· ἀγνοῦντες, ὥς ἂν σενῶ τῷ Ἰεσμοῦ δι-
 ωρίζαι καὶ διατετείχισαι ἢ ἰσορία πρὸς τὸ ἐγ-
 κώμιον, ἀλλὰ τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐ-
 τῶν, καὶ τῶν μακρικῶν δὴ τῆτο, δις διὰ πασσῶν,
 ἐςὶ πρὸς ἀλλήλα· εἰ γὰρ τῷ μὲν ἐγκωμιάζοντι
 μόνῃ ἐνὸς μέλει, ἄπωσεν ἐπαινέσαι καὶ εὐφρα-
 ναι τὸν ἐπαινέμενον· καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχει
 τυχεῖν τῷ τέλει, ὀλίγον αὖν φροντίσεις. ἡ δὲ
 ἐκ

pta sunt. Et primum quidem illud quantum sit
 eorum peccatum inspiciamus, quod omittit vul-
 gus illorum docere, quae facta sunt, et in laudi-
 bus principum atque ducum immorantur, suos
 quidem tollentes in summum, hostes vero ultra
 modum deprimentes: ignari, quam non angusto
 intervallo determinata et separata sit ab encomio
 historia; sed magnum hisce murum esse interpo-
 situm; et, ut musicorum voce utamur, octava
 duplici, id est eo quoad maximum est intervallo illa
 a se invicem distare: siquidem encomium scri-
 benti illa sola cura est, quomodo cumque laudare,
 et exhilarare eum, qui laudatur, et, si per men-
 dacia finem illum consequi detur, parum curave-
 rit;

ἂν αὖτις ψεύδης ἐμπυσὸν ἡίεσσι, καὶ ἀκαριαῖον ἀνάσχοιτο, καὶ μᾶλλον, ἢ τὴν ἀρτηρίαν ἰατρῶν παῖδες Φασι, τὴν τραχεῖαν, παραδεξασθαι αὖτις ἐς αὐτὴν καταποθεῖν.

Ἔτι ἀγνοεῖν εἰκάσιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς περὶ τι-
κῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἀλλὰ ὑποσχέσεις, καὶ
κανόνες ἴδιοι· ἰστορίας δὲ, ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ
ἀκρατῆς ἢ ἐλευθερίας, καὶ νόμος εἰς, τὸ δέξαν
τῷ ποιητῇ. ἐνθεός γάρ καὶ κάτοχος ἐκείνων,
καὶ ἵππων ὑποπνέων ἄρμα ζεύξασθαι θάλη,
καὶ ἐφ' ὕδατος ἄλλας, ἢ ἐπ' ἀνδρείων ἀκρῶν
θευσομένους ἀναβιβάσσηται, Φθόνος ἔδειξ, καὶ
ὅπότεν ὁ Ζεὺς αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀνασπά-
σας, αἰωρῇ ὁρᾷ γῆν καὶ θάλατταν, δεδίασι, καὶ
ἀπορ-

rit; historia vero ne minimum quidem, quod
forte inciderit, mendacium ferat, non magis
quam asperam arteriam recipere quidquam in il-
lam glutitione delatum; narrant medicorum filii.

8. Ignorare porro tales videntur, poeticae artis
et poematum aliud esse institutum, et sua quae-
dam praecepta; alia vero historiae. Illic enim
immoderata libertas, et lex una, quidquid visum
poetae fuerit. Cum enim diuino afflatu plenus,
et a Musis obsessus sit, etiamsi alatos curru equos
velit iungere, et si alios super aquas, aut per
summas aristas decursuros imponat, invidia nulla
est: neque, cum illorum Iupiter una catena tra-
ctum tollit cum terra mare, metuant, ne, rupta
illa,

ἀπορραγείσης ἐκείνης, συντριβῇ τὰ πάντα κατ-
 ενεχθέντα. ἀλλὰ καὶ Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι
 θέλωσιν, ἔδαις ὁ καλλίστων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὁ-
 μοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τὸ σέρ-
 νον δὲ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ τῷ Ποσειδῶνι, τὴν δὲ
 ζώνην τῷ Ἄρει· καὶ ὅλως, σύνθετον ἐκ πάν-
 των θεῶν γενέσθαι δεῖ τὸν Ἀτρεΐδην καὶ Ἀερό-
 πην. ἔ γάρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, ἔδ' ὁ Ποσειδῶν, ἔδ'
 Ἄρης, μόνος ἕκαστος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐ-
 τοῦ. ἡ ἰσορία δὲ, ἣν τινα κολακείαν τοιαύτην
 προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ περὶ τις ποιητικὴ, γί-
 γνεται, τῆς μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐςσημέ-
 νη, τὴν λοιπὴν δὲ τερατείαν γυμνὴν τῶν μέ-
 τρων, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνεσθαι;
 μέγα

illa, conterantur delapsa illa omnia. Verum et-
 iam si laudare Agamemnonem velint, nemo est
 qui intercedat, Ioui quidem illum similem ca-
 put et oculos, pectus vero fratri illius Neptuno;
 circa cingulum vero Marti, atque in vniuersum
 compositum e Diis omnibus fieri oportet Atrei et
 Aëropes filium. Neque enim par Iupiter, ne-
 que Neptunus, neque Mars, qui solus per se
 pulchritudinem illius expleat. Historia vero, si
 quam id genus adulationem adsciscat, quid aliud
 quam pedestris quaedam poëtica fiet, magnifico
 quidem illo dicendi genere priuata, sed portentosa
 commenta reliqua, nudata numeris, et ob id
 ipsum magis conspicua ob oculos ponens? Ma-
 gnum

μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπέρμεγα τῷτο κακόν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπείσασθαι τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς ἐτέρας κομμώματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν τῷτοις ὑπερβολάς· ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τέτων, καὶ κομιδῇ πρηνίνων, ἀλφεγίστι περιβάλῃ, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, καὶ Φύκιον ἐντρίβοι, καὶ ψιμνύθιον τῷ προσώπῳ· Ἡράκλεις, ὡς καταγέλασον αὐτὸν ἀπεργάσαιο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ.

Καὶ ἔτι τό Φημι, ὡς ἔχει καὶ ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ ἐνίοτε· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτρον ἐπακτέον τῷ πράγματι, τὸ

gnum igitur, quin plus-quam magnum illud vitium, si quis separare quae historiae sunt, et quae poëticae, nesciat, sed historiae fucum alterius artis inducat, fabulam *puzo* et encomium, et qui sunt in utroque excessus. Velut si quis athletam de robustorum horum numero unum, et plane ilicis instar durorum, purpura induat, alioque cultu meretricio, et fucum affricet cerusamque faciei: quam, Hercules! videndum illum reddiderit, quam ipso cultu turpem!

9. Neque illud dico, quasi non et laudandum sit non nunquam in historia: sed tempore opportuno laudandum, et modus negotio adhibendus, in

τὸ μὴ ἐπαχθεῖς τοῖς ὕστερον ἀναγνωστομένοις αὐ-
 τὰ, καὶ ὅλως, πρὸς τὰ ἔπειτα κανονισέον τὰ
 τριαῦτα, ἅπερ μικρὰν ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι
 δὲ οἶονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἰσορίαν,
 εἰς τὸ τερπνόν, καὶ τὸ χρήσιμον, καὶ διὰ τῆτο
 εἰσποῖσσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὥς τερ-
 πνόν, καὶ εὐφραῖνον τὰς εἰτυγχάνοντας, ὁρᾷς
 ἔσον τάληθ᾽ ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κίβδη-
 λῶ τῇ διαιρέσει χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργον ἰσορίας
 καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ἔπερ ἐλ τῆ ἀληθῆς
 μόνῃ συνάγεται· τὸ τερπνόν δὲ, ἄμεινον μὲν, εἰ
 καὶ αὐτὸ παρακλεθῆσκειν, ὥσπερ καὶ κἀλλος
 ἀθλητῇ· εἰ δὲ μὴ, εἰδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους
 γενέσθαι Νικοστράτον τὸν Ἰσιδότη, γενναῖον ὄν-
 τα,

in quantum ea laus non molesta sit futuris lecto-
 ribus, et omnino ad futuri temporis regulam di-
 rigenda sunt talia, ut paullo post demonstrabi-
 mus. Quotquot vero putant bene se historiam
 in duo tribuere, suauitatem atque utilitatem, ob
 eamque rem etiam encomium in eam inferunt,
 ut iucundum quiddam, et lectores exhilarans,
 vides quantum aberrant a vero: primo quidem di-
 uisione quod vtuntur fallaci; vnum enim opus
 historiae et finis, utilitas, quae ex vero solo col-
 ligitur. Iucunditas vero, melius quidem est, si
 et ipsa consequatur, ut atletam pulchritudo: fin-
 minus, nihil prohibet, quo minus ab Hercule
 numeretur Nicostratus Isidoti, generosus vir et
 vtroque

τα, καὶ τῶν ἀνταγωνιστῶν ἐκατέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν αἰσχιστος ἀφθῆναι εἴη τὴν ὀψιν· Ἀλκαῖος δὲ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος ἀνταγωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος, ὥς φασι, τῷ Νικοστράτῳ καὶ τοίνυν ἡ ἰσορρομία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσεται, πολλὰς ἂν τοὺς ἐρασὰς ἐπισπάσαιο· ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχη τὸ ἴδιον ἐντελές, λέγω δὲ τὴν τῆς ἀληθείας δῆλωσιν, ὁλόγον τῷ κάλλος φροντιεῖ.

Ἔτι καμεινο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι εἰς τερπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ καμιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μάλισα πρόσαντες 5) παρ' ἐκάτερον τοῖς ἀκέσιν·

ἢν

utroque colluctatorum suorum fortior, licet adspectu esset foedissimus; Alcaeus autem Milesius, pulcher ille, cum ipso certaret, amasius idem, ut aiunt, Nicostрати. Historia igitur, si quidem iucunditatem corollarii cuiusdam instar adiiciat *utilitati*, multos amatores alliciat. Verum quamdiu vel solam illam suam perfectionem habuerit, declarationem veritatis dico, pulchritudinem parum curabit.

10. Illud adhuc dicere e re fuerit, neque iucundum in historia esse, quod sit plane fabulosum; et laudare rem maxime aduersam in vtram-

que

5. Πρόσαντες;] Hoc παρ' ἐκάτερον ad πρόσαντες refertur commodissime. *Vtrinque praeurptum est et audientibus aduersum atque molestum, non minus quam asperum, et prae-*

ἦν μὴ τὸν συρφετὸν καὶ τὸν πολὺν δῆμον ἐπινο-
 ῆσαις, ἀλλὰ τὰς δικαστικῶς, καὶ νῆ Δία, σικο-
 φάντικῶς προσέτι γε ἀκροασκομένους, εἰς οὗτοι ἂν
 τι λάθοι παραδραμὲν ὀξύτερον μὲν τῷ Ἀργου
 ἐρωῶντας, καὶ πανταχόθεν τῷ σώματος, ἀργυ-
 ραμισθικῶς δὲ τῶν λεγομένων ἕκαστα ἐξετάζον-
 τας, ὡς τὰ μὲν παρασκευασμένα εὐθύς ἀπορρί-
 πτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα, καὶ ἔννο-
 μα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον· πρὸς εἰς ἀποβλέ-
 ποντα χρηὶ καὶ συγγράφειν, τῶν δ' ἄλλων ὀλί-
 γον φροντίζειν, καὶ διαρραγῶσιν ἐπαινῶντες. ἦν
 δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύνης πέτρα τῷ μετρίῳ τὴν
 ἰσορίαν

que partem esse audientibus, si non faciem po-
 puli, et plebem cogites, sed hos, qui iudicium
 more, quin calumniatorum insuper, audituri
 sunt; quos nihil fugiat, acutius videntes Argo,
 et ex omni parte corporis; tum trapezitica ratione
 singula quae dicuntur explorantes, ut adulterina
 abiciant protinus, proba autem, et legitima, et
 accurate expressa, recipiant: ad quos videlicet in-
 ter scribendum oportet respicere, parum autem
 curare alios, si vel rumpantur laudando. Sin
 his neglectis, condias ultra modum historiam fa-
 bulis

praeiunctum iter viatoribus, laudare alios;
 difficile ergo scribenti, et in utramque par-
 tem difficile, cum vel nimis videaris prodig-
 us, vel parcus nimis. *Gesner.*

ἱστορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θω-
 πείᾳ, τάχιστα ἂν ὁμοίαν αὐτὴν ἐξεργάσαιτο τῷ
 ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἑώρακέναι γὰρ περὶ σε εἰκὸς
 γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δελεῦντα, πάνυ
 ἀλλόκοτον σκευὴν ἐσκευασμένων, ἐκείνην μὲν,
 τὸν λέοντα αὐτὲ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον
 ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλεῖα δῆθεν ἔσαν;
 αὐτὸν δὲ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔρια
 ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ
 σανδαλίῳ· καὶ τὸ θεῖαμα αἰσχίστην, ἀφελῶσα
 ἢ ἐσθῆς τῆ σώματος, καὶ μὴ προσκάνεσα, καὶ
 τῆ θεῆ τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταθληνόμε-
 νον.

Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαι-
 νέσονται· οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκείνοι, ὧν σὺ κατα-

Φη-

bulis et laudibus, et lenocinio reliquo, facillimè
 eam similem reddideris Herculi in Lydia: verissi-
 mile enim est alicubi eum te vidisse pictum, ut
 servit Omphalæ, habitu indutum plane alieno:
 illam quidem Leonina tectam, clauamque manu
 tenentem, nempe quasi Hercules sit; ipsum verò
 in crocotæ, et purpura, carpentem lanas, et fan-
 dalio Omphales percussum. Turpissimum illud
 est spectaculum, quod recedit a corpore vestis;
 nec satis applicatur, et quidquid in deo virile est,
 indecore effeminatur.

II. Ac vulgus quidem hæc ipsa fortasse in te
 laudauerit: et illi pauci, quos tu contemnia, sua-

Luc. Op. T. III.

Z

uiter

Φρονεῖς, μάλα ἤδῃ, καὶ ἐς κόρον γελάσονται,
 ὁρῶντες τὸ ἀσύμφυλον, καὶ ἀνάεμοςον, καὶ δυσ-
 κόλλητον τῷ πράγματι. ἐκᾶς γὰρ δὴ ἰδίον
 τι, καλὸν ἐστίν. εἰ δὲ τῆτο ἐναλλάξιας, ἀκαλ-
 λές τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. ἐὼ λέ-
 γειν, ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνὶ μὲν ἴσως τερπνοί, τῷ
 ἐπαινεμένῳ, τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς· καὶ μά-
 λιστα ἣν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν· οἷος
 αὐτὰς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὐνοίαν τὴν
 παρὰ τῶν ἐπαινεμένων θηρεύουσιν, καὶ ἐνδιαιτρί-
 βοντες, ἄχρι τῷ πᾶσι προφανῇ τὴν κολασίαν ἐξ-
 εργάσασθαι· ἃ δὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δεῖν ἴσα-
 σιν, ἃ δ' ἐπισκιάζουσι τὴν θωπίαν· ἀλλ' ἐμπεσόν-
 τες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπὶ θανά, καὶ γυμνά διεξίσουσιν.
 Ὡς.

visiter sane et ad satietatem ridebunt, videntes rem
 absurdam, incongruam et combinari nesciam.
 Singulorum enim propria quaedam pulchritudo
 est. Horum vero si vices permutas, deforme
 idem, quia extra usum suum, fuerit. Mitto di-
 cere, laudes vniquidem forte iucundas, illi nem-
 pe, qui laudatur, caeteris vero graues, in primis
 si immodicos excessus habeant, quales vulgus
 scribentium facit, dum aucupantur eorum, quos
 laudant, benevolentiam, et in iis eo usque inq-
 rantur, donec manifestam omnibus adulationem
 efficiant. Neque enim arte hoc facere norunt, nec
 adulationem inumbrant. Sed facto impetu, confer-
 ta omnia, et improabilia, et nuda persequuntur.

Ὡς δὲ τυγχάνουσιν ἡ μάστις ἐφίενται· οἱ γὰρ ἐπαίεμενοι πρὸς αὐτῶν, μισῶσι μᾶλλον, καὶ ἀποστρέφονται ὡς κόλακας, εὖ ποιῶντες, καὶ μάστις ἦν ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὥσιν. ὥσπερ Ἀριστοβάλῃ μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τὸτο μάστις τὸ χωρίον τῆς γραφῆς (ὥτετο γὰρ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενος ἀριστείας τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας) λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, (πλέοντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῇ ποταμῷ τῷ Τδάσπει) ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπὼν, καὶ σὲ δὲ ἔτιωσ ἔχρη, ὦ Ἀριστοβάλῃ, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμᾶ μονομαχεῖντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκοντίω

12. Adeo ut neque assequantur id, quod maxime concupiscunt. Qui enim ab ipsis laudantur, odio magis illos habent, et tanquam adulatores aueriantur, bene illi quidem, maxime si virili et magno sint animo. Quemadmodum, cum solitariam Alexandri cum Poro pugnam scripsisset Aristobulus, et illum maxime libri sui locum ei praelegeret: putabat enim maximam se a Rege gratiam initurum, quod mentiendo fortia quaedam facta illi adstrueret, et opera fingeret vero maiora: arreptum ille librum, commodum autem in Hydaspes fluvio navigabant, praecipitem in aquam abiecit, addens, te quoque oportebat, Aristobule, ita tractari, qui istam pro me pugnam
 Z 2 susce-

πίῳ 6) Φονεύοντα. καὶ ἐμελλέ γε ἔτιως ἀγανα-
κτῆσιν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε ἐδὲ τὴν τῷ ἀρχι-
τέκτονος τέλμαν ἠνέσχετο, ὑποσχομένου τὸν
Ἄθω εἰκόνα ποιῆσιν αὐτῷ, καὶ μετακοσμήσιν
τὸ ὄρος ἐς ὁμοιότητα τῷ βασιλεῶς· ἀλλὰ κόλα-

κα

*susceperis, et iaculo elephantos interficias. Et de-
bebat ita indignari Alexander, qui neque archi-
tecti conatum ferret, polliciti, se Athonem sta-
tuam ipsius facturum, et in Regis simulacrum
transformaturum esse montem. Sed adulatorem
statim*

6. Ἐν ἀκοντίῳ Φονεύοντα] Et si praepositio
abundans pro ablatiuo instrumenti recte ad-
esse potest, tamen hic aliquantum languet
historia; itaque ἐν ἀκοντίῳ vnice verum
esse statuo, et recepissem profecto, si nu-
merum elephantorum, qui excidisse vide-
tur, addere ex aliquo Codice vel Editione
possem. Sensus enim postulat, vt *uno iacu-
lo plures elephantos* (simul) *traiecisse* dicatur
Alexander, ac tum adulatio nimia, quam
Lucianus redarguere vult, sese prodit, quae
iam in vulgata lectione nulla est; tum vero
iusta Alexandri patet ira, quum ἀδύνατα
adeo, siue manifesto falsa ipsi tribuuntur.
Licet enim pluralis ἐλέφαντας sufficere vi-
deatur, et vel sic longe melior sensus sit,
quam vulgatae, tamen hiat aliquantum ora-
tio, nisi *duos* vel *tres* addideris. *Reitz.*

κα εὐθύς ἐπιγυῖς τὸν ἄνθρωπον, ἐκ ἑτ' ἑδ' ἐς
τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο.

Ποῦ τοίνυν τὸ τερπνὸν ἐν ταῖς, ἐκτός ἐι
μή τις κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρουν τὰ τοι-
αῦτα ἐπαικόμενος; ὧν κατὰ πόδας οἱ ἔλεγχοι·
ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα
γε τὰ γυναῖκα ταῖς γραφεῦσι παρακαλεσάμενοι
ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν· οἶοντα γὰρ ἄμει-
νον ἔχειν τὴν ὄψιν, ἣν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρύθη-
μά τε πλεῖον ἐκανθίσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκατα-
μίξῃ πολὺ τῷ Φαερακῷ. τοιοῦτοι τῶν συγγρα-
φόντων οἱ πολλοὶ εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον,
καὶ τὸ χρεῖωδες, ὃ, τι ἂν ἐκ τῆς ἱστορίας ἐλπί-
σωσι, θεραπεύοντες. ἔς μισέσθαι καλῶς εἶ-
χον, ἐς μὲν τὸ παρὸν, νόλαιας προδήλας, καὶ
ἀτέ-

statim hominem intelligens, non amplius illo,
neque ad alia similiter ut antea usus est.

13. Vbi igitur in hisce incunditas, nisi si quis
plane sit stupidus, ut se in talibus laudari gau-
deat, quorum e vestigio ostendi vanitas possit: ut
homines deformes, praesertim mulierculae, quae
pictoribus iniungunt, se ut quam pulcherrimas
pingant. Putant enim perfectiones se futuras, si
plus floridi ruboris pictor adhibeat, et album
multam pigmento admisceat. Tale est vulgus
historicorum, qui praesenti tempori, et suae rei,
et utilitati, quam sperant ex historia, seruiant:
quos bonum erat odisse, qui in praesens quidem

adula-

ἀτεχνῆς ὄντας· ἐς τῶπιόν δὲ ὑποπτόν ταῖς
 ὑπερβολαῖς τὴν ὅλην πραγματείαν ἀποφαίνον-
 τας· αἱ δὲ τις πάντως τὰ περὶ τὸν ἡγεῖται κα-
 ταμεινῶσαι, δεῦν τῇ ἰστορίᾳ, πάει τὰ ἄλλα, ὡς
 σὺν ἀληθείᾳ τερπνὰ ἐσιν ἐν τοῖς ἄλλοις καλλε-
 σι τῶ λόγῳ· οὐν ἀμαλῆσαντες αἱ πολλοὶ τὸ μη-
 δὲν προσήκοντα ἐπισκηνώσθαι.

Ἐγὼ δ' ἐν καὶ διηγήσομαι, ὅτις αὖ μέγα μα-
 ναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγράψων τινῶν, καὶ πῇ
 Δία, ἐν Ἀχαιοῖς πρῶτον ἀνέσας τὸν αὐτὸν τῶ-
 ταν πρῶτον διηγημένων, καὶ πρὸς Χαρίτων,
 μηδεὶς ἀπίστα τοῖς δεχόμενοις, ὅτι γὰρ
 ἀληθὲς ἐστὶ καὶ ἐπωμοσάμην, εἰ ἄς εἶεν ἦν ἄρχει
 ἐν τῇ ἐκείνῃ συγγράμματι· εἰς μὲν τις αὐτῶν ἀπὸ
 τοῦ περὶ τὸν ἡγεῖται, τὸν περὶ τὸν Μασσῶν

adulatores manifesti et inertes sint, in futurum
 autem suis accessibus supersciant totam rem faciant.
 Si quis verò putat, omnino iucunditatem admi-
 nam esse debere historiae, ille reliqua adspargat,
 quae cum veritate iucundae sunt in aliis orationis
 ornamentis, in quibus inopis vulgares illi ea,
 quae nihil ad rem faciunt, incutiant. At ego etiam enarra-
 bo, quaecumque me-
 mini nuper in Ionia ex historicis quibusdam, et
 profecto in Asia etiam audita, eadem hoc bel-
 lum enarrantibus. Et plerique avaritias obsecro,
 nemo his quae dicantur sisleni denoget: vera enim
 esse iurare etiam possum, si verbum esset iuramentum,
 dum scripta interponere. Unus quidem illorum

Μισῶν εὐθύς ἤρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς
 συνεψάψασθαι τὸ συγγράμματός· ὁρῶς, ὡς ἐμ-
 μέλεις ἡ ἀρχή, καὶ περὶ πόδα 7) τῇ ἱστορίᾳ, καὶ
 τῷ τοιαύτῳ εἶδει τῶν λόγων πρέπασα; εἴτα μι-
 κρὸν ὑποβάς, Ἀχιλλεῖ μὲν τὸν ἡμέτερον ἄρ-
 χοντα εἰκάξει, Θερσίτη δὲ, τὸν τῶν Περσῶν
 βασιλέα, ἐκ εἰδῶς, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν
 αὐτῷ, εἰ Ἐκτορα μᾶλλον ἢ Θερσίτην καθήρει·
 καὶ εἰ πρόσθεν μὲν ἔφυγεν ἐσθλός τις, ἐδίω-
 κε δὲ μιν μὲν ἀμείνων· εἴτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτῶ

ΤΑ

aliquis a Musis statim initium fecerat, precatus
 Deas, ut mortum scriptioni fecum admoueant.
 Vides, quam concinnum principium, et conue-
 niens historia, quaeque tale orationis genus de-
 ceret. Tum paullum ingressus Achilli quidem
 nostrum principem comparabat, Therstiae autem
 Regem Persarum, ignarus, tanto sibi praestan-
 tiorem futurum fuisse Achillem, si Hectorem po-
 tius quam Therfitem interemisset, et si ante qui-
 dem fugisset fortis aliquis, hunc autem egisset
 multum praestantior alter. Deinde subiunxit de-

Z 4

fe

7. Περὶ πόδα] Acumen in eo inest, quod
 narrat non historiae accommodatum genus
 dicendi, ipsumque adeo exordium, sed histo-
 riam ita institutam, ut ea poeticum et fa-
 bulosum exordium deceret. Exordium est
 velut pes, cui tanquam calceus accommo-
 detur reliqua inepti scriptoris historia. Gesner.

τι ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιός εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, ἄτω λαμπρὰς ἔσας. ἤδη δὲ κατιῶν, ἐπὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, προσιδίς, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τῶτο τῷ Ὀμήρῳ, μηδὲν μνησθέντος τῆς πατρίδος. εἴτ' ἐπὶ τέλει τοῦ Προομίου ὑπὸ πνεύματι διαρρήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μείζον μὲν αἶρειν τὰ ἡμέτερα, τὰς βαρβάρους δὲ καταπολεμήσασθαι καὶ αὐτὸς, ὡς ἂν δύνηται· καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ἔσως, αἰτία ἅμα τῆς τῷ πολέμῳ ἀρχῆς διεξιῶν· ὁ γὰρ μαριώτατος, καὶ κἄν τις ἀπολάμενος Οὐολόγεστος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιάνδε. ἔτος μὲν τοιαῦτα.

Ἄλλος δὲ Θεκυδίδης ζηλωτὴς ἄκρας, οἷος εὖ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, καὶ τὴν ἀρχὴν, ὡς

se encomium quoddam, quamque dignus scriptor tam claris factis contigisset. Iam vero progressus Miletum laudabat patriam suam, subii-
ciens, melius hac in re facere se quam Home-
rum, qui mentionem patriae nusquam fecerit. Deinde in fine prooemii pollicebatur totidem ver-
bis et dilucide, se elaturum in maius res nostras, barbaros autem bello, quantum posset, et ipsum oppressurum: atque incipiebat hoc modo histo-
riam, simul causas belli incepti persequens: *Impurif-
simus enim, quique pessime pereat! Vologesus, bellare
cepit propter causam eiusmodi.* Hic quidem talia.

15. Alius vero summus Thucydidis imitator, praeclare ad exemplum illud suum compositus, etiam

ὡς· ἐκεῖνος, τὴν τῷ ἑαυτῷ ὀνόματι ἤρξατο, χα-
 ρισάτην ἀρχῶν ἀπασῶν, καὶ θυμῷ τῷ Ἀττι-
 κῷ ἀποσπένεσθαι· ὅρα γάρ, Κρεπέριος Καλπίου-
 νικῆας Πομπηϊαπολίτης, συνέγραψε τὰν πόλε-
 μιν τῶν Παρθυαίων καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἀπολε-
 μήσαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρχόμενος εὐθὺς ξυνιστά-
 μένα· ὥς·ε· μετὰ γε τοιαύτην ἀρχήν, τί ἂν σοι
 τὰ λοιπὰ λέγαιμι, ὅσα ἂν ἐν Ἀρμενίᾳ εἰρηγεύ-
 ῃς, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ἔκτρεα παρασησα-
 μένος; ἢ οἷον Νισιβηνῆε λομῶν, τοῖς μὴ τὰ
 Ῥωμαίων αἰρεμένοις, ἐπάγαγε, παρὰ Θουκυδί-
 δε· χρησάμενος ὅλον ἄρδην, πλὴν μόνον τῷ Πε-
 λασγικῷ, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς
 οἱ τότε λοιμώξαντες, ὤκησαν; τὰ δ' ἄλλα καὶ
 ἀπὸ

etiam initium ut ille a suo nomine feoderat, sua-
 uissimum omnium exordium, et quod thymum
 Atticum redoleat. Ecce enim, Creperius Calpur-
 nianus Pompeiopolitanus, descripsit bellum Partho-
 rum et Romanorum, ut inter se pugnarent; initio
 facto ab eo inde tempore, quo conflatum est. Ut
 post tale initium, quid reliqua tibi dicam, quo-
 modo in Armenia concionatus sit, in medium
 producto ipso Corcyraeorum oratore? aut qualem
 Nisibenis, qui Romanas partes non essent secuti,
 pestilentiam immiserit, sumtam mutuo confertim
 totam a Thucydide, excepto solo Pelasgico, et
 longis munitionibus, in quibus habitabant qui tum
 laborauerant pestilentia. Caeterum etiam ince-

ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο, ὥς καὶ ἐς Αἴγυπτον
κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλικὴν γῆν τὴν πολλήν·
καὶ ἐν ταύτῃ γὰρ ἔμενον εὖ ποίων. ἐγὼ γ' οὖν
θαύπτονται αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τὰς ἀθλήσεις
(Ἀθηναίῳ 8) ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον ἀκριβῶς εἰ-
δὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ
αὐτὸς καὶ πᾶσι ἐπισκοπῶς πολλοὶ νῦν ἐσὶ, τὸ διεσθαι
τᾶτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδῃ εὐμότῳ λεγέειν, εἰ ὁ-
λίγον ἐντρέφας, τὰ αὐτᾶ ἐκείνῃ λεγοί τις, μι-
κρὰ κῆρυκα, εἰς καὶ αὐτὸς αὖ Φαίης, ἔειπεν αὐ-
τῇ, νῆ Δία, κῆρυκα ὀλίγα δεῖν παρέλπειν. ὁ
γὰρ

perat ab Aethiopia, ita ut deinde in Aegyptum de-
scenderet, et in Regis terras multas, et bonum fa-
ctum, quod in illis mansit. Equidem sepelien-
tem illum in Nisibi miserat Athenienses relin-
quens discessi, cum accurate nossem, quae etiam
post meum discessum dicturus erat. Nam rursus
hoc etiam valde frequens nunc est, uti putent
hoc esse Thucydideis similia dicere, si quis pau-
cis immutatis ipsa illius verba dicat, etiam mi-
nuta illa. *Ut ipse quoque dicas, Non propter ean-
dem, profecto, Et illa parum aberat qui omitte-*
rem.

8. Ἀθηναίῳ] Athenienses urbane admodum
voceat, qui reuera Romani erant, quia a
Thucydide omnia mutabatur fatuus ille,
apud quem Athenienses moriebantur. *de
Soul.*

γὰρ αὐτὰς ἔτος συγγραφεὺς, πόλιν καὶ τῶν
 ὀπλῶν, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι
 αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἔτως ἀνέγραψε, καὶ τὰ Φρον;
 ὡς ἐκεῖνοι, καὶ γέφυραν, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ
 μοι ἐνόησεν, ἥλικόν τὸ ἀξιώμα τῆς ἱστορίας, καὶ
 ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν
 ὀνομάτων τὰ Ἰταλιώτικα ταῦτ' ἐγκείσθαι,
 ὥσπερ τὴν παρ' αὐτὴν ἐπικουρῶντα, καὶ ἐμπρέ-
 ποντα, καὶ πάντως συνάδοντα.

Ἄλλος δὲ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγόν-
 τῶν γυμνὸν συνάγαγόν ἐν τραφῇ, κομιδῇ πε-
 ζόν, καὶ χαμαιπετές, οἷον καὶ στρατιωτῆς ἀν-
 τίς τὰ κατ' ἡμέραν ἀπογραφέμενος, συνέθηκεν,
 ἢ τέκτων, ἢ καπηλὸς τις συμπέρινοσθ' ἐν τρα-
 τίδι.

Idem enim hic scriptor multa etiam armo-
 rum et machinarum genera, ut Romani illa no-
 minant, ita retulit, *fossam* ut illi, et *pontem*, et
similia dixit. Et cogita mihi, quae sit historiae
 dignitas, et quam deceat Thucydidem, inter At-
 tica nomina Italica ista interpolata esse, quae pur-
 purae instar ornatum addant, ac decentiam, or-
 minoque consentiant.

16. Alius vero quidam ex illa numero, comi-
 mentarium eorum, quae gesta fuerant, nudum
 scripto congerens, pedestrem valde et humilem,
 composuit, qualem etiam miles fecerit, quae
 fiant quotidie, describens; aut caupo aliquis ob-
 errans

τιῶν· πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης οὗ-
τος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος εἶναι, αἴτιος ἦν,
ἀλλὰ δὲ τινι χαρίεντι, καὶ δυνησομένῳ ἰσο-
ρίαν μεταχειρίσασθαι προκαπόντως· τῷτο
μόνον ἡττίαςάμην αὐτῷ, ὅτι ἔως ἐπέγραψε τὰ
βιβλία τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὴν τῶν συγ-
γραμμάτων τύχην· Καλλιμόρφῃ ἰατρῷ τῆς τῶν
κοντοφόρων ἑταίρας Ἰσολῶν Παρθικῶν. καὶ ὑπ-
εγράφητο ἑκάστη ὁ ἀριθμὸς, καὶ, γῆ Δία, καὶ
τὸ προοίμιον ὑπέβληχερον ἐποίησεν, ἔτω συνα-
γαγὼν οἰκτίριον εἶναι ἰατρῷ ἰσορίαν συγγράφειν,
εἶγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν, Ἀπόλλωνος υἱός, Ἀ-
πόλλων δὲ, Μεσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας
ἀρχὼν. καὶ ὅτι ἀρχάμενος ἐν τῇ Ἰαδί γράφειν,
ἐκ

errans cum exercitu. Verum enim vero tolera-
bilior sane hic idiota erat, ipse quidem statim
quis esset manifestus, sed qui alii venusto homi-
ni, et tractandae historiae petito, laborem prae-
ceperit. Illud solum in eo reprehendi, quod ita
inscripserat libros suos, stilo magis quam pro for-
tuna librorum tragico, *Callimorphi, medici sex-
tae constatorum, historiarum Parthicarum*, et sub-
scriptus erat uniuscuiusque libri numerus. Et-
iam, me Iupiter, prooemium supra modum fri-
gidum fecit, hac ratione concludens, familiare
esse medico scribere historiam, siquidem Aesculapius
ipse sit Apollinis filius, Apolla autem musageta et
eruditionis omnis princeps: et quod, cum incepisset
Ionica

ἐκ οἷδ' ὅ, τι δόξαν, αἰφύκα μάλ᾽ ἐπὶ τὴν κοινὴν μετῆλθεν, ἱετρεῖν μὲν λέγων, καὶ πείρην, καὶ ὀκόσα, καὶ νᾶσοι, τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ἑμερ διαίστα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλείστα, οἷα ἐκ τριόδου.

Εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφῶ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα ἐν ἀφανεί κείσθω, τὴν γνώμην δ' ἐ-
 ρῶ, καὶ τὰ πρῶην ἐν Κορίνθῳ συγγράμμαται,
 κρείττω πάσης ἐλπίδος· ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ εὐθύς
 ἐν τῇ πρώτῃ τᾷ προοιμίᾳ περιόδῳ, συνηρώτη-
 σε τὰς ἀναγιγνωσκοντας, λόγον πάντοφον δεῖ-
 ξαι σπεύδων, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέποι
 ἰσορίαν συγγράφειν. εἴτα μετὰ μικρὸν, ἄλλος
 συλλογισμὸς, εἴτα ἄλλος· καὶ ἔλως ἐν ᾧ παντὶ
 σχήμα-

Ionica consuetudine scribere, nescio quo consilio ad communem subito transiit: ἱετρεῖν dicens, et *πείρην*, et *ὀκόσα*, et *νᾶσοι*· reliqua vero, quae in viū multitudinis sunt, et pleraque, qualia *petuntur* et triuio.

17. Si vero me oportet sapientis etiam viri mentionem facere, nomen quidem illius in obscura iaceat; dicam vero consilium, et libros nuper Corinthi editos, spe omni praestantiores. In principio enim, statim prima prooemii periodo, interrogatione aggressus est lectores suos, studuitque sapientissimam rationem ostendere, *solum nempe sapientem decere historiam scribere*. Deinde paucis interiectis, syllogismus alius. Et in vniuersum

σχῆματι συνηρώτητο αὐτῷ τὸ πρῶτον τὸ τῆς
κολακείας ἐς κόρον· καὶ τὰ ἐγκώμια Φορτικά,
καὶ κομιδῇ βασιολοχικά· ἐκ ἀσυνλόγιστα μέν-
τοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κἀκεί-
να. καὶ μὴν κἀκείνο Φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ
ἦκιστα Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πύγῳ πολὺ καὶ
βαθεῖ πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοίμῳ εἰπεῖν, ὡς
ἐξαίρετον τῆτο ἔξει ὁ ἡμέτερος ἀρχων, ἔγχετας
πράξεις καὶ Φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιοῦσι.
τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδει καταλι-
πεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν.

Καὶ μὴν ἐδ' ἐκεῖνα ὅσιον ἀμνημονεῦσαι, ὃς
τοιοῦνδ' ἀρχὴν ἤρξατο. *Ἐρχομαι ἐρέων περὶ Ρω-*
μαίων,

uerfum omni genere argumentandi per quaestio-
nes compositum ipsi fuerat prooemium. Adula-
tionis *hic fuit* ad satietatem, laudes importunae,
et plane parasiticae; neque illae tamen extra syl-
logismum, sed interrogatae et collectae ipsae et-
iam. Verum illud quoque importunum mihi vi-
debatur, et minime vitum philosophum, et bar-
bam canam prolixamque decens, quod in prooe-
mio dixit, *illud exitium habiturum nostrum prin-*
cipem, cuius actianes etiam philosophi scribere iam
dignantur. Tale quid enim, si modo omnino veri
quid subest, nobis existimandum relinquere po-
tius oportebat, quam ipsum dicere.

18. Neque vero fas fuerit mentionem praeter-
mittere illius, qui hoc coepit exordio. *Venio di-*
cturus,

μαίον, καὶ Περσέων· καὶ μικρόν ὕψεον· ἔδες
 γὰρ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς· καὶ πάλιν, ἦν
 Ὀσρόης, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ἐνυμέουσι·
 καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ἔρως, ὁμοιος οὗτος
 ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θηκυδίδῃ, ἔτος δὲ,
 Ἡροδότῳ εὖ μάλα ὥκει.

Ἄλλος τις αἰοίδιμος ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θη-
 κυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὁμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐ-
 τῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδιά,
 καὶ πατάμεις ἐρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστατον,
 καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ᾤετο· τὸ δὲ, ἐς ἐχθρῶν
 κεφαλὰς ὁ ἀλαξίκακος τρέψαι· τοσαύτη ψυ-
 χρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὴν Κασπιακὴν χεῖρα, καὶ τὴν
 κρύσταλλον τὸν Κελτικόν· ἢ γὰρ ἀσπίς ἢ τῷ αὐ-
 τοκρά-

Attus de Romanis et Persis. Et paullo post, debe-
bat enim Persis male euenire. Et rursus, erat O-
sroes, quem Graeci Oxyrboen appellant. Et alia
id genus multa. Vides, similis hic illi alteri,
nisi quod iste quidem Thucydidi, hic vero Hero-
doto admodum erat similis.

19. Alius quidam dicendi facultate nobilis,
 Thucydidi autem similis ipse quoque, aut paul-
 lum illo melior, qui vrbes omnes, et omnes mon-
 tes, et campos et fluuios disertissime elocutus fue-
 rit, et vehementissimum, vt putabat, illud, *In*
hostium capita malorum depulsor vertat! Tantum
 frigus inerat supra Caspias niues et glaciem Gal-
 licam. Clypeus igitur Imperatoris toto vix libro
 ab

τοκράτορος, ὅλω βιβλάω μόγις ἐξηρημνεύθη αὐ-
 τῷ, καὶ Γοργῶν ἐπὶ τῷ ὀμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλ-
 μοὶ αὐτῆς ἐκ κυανῆ, καὶ λευκῆ, καὶ μέλανος,
 καὶ ζώνη ἱριοειδῆς, καὶ δράκοντες ἐλεκηδόν, καὶ
 βασρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσσα ἀναξυρῆς,
 ἡ δὲ χαλινὸς τῷ ἵππῃ, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες
 ἐπὶ τῶν ἑκαστον τάτων, καὶ οἷα ἦν ἡ Ὀσρόε κέρμη,
 διανέσσης τὸν Τίγρητα, καὶ ἐς οἷον ἀντρον κα-
 τέφυγε κίττω, καὶ μυρρῆνης, καὶ δάφνης, ἐς
 ταυτὸ συμπαφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβοῶς
 ποιοῦντων αὐτὸ, σκέπει, ἕως ἀναγκαῖα τῇ ἰσο-
 ρίᾳ ταῦτα, καὶ ὥς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἤδαι
 μὲν τι τῶν ἐπὶ περὶ χθέντων.

Ἰππὸ

ad illo descriptus est, et Gorgo in vmbonē, et
 oculi illius ex caeruleo et albo ac nigro, et balzeus
 colore iridis, et dracones flexi in capreolos, et in
 vincininos plexi. Vologesi quidem braccæ, aut
 frenum equi, Hercules, quot millia versuum
 singula horum occupant! et qualis caesaries Ofrois
 fuerit, cum Tigrin transnaret: et in quale an-
 trum confugerit, hederæ et myrti et lauri, in-
 genio sibi suo implexarum, et vmbrosum illud
 vndique facientium. Vide, quam ista sint ne-
 cessaria historiae, et quam sine istis nihil intelle-
 xissemus eorum, quæ ibi gesta sunt!

ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τῆς ἐν τοῖς χρησίμοις,
ἢ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν
χωρίων καὶ ἀντρῶν ἐκφράσεις τρέπονται. καὶ
ὅπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμ-
πέσωσιν, εὐίσκων οἰκέτῃ νεοπλάτῳ, ἄρτι τῷ
δεσπότη κληρονομήσαντι, ὃς ἔτε τὴν ἐσθῆτα
οἶδεν ὡς χρὴ περιβάλλεσθαι, ἔτε δειπνῆσαι κα-
τὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπηδήσας πολλὰναι, ὀρνίθων,
καὶ σுவίων, καὶ λαγωῶν προκειμένων, ὑπερεμ-
πίπλαται ἔτνης τινός, ἢ ταρίχης, ἐς ἃν διαρ-
ραγῇ ἐσθίων· ἔτος δ' ἔν, ὃν προεῖπον, καὶ
τραύματα συνέγραψε πᾶν ἀπίθανον, καὶ θα-
νάτους ἀλλοκότους· ὡς εἰς δάκτυλον τῷ ποδὸς
τὸν μέγαν τραυθεὶς τις, αὐτίκα ἐτελεύτησε·
καὶ

20. Prae imbecillitate enim in vtilibus recte
versandi, aut ignorantia dicendorum, ad tales
regionum et antrorum descriptiones confugiunt,
et cum in multas magnasque res incidunt, simi-
les sunt seruo diuitiarum insueto, creta nuper de-
mini sui hereditate, qui neque vestis no-
uit quemadmodum induenda sit, neque ex more
cibum capere: sed irruens saepe, cum tamen
aues, et suillae, et lepores appositi sint, in pul-
mentum aliquod aut salsamentum vsque eo op-
pletur, vt ne rumpatur metus sit. Ille igitur,
quem modo dicebam, etiam vulnera descripsit
omnino improbabilia, et mortes absurdas, vt ali-
quis in pollice pedis vulneratus statim exspirauit;

καὶ οἷς ἐμβοήσαντος μόνον Πρίσκι τῷ στρατηγῷ,
 ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τῶν πολεμίων ἐξέθανον· ἔτι
 δέ, καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τῆτο μὲν,
 καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόν-
 των ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο· ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῳ,
 τῶν μὲν πολεμίων ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ,
 καὶ τριάκοντα, καὶ ἕξ πρὸς διακοσίους· Ῥω-
 μαίων δὲ μόνους δύο, καὶ τραυματίας γενέσθαι
 ἐννέα· ταῦτα ἂν οἶδα εἴ τις ἀν' εὐφρονῶν ἀ-
 νίσχοιτο.

Καὶ μὴν καὶ κείνο λεκτέον, ὃ μικρὸν ἐν. ὑπὸ
 γὰρ τῷ κομιδῇ Ἀττικὸς εἶναι, καὶ ἀποκεκα-
 θάρθαι τὴν Φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἡξίω-
 σεν ἄνω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων,
 καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικόν, ὡς Κρόνιον
 μὲν,

fit; et, vt inclamante solum Prisco duce, septem
 et viginti hostium mortui sint. Insuper etiam in
 caesorum numero, idque etiam praeter scripta in
 principum epistolis mentitus est. Ad Europum
 enim hostium quidem cecidisse trecenties, et se-
 ptuagies mille ducentos et sex: Romanorum vero
 solos duos, faucios autem factos nouem. Haec
 nescio an sanae mentis aliquis ferat.

21. Verum illud quoque dicendum, quod non
 pusillum est. Prae nimio Atticisini studio, et ac-
 curatissimae circa linguam puritatis, ausus est
 talia etiam Romanorum nomina facere, et trans-
 ferre in Graecum, vt pro Saturnino Κρόνιον di-
 ceret,

μὲν, Σατῆρινόν λέγειν, Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόν-
 τανῶνα, Τιτάνιον δὲ, τὸν Τίτιανόν, καὶ τὰλλα
 πολλῶ γελοιότερα. ἔτι ὁ αὐτὸς ἔτος περὶ τῆς
 Σεβηριανῆς τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἐξηπάτηνται οἰόμενοι ξίφει τεθνάναι
 αὐτὸν, ἀποθάνοι δὲ ἀνὴρ, σιτίων ἀποσχόμε-
 νος· τῷ γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξα τὸν
 θάνατον· ἐκ εἰδῶς, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκείνο
 πᾶν τριῶν, οἶμαι, ἡμερῶν ἐγένετο· ἀπόσιτοι
 δὲ, καὶ ἑπτὰ διαρκέουσιν οἱ πολλοί· ἐντὸς εἰ μὴ
 τῶν ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης εἰς ἡμέρας περὶ-
 μένων ἕς' ἂν Σεβηριανὸς λιμῶ ἀπόληται, καὶ
 διὰ τῆτο ἐκ ἐπήγαγε 9) διὰ τῆς ἐβδόμης.

Τὰς

ceret, Φρόντιν autem Frontonem, Titianum
 porro Τιτάνιον, et reliqua magis etiam ridicula.
 Ad hæc idem hic de Seueriani exitu scripsit, de-
 ceptos esse alios omnes, qui ferro illum mor-
 tuum putent; periisse autem virum inedia, hoc
 enim mollissimum mortis genus illi visum, igno-
 rans, totum, quod ille passus est, trium, puto,
 dierum fuisse; qui vero cibo abstinent, etiam se-
 ptem dies durare multos; nisi quis hoc putet, ste-
 tisse Osroën expectantem, dum fame periret Se-
 uerianus, et ob id ipsum per septem dies non
 superuixisse.

Αα 2

22. Eos

9. Ἐπήγαγε] Est ἐπάγειν hic absolute posi-
 tum pro ἐπάγειν τὸν βίον, h. e. *insuper a-
 gere*

Τὰς δὲ καὶ ποιητικοῖς ἐνόμασιν, ὧ καλὲ Φίλων, ἐν ἰσορίᾳ χρωμένους, πᾶ ἄν τις θείῃ, τὰς λέγοντας, ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανή, τὸ τεῖχος δὲ πρὸν, μεγάλως ἐδόκησε; καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς καλῆς ἰσορίας· Ἐδεσσα μὲν δὴ ἔτω τοῖς ὅπλοις περισμαραγῆτο, καὶ ὄττοβος ἦν, καὶ κόναβος ἅπαντα ἐκείνη, καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ὧ τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι πρὸς τὸ τεῖχος· εἴτα μετὰξὺ ἔτως εὐτελεῖ ὀνόματα, καὶ δημοτικά, καὶ πτωχικά πολλὰ παρενεβέβυσο, τὸ, ἐπέσειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ, οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐγχεύοντα,

22. Eos vero quo quis loco ponat, iucundissime Philo, qui Poëticis in historia verbis utuntur, *adeditque stridorem Machina, procumbensque murus conuit vebementer?* Et rursus in alio libro praeclaræ historiae: *Edeffa quidem igitur adeo quassis circumsonat armis, strepitusque fuere et tumultus illa omnia.* Et *Dux versat sub pectore curas, qua maxime ratione ad muros accedat.* Deinde inter haec vilia adeo nomina, et plebeia et mendicorum propria multa inculcata erant, *Epistola-uit campiductor Domino, et, Milites mercabantur illa,*

gere vitam, producere vitam, quemadmodum ἀγεῖν et διαγεῖν absolute etiam usurpatur sine voce βίον. Bos.

τα, καὶ, ἤδη λαλῆμένοι περὶ αὐτὰς ἐγίγνοντο.
καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥς τὸ πρᾶγμα εἰκὸς εἶναι
τραγωδῶ, τὸν ἄτερον μὲν πόδα ἐπ' ἐμβάτῃ
ὑψηλοῦ ἐπιβεβηκότι, θατέρῳ δὲ σάνδαλον
ὑποδεδομένῳ.

Καὶ μὴν καὶ ἄλλας ἰδοὺς αὖν, τὰ μὲν προοίμια
λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μα-
κρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἡλί-
κα τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκῆσεσθαι, τὸ σῶ-
μα δὲ αὐτὸ τῆς ἰσορίας μικρόν τι καὶ ἀγεννὲς
ἐπάγοντας, ὡς καὶ τῆτο εἰκέναι παιδίῳ, εἴ
πᾶρῳτα εἶδες παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλῆος
πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος περικείμενον· εὐθὺς γὰρ
οἱ ἀκῆσαντες ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, Ὡδι-

ven

*illa, quibus indigebant, et, Iam lori ad illos aderant,
et similia: ut similis ea res esset tragoedo, qui
altero quidem pede alto cothurno nitatur, alte-
rum autem sandalio deuinctum gerat.*

23. Ac videas etiam alios, prooemia quidem
splendida et tragica et ad excessum vsque longa
scribentes, ut speres te mira quanta post isthaec
omnino auditurum: at ipsum corpus historiae
pusillum quoddam et ignauum subiungentes, ut
hoc etiam simile videatur puerulo, si qua Cupi-
dinem vidisti sic ludentem, persona Herculis ma-
xima, aut Titanis, caput occultantem. Statim
igitur qui audiere, illud subiiciunt: *Parturiunt*

νεν ὄρος. χρὴ δὲ μὴ ἔτῳς, ἀλλ' ὅμοια τὰ πᾶν-
 τα, καὶ ὁμόχρῳα εἶναι, καὶ συνάδον τῇ κεφα-
 λῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσὸν μὲν τὸ κρέ-
 νος εἶη, θώραξ δὲ πᾶν γαλοῖος ἐκ ῥακῶν πο-
 θέν, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκτυμένος,
 καὶ ἡ ἀσπίς οἰσυῖνη, καὶ χοιρὴν περὶ ταῖς κνή-
 μαις. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφ' ὧν τοιαύτας συγγρα-
 Φέας, τῷ Ῥοδίων Κολοσσῷ τὴν κεφαλὴν νανώ-
 δει σῶματι ἐπιτιθέντας· ἄλλας αὖ ἐμπαλιν ἀ-
 κέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀπροοιμιάζα,
 καὶ εὐθύς ἐπὶ τῶν πραγμάτων· οἳ καὶ προσε-
 ταιρίζοντα τὸν Ξενοφῶντα ἔτῳς ἀρξάμενον·
 Δαρεῖς καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνοντα δύο·
 καὶ ἄλλας τῶν παλαιῶν· ἐκ εἰδότες, ὡς δυνά-
 μει

*montes. Oportet autem non ita esse, sed similia
 omnia, et eiusdem velut coloris, consentiensque
 capiti corpus reliquum, ne galea quidem sit au-
 rea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis
 alicunde, aut pellibus putridis confutus, et vi-
 mineus clypeus, porcina autem circa tibias. Vi-
 deas enim satis multos id genus scriptores, Rhodii
 Colossi caput imponentes nani corpusculo: alios
 contra ea, trunca suo capite corpora inducentes,
 et statim ad res ipsas aggressos: qui etiam suarum
 partium esse volunt Xenophontem, qui ita coe-
 perit: Darii et Parysatidis filii nascuntur duo;
 et alios antiquorum. Ignorant nempe, esse quae-
 dam,*

μει τινὰ προοίμιά ἐσι λεληθότα καὶ πολλὰ
ὡς ἐν ἄλλοις δείξομεν.

Καίτοι ταῦτα πάντα Φορητὰ εἰσιν, ὅσα ἡ ἑρ-
μηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἀμαρτήματά
εἰσι, τὸ δὲ καὶ περὶ τὰς τίπας αὐτὰς ψεύδε-
σθαι, ἔ' παρασάγγας μόνον, ἀλλὰ καὶ σαθρὰς
ὅλης, τίτι τῶν καλῶν εἰσὶν εἰς γέν' ἔτω. ῥα-
θύμως συτήγαγε τὰ πράγματα, ἔτε. Σύρον τι-
τὶ ἐντυχῶν, ἔτε τὸ λεγόμενον δὴ τῆτο, τῶν
ἐπὶ κρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογούντων ἀνέσας,
ὥς περὶ Εὐρώπης λέγων, ἔτως εἶπε. Ἡ δὲ
Εὐρώπηος κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, σαθ-
ρὰς δύο τῇ Εὐφράτῃ ἀπέχουσα, ἀπώλισαν δ'
αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι· καὶ ἔδὲ τῆτο ἀπέχρησεν αὐ-
τῷ,

dam, quae vim prooemiorum habeant, licet vulgi
intellectum fugiant, vt monstrabimus alias.

24. Veruntamen illa omnia tolerabilia sunt,
quaecumque aut elocutionis, aut constructionis
reliquae sunt vitia. Mentiri vero circa ipsa loca,
non parasangis modo, sed integris mansioribus,
cui rerum bonarum simile est? Vnus quippe eo-
rum adeo supine res congeffit, qui neque cum
Syro vnquam locutus videtur; neque, quod est
in proverbio, in constrinis talia fabulantes audisse,
vt de Europo verba faciens ita dicat: *Europus*
vero sita est in Mesopotamia, mansiones duas ab Eu-
phrate remota: condiderunt istam Edesseni. Neque

τῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσα-
τα, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ γεν-
ναῖος, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι, μετέθη-
κεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιωρίσθαι αὐ-
τὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρω-
θεν ἐν χερσὶ παραμειβομένων, καὶ μονονεχί τῷ
τείχεος ψαυόντων. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἴ σοι
νῦν, ὦ Φίλων, ἀπολογοίμην, ὡς ἔ Παρθυαίων,
ἔδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, εἰς με φέρων ὁ
θαυμασὸς συγγραφεὺς ἀπέκτισε.

Νῆ Δία, καὶ κείνῳ κομιδῇ πιθανὸν περὶ τῷ Σε-
βηριανῷ ὁ αὐτὸς ἔτος εἶπεν ἐπομοσάμενος, ἢ
μὴν ἀκῆσαι τινος τῶν ἐξ αὐτῷ τῷ ἔργῳ διαφυ-
γόντων.

fatis hoc illi fuit, verum etiam Samosata patriam
meam, ipse vir fortis eodem in libro sublatam,
sua cum arce et munitionibus transtulit in Meso-
potamiam, ut includatur inter ambo amnes, quam
proxime utrinque praeterlabentes, et tantum non
ipsa alluentes moenia. Ridiculum autem fuerit,
si nunc causam apud te, mi Philo, dicam, non
ex Parthis me esse, neque Interamnium hominem,
quibus me correptum scriptor admirabilis novum
colonum adscripsit.

25. Illud etiam, Mehercule, usquequaque
probabile de Seneriano idem ille, interposito iu-
reiurando, dixit, se profecto audisse quemdam
eorum, qui ex ipso facto aufugerint. Neque
enim

γόντων. ἔτε γὰρ ξίφει ἐσσελῆσαι αὐτὸν ἀπο-
θανεῖν, ἔτε Φαρμάκῃ πιεῖν, ἔτε βρόχον ἄψα-
σθαι, ἀλλὰ τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικόν,
καὶ τῇ τόλμῃ ξενίζοντα· τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν
ἔχοντα παμμεγέθη ἐκπώματα ὑάλῃ, τῆς καλ-
λῆς ὑάλῃ. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἐγνώ-
σο, κατὰξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, ἐνὶ
τῶν θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφραγὴν, ἐν-
τεμόντα τῇ ὑάλῃ τὸν λαμῖον. ἔτως ἔξοι-
δον, ἔλογχάριον εὔρεν, ὡς ἀνδρείος γε αὐτῷ
καὶ ἡρώϊκός ὁ θάνατος γένοιτο.

Εἶτα ἐπειδὴ Θεκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἶπε
τοῖς πρώτοις τῶν πολέμων ἐκείνων νεκροῖς, καὶ αὐ-
τὸς ἠγήσατο χρῆναι ἐπειπεῖν τῷ Σεβηριανῷ.
ἀπασι

enim ferro illum voluisse mori, neque venenum
bibere, neque laqueum sibi innectere, sed tra-
gicam mortem aliquam excogitare, et ipso confi-
lio nouam. Habuisse illum forte pocula mirae
magnitudinis vitrea de vitro pulcherrimo. Cum
autem mori omnino decretum esset, confregisse
scyphorum maximum et fragmentorum vno vsum
ad caedem, inciso vitri ope gutture. Adeo pu-
gionem aut lanceolam non inuenit, vt certe vi-
rilis illi et Heroica mors contingeret.

26. Deinde quando Thucydides funebrem qua-
si orationem habuit primis illis in bello mortuis;
ipse quoque existimauit dicendum aliquid esse de

ἅπασιν γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν ἐδὲν αἴτιον τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἡ ἄμιλλα. θάψας ἔν τὸν Σαβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφρανίου τινὰ Σίλωνα ἐκατόνταρχον, ἀνταγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερῆρητόρευσεν αὐτῷ, ὥς με νῆ τὰς Χάριτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τῇ γέλῳτος· καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τῆ λόγῃ δακρύων ἅμα σὺν σίμῳγῃ περικραθεῖ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκεῖνων δείπνων, καὶ προπόσεων· εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινὰ τὴν κορωνίδα. στασάμενος γὰρ τὸ ξίφος εὐγενῶς πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιος εἰκὸς ἦν, πάντων ὀρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ

Seueriano. Omnibus enim illis cum Thucydide, penes quem tamen nulla causa est illorum in Armenia malorum, certamen est. Postquam ergo sepeliit Seuerianum magnifice, ad sepulcrum statuit Afranium Silonem quendam, Centurionem, Periclis aemulum, qui talia ac tanta de illo declamat, ut, ita me Gratiae! multum sane lacrymarum risus mihi excusserit, et maxime cum orator Afranius in peroratione, lacrymans cum eiulatione maximi affectus indice, mentionem facit sumtuosarum coenarum, atque propinationum: deinde sumtam ab Aiacis fabula coronidem imponit. Stricto enim ense generose sane, et ut decebat Afranium, in conspectu omnium ad sepulcrum

ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἐνυάλιον, πρὸ πολλῶ ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐρρήτορες· καὶ τῷτο ἔφη ἰδόντας τὰς παρόντας ἅπαντας, θαυμάσια, καὶ ὑπερπανέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τᾶλλα μὲν αὐτῷ κατεγγίνωσκον, μοιρονεχὶ ζωμῶν καὶ λοπῶδων μενημένε, καὶ ἐπιδακρύοντος τῇ τῶν πλακέντων μνήμῃ· τῷτο δὲ μάλισα ἤτιασάμην, ὅτι μὴ τὸν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον, τῷ δράματος προκποσφάξας, ἀπέθανε.

Πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας ἐμοίως τῷτοῖς ἔχων σοι, ὦ ἐταῖρε, κατακριθῆσασθαι, ὀλίγων ἔμως ἐπιμνησθεῖς, ἐπὶ τὴν ἑτέραν ὑπόσχεσιν ἤδη μετελεύσομαι, τὴν συμβαλὴν, ὅπως ἂν ἀμεινον συγγραφῶι

crum se interemit, non indignus, ita me Mars amet, qui multo ante moreretur, si quidem declamavit talia. Et hoc, ait, cum viderent praesentes, omnes admiratos esse, et supra modum laudasse Afranium. Ego vero tum reliqua illius damnabam, qui tantum non iusculorum et patinarum meminisset, illacrymareturque mentioni placentarum; hoc vero nomine maxime illum incusabam, quod non interfecto antea scriptore, qui hanc fabulam docuit, tum demum mortuus est.

27. Caeterum multos etiam alios similes hisce, cum enumerare tibi, sodalis, possum; tamen paucorum facta mentione ad alterum promissum meum iam transibo, ad consilium, quomodo quis scribat

γράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιωμακρόνευτα παραλείπουσιν, ἢ παραθέουσιν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπητέων, τὰ μικράτατα πάνυ λιπαρῶς καὶ φιλοπόνως ἐρμηνεύουσιν ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις τῷ Διὸς τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος, τοσῶτον καὶ τοιῶτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπικινοῖ, μηδὲ τοῖς ἄκ' εἰδόσιν ἐξηγοῖτο. τῷ ὑποποδίᾳ δὲ τό, τε εὐθυεργές καὶ τὸ εὐξέσον θαυμάζοι, καὶ τῆς κρηπίδος τὸ εὐρυθμον, καὶ ταῦτα πάνυ μετὰ πολλῆς Φροντίδος διεξιὼν.

Ἐγὼ γ' ἐν ἡλικίᾳ τινος, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχην ἐν ἑδ' ἄλοις ἐπτά ἔπεσι παραδραμόν-

τος,

bat melius. Sunt enim, qui magna negotia et digna memoratu praetermittunt aut transcurrunt; prae incititia vero, et pulchri imperitia, atque dicendorum tacendorumque ignoratione, minima quaeque copiose admodum studioseque enarrant, diuque in iis immorantur. Velut si quis Olympii Iouis totam quidem pulchritudinem: talem, tamquam multiplicem, non videat, neque laudet, neque his, qui non viderunt, enarret, scamillum vero, quod ita ad normam exactus et politus sit, admiretur, et baseos proportionem; eaque multa cum cura persequatur.

28. Ego igitur novissimum, qui pugnam quidem ad Europam vix septem totis versibus per-

curre-

τος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀνα-
 λωκίτος εἰς ψυχρὰν καὶ ἔδεν ἡμῖν προσήκασαν
 διήγησιν· ὡς Μαῦρες τις ἰππεὺς, Μαυσάκας
 τᾶνομα, ὑπὸ δόψης πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη,
 καταλάβοι Σύρκης τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄριστον
 παρατιθεμένους, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκείνοι
 φοβηθεῖεν αὐτὸν, εἴτα μέντοι μαθόντες, ὡς
 τῶν Φίλων εἶη, κατεδέξαντο, καὶ εἰσιάσσαντο·
 καὶ γὰρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ
 αὐτὸν εἰς τὴν Μαύρων, ἀδελφῆ αὐτῷ ἐν τῇ γῇ
 στρατευομένῃ. μῦθοι τὸ μετὰ τῆτο μακροί,
 καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυ-
 ρωσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ἐν
 τῷ αὐτῷ συνευομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ἐ-
 λίσσῃ

curreret, viginti autem vel amplius mensuras
 aquae (clepsydras) impenderet in frigidam et ni-
 hil ad nos pertinentem narrationem, vt Maurus
 aliquis eques, Mausacas nomine, prae siti per mon-
 tes oberrans, Syros quosdam rusticos deprehenderit;
 qui prandium sibi apposuerant; atque vt inizio illi
 pertimuerint, deinde autem, cognito, amicum esse,
 acceperint conuiuium: etenim forte quendam illorum
 et ipsum in Maurorum terra peregrinatum esse,
 quod suus frater in ea regione militaret. Hinc
 fabulae longae, et narrationes, quomodo ipse in
 Mauritania venatus esset, et vt vidisset elephantas
 multos una pascentes, et vt parum abfuerit, quin
 a leo-

λίγη δεινκαταβραδείη, καὶ ἡλίγκας ἰχθῦς ἐπρία-
το ἐν Καισαρείᾳ· καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς,
ἀφείς τὰς ἐν Εὐρώπῳ γιγνομένας σφαγὰς το-
σαύτας, καὶ ἐπιδάσεις, καὶ σπονδάς ἀναγκαίας,
καὶ Φύλακας, καὶ ἀντιΦύλακας, ἔχει βαθείας
ἐσπέρας ἐφεισῆναι ὁρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον
ἐν Καισαρείᾳ, σκάρως παμμεγέθεις ἀξίας ὠνέ-
μενον. εἰ δὲ μὴ νύξ κατέλαβεν, τάχα καὶ συν-
εδείπνει μετ' αὐτῷ, ἥδη τῶν σκάρων ἐσθυσ-
σμένων. ἅπτερ εἰ μὴ ἐνεγέγραπτό ἐπιμελῶς τῇ
ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἡγνοηκότας ἦμεν, καὶ
ἡ ζήμια Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μανυσάκας ὁ
Μαῦρος διψῶν, μὴ εὖρε πιεῖν, ἀλλ' ἀδειπνος
ἐπανήλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καί τοι πύσσα
ἄλλα

*a leone deuoratus esset, et quantos Caesareae pisces
emerit. Et historicus admirabilis, omisiss tantis
caedibus, quae circa Europum factae sunt, et
inuasiones, et inducias necessarias, et custodes
et his oppositos custodes alios, ad seram usque
vesperam absuit, dum videt Malchionem Syrum
Caesareae scaros ingentes vili pretio ementem:
nisi vero nox oppressisset, forte etiam coenaturus
cum illo erat, scaris iam paratis. Quae nisi cum
cura scripta essent in historia, magna nos igno-
rasset, et iactura Romanis intoleranda fuisset,
si Mausacas Maurus sitiens, quod biberet, non
inuenisset, sed incoenatus in castra rediisset.*
Quam-

ἀλλὰ μακρῶν γελαστέρα ἐκὼν ἐγὼ τῶν παρήμῳ;
 ὡς καὶ αὐλητρεῖς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐ-
 σοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦ-
 ρος μὲν τῷ Μαλχίῳ λόγχην, ὁ δὲ τῷ Μαυ-
 σακῇ πόρπην, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς
 ἐκ' Εὐρώπῃ μάχης. αὐτὰ δὲ τὰ καθ' ἑαυτὰ
 τοιγάρτοι εἰκότως ἂν τις εἴποι τὰς τοιαύτας,
 πρὸ μὲν ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκάνθας δὲ
 αὐτῷ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν.
 Ἄλλος, ὦ Φίλων, μάλ᾽ αὖ καὶ ἄτος γελοῖος,
 εἰ δὲ τὸν ἕτερον πίδακα ἐκ Κερύνθας πώποτε προ-
 βεβηκώς, εἰ δ' ἄχρι Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, εἴ-
 τι γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, ὥδε ἤρξατο
 μέμνημαι γάρ· ὅτῃς ὁ Φθαλμῶν ἀπιστότατα
 γρά-

Quamuis quot alia longe magis ridicula prudens
 ego nunc praetermitto? ut iudicia etiam illis ex
 proximo pago venerit; et uti dona alter alteri dede-
 rint, Maurus quidem Malchioni lanceam, at hic fi-
 bulam Mausacae, multaue alia ex hoc genere,
 ipsa nempe praelii ad Europum capita. Merito
 ergo dicat aliquis, tales rosam quidem ipsam non
 videre, spinas vero illius, radici proximas, ac-
 curate considerare.

29. Alius, mi Philo, valde ipse etiam ridicu-
 lus, qui neque alterum Corintho pedem protu-
 lisset vnquam, neque Cenchreas vsque discessisset,
 certe neque Syriam vidisset, neque Armeniam;
 ita, memini enim, exortus est: *Aures minus fi-
 deles*

γράφω τούτων ἃ εἶδον, ἃ ἤκουσα. καὶ ἔτι
ἀκριβῶς ὅπαντα ἐώρακεν, ὥς τε τὰς δράκοντας
ἔφη τῶν Παρθυαίων (σημαίνει δὲ πλῆθος τῶν
αὐτοῖς· χίλιες γάρ, οἶμαι, ὁ δράκων ἄγει) ζῶν-
τας δράκοντας παμμεγέθεις εἶναι γεννωμένους ἐν
τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν, τάτους
δὲ, τέως μὲν ἐπὶ κοιτῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους,
ὑψηλὰς αἰωρεῖσθαι, καὶ πρόρωθεν ἐπελαυνόν-
των, δεὸς ἐμποιεῖν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπει-
δὲν ὁρᾷ ἴκσι, λίσαντες αὐτὰς, ἐπαφιάσι τοῖς
πολεμίοις· ἀμέλει πολλὰς τῶν ἡμετέρων ἔτω
καταποθῆναι· καὶ ἄλλας, περισπειρανθέντων αὐ-
τοῖς, ἀποπνιγῆναι καὶ συκλασθῆναι· ταῦτα δὲ
ἐφ' ὧς ὁρᾷν αὐτὰς, ἐν ἀσφαλεῖ μὲντοι ἀπὸ δει-
δρε

deles oculis. Scribo igitur, quae vidi, non quae
audiui. Atqui ita accurate viderat omnia, ut di-
ceret, dracones Parthorum (est vero hoc illis nu-
meri signum: mille enim, puto, milites draco
ducit) viuos esse serpentes ingenti magnitudinis, qui
nascantur in Perside paullo supra Iberiam. Hos
vero initio quidem in censis magnis reuinctos telos-
que ferri, ac e longinquo dum inuadant, terrorem
iniicere. In ipsa autem pugna, inquit, cum con-
curritur, solutos illos hostibus immittunt. Itaque
multos nostrorum ita deuoratos, et alios cum spiris
illos suis complexi essent dracones, suffocatos elisos-
que. Haec vero ex propinquo se vidisse ipsum, in
loco

δρε ὑψηλῷ ποιούμενος τὴν σκαπὴν καὶ εὐγε ἐποίη-
 σε μὴ ὁμοσεχωρήσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ ἐκὰν ἡμεῖς
 θαυμαζόν ἔτι συγγραφεῖα τῶν εἰχόμεν, καὶ ἀπὸ
 χειρὸς αὐτῶν μεγάλα καὶ λαμπρά ἐν τῷ πολέμῳ
 τῷ ἐργασάμενον· καὶ γὰρ ἐκινδύνευσεν πολλὰς
 καὶ ἑτρώθη περὶ Σῆραν, ἀπὸ τῆς Κρανείας δηλον-
 ὅτι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κοριν-
 θίων ἀκροόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδό-
 των, ὅτι μὴδὲ κατὰ τοίχῃ γεγραμμένον πόλεμον
 ἐώρακε, ἀλλ' ἔδὲ ὅπλα ἐκεῖνός γε ἦδει, ἔδὲ μη-
 χανήματα οἷα ἐσιν, ἔδὲ τάξεων, ἣ καταλσχί-
 σμῶν ὀνόματα. πάντῃ γένεμελεν αὐτῷ πλαγίαν
 μὲν

loco tuto de altissima arbore speculantem. Et bene
 sane fecit, quod non ex propinquo congressus est
 bestiis, alioqui enim tam admirabili nunc scri-
 ptore nobis carendum esset, qui manu etiam sua
 magnifica quaedam et clarissima facinora hoc bello
 edidit. Multa etenim pericula subiit, et vulnera-
 tus est circa Suram, qui videlicet *longissimum* iter
 a Cranio ad Lernam fecerit. Atque ista Corin-
 thiis audientibus recitavit, qui accurate scirent,
 illum ne pictum quidem in pariete bellum vidisse.
 Sed neque arma ille novit, neque machinas, qua-
 les sint; neque acierum aut ordinum struendo-
 rum nomina. Etenim, quasi hoc ageret, *dire-*
Luc. Op. T. III. *Bb* *clams*

μὲν τὴν ὀρθίαν Φάλαγγα 10), ἐπὶ μέγας δὲ λέ-
γουν τὸ ἐπὶ μετώπῳ ἄγειν.

Εἰς δὲ τις βέλτερος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέ-
λος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν
Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τί-
γρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πεντακισσὺς ἑξ ὅλοις ἐ-
πέσι περιλαβὼν, συνέγραψε, καὶ τῆτο ποιήσας,
ἱστορίαν συγγεγραμμένην φησί. τὴν μάλιστα ἐπι-
γραφήν

*Etiam aciem vocat obliquum agmen: in cornu vero
ducere dicit, quod est ducere in frontem.*

30. Vnus autem aliquis praeclarissimus, res ab
initio inde ad finem vsque gestas omnes, quaecum-
que in Armenia, quae in Syria, quae in Meso-
potamia, quae ad Tigrim, quae in Media acta
sunt, quingentis non totis versibus complexus
descripsit. Idque ubi fecit, historiam ait scripsisse.

Titu-

10. Πλαγίαν -- Φάλαγγα] *Obliqua* siue *trans-*
uersa *acies* siue *agmen* est, cum in *frontem*
ducuntur milites: *recta*, cum in *cornu*. Igi-
tur in *transuerso* agmine plures longe ad-
uersis frontibus simul concurrere possunt,
sed pauciores a tergo habent, qui in prima
acie pugnant: in *recto* agmine contraria o-
mnia: pauciores simul concurrunt, plures
sibi a tergo possunt succedere. Hic scriptor,
quem reprehendit Lucianus, misceat omnia,
et *transuersum* agmen dixit in *cornu* duci
(vnde *rectum* potius *agmen* oritur) pro eo
quod debebat dicere, in *frontem*. Gesner.

γραφήν ελίγε δὲν μακροτέραν τῆ βιβλίου ἐπέ-
 γραψεν, Ἀντίοχιανῶ τῆ Ἀπόλλωνος ἱερειῆκου
 (δέλεγον γὰρ πᾶ, σῖμαι, ἐν παιτὶ νενηήμεν)
 τῶν ἐκ Ἀρμενίας, καὶ Μεσοποταμίας, καὶ ἐν Μη-
 δία Ῥωμαίοις νῦν πρᾶχθέντων ἀφ᾽ ἡγήσεις.

Ἦδη δ' ἐγὼ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγρά-
 Φότος ἤκιστα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐολογέσε, καὶ
 τὴν Ὀσροὺ σφαγὴν, ὡς παραβλήθησεται τῷ
 λέοντι, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸν τριπόδητον ἡμῖν θρί-
 αμβεν ἔτω πάνυ μαντικῶς ἄμα ἔχων, ἔσπευ-
 δεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. Ἄλλα καὶ
 πολὺν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὤκισε, μεγέθει
 τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην· ἔτι μὲντοι ἐ-
 πισκο-

Titulum tamen, parum abest, quin maiorem libro,
 inscripsit eiusmodi, Antiochiani, in sacro Apol-
 linis certamine victoris (cursu, credo, aliquando,
 puer vicerat) eorum, quae in Armenia, et Me-
 sopotamia, et Media a Romanis modo gesta sunt,
 enarratio.

31. Iam vero audiui etiam qui futurarum re-
 rum historiam scripserat, et captiuitatem Vologesi,
 et Osrois caedem, ut leoni obiciendus sit, et su-
 per omnia desideratissimum nobis triumphum.
 Sic vaticinantis simul furore instinctus ad finem
 iam, scriptiois properavit. Verum etiam urbem
 iam in Mesopotamia condidit, magnitudine maxi-
 mam, et pulchritudine pulcherrimam, illud vero ad-

πισκοπῇ, καὶ διαβελύεται, εἴτε Νίκαιαν αὐ-
τὴν ἀπὸ τῆς νίκης χεὶρ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὀμό-
κοιαν, εἴτε Εἰρηνίαν· καὶ τῷτο μὲν ἔτι ἀκριτοῦ,
καὶ ἀνέκτουρος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρον
πολλὰ καὶ κορυφῆς συγγραφικῆς γέμματα. τὰ δ'
ἐν Ἰνδοῖς πραχθεσόμενα ὑπέσχετο ἡδὲ γρά-
ψειν, καὶ τὸν περίπλεον τῆς ἐξω θαλάσσης, καὶ
ἔχ' ὑπέσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ περσοί-
μιον τῆς Ἰνδικῆς ἡδὲ συντέτακται. καὶ τὸ τρί-
τον τάγμα, καὶ οἱ Κελτοί, καὶ Μαυρῶν μοῖρα
ὅλην σὺν Κασσίῳ πάντες ἔτοι ἐπεραιώθησαν
τὸν Ἰνδὸν ποταμόν· ὃ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς
δεξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, ἀκ εἰς
μακρὰν

huc considerat et consulit, vtrum *Victoriam* il-
lam appellare fas sit, an *Concordiam*, an *Pacife-
ram*. Et istud quidem nondum iudicatum est, et
adhuc sine nomine nobis vrbs illa pulcherrima,
deliriis multis, et pituita mala atque mucro histo-
rico oppleta. Ea vero, quae apud Indos aliquando
gerentur, iam scripturum se recepit, externique
maris circuitum. Neque ista intra promissionem
subsistunt, sed prooemium Indicae iam composi-
tum est: ac tertia legio, et Galli, et Maurorum
pars exigua duce Cassio, omnes iam Indum flu-
men traiecerunt. Quid vero facturi sint, aut ele-
phantorum quomodo sint impetum excepturi, ea
non

μαρτυρῶν ἢ αὖν ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μυ-
ζήριδος, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακίων ἐπισημει.

Τοιαῦτα πολλά ὑπ' ἀκαίδευσίας ληρῶσι, τὰ
μὲν ἀξιογράτα εἶδ' ὁρῶντες, εἴ τι βλεῖσθαιεν, κατ'
ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπινυῶντες δέ, καὶ ἀνα-
πλάττοντες, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμων γλῶτταν,
Φασίν, ἔλθῃ. καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων
εἴ τι σεμνυνόμενοι, καὶ καλίστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγρα-
φαῖς καὶ γὰρ αὐ καὶ αὐταί, παγγέλαιοι τῷ
δεῖκτος Παρθικῶν νικῶν, τσσαῖδε. καὶ αὐ, Παρ-
θίδος, πρῶτον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλονό-
τι. ἄλλος ἀσειότερον παραπολύ. ἀνέγνων γὰρ
Δημητρίᾳ Σαγαλασβῶς Παρθονικὰ εἶδ' ὡς ἐν
γέλῳ τι ποιήσασθαι, καὶ ἐπισκῶψαι τὰς ἰσο-
ρίας

non ita multo post nobis admirabilis scriptor Mu-
zuride aut ab Oxydracis perscribet.

32. Talia multa prae inscitia delirant, qui di-
gna visu neque viderint, neque si viderint, ex-
plicare pro dignitate queant: excogitent vero et
confingant, quidquid in linguam illam importu-
nam, aiunt, venerit. Etiam in numero libro-
rum honestatem quandam affectant, maxime ipsis
in inscriptionibus: nam rursus hae quoque per-
quam ridiculae. Alicuius *Parthicarum victoria-
rum tot libri*: et rursus *Parthidis primus, secundus*,
nempe vt *Atthidis*. Alius multo etiam urbanus.
Legi enim *Demetrii Sagalassensis Parthonica*.
Neque vero eo ista contempero, vt ridiculo ha-

ρίαι ἔτι καὶ αὐτὰς ἔσας, ἀλλὰ τὰ χρησιμὰ ἔνεκα, ὥς ὅς τις ἀν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φεύγῃ, πάλω μέρος ἤδη ἐς τὸ ἀρδῶς συγγράφειν ἔτος προσέβηκε· μάλλον δὲ ἐλίγων ἔτι προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς ἐκείνῳ φησὶν ἡ διαλεκτικὴ, ὡς τῶν ἀμύσεων ἢ θατέρω ἀρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιστάνει.

Καὶ δὴ τὰ χωρίων σοι, φαίη τις ἂν, παρὰ βίᾳ ἀναγκασθῆσθαι, καὶ εἴ τὸ ἀνασθαι, ἐπύσαι ἤσαν, καὶ βατοί, ἐκκενομένα εἰσι, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐρείπια ἤδη ἐκτεφθέρηται· καὶ εἴ τι πρὸς χυρὸν δὴ, καὶ τὸ τοιοῦτον ἐστίν, ὥς εἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν οἷς δεῖξας, ἐν ἀνατρέψει μόνον τὰ τῶν ἄλλων γενέσθαι ὦν, ἀλλὰ τι καὶ αὐτός

beam, et ludibrio traducam historias ita pulchras, verum utilitatis causa: quandoquidem qui haec et horum similia fugerit, ille bonam iam partem ad recte scribendum adeptus est, vel potius paucis adhuc indiget, si quidem vere illud Dialectica praecipit, *Eorum, inter quae nihil est medium, alterius sublationem contra inducere alteram.*

33. Et sane area tibi, dicat aliquis, accurate purgata est, atque spinas, quotquot erant, et rubi, excisi sunt: rodera aliorum iam elata, et si quid asperum fuerat, iam leve est. Itaque iam ut aliquid aedifices opus est, utque te ipsum ostendas, qui non evectere modo fortiter aliorum res possis, sed aliquid ipse etiam aptum excogitare,

τὸς ἐπινοῶσαι δεξιὸν, καὶ ὁ ἑδαις αὖν, ἀλλ' ἑδ' ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναίτο.

Φημί τούτων τὸν ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα κορυφαίτατα εἰκοθεν ἔχοντα ἦκειν, σύνθεσιν τε πολιτικὴν, καὶ δυνάμιν ἐρίστη νευτικὴν· τὴν μὲν, αἰδωδιχαίαν τε τῆς φύσεως δῶρον· ἡ δὲ δύναμις δὲ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων προσ- γυγεννημένη ἔσω· ταῦτα μὲν αὖν ἀτεχνά, καὶ ἑ- δὲν ἐμὲ συμβέλλει δαίμονα. ἔ γάρ συνετὸς καὶ ὀξεὶς ἀποφαίνειν τὰς μὴ παρὰ τῆς φύσεως τοι- ᾗτας. Φησὶ τῷτο ἡμῖν τὸ βιβλίον· ἐπεὶ πολλὰ αὖν, μᾶλλον δὲ τῷ παντὸς ἦν ἄξιον, εἰ μεταπλά- σαι καὶ μετακοσμήσαι τὰ τηλικαῦτα εἰδύνατο,

tare, quodque nemo, ne ipse quidem Momus possit reprehendere.

34. Aio igitur, eum, qui optime scripturus sit historiam, duo quidem ista maxime capitalia domo ad eam rem adferre debere, prudentiam civilem et vim eloquendi; alteram quidem ingenii munus, doceri nescium. *Eloquendi* veroq vis multa exercitatione, et perpetuo labore, et antiquorum aemulatione acquisita sit. Haec quidem igitur artis expertia, neque meo indigentia consilio. Neque enim prudentes atque acutos reddere eos, qui a natura tales non sunt, hic nobis libellus promittit: alioquin magni, quin quantius esset pretii, si refingere et instaurare talia

ἢ ἐκ μολίβδα χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον ἐκ
κασσιτέρæ, ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ
Λεοτροφίδæ Μίλωνα ἐξεργάσασθαι.

Ἄλλὰ πᾶ τὸ τῆς τέχνης καὶ τὸ τῆς συμβου-
λῆς χρήσιμον; ἐκίεσ' ποιήσιν τῶν προσόντων,
ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τὴν προσήκεσαν· οἷόν τι
ἁμέλει καὶ Ἴκκος, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θεών, καὶ
εἴ τις ἄλλος γυμναστῆς ἔχ' ὑπόσχοιντο ἂν σοι
τῆτον Περδικκᾶν παραλαβόντες, εἰδὴ ἑτὸς ἐσιν
δ' τῆς μητρυσῆς ἐρασθεῖς, καὶ διὰ ταῦτα κατε-
σκληπῶς, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τῷ Σελεύκου
Στρατονίῃς ἐκείνης, ἀποφαίνειν Ὀλυμπιονί-
κην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασιῷ, ἢ Πολυδάμαντι
τῷ Σκοτεσσαίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τὴν δοθεῖσαν
ὑπό-

posset, aut ex plumbo aurum facere, vel argen-
tum de stanno, aut ex Conone Titormum, aut
ex Leotrophide Milonem efficere.

35. Sed ubi artis et consilii usus est? non ad
creanda, quae adesse debent, sed ad vltim illo-
rum conuenientem. Sicut nempe etiam Iccus,
et Herodicus, et Theon, et si quis alius exer-
citor, non promiserint tibi assumtum hunc Per-
diccam (si modo hic est ille, qui nouercae suae
amore cum correptus esset, ob id ipsum conta-
buit; non Antiochus Seleuci filius, Stratonicam
illam deperiens) Olympiae victorem reddere, et
qui cum Thasio Theagene, aut Polydamante
Scotussaeo comparari possit: verum *hoc promiseris*,
se

ὑπόθεσιν εὐφυνᾶ πρὸς ὑποδοχὴν τῆς γυμναστικῆς
 παρεπολι ἀμείνω ἀποφαίνεσθαι μετὰ τῆς τέχνης
 ὥς· ἀπὲς ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τὸ τοῦ τῆς ὑ-
 ποσχέσεως, εἰ τέχνην Φαμέν ἐφ' ἑταί μὲν
 καὶ χαλεπῶ τῷ πράγματι ἐφευρημέναι· ἔ· γὰρ
 ὄντι τὰν παρελαβόντες, ἀποφαίνει συγγραφέα
 Φαμέν, ἀλλὰ τῷ Φύσει συνστῶ, καὶ ἀρισταπρὸς
 λόγος ἀκλήμεν ὑποδείξον ὁδὸς τινὰς ὁδοὺς, εἰ
 δὴ τοιαῦτα φαίνονται, αἷς χρώμενος, αὐτῶν
 ἐν καὶ εὐμαρξέρον· τελέσειεν II) ἄχρι καὶ πρὸς
 τὸν σκοπόν.

Καί-

se datam sibi materiem aptam natam recipiendae
 illi exercitationum rationi, meliorem inulto ope
 artis suae redditurum. Râque abfit a nobis etiam
 inuidenda illa promissio, si artem nos dicamus rei
 ita magnae atque difficilis reperisse. Neque enim
 hoc dicimus, nos quemcumque *de medio* arre-
 ptum reddituros historicum: sed ei, qui natura
 prudens, et optime ad dicendum exercitatus fue-
 rit, ostensuros vias quasdam rectas: siquidem ta-
 les videantur. eae, quas ingressus aliquis celerius
 faciliusque perfecit quae oportet, atque ad sco-
 pum peruenierit.

B b 5

36. Ne-

II. Τελέσειεν] Si quis me docuerit, quomō-
 do hic legitur, ita et alios esse locutos,
 et bene ea cum reliquis cohaerere, illi gra-
 tias agam merenti lubens. Interes inter-
 pretatus sum, ac si legatur, quomodo Lu-
 cia-

Καίτοι ἔ γάρ ἄν Φαίης ἀπροσδεῖ τὸν συνετὸν εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὣν ἀγνοεῖ ἐπεὶ καὶ ἐνιδάριζε μὴ μαθῶν, καὶ ἡλπει, καὶ πάντα ἄν ἠπίσαστο. νῦν δὲ μὴ μαθῶν, ἐκ αὐτῶν αὐτῶν χρηρῆργήσκειν. ὑποδείξαντος δὲ τινος, ῥᾷδ' αὖτε ἄν μάθοι, καὶ εὖ μεταχειρίσεται ἐφ' αὐτῷ.

Καὶ τοίνυν καὶ ἡμῶν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, συνιέναι τε, καὶ εἰπεῖν αὐκ ἀγεννῆς, ἀλλ' ὅξυ δαδασμῶς, αἶος καὶ πράγμασι χρῆσασθαι ἄν, εἰ ἐπιτραπείη, καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πολιτικῆς, καὶ ἐμπερίαν

36. Neque enim hoc dixeris, qui prudens sit, eum nihil indigere artis ac disciplina eorum, quae ignorat: alioqui citharam etiam nemine docente pulsaret, et inflaret tibiae, ac nosset omnia. Iam vero sine disciplina nihil horum manibus effecerit. Verum si quis illi ostendat, facileque discat, et bene *deinde* suo ipse Marte tractet.

37. Itaque nobis etiam talis nunc tradatur discipulus, non ignavus ad intelligendum pariter ac dicendum; sed acutum cernens, qui etiam negotia ipsa tractare, si praeficiatur, possit, militareque animum, sed cum civili, etiam bellici ducis

cianum dedisse suspicor, τέλεισθαι ἂν χρῆ, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἰκοίτο. Οὐ γάρ ἄν Φαίης η. τ. λ. Gesner.

πειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν, καὶ, ἢ Δία, καὶ ἐν
 στρατοπέδῳ γεγωνώς ποτε, καὶ γυμναζομένους ἢ
 ταττομένους στρατιώτας εὐφρακώς, καὶ ἐπλασι-
 δούς, καὶ μηχανήματα ἐνία, καὶ τί ἐπὶ κέρως,
 καὶ τί ἐπὶ μετώπῳ, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἰκ-
 πεῖς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ περιε-
 λαύνειν, καὶ ὅλως, ἔ τῶν κατοιμιδίων τις, εἰ
 οἷος πεισθεὶν μόνον τοῖς ἀπαγγέλλεσι.

Μάλιστα δὲ καὶ πρὸ τῶν πάντων, ἐλευθερὸς
 ἔσω τὴν ἡγώμην, καὶ μήτε Φοβεῖσθαι μηδένα,
 μηδὲ ἐλπίζεσθαι μηδέν· ἐπεὶ ὁμοῖος ἔσαι τοῖς
 Φαύλοις δικάζεις, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέ-
 χθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζουσιν. ἀλλὰ μὴ μελέτω
 αὐτῷ μήτε Φίλιππος ἐννεκοιμμένος τὸν ὀφθαλ-
 μόν

ducis prudentiam habere: porro qui in castris ali-
 quando fuerit, decurrentesque aut stantes in acie
 milites viderit, armaque et machinas quasdam
 norit, quidque sit *in cornu*, quid *in frontem*,
 quomodo ordines, quomodo equites, et unde?
 et quid sit *procurrere*, aut *circumducere*? verbo,
detur nobis non aliquis, qui domi desideat, quique
 credat solum narrantibus.

38. Maxime vero et ante omnia, liber sit ani-
 mo, neque metuat quemquam, neque quidquam
 speret: alioqui malis iudiciis similis erit, ad
 gratiam aut ad inimicitias mercede ius dicentibus.
 Sed neque curae ipsi sit Philippus oculo priuatus

μὸν ὑπὸ Ἀστέρος τῷ Ἀμφιπολίτῃ τῷ τοξότῃ ἐν
 Ὀλύνθῳ, ἀλλὰ τοιαῦτος οἷός ἦν δειχθήσεται·
 μήτε Ἀλέξανδρος ἀνιάσεται ἐπὶ τῇ Κλείτου
 σφαγῇ, ὡμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένη, εἰ
 σαφῶς ἀναγράφοιτο. ἔδ᾽ ἡ Κλέων αὐτὸν φο-
 βήσας, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κα-
 τέχων τὸ βῆμα, ὥς μὴ εἰπῆν, ὅτι ἐλέθριος
 καὶ μανικὸς ἄνθρωπος ἔτος ἦν· ἔδ᾽ ἡ σύμπα-
 σα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἣν τὰ ἐν Σικελίᾳ κα-
 καίσει, καὶ τὴν Δημοσθένος λήψιν, καὶ τὴν
 Νικίαν τελευτήν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ
 ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντα πίνοντες οἱ
 πολλοί· ἡγήσεται γὰρ (ὅπερ δικαίεστατον) ὑπὲρ
 ἑδυνὸς τῶν νῦν ἐχόντων, αὐτὸς ἔξεν τὴν αἰ-
 τίαν, ἣν τὰ δυσυχῶς ἢ ἀνοήτως γεγενημένα ὡς
 ἐπρά-

ab Astere Amphipolite sagittario ad Olynthum;
 verum qualis est, talis ostendetur: neque Ale-
 xander illum anget, de Cliti caede crudeliter in
 conuiuio facta, si dilucide scribatur: neque Cleon
 illum terrebit, multum in concione valens, et
 regnans in iudiciis, quo minus dicat perniciosum
 furiosumque esse hominem: neque vniuersa Athe-
 niensium ciuitas, si Siculas clades enarret, et De-
 mosthenis captiuitatem, et mortem Niciae, et vt
 sitierint, et qualem aquam biberint, et vt inter
 bibendum caesi sint multi. Existimabit enim,
 quod res est, a nemine sano vitio sibi datum iri,
 si, quae infelicitè aut parum prudenter facta sunt,
 ea

ἐπράχθη διηγῆται. οὐ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν,
ἀλλὰ μνηστὴς ἦν· ὥστε, καὶ καταναυμαχῶνται
τότε οὐκ ἐκείνος ὁ καταδύων ἐστὶ, καὶ Φαιν-
γωσιν, ἐκ ἐκείνου ὁ διώκων· ἐκτὸς εἰ μὴ εὖξαι
σθαι δέον, μὴ τι παρέλιπεν (12)· ἐπεὶ τοί γε εἰ
σιωπήσας αὐτὰ, ἢ πρὸς τῶναντίου εἰπὼν ἐπα-
γορεύεσθαι ἐδύνατο, ῥᾶσεν ἦν. ἐνὶ καλῶς
λεπτῷ τὸν Θηκυδίδην ἀνατρέψαι μὲν τὸ ἐν ταῖς
Ἐπιπολαῖς παρατείσχισμα, καταδύσαι δὲ τὴν
Ἑρμα-

ta quemadmodum contingere enarrat. neque enim
ipse auctor illorum est, sed index. Itaque cum
nauali praelio vincuntur, non ille est, qui sub-
mergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat.
Nisi forte, cum votis opus esset, ea praetermi-
serit. Quandoquidem si tacendo illa, aut in con-
trarium narrando, corrigere potuisset, facillimum
erat Thucydidi, tenui vno calamo euertere mu-
nitionem Epipolis impositam, et Hermocratis
trire-

12. Μὴ τι παρέλ.] Obscuriusculum reddit
hunc locum illa Atticismi affectatio, circa
negationem μὴ τι, quae, caeterorum ratio-
ni collata, abundat. Itaque idem hic valer
μὴ τι, quod alias in eadem constructione va-
leret τῶτο. Sententia igitur haec erit, scri-
ptori rerum patriae suae aduersarum impu-
tari nihil potest, nisi forte illud, si eo ipso
tempore, cum eae gererentur, vota facere
pro felicitate suorum intermiserit. Gesner.

Ἑρμοκράτης τρίτην, καὶ τὸν κατὰρξάτον Γύλι-
πον διακτεῖναι μεταξύ ἀποτακχέοντα, καὶ ἀπο-
ταφρεύοντα τὰς ὁδούς· καὶ τέλος, Συρακουσίας
μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τὰς δ' Ἀθη-
ναῖας περιπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μετὰ
τῶν πρώτων τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἐλπιδῶν. ἀλλ',
οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα εὖδὲ Κλωθῶ ἂν ἔτι
ἀνακλώσειεν, εὖδ' Ἀτρώπος μετατρέψειε.

Τῷ δὲ συγγραφέῳ ἔργον ἔσθι, ὡς ἐπράχθη
εἰπεῖν. τῷτο δ' ἔκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἡ
Φοβῆται Ἀρταξέρξην ἰατρὸς αὐτῇ ᾖ, ἡ ἐλπί-
ζη κἀνδυν πορφυρεῖν, καὶ σερπτόν χρυσᾶν, καὶ
ἵππον τῶν Νισαίων λήψασθαι μισθὸν τῶν ἐν
τῇ γραφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' οὐ Ξενοφῶν αὐτὸ
ποίη-

triremem submergere, et exfetrabilem illum con-
fodere Gylipum, dum munitionibus vias et fossis
intercludit: et tandem Syracusanos quidem in
Lautumias conicere, Atheniensibus vero hoc prae-
stare, vt Siciliam atque Italiam secundum primas
spes Alcibiadis navigatione complecterentur. Ve-
rum quae facta sunt, ea, puto, neque Clotho re-
tro glomerare potest, neque retractare Atropos.

39. Historici autem vnum opus, vt gesta sunt
singula, ita dicere. Hoc vero facere non poterit,
quam diu Artaxerxen metuet, cuius sit Medicus,
aut purpuream togam sperabit, et torquem au-
ream, et equum Nisaeum accipere mercedem
suarum in historia laudum. Verum Xenophon
hoc

ποιήσει, δίκαιον συγγραφεὺς, εἰ δὲ Θουκυδίδης·
 ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ μισθὸν τῆς, πολὺ ἀναγκαϊότερον
 ἡγήσεται τὸ κοινόν, καὶ τὴν ἀληθείαν περὶ
 πλεόνος ποιήσεται τῆς εὐχθρας· καὶ Φαῖν, ὅμως
 ἐπ' ἀφέξεται ἀμερτάνοντος· ἐν γὰρ, ὡς ἔφην,
 τέτο' ἴδιον ἰσορίας, καὶ μόνῃ θυττον τῇ ἀλη-
 θείᾳ, εἴ τις ἰσορίαν γράψων τοι, τῶν δ' ἄλλων
 ἀπάντων ἀμαληττον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυν
 εἰς, καὶ μέτρον ἀκρηβες, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τὰς
 τῶν ἀκροντας, ἀλλ' εἰς τὰς μετὰ ταῦτα συνε-
 σομένους ταῖς συγγραμμάσιν.

Εἰ δὲ τὸ παραυτίκα τις θεραπεύει, τῆς τῶν
 κολακευόντων μερίδος εἰκότως ἂν νομισθεῖν,
 ὅς

hoc non fecerit, iustus scriptor, neque Thucy-
 dides; sed licet priuatim quosdam oderit, multo
 sibi magis necessariam iudicabit rempublicam, et
 veritatem pluris faciet, quam inimicitias, et, si
 quem amet, tamen non parcat peccanti. Vnum
 enim, vt dixi, hoc historiae proprium est, et
 soli litandum veritati, si quis ad scribendam hi-
 storiam accedat; reliquorum vero omnium cura
 abiicienda. Atque in vniuersum, norma vna et
 mensura exacta haec est, respicere non ad eos,
 qui nunc audiunt, sed ad hos, qui post haec in
 scriptis nostris versabuntur.

40. Si quis vero quod praefens est modo ob-
 seruet, adulatorum merito partibus adscribetur,
 quos

ἐς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς αὐθιγὰ ἀπέστρεπτο
 ἡ μὲν ἢ κομωτικήν ἢ χαρμυλικήν. Ἀλεξάνδρου
 γὰρ καὶ τὸ το ἀπομνημονεύειν, ὡς ἰδὼς αὐ
 τὸν πρὸς ὀλίγον ἀναβίαν, ὃ Ὀνησίκριτα, ἀπο
 θανόν, ὡς μάθοιμι, ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι
 τότε ἀναγιγνώσκουσιν, εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαυ
 ρί, καὶ ἀσπάζονται, μὴ θαυμάσης· οἶονταί
 γάρ ἡ μικρὰ τινι τῷ δαδῶντι τῷ πνασπῶ
 σεν ἑκάστου τὴν πρὸς ἡμῶν εὐνοίαν. Ὀμήρου
 γὰρ καὶ πρὸς τὸ μὲν ὡς τὸ πλεῖστα συγ
 γεγραφέτι ὑπὲρ τῶ Ἀχιλλεύου, ἥδη καὶ πη
 γεύειν τινὲς ἐπάγονται, μόνον τὸ το εἰς ἀπό
 δεῖξιν πῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι,
 ὅτι

quos olim historia ab initio inde non magis, quam
 exercitatrix ars eomitricem illam mangonum auer
 sata est. Alexandri quidem illam quoque memo
 rabilem vocem referunt, qui, Labens, inquit,
 Onesicrite, vel ad paruum temporis spatium post
 mortem meam reuiuiscerem! audiendi causa, quo
 modo ista lecturi sint, qui tam erunt, homines.
 Nunc vero ea si laudant et amplectuntur, mirari
 noli: putant enim ea se non parua quadam esca pi
 scaturos esse nostram quisque beneuolentiam. Ho
 mero fante, licet fabuloso pleraque scripserit de
 Achille, iam ad credendum quidam inducuntur,
 solum illud ad veritatis demonstrationem in
 signum signum ponentes, quod non de ymo
 scri

ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. ἡ γὰρ εὐρίσκησις
ἔτινος ἔνεκα ἐψεύδεται ἄν.

Τοιᾶτος ἔν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔσω, ἄφοβος,
ἀδέκαστος 13), ἐλεύθερος, παρρησίας καὶ ἀλη-
θείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικός φησι, τὰ σὺνασθ-
να, τὴν ἀνάφην δὲ, σκάφην ὀνομάζων, ἡ μί-
σει, ἐδὲ Φιλίᾳ νέμων, ἐδὲ Φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν,
ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπόμενος· ἴσος δικαστῆς
εὖντος ἅπασιν, ἄχρι τᾷ μὴ θατέρω τι ἀπονεύ-
μαι πλεῖον τᾷ ὀνόντος· ξένος ἐν τοῖς βιβλίοις,
καὶ ἀπολις, αὐτόνομος, ἀβασιλευτος, οὐ τί
τῷδε,

scripsit: neque enim, cuius rei causa mentiretur,
inueniunt.

41. Talis igitur mihi sit historicus, metus ex-
pers, incorruptus, liber, fiducia et veritatis
amicus, qui, Comici verbo, *Ficam*, vocet *ficam*,
scapham dicat *scapham*: Non odio, neque ami-
citia tribuens *cuiquam quidquam*, non parcens, non
misericordia, aut pudore vel verecundia tactus,
iudex aequus, benevolus omnibus eatenus, ne
quid alteri iusto plus tribuat, hospes in libris suis,
nullius civitatis, suis ipse legibus vivens, regem
agno-

13. Ἀδέκαστος] *Philostratus* in Polluce p. 593.
cum usurpasset hanc vocem, sic exponit;
ἀδεκάστος δὲ ἀκροατὰς καλῶ τὰς μήτε εὖ-
ντος, μήτε δύσντος, qui verissimus etiam hic
est huius vocis sensus. *du Soul.*

Luc. Op. T. III.

Cc

τῷδε, ἢ τῷδε δοῖται λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πύπρακται λέγων.

‘Ο δ’ ἄν. Θουκυδίδης εὖ μάλα τὴντο ἐνομοθέτησε, καὶ διακρίνεν ἀρετὴν, καὶ κακίαν συγγράφειν, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄχρι τῆς καὶ Μήσας κληθῆναι αὐτῆς τὰ βιβλία· κτῆμά τε γάρ φησι μᾶλλον ἐς αἰεὶ συγγράφειν, ἢ περ ἐς τὸ παρὸν ἀγώνισμα 14)· καὶ
μὴ

agnoscens nullum, non quid hic vel ille existimaturus sit reputans, sed dicens, quid factum sit.

42. Non sine causa igitur hanc legem tulit Thucydides, virtutemque et vitium historici distinxit, cum maxima in admiratione videret esse Herodotum, adeo ut Musarum etiam nominibus libri illius vocarentur. Possessionem enim potius *in perpetuum* scribere se ait, quam *commissionem*, quae in praesens tantum placeat: neque *fabulosa*
tem

14. Κτῆμά τε — καὶ ἀγώνισμα] Thucyd. I.

22. Κτῆμά τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκέρει σύγκειται. Elegans est antithesis verborum, ut ἐς αἰεὶ, et ἐς τὸ παραχρῆμα, *in perpetuum et in praesens*; sic κτῆμα et ἀγώνισμα. Κτῆμα est res ipsa, quae servatur et possidetur, veritas, historia vera. ἀγώνισμα vero certamen ludicrum, fabula, historia fabulosa, fabulis adornata, quae auditoribus iucunda. Citavit haec verba *Lucianus* h. l. ubi eleganter exponit τὸ ἀγώνισμα per τὸ μυθῶδες, et κτήματα per τὴν ἀλήθειαν. *Reitz.*

μη. τὸ μὲν ὦδες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλή-
θειαν τῶν γεγενημένων ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον·
καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον, καὶ ὁ τέλος αὖν τις εὖ
Φρανῶν ὑπόθοιτο ἰσορίας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὐ-
θις, τὰ ἅμοια καταλάβοι, ἔχοισιν, Φησί, πρὸς
τὰ προγεγραμμένα ἀποβλέποντες, εὖ χρῆσθαι
τοῖς ἐν ποσὶ.

Καὶ τὴν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγρα-
φεὺς ἡκέτω μοι· τὴν δὲ Φωνὴν, καὶ τὴν τῆς
ἐρμηνείας ἰσχὺν, τὴν μὲν σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ
κάρχχρον, καὶ συνεχῇ ταῖς περιόδοις, καὶ ἀγ-
κὺλῃν ταῖς ἐπιχειρήσεσι· καὶ τὴν ἄλλην τῆς ῥη-
τορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος, ἀρ-
χέσθω τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρηνωτέρου διακεί-
μενος.

*tem sibi probari, sed verum de factis posteritati se
relinquere: subiungitque utilitatem, quemque fi-
nem, si quis recte sapiat, constituat historiae: ut
si quando rursus similia ingruant, habeant, inquit,
respicientes ad ea, quae olim scripta sunt, quomodo
recte utantur praesentibus.*

43. Ac talem quidem habens animum histori-
cus mihi detur. Quantum vero ad linguam, et
eloquendi facultatem attinet, vehementi quidem
illa atque aspera, et periodis continua, et argu-
mentis contorta, caeteraque vi oratoria, non ad-
modum acutus et inborrescens, sed placide magis
affectus, ad scribendum accedat. Ac sententiae
qui-

μενος. καὶ ὁ μὲν νοῦς σύστοιχος ἔσω καὶ πυκνός, ἡ λέξις δὲ, σαφὴς καὶ πελιτικὴ, οἷα ἐπισημά-
τατα δηλᾶν τὸ ὑποκείμενον.

Ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ τῆ συγγραφέως σκοποὺς ὑπεθέμεθα, παρρησίαν καὶ ἀλήθειαν, ἔτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῆς, εἰς σκοπὸς ὁ πρῶτος, σα-
φῶς δηλῶσαι, καὶ φανώτατα ἐμφανίσαι τὸ
πρᾶγμα, μήτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔσω πάντα ἐνό-
μασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τέτοις καὶ καπηλι-
κοῖς, ἀλλ' ὥς μὲν τὰς πολλὰς συνιέναι, τὰς δὲ
πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμα-
σι κεκοσμήσθω ἀνεπαχθεσί, καὶ τὸ ἀνεπιτή-
δευτον μάλιστα ἔχουσιν· ἐπεὶ τοῖς κατηρητυμένοις
τῶν ζωμῶν σοικότες ἀποφαίνει τὰς λόγους.

Καὶ

quidem sint densae et crebrae: dictio autem dilu-
cida et civilis, quae quam clarissime designet
materiam.

44. Quemadmodum enim animo scriptoris me-
tas posuimus dicendi libertatem et veritatem: ita
et linguae illius, seu *dictioni*, scopus vnus pri-
mus, dilucide explicare, et clarissime rem de-
clarare, neque secrete, et remotis ab usu nomi-
nibus, neque hisce de media turba vel de caupo-
na *sumtis*, sed quae vulgus intelligat, laudent
eruditi. Verum figuris quoque ornata sint non
nimium turgidis, et quae minime videantur quae-
sitae: alioqui offis per nimia condimenta corruptis
funilem orationem faciunt.

45. Ac

Καὶ ἡ μὲν γνώμη καίνωνσί τω, καὶ προσεπτε-
σθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγάλῃγορος,
καὶ διηρημένη καὶ ἐκείνη, καὶ μάλιστα' ὅπότεν πα-
ρατάξῃσι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμ-
πλέκῃται. δεήσει γὰρ τότε ποιητικῶ τινος ἀ-
νέμῳ ἐπεφριάσονται τὰ ἀνάτια, καὶ συνδίοισον-
τος ὑψηλὴν, καὶ ἐπ' ἀκρῶν τῶν κυμάτων τὴν
ναῦν. ἡ λέξις δὲ ἔμῳ ἐπὶ γῆς βεβηκέτω, τῷ
μὲν κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συν-
επαιρομένη, καὶ ὡς ἐνὶ μάλισα ὁμοιομένη, μὴ
ξενίζεσθαι δὲ, μηδ' ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐνθασίῳσα.
κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος παρακινήσασθαι,
καὶ κατενσχθῆναι ἐς τὸν τῆς ποιητικῆς κορυ-
βαντα,

45. Ac mens quidem *historici* participet aliquid,
adsciscatque sibi, poëtices, quatenus magnificis
ipsa quoque verbis utitur atque elata est, et ma-
xime cum aciebus, et pugnis, et naualibus prae-
liis, implicatur. Opus enim tum erit poëtico
quodam spiritu, qui secundo flatu vela impleat,
cellamque per summos fluctus naum perferat.
Dictio tamen humi incedat, quae cum pulchri-
tudine dicendorum et magnitudine attollatur, et
quantum eius licet, exaequetur, interim in per-
egrinitatem non exeat, neque ultra quam op-
portunum est, fanatico quodam spiritu efferatur.
Tum enim maximum periculum est, ne extra
numeros moueatur, et in poëticum furorem in-
cidat.

βαυτα, ὥς μάλιστα πεισέον τῆνικῶτα τῷ
χαλινῷ, καὶ σωφρονητέον, εἰδότες, ὡς ἵππο-
τυφία 15) τις, καὶ ἐν λόγοις πάθος ἔμικρόν
γίγνεται. ἀμεινον ἂν ἐφ' ἵππευ ὀχρεμένη τότε
τῇ γνώμῃ, τὴν ἐρμηνείαν περὶ συμπαραθεῖν,
ἐχομένην τῷ ἐφιπείε, ὡς μὴ ἀπολείπεται τῆς
φραγῆς.

Καὶ

cidat. Itaque tum inprimis exaudiendae sunt ha-
benae, et sobrietati studendum, cogitantes esse,
vt equorum, ita etiam orationis morbum non
paruum nimiam ferociam. Optimum igitur tum
fuerit, vti mentem velut equo vectam, pedestri
cursu comitetur elocutio, prehensio ephippio, ne
ab impetu equi destituatur.

46. Ve-

15. Ἴπποτυφία] Ἴπποτυφία est *fastus* ille
poëticus, sic enim vocauit grandia verba,
quibus poëtae vtuntur cum laude, sed quae
vitiant orationem prosam. Ἴππος et βοῦς
apud Graecos in compositis augendi vim ha-
bent. βοῶπις, quae grandes oculos habet.
βῆπαις, catulaster in glossis et apud Orien-
tium, h. e. maior puer, qui incipit catulli-
re. sic ἵππαλεντρέων est magnus gallus;
ἵππογνώμων, μεγαλογνώμων, qui elate et
magnifice de se sentit. Sic ἵπποτυφία est
magnus fastus, et in oratione nimis et ina-
nis verborum tumor. Graevius.

Καὶ μὴν καὶ συνδήκη τῶν ὀνομάτων εὐκράτω
καὶ μέσῃ χρησέον, ἔτε ἄγαθ' ἀφισάντα, καὶ
ἀπαρτῶντα. (τραχὺ γάρ) ἔτε εὐθυμῶ παρ' ὀλί-
γον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτονται. τὰ μὲν γὰρ
ἐπαίτιον, τὰ δ' ἀγδὲς τοῖς ἀκράτοις.

Τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ εἶχ' ὡς ἔτυχε συνά-
κτέον, ἀλλὰ Φιλοπόνως καὶ ταλαιπώρως πολ-
δάκεις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακρίνοντα, καὶ μάλισα
μὲν παρόντα, καὶ ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ, τοῖς
ἀδειασώτερον ἐξηγεμένοις προσέχοντα, καὶ ἔς
εἰκάσειεν ἂν τις, ἥμισα πρὸς χάριν ἢ ἀπέχθεται
ἀφαιρήσειν, ἢ προσθήσειν τοῖς γεγονόσι. καὶ
ταῦτα

46. Verum compositione etiam verborum tem-
perata et media utendum, ut ea neque nimis
distrahas et dimoveas, asperum enim; neque
rhythmo paene, ut plerique, concludas: quorum
hoc quidem vitiosum est, illud vero insuave au-
dientibus.

47. Res autem ipsas non temere connectere
oportet, sed cum labore et aerumnabili quadam
diligentia, instituto saepius de iisdem iudicio.
Et maxime quidem, quae quis ipse praesens in-
spexit, scribet; sin vero minus, fidem illis habeat,
qui narrant incorruptius, et quos coniiciat ali-
quis minime ad gratiam vel odii causa subtrahere
quidquam rebus gestis vel adicere. Et hic iam

ταῦθα ἤδη καὶ σοχαστικός τις, καὶ συνθετικός
τῷ πιθανωτέρῳ ἔστω.

Καὶ ἐπειδὴν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα,
πρῶτα μὲν ὑπόμνημά τι συνυφαινέτω αὐτῶν,
καὶ σῶμα ποιείτω ἀναλλὰς ἔτι, καὶ ἀδιάρθρω-
τον. εἶτα ἐπιθεῖς τὴν τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλ-
λος, καὶ χρωινύτω τῇ λέξει, καὶ χρηματίζέ-
τω 16), καὶ ῥυθμιζέτω.

Καὶ ὅλως, εἰσικέτω τότε τῷ τῷ Ὀμήρῳ Διί,
ἄρτι μὲν τῶν ἵπποπόλων Θρηκῶν γῆν ὀρέωντι,
ἄρτι δὲ τὴν Μυσῶν. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ αὐ-
τός,

ad coniecturam acutus sit, et qui argumentis eli-
cere, quid sit probabilius, queat.

48. Et cum collegerit omnia, aut pleraque, pri-
mo quidem commentarium quoddam illorum con-
texat, et corpus faciat informe adhuc, et artubus
suis nondum distinctum. Tum ordine adiecto
pulchritudinem inducat, et dictionis colorem
addat, et orationem rebus accommodet, et com-
positioni studeat.

49. Et omnino tum Homérico illi Ioui similis
sit, nunc quidem equestrium Thracum adspicienti
terram, nunc vero Mysorum. Eadem enim ra-
tione

16. Χρηματίζέτω] Lege omnino σχηματι-
ζέτω, non χρημ—, quod tamen omnes li-
bri prae se ferunt. du Soul.

τὸς, ἄρτι μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ ἐράτω, καὶ
 δηλᾶτω ἡμῖν, οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλῆς
 ὁρῶντι, ἄρτι δὲ τὰ Περσῶν, εἴτ' ἀμφοτέρω,
 εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παρατάξει μὴ
 πρὸς ἓν μέρος ὁράτω, μηδ' ἐς ἓνα ἱππέα, ἢ πε-
 ζόν, εἰ μὴ Βρασίδας τις εἴη προπηδῶν, ἢ Δημο-
 σθένης ἀνακόπτων τὴν ἐπίβασιν. ἐς τὰς στρα-
 τηγὰς μὲν τὰ πρῶτα, καὶ εἴ τι παρεκλεύσαν-
 το, κακῶν ἀκῆτω, καὶ ὅπως, καὶ ἥτινι γνώ-
 μη, καὶ ἐπινοίᾳ ἔταξαν. ἐπειδὴν δὲ ἀναμειχθῶ-
 σι, κοινῇ ἔσω ἡ θέα, καὶ ζυγοσταεῖτω τότε,
 ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ, τὰ γιγνόμενα, καὶ συνδιωκέ-
 τω, καὶ συμφευέτω.

Καὶ

tionem ipse quoque iam res Romanorum singula-
 tim inspiciat, et, quales sibi visae sint ex alto
 contemplanti, enarret; iam vero Persarum: tum
 utrasque, si pugnent; et in ipsa adeo acie non
 ad unam partem respiciat, neque ad unum equi-
 tem vel peditem, nisi forte Brasidas aliquis pro-
 filiat, aut Demosthenes excensum prohibeat:
 ad duces quidem primum; et, si quid illi impe-
 rent, illud quoque audiat, et quomodo, et qua
 mente, et consilio iniunxerint. Postquam vero
 ad manus ventum, commune sit spectaculum, et
 quasi trutina suspendat quaecunque geruntur, et
 persequentes comitetur, et fugientes.

Καὶ πᾶσι τέτοις μέτρον ἐπέσω, μὴ ἐς κόρον,
 μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ νεαρῶς, ἀλλὰ ῥαδίως
 ἀπολυθῶ· καὶ σήσας ἐνταῦθα πᾶ ταῦτα,
 ἐπ' ἐκείνα μεταβαίνέτω, ἣν κατεπείγῃ· εἴτα
 ἐπανίτω λυθείς, ὅποτεν ἐκείνα καλῇ· καὶ πρὸς
 πάντα σπευδέτω, καὶ ὡς δυνατόν, ἑμοχρονεί-
 τω 17), καὶ μεταπετέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν
 εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δὲ ῥοιζήματι ἐνὶ, ἐς Ἰβη-
 ρίαν, εἴτα ἐς Ἰταλίαν, ὡς μηδενὸς καιρῷ ἀπο-
 λείποιτο.

Μάλι-

50. Et modus adsit hiſce omnibus, ne ad ſa-
 tietatem, neque imperite, neque iuueniliter nar-
 rex; ſed cum facilitate ſe quadam expediat, et
 certo quodam loco hiſ conſtitutis, ad illa, ſi vr-
 geant, tranſeat: tum redeat exſolutus, vbi iſta
 vocauerint, feſtinetque ad omnia, et quantum
 poteſt, eodem cum ipſis temporibus veſtigio pro-
 cedat, tranſuoletque ab Armenia quidem in Me-
 diam: inde vero ſtridentibus velut aliſ in Ibe-
 riam, inde in Italiam, vt nullum non tempus
 conſequatur.

51. Ma-

17. Ὁμοχρονεῖτω] Muſicorum eſt vocabulum,
 eum vox et cithara ſuos quaeque tonos ſer-
 uantes concentum edunt, quem pro lubitu
 modos faciens edi voluit; quod fit, dum
 vtrinque tempus ſedulo tono cuique affi-
 gnatur, quod a διδασκαλίῳ imperatum eſt,
 aut breue, aut longum, aut diuiſum. du Soul.

Μάρισα δὲ κατόπτρῳ ἐοικυῖαν παρασχέσθω
τὴν γνώμην, ἀθόλῳ, καὶ σιλπνῷ, καὶ ἀκριβεῖ
τὸ κέντρον (H)· καὶ ὅποιας αὖ θέξηται τὰς μορ-
φαὶς τῶν ἔργων, τοιαῦτα καὶ δεικνύτω αὐτὰ,
διὰ-

51. Maxime vero speculo similem praebeat ani-
mum, nihil turbido, et splendido, et centri ex-
acti: qualesque acceperit operum species, tales
etiam illas ostendat: peruersum vero, aut alieni
coloris,

18. Τὸ κέντρον] Etsi veterum specula fuerint
plerumque rotunda, nihil tamen accuratum
centrum facit ad imagines tales reddendas,
quales accipere; nam quae hoc praestant
specula, ea tantum oportet esse plana su-
perficie, nihilque tunc refert, sintne rotan-
da, nec ne. In quibus autem speculis cen-
trum accuratum locum habet, ea sunt su-
perficie conuexae, aut concavae, quorum
priora reddunt imagines minores, postero-
ra maiores, immo inuersas, si obiectum ad
certam distantiam admoueatur, quod ho-
die satis notum. Si igitur eiusmodi specu-
la caustica intelligat Lucianus, (quod non
videtur) ea ad ordinarios usus fere sunt in-
epta. An igitur per ignorantiam mathema-
ticam κέντρον dixit? an per κέντρον gene-
raliter tantum opificis ἀκριβέων intellexit,
ut ad amissim, ad normam, dicimus, pro
accurate, i. e. pro affabre facta planitie, quae
opponatur distorciae? Reitz.

διὰ σφοδρὸν δὲ, ἢ παρὰ χρεν, ἢ ἑτερόσχημον, μηδέν· ἔγὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι 19) γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθυσόμενά εἰσι, καὶ εἰρήσεται· πέπρακται γὰρ ἤδη, δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά· ὥς, ἔτι εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν· ὅπως δὲ νομισέον τὸν ἰσορίαν συγγράφοντα, Φειδία ἢ Πραξιτέλει χρῆναι εἰσέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ἐκείνων. ἔδὲ γὰρ εἰδ' ἐκεῖνοι χρυσόν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα,

coloris, aut figurae diuersae, nihil. Neque enim vt eloquentiae magistris scribunt *historici*: sed dicenda *prae*sto sunt, et dicentur *omnino*; iam enim facta sunt. Oportet autem ordinare illa atque dicere. Itaque non quid dicant, quaerendum eis est, sed quomodo dicant. In vniuersum vero putandum est; historiae scriptorem Phidiae aut Praxiteli similem esse debere, aut Alcameni, aut cuidam alii ex eo numero. Neque enim illi aurum, aut argentum, aut ebur, aut aliam materiam

19. Τοῖς ῥήτορ.] Τοῖς ῥήτορσι γράφειν est sub magistro eloquentiae siue rhetore exercitationis causa scribere, vti et ipsam speciem, et verba fingere non licet modo, sed oportet. Alia historici ratio. Illud γράφουσι potest aliquem turbare, quia adhuc singulari numero de eo, quem format, historico egit. *Gesner.*

τα, ἢ τὴν ἄλλην ὕλην ἐποίεν· ἀλλ' ἡ μὲν ὑπῆρ-
 χε, καὶ προποβέβλητο, Ἡλείων, ἢ Ἀθηναίων,
 ἢ Ἀργείων πεπορισμένων· οἱ δὲ ἐπλαττον μό-
 νον, καὶ ἔπριον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἔξον, καὶ
 ἐκάλλων, καὶ ἐξύθμιζον, καὶ ἐπῆνθιζον τῷ
 χρυσῷ. καὶ τῷτο ἦν ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς δέον
 οἰκονομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δὴ τοι καὶ
 τὸ τῷ συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὴν διαθέσθαι
 τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέστατα
 ἐπιδείξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκρῶμένος οἴη-
 ται, μετὰ ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα, καὶ με-
 τὰ τῷτο ἐπαινῇ, τότε δὴ τότε ἀπηκριβῶται,
 καὶ τὸν οἰκεῖον ἐπαινον ἀπέκληφε τὸ ἔργον τῷ
 τῆς ἰσορίας Φειδία.

Πάν-

etiam faciebant: verum illa quidem aderat, et subie-
 cta illis erat, Eliensibus, aut Atheniensibus, aut Ar-
 giuis suppeditantibus: at ipsi formabant tantum, et
 secabant ebur, poliebantque, et conglutinabant, et
 concinnabant; et auri velut florem inducebant:
 eaque ipsa illorum ars erat, materiam, prout
 opus erat, disponere. Tale igitur etiam opus
 historici, cum ornatu disponere res gestas, et
 quam potest lucidissime eas demonstrare. Et ubi,
 qui audiit, postea putat se vidisse ea, quae dicun-
 tur, et postea laudat, tunc sane tunc elaboratum
 accurate, et propriam sibi laudem consecutum
 est opus historico nostro Phidiae.

Πάντων δὲ ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπρο-
 ειμίᾳς μὲν ποτὲ ποιήσεται τὴν ἀρχὴν, ὅταν
 μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρῶγμα, προδιουκῆσα-
 πθαί τι ἐν τῷ προομίῳ· δυνάμει δὲ καὶ τότε
 Φρομίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῶντι περὶ τῶν
 λεκτέων.

Ὅπταν δὲ καὶ Φροιμάζηται, ἀπὸ δυοῖν μό-
 νον ἄρξεται, ἔχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν,
 ἀλλὰ τὸ τῆς εὐνοίας παρεῖς, προσοχὴν ἢ εὐμα-
 θειαν εὐπορίσει τοῖς ἀκέουσι. προσέξουσιν μὲν
 γὰρ αὐτῷ, ἣν δεῖξῃ, ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγ-
 καίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων ἔρεϊ. εὐμαθῇ
 δὲ καὶ σαφῇ τὰ ὑπερὰ ποιήσει, τὰς αἰτίας
 προσεκ-

52. Omnibus autem iam paratis, et sine pro-
 oemio nonnunquam incipiet, cum res ipsa non
 valde postulat praestui quidquam in prooemio.
 Vim quidem ipsam prooemii tum quoque adhi-
 bebunt, quod ea quae dicenda sunt declarent.

53. Quum vero utetur prooemio, a duobus
 tantum exordietur, non ut oratores a tribus, sed
 omisso illo, quod ad benevolentiam pertinet, at-
 tentionem ac docilitatem in auditoribus parabit.
 Attendent illi, si ostenderit, se de magnis, aut
 necessariis, aut domesticis, aut utilibus dictu-
 rum: docilem autem, et ea quae sequuntur di-
 lucida reddet, exponendis ante caussis, et prae-

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 415

προεπιθέμενος, καὶ περιορίζων τὰ κεφάλαια τῶν γεγενημένων.

Τοιούτοις προομιῖς οἱ ἀριστοὶ τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο· Ἡρόδοτος μὲν, ὥς μὴ τὰ γινόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα καὶ θαυμασὰ ὄντα, καὶ ταῦτα, νίκας Ἑλληνικὰς δὴλάντα, καὶ ἡττάς βαρβαρικὰς· Θουκυδίδης δέ, μέγα τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων, ἐκείνον τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ παθήματα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι.

Μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μὴκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον· εὐαφής

praeфиниendis rerum gestarum quibusdam capitibus.

54. Talibus prooemiis optimi historicorum uti sunt: Herodotus quidem, ne res gestae ipso tempore evanescant, magnae cum sint atque admirabiles, caeque Graecas victorias indicent, et clades barbarorum; Thucydides autem, magnum et ipse futurum ratus et memoria dignissimum, et maius prioribus, illud bellum; etenim calamitates quoque magnas in illo contigisse.

55. Magnum vero prooemium, pro rerum ipsarum portione productum, aut correptum. Cor-
cinnus

Φῆς δὲ καὶ εὐάγωγος ἔσω ἢ ἐπὶ τὴν διήγησιν
 μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀτεχνῶς τὸ λοιπὸν σῶ-
 μα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρὰ ἐστίν· ὥς τε ταῖς
 τῆς διηγήσεως ἀρεταῖς κατακεκοσμήσθω, λείως
 τε καὶ ὁμαλῶς προϊᾶσα, καὶ αὐτῇ ὁμοίως, ὥς τε
 μὴ προὔχῃν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ
 σαφές ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμη-
 χανημένον καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμά-
 των. ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἐντελῆ πάντα ποιήσει,
 καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δεύ-
 τερον ἐχόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ συν-
 ηρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηγῆ-
 σεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ'
 αἰεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γαστριῶς μά-
 νον,

cinnus porro et sequax sit transitus ad narrationem.
 Nam omne proxius reliquum corpus historiae
 narratio longa est. Itaque virtutibus narrationis
 ornata sit, mollique et aequabili vestigio procedat,
 et undique sibi similis similiter, ut neque emi-
 neat quidquam, neque recedat. Deinde perspi-
 cuitas efflorescat in dictione, quae perficiatur et-
 iam, ut dixi, rerum inter se complexu. Nempe
 absoluta omnia et consummata faciet, et primo
 perfecto secundum illi cohaerens inducet, et ca-
 tenae instar coagmentatum, ut nusquam inter-
 cidatur, neque multae sint narrationes altera al-
 teri adiectae, sed semper prius posteriori non vi-
 cinum

νον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀνακινεῖσθαι κατὰ τὰ ἄκρα.

Τάχος 20) ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον, καὶ μάλιστα εἰ μὴ ἀπορία τῶν λεκτέων εἴη· καὶ τῷτο πορίζεσθαι χρὴ μὴ τοσῷτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ, εἰ παραθέοις μὲν τὰ μικρὰ καὶ ἡττόν ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα· μᾶλλον δὲ καὶ παραλείπτεον πολλὰ. ἃ δὲ γὰρ ἦν ἐσιδὼς τὰς Φίλας, καὶ πάντα ἢ παρεσκευασμένα, διατῶ-

cinum modo fit, sed continuum, et extremis suis permixtum.

56. Celeritas utilis in omnibus, et maxime si non sit dicendorum penuria: eaque paranda non tantum a nominibus aut verbis, quantum ab ipsis rebus: hoc autem dico, si percurras parva et minus necessaria, satis autem dicas de magnis. Quin multa etiam omittenda. Neque enim si quando conuiuio accipis amicos, paratis omnibus, propter-

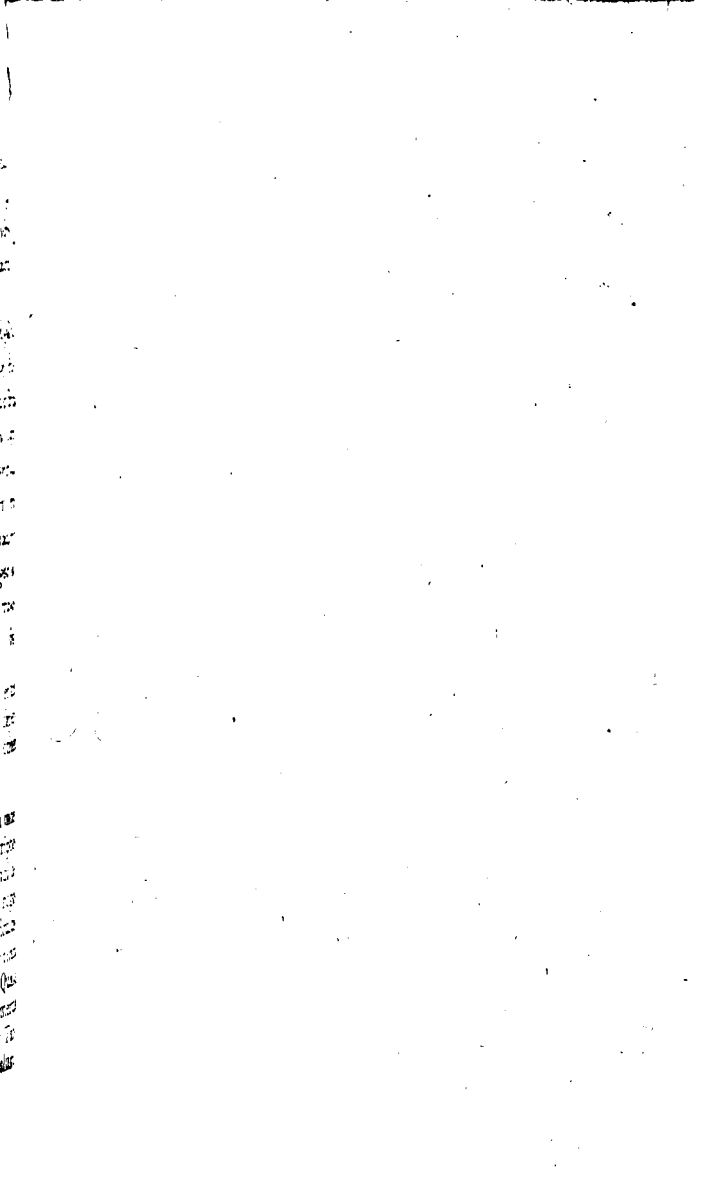
20. Τάχος] Micyllus breuitas. Cl. Gesu. celeritas, propius ad Graecum, quamquam τὸ τάχος vtrumque complectitur; intelligitur enim illa festinatio, qua res minoris momenti obiter tangentes, et verbositatem vitantes ad ipsa facta historica properamus, quod ipse exponit c. 57. Reitz.

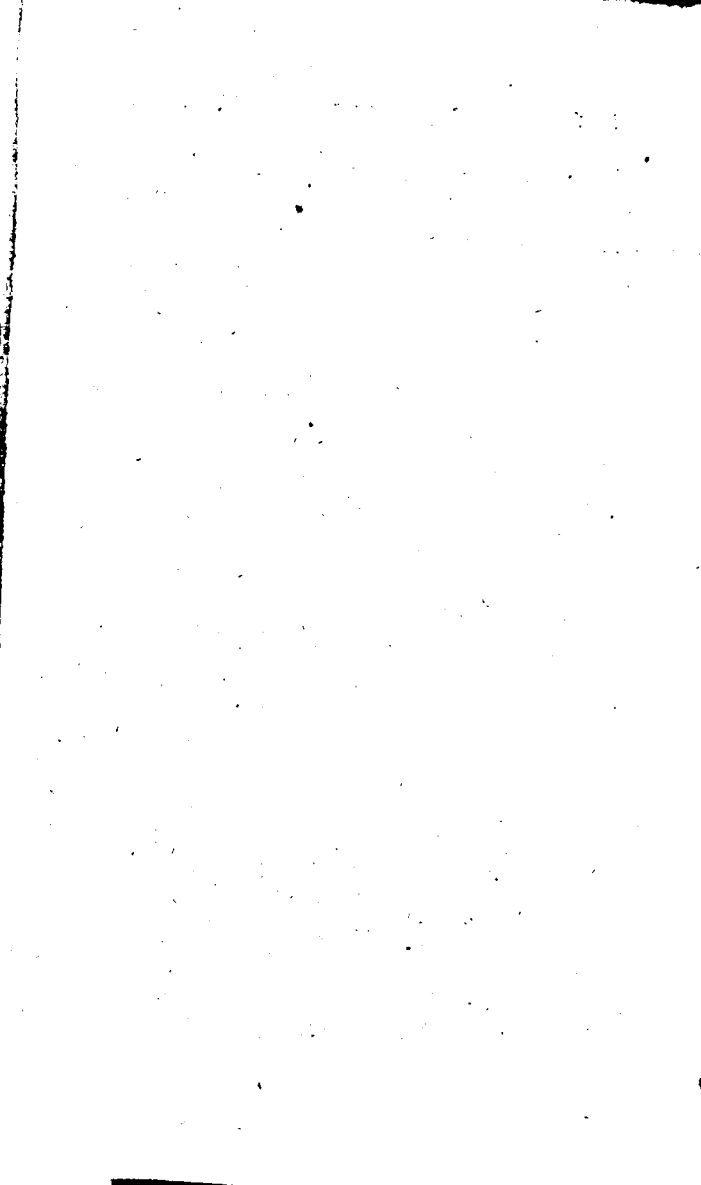
καὶ ἐν μέθοις τοῖς πῆμμασι, καὶ τοῖς ὀρνέοις,
καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ
λαγωῖς, καὶ ὑπαγαστέροις, καὶ σαπέρδην ἐνδή-
σεις, καὶ ἔτνος, εἴ τι καὶ κείνο παρεσκευάσο-
μαι μελήσεις δὲ τῶν εὐτελεσέων.

Μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὀρέων,
ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημνεύαις, ὥς μὴ δύ-
ναμιν λόγων ἀπειροκάλως παρεπιδείκνυσθαι
δοκοῖης, καὶ τὸ σαυτῷ δρᾶν, παρεῖς τὴν ἰσο-
ρίαν, ἀλλ' ὀλίγον προσαψόμενος, τῷ χρησίμῳ
καὶ σαφοῦς ἕνεκα, μεταβῆσθαι, ἐκφυγὼν τὸν
ἔξον τὸν ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην
ἅπασαν λιχνεῖαν, ὅσον ὀρεῖς τι καὶ Ὅμηρος ὡς
μεγαλόφρων ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὢν, παρα-
δει

propterea inter media bellaria, et auiculas, et tot
patinas, et apros, et lepores, et sumina, saper-
dam quoque appones, et fabam, si qua etiam
parata sit: verum viliora negliges.

57. Maxime vero sobrie versandum est in mon-
tium, aut moenium, aut fluminum descriptio-
nibus, ne imperite ac peruerse vim dicendi of-
tentare videaris, et omissa historia, tuum nego-
tium agere: sed ubi leuiter utilitatis perspicuita-
tisque causa attigeris, transito, viscumque veluti
illius rei, illasque omnes delicias effugito. Quale
quiddam ipse, vides, ut magnanimus Homerus
faciat. Quantumuis poeta sit, transcurrit Tan-
taliū,

Θεῖ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίωνα, καὶ Τίτυον,
καὶ τὰς ἄλλας. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων,
ἢ Καλλιμάχας ἔλεγε, πόσοις ἂν οἷσι ἔπαι το
ὔδωρ ἄχρι πρὸς τὸ χεῖλος τῷ Ταντάλῳ ἤγα-
γεν; εἴτα πόσοις ἂν Ἰξίωνα ἐκύλισε; μᾶλλον δὲ
ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τῷ τῷ αὐτῷ εἶδει τῷ
λόγῳ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως, εὐθὺς ἀφίστα-
ται, ἢ μηχανήμα ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας
χρῆμα δηλώσας ἀναγκαιὸν καὶ χρειῶδες ὄν, ἢ
ἔτι πόλεων σχῆμα 21), ἢ Συρακουσίων λιμένα.
ἔταν

talum, et Ixionem, et Tityum, et reliquos. Si
vero Parthenius, aut Euphorion, aut Callimachus
dixisset, quot, putas, versibus aquam ad labra
vsque Tantali perduxisset? deinde quot *aliis* cir-
cumegisset Ixionem? Potius vero Thucydides
ipse, parce hac orationis forma usus, vide, quam
celeriter desistat, ubi vel machinationem aliquam
declaravit, aut obsidionis formam explicavit, ne-
cessariam licet et utilem, aut Epipolarum formam,
aut Syracusiorum portam. Cum enim pestilen-

D d 2 tiam

21. Σχῆμα] Non offendit me repetitio no-
minis σχῆμα, sed illud, quod libros omnes
obsedit, ἔτι πόλεων σχῆμα, inconcinnum
profecto, ubi id, quod coniunctum est,
nempe Συρακουσίων λιμένα, indicat, trans-
ire iam ad ipsa singularia exempla auctorem.
Breuiter Ἐπιπολῶν σχῆμα legendum esse,

ὅταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῇται, καὶ μακρὸς
 εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα ἐνόησον· εἰσὴ
 γὰρ ἔτω τὸ τάχος, καὶ ὡς Φεύγοντος ὁμῶς
 ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ γεγενημένα, πολλὰ
 ἔντα.

Ἦν δέ ποτε καὶ λόγους ἐρᾶντά τινα δέσση εἰς-
 ἄγειν, μάλιστα μὲν δοκόντα τῷ προσώπῳ, καὶ
 τῷ πράγματι, οἰκεία λεγέσθω· ἔπειτα, ὡς
 θαυμάσια καὶ ταῦτα· πλὴν ἐφείταί σοι τό-
 τε

tiam describit, et longus esse videtur, at tu res
 ipsas cogita. sic enim celeritatem intelliges, et
 ut fugientem velut tamen facta, multa quidem illa
 retineant ac reprehendant.

58. Siquando vero etiam verba facientem ali-
 quem inducere oportebit; maxime quidem per-
 sonae conuenientia, et propria negotio dicantur,
 deinde quam dilucidissime haec quoque. Quin-
 tum

ac sine dubitatione inter Luciani verba re-
 cipiendum, pauci ita vel duri erunt ad haec
 studia, vel tam morosi, quin nobis assen-
 tiantur. Describit Ἐπιπόλων σχῆμα *Tha-
 cyd.* VI, 96. tanquam χωρὶς ἀποκρήμνε τε
 καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθύς κειμένη κ. τ. λ.
 Nomen Epipolarum seruari tanto magis hic
 et supra debuit, cum etiam *Liuius* hanc Sy-
 racusarum partem patrio more appellarit 25,
 24, 4. *Gesner.*

τε καὶ ῥητορεύσαι, καὶ ἐπιδείξαι τὴν τῶν λόγων δεινότητα.

Ἐπαινοὶ μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ πεφασμένοι, καὶ περισκεμμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι, καὶ μετὰ ἀποδείξεων, καὶ ταχεῖς, καὶ μὴ ἄκαιροι, ἐπεὶ ἔξω τῆς δικαστηρίας 22) ἐκεῖνοί εἰσι. καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπῃ αἰτίαν ἔξεις, φιλαπεχθνημόνως κατηγοροῦντι τῶν πλείστων, καὶ διατριβὴν ποιημένῳ τὸ πρῶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἰσορεῖν, τὰ πεπραγμένα.

Kai

tum etiam permissum tibi est rhetoricari, et vim dicendi ostendere.

59. Laudes quidem, aut vituperationes, omnino moderatae, et circumspectae, et a calumnia remotae sunt, et cum demonstratione coniunctae, et celeres (*breves*), nec intempestivae. Alioquin extra tribunal sunt, idemque quod Theopompus crimen sustinebis, qui inimicitiarum quodam studio plerisque accuset, in eoque negotio diu moretur, ut accuset potius, quam quae facta sunt enarret.

D d 3

60. Si

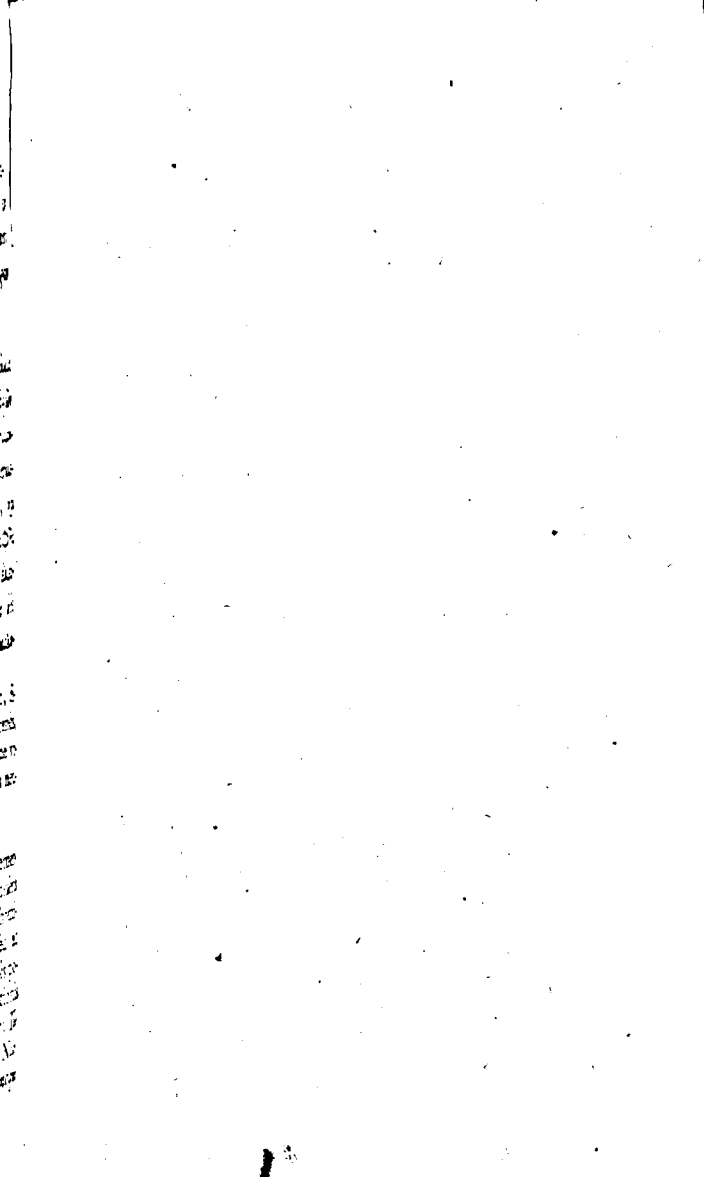
22. Ἐξω τῆς δικ.] Sic intelligo: non habebitur illarum ab auditore vel lectore ratio, ut qui eas vel plane omissurus, vel indignas iudicaturus sit, quibus assentiatur: quemadmodum nempe accusationis extra tribunal prolatae nulla habetur a iudice bono ratio. *Gesner.*

Καὶ μὴ καὶ μῦθας εἴ τις παρεμπέσαι, λε-
κτέος μὲν, ἔ μὴν πικρύτεος πάντως, ἀλλ' ἐν
μέσῳ θειτέος τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσκει
περὶ αὐτῶ. σὺ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς ἀδελτερον
ἐπιτρέπεσθαι.

Τὰ δ' ὅλον, ἐκείνου μοι μέμνησο, (πολλὰκις
τὸ αὐτὸ ἐρῶ) καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὀρῶν
γράφει, ὥς οἱ νῦν ἐπαινεῖσωνταί σε, καὶ τιμή-
σωσιν, ἀλλὰ τῷ σύμπαντος αἰῶνος ἐσοχασμέ-
νος, πρὸς τοὺς ἑπεντα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ
παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς,
ὥς λέγεται καὶ περὶ σοῦ· ἐκεῖνος μὲντοι ἐλκυ-
θεὸς ἀνὰρ ἦν, καὶ παρρησίας μετὰ, οὐδὲν ἔδδ
κολα-

60. Si etiam fabula ex transverso incidat, di-
cenda quidem, non tamen omnino asseueranda,
sed relinquenda in medio, ut prout quisque vo-
luerit, de ea existimet: tu vero tutus, ac in neu-
tram partem propensus.

61. In vniuersum autem, illud mihi memen-
to, (saepius idem dicam) et non ad praesens
modo spectans scribito, ut qui nunc sunt homi-
nes te laudent, et in honore habeant, sed ad
omnis aevi memoriam quasi collineans, his po-
tius scribe, qui post erunt, et ab illis scriptionis
mercedem repesce, ut de te etiam dicatur: Ille
tamen liber fuit, et dicendi fiducia plenus. Nihil
neque

κολαϊευτικόν, οὐδὲ δουλοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθειαν
ἐπὶ πᾶσι. τοῦτ' εἰ σωφρονοῖη τις, ὑπὲρ πά-
σας τὰς νῦν ἐλπίδας θᾶτα ἂν, αὐτως ἐλγιστον
χρονίους ἔσας.

Ὅρᾷς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον ἀρχιτέκτονα, οἷα
ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρα
πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ἔργων ἀπάντων,
ὥς πυρσευοίτο ἀπ' αὐτῆς τοῖς ναυτιλλομένοις,
ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ καταφέρειν-
το εἰς τὴν Παραιτονίαν, παγχάλεπον, ὡς Φα-
ριν, οὔσαν, καὶ ἄφυκτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς
τὰ ἔρματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον, ἔνθα
θεν μὲν κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέ-
γραψεν,

*neque adulatorium, neque servile, sed veritas in
omnibus. Hoc, si quis sapiat, super omnes hu-
ius vitae spes, quae parvi adeo temporis sunt,
posuerit.*

62. Videsne tu Cnidium illum architectum,
quale quid fecerit? Cum enim aedificasset illam
in Pharo turrim, maximum omnium operum
pulcherrimumque, ut inde signum igne accenso
tolleretur navigantibus longe in mari, ne in
Paraetoniā deferrentur, difficillimam, ut aiunt,
et vnde effugere non posset, si quis incidisset in
scopulosa illa loca. Opere igitur exaedificato,
intus quidem in ipsis saxis suum nomen inscripsit.

γραφῆς, ἐπὶ χρίσας δὲ τίτάνῳ, καὶ ἐπικαλύψας,
ἐπεγράψε τὸ νοματὶ τότε βασιλεύοντες, εἰδώς,
ὅτι καὶ ἐγένετο, πᾶσι ἐλάγχε χρόνου συνεπι-
σούμενα μὲν τῷ χρίσματι τὰ γράμματα, ἐκ-
φανησόμενον δὲ, ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΔΕΞΙ-
ΦΑΝΟΥΤΣ Κνιδίος, θεοῖς σωτήρσιν ὑπὲρ τῶν
κλιωζομένων. οὕτως οὐδ' αἰεὶνός ἐς τὸν τότε
κλιζόν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἑώρα·
ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν αἰεὶ, ἀχρεῖς ἀν' ἐσῆκε ὁ
πύργος, καὶ μένη αὐτὴ ἡ τέχνη.

Χρὴ τοίνυν καὶ τὴν ἱστορίαν οὕτω γράφεσθαι
σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐλ-
πίδα,

Inducta. verò calce cum texisset, ipse tectorio in-
scripsit nomen Regis, qui tum erat; qui sciret,
quod etiam contigit, parvo admodum interiecto
tempore futurum, ut cum tectorio exciderent
literae, in conspectum vero prodiret *Sostratus*
Dexiphanis Cnidius; *Dile servatoribus pro his, qui*
factu iactantur. Ita neque ille ad tempus quod
tum erat, neque ad finem vitam, breuem illam
oppido, respexit; sed in hoc quod nunc est quod-
que futurum omni aeuo, quam diu turris stete-
rit, ipsiusque manserit artificium.

63. Oportet igitur historiam quoque eo modo
scribi cum veri studio potius ad spem futuram,
quam

πίδα, ἥπερ σὺν κολακείᾳ πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν
ἐπαινουμένοις. ἔτος σοι κανὼν καὶ σαθρὴ ἰσο-
ρίας δικαίας. καὶ εἰ μὲν σαθρήσονται τινες
αὐτῇ, εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν γέγραπται.
εἰ δὲ μὴ, κεκλήισαι ὁ πίδος ἐν Κρανείῳ.

quam cum adulatione, ad suavitatem ex prae-
fenti laude capiendam. Illa tibi regula et per-
pendiculum verae historiae, quo si qui dirigi se
patiantur, bene habuerit, et recte nobis pro-
cesserit scriptio: sin minus, et dolium volutum
est in Craneo.

1612811
ALB. MICH. AMST. NIO XI

De iis qui mercede conducti in diuitum fami-
liis viuunt

Apologia pro iis qui mercede conducti seruiunt 80

Pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fue-
rat 105

Hermotimus, siue de Sectis 125

Herodotus, vel Aëtio 276

Zeuxis, vel Antiochus 287

Harmonides 305

Scythia, seu Hospes 315

Quomodo historia scribenda sit 335

L I P S I A E

EX OFFICINA SOMMERIA.